കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

ഒൻപതാം സമ്മേളനം

2018 ഫെബ്രുവരി 2, വെള്ളി

ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്

വാല്യം 170 - നമ്പർ 8

വില : ₹ 40

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

ഒൻപതാം സമ്മേളനം

2018 ഫെബ്രുവരി 2, വെള്ളി

സ്പീക്കർ

ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ

ശ്രീ.വി.ശശി

സെക്രട്ടറി

ശ്രീ.വി.കെ. ബാബുപ്രകാശ്

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ശ്രീമതി കെ. ചാന്ദ്നി റാണി

എഡിറ്റിംഗ് ബ്രാഞ്ച്
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

484/2020

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾ

മുഖ്യമന്ത്രി	:	ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ
റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ
തദ്ദേശസ്വയംഭരണവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഫ് ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ
വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. എം. എം. മണി
ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. മാത്യു ടി. തോമസ്
മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിക്കുട്ടി അമ്മ
വ്യവസായവും സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ
വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. കെ. രാജു
തുറമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി
തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ
വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി	:	പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്
ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ*
ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ
പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ
കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ
സഹകരണവും വിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ
ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ
ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി	:	ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്

* 1-2-2018-ന് സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് മന്ത്രിയായി ചുമതലയേറ്റു.

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

ഒൻപതാം സമ്മേളനം

അംഗങ്ങൾ

1. ശ്രീ. അബ്ദുൽ ഹമീദ് .പി. (വള്ളിക്കുന്ന്)

2. ശ്രീ. കെ. വി. അബ്ദുൾ ഖാദർ (ഗുരുവായൂർ)

3. ശ്രീ. പാറക്കൽ അബ്ദുല്ല (കുറ്റ്യാടി)

4. ശ്രീ. പി. കെ. അബ്ദു റബ്ബ് (തിരൂരങ്ങാടി)

5. ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാൻ (താനൂർ)

6. ശ്രീ. പി. ബി. അബ്ദുൽ റസ്സാക്ക് (മഞ്ചേശ്വരം)

7. പ്രൊഫ. ആബിദ് ഹുസൈൻ തങ്ങൾ (കോട്ടയ്ക്കൽ)

8. ശ്രീ. വി. എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ (മലമ്പുഴ)

9. ശ്രീ. അടൂർ പ്രകാശ് (കോന്നി)

10. ശ്രീ. ടി. എ. അഹമ്മദ് കബീർ (മങ്കട)

11. ശ്രീമതി പി. അയിഷാ പോറ്റി (കൊട്ടാരക്കര)

12. ശ്രീ. മഞ്ഞളാംകുഴി അലി (പെരിന്തൽമണ്ണ)

13. ശ്രീ. അനിൽ അക്കര (വടക്കാഞ്ചേരി)

14. ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ (വണ്ടൂർ - എസ്.സി.)

15. ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ് (പിറവം)

16. ശ്രീ. കെ. ആൻസലൻ (നെയ്യാറ്റിൻകര)

17. ശ്രീ. ആന്റണി ജോൺ (കോതമംഗലം)

18. ശ്രീ. പി. വി. അൻവർ (നിലമ്പൂർ)

19. ശ്രീ. അൻവർ സാദത്ത് (ആലുവ)

20. ശ്രീ. എ. എം. ആരിഫ് (അരൂർ)

21. പ്രൊഫ. കെ. യു. അരുണൻ (ഇരിങ്ങാലക്കുട)

22. ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ (വൈക്കം- എസ്.സി.)

23. ശ്രീ. കെ. ബാബു (നെന്മാറ)

24. ശ്രീ. ഐ. സി. ബാലകൃഷ്ണൻ (സുൽത്താൻബത്തേരി-എസ്.ടി.)

25. ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ (തരൂർ - എസ്.സി.)

26. ശ്രീ. വി. ടി. ബൽറാം (തൃത്താല)

27. ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ (ഏറനാട്)

28. ശ്രീമതി ഇ. എസ്. ബിജിമോൾ (പീരുമേട്)

29. ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ (കാഞ്ഞങ്ങാട്)

30. ശ്രീ. കെ. ദാസൻ (കൊയിലാണ്ടി)

31. ശ്രീ. ബി. ഡി. ദേവസ്സി (ചാലക്കുടി)

32. ശ്രീ. സി. ദിവാകരൻ (നെടുമങ്ങാട്)

33. ശ്രീ. വി. കെ. ഇബ്രാഹിം കുഞ്ഞ് (കളമശ്ശേരി)

34. ശ്രീ. എൽദോ എബ്രഹാം (മൂവാറ്റുപുഴ)

35. ശ്രീ. എൽദോസ് പി. കുന്നപ്പിള്ളിൽ (പെരുമ്പാവൂർ)

36. ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ (പത്തനാപുരം)

37. ശ്രീമതി ഗീതാ ഗോപി (നാട്ടിക -എസ്.സി.)

38. ശ്രീ. ജോർജ് എം. തോമസ് (തിരുവമ്പാടി)

39. ശ്രീ. പി. സി. ജോർജ് (പൂഞ്ഞാർ)

40. ശ്രീ. ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ (അടൂർ - എസ്.സി.)

41. ശ്രീ. സി. കെ. ഹരീന്ദ്രൻ (പാറശ്ശാല)

42. ശ്രീ. ഹൈബി ഈഡൻ (എറണാകുളം)

43. ശ്രീ. ടി. വി. ഇബ്രാഹിം (കൊണ്ടോട്ടി)

44. ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ (തവനൂർ)

45. ശ്രീ. ജെയിംസ് മാത്യു (തളിപ്പറമ്പ്)

46. ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ (ചാത്തന്നൂർ)

47. ഡോ. എൻ. ജയരാജ് (കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി)

48. ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ (മട്ടന്നൂർ)

49. ശ്രീ. ജോൺ ഫെർണാണ്ടസ് (ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യൻ പ്രതിനിധി)

50. ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ് (ഇരിക്കൂർ)

51. ശ്രീ. പി. ജെ. ജോസഫ് (തൊടുപുഴ)

52. ശ്രീ. വി. ജോയി (വർക്കല)

53. ശ്രീ. ഒ. ആർ. കേളു (മാനന്തവാടി-എസ്.ടി.)

54. ശ്രീ. കെ. എൻ. എ. ഖാദർ (വേങ്ങര)

55. ശ്രീ. സി. കൃഷ്ണൻ (പയ്യന്നൂർ)

56. ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി (ചിറ്റൂർ)

57. ശ്രീ. കെ. കുഞ്ഞിരാമൻ (ഉദുമ)

58. ശ്രീ. കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ (കുന്നത്തൂർ-എസ്.സി.)

59. ശ്രീ. വി. കെ. സി. മമ്മത് കോയ (ബേപ്പൂർ)

60. ശ്രീ. സി. മമ്മൂട്ടി (തിരൂർ)

61. ശ്രീ. കെ. എം. മാണി (പാലാ)

62. ശ്രീ. എം. എം. മണി (ഉടുമ്പൻചോല)

63. ശ്രീ. മാത്യു ടി. തോമസ് (തിരുവല്ല)

64. ശ്രീ. കെ. ജെ. മാക്സി (കൊച്ചി)

65. ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിക്കുട്ടി അമ്മ (കുണ്ടറ)

66. ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ (കുന്ദംകുളം)

67. ശ്രീ. മോൻസ് ജോസഫ് (കടുത്തുരുത്തി)

68. ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ . പി. (പട്ടാമ്പി)

69. ശ്രീ. എം. മുകേഷ് (കൊല്ലം)

70. ഡോ. എം. കെ. മുനീർ (കോഴിക്കോട് സൗത്ത്)

71. ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ (വട്ടിയൂർക്കാവ്)

72. ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി (വാമനപുരം)

73. ശ്രീ. മുരളി പെരുനെല്ലി (മണലൂർ)

74. ശ്രീ. സി. കെ. നാണു (വടകര)

75. ശ്രീ. എൻ. എ. നെല്ലിക്കുന്ന് (കാസർഗോഡ്)

76. ശ്രീ. എം. നൗഷാദ് (ഇരവിപുരം)

77. ശ്രീ. ഉമ്മൻ ചാണ്ടി (പുതുപ്പള്ളി)

78. ശ്രീ. യു. ആർ. പ്രദീപ് (ചേലക്കര)

79. ശ്രീ. എ. പ്രദീപ്കുമാർ (കോഴിക്കോട് നോർത്ത്)

80. ശ്രീ. കെ. ഡി. പ്രസേനൻ (ആലത്തൂർ)

81. ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ ഹരി (കായംകുളം)

82. ശ്രീ. പുരുഷൻ കടലുണ്ടി (ബാലുശ്ശേരി - എസ്. സി.)

83. ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ (കോട്ടയം)

84. ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം (കുന്ദമംഗലം)

85. ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ (നേമം)

86. ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ (തൃക്കരിപ്പൂർ)

87. ശ്രീ. കെ. രാജൻ (ഒല്ലൂർ)

88. ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ (ദേവികുളം-എസ്. സി.)

89. ശ്രീ. ആർ. രാജേഷ് (മാവേലിക്കര-എസ്. സി.)

90. ശ്രീ. റ്റി. വി. രാജേഷ് (കല്യാശ്ശേരി)

91. ശ്രീ. കെ. രാജു (പുനലൂർ)

92. ശ്രീ. രാജു എബ്രഹാം (റാന്നി)

93. ശ്രീ. ആർ. രാമചന്ദ്രൻ (കരുനാഗപ്പള്ളി)

94. ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി (കണ്ണൂർ)

95. ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ (പേരാമ്പ്ര)

96. ശ്രീ. രമേശ് ചെന്നിത്തല (ഹരിപ്പാട്)

97. ശ്രീ. മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ (ചടയമംഗലം)

98. പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ് (പുതുക്കാട്)

99. ശ്രീ. കാരാട്ട് റസാഖ് (കൊടുവള്ളി)

100. ശ്രീ. റോജി എം. ജോൺ (അങ്കമാലി)

101 .ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ (ഇടുക്കി)

102. ശ്രീ. കെ. എസ്. ശബരീനാഥൻ (അരുവിക്കര)

103. ശ്രീ. വി. പി. സജീന്ദ്രൻ (കുന്നത്തുനാട്-എസ്. സി.)

104. ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ (മണ്ണാർക്കാട്)

105. ശ്രീ. എസ്. ശർമ്മ (വൈപ്പിൻ)

106. ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (ഏലത്തൂർ)

107. ശ്രീ. സി. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (കൽപ്പറ്റ)

108. ശ്രീ. പി. കെ. ശശി (ഷൊർണ്ണൂർ)

109. ശ്രീ. വി. ശശി (ചിറയിൻകീഴ്-എസ്. സി.)

110. ശ്രീ. വി. ഡി. സതീശൻ (പറവൂർ)

111. ശ്രീ. ഐ. ബി. സതീഷ് (കാട്ടാക്കട)

112. ശ്രീ. ബി. സത്യൻ (ആറ്റിങ്ങൽ-എസ്. സി.)

113. ശ്രീ. ഷാഫി പറമ്പിൽ (പാലക്കാട്)

114. ശ്രീ. കെ. എം. ഷാജി (അഴീക്കോട്)

115. ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ (തലശ്ശേരി)
116. ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ (കൂത്തുപറമ്പ്)
117. ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ (തിരുവനന്തപുരം)
118. ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ (പൊന്നാനി)
119. ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ (അമ്പലപ്പുഴ)
120. ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ (കൊടുങ്ങല്ലൂർ)
121. ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ (തൃശ്ശൂർ)
122. ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ് (പേരാവൂർ)
123. ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ (കഴക്കൂട്ടം)
124. ശ്രീ. കെ. സുരേഷ് കുറുപ്പ് (ഏറ്റുമാനൂർ)
125. ശ്രീ. എം. സ്വരാജ് (തൃപ്പൂണിത്തുറ)
126. ശ്രീ. ഇ. ടി. ടൈസൺ മാസ്റ്റർ (കയ്പമംഗലം)
127. ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ (ചേർത്തല)
128. ശ്രീ. സി. എഫ്. തോമസ് (ചങ്ങനാശ്ശേരി)
129. ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ് (തൃക്കാക്കര)
130. ശ്രീ. തോമസ് ചാണ്ടി (കുട്ടനാട്)
131. ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക് (ആലപ്പുഴ)
132. ശ്രീ. പി. ഉബൈദുള്ള (മലപ്പുറം)
133. ശ്രീ. എം. ഉമ്മർ (മഞ്ചേരി)
134. ശ്രീ. പി. ഉണ്ണി (ഒറ്റപ്പാലം)
135. ശ്രീമതി വീണാ ജോർജ്ജ് (ആറന്മുള)
136. ശ്രീ. കെ. വി. വിജയദാസ് (കോങ്ങാട്-എസ്.സി)
137. ശ്രീ. ഇ. കെ. വിജയൻ (നാദാപുരം)
138. ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ (ധർമ്മടം)
139. ശ്രീ. എൻ. വിജയൻ പിള്ള (ചവറ)
140. ശ്രീ. എം. വിൻസെന്റ് (കോവളം)

വിവിധ മന്ത്രിമാർ ചുമതല വഹിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ പട്ടിക

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ, മുഖ്യമന്ത്രി :

പൊതുഭരണം

അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസുകൾ

ആസൂത്രണവും സാമ്പത്തിക കാര്യവും

ശാസ്ത്രം, സാങ്കേതികശാസ്ത്രം, പരിസ്ഥിതി

മലിനീകരണ നിയന്ത്രണം

സയന്റിഫിക് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകൾ

പേഴ്സണൽ ആൻഡ് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് റിഫോംസ്

തെരഞ്ഞെടുപ്പ്

ഇന്റഗ്രേഷൻ

ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി

സൈനികക്ഷേമം

ദുരിതാശ്വാസം

സ്റ്റേറ്റ് ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി

എയർപോർട്സ്

മെട്രോ റെയിൽ

അന്തർസംസ്ഥാന നദീജലം

ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് പബ്ലിക് റിലേഷൻസ്

നോർക്ക

ആഭ്യന്തരം

വിജിലൻസ്

അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ ഓഫ് സിവിൽ ആൻഡ് ക്രിമിനൽ ജസ്റ്റിസ്

അഗ്നിശമനം

ജയിലുകൾ

അച്ചടിയും സ്റ്റേഷനറിയും

ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ (ജലപാത നിർമ്മാണം)

കേരള ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാന്റ് നാവിഗേഷൻ കോർപ്പറേഷൻ

രാജീവ്ഗാന്ധി അക്കാദമി ഫോർ ഏവിയേഷൻ ടെക്നോളജി

മറ്റെങ്ങും പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ

<u>ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

പട്ടികജാതിക്ഷേമം

പട്ടികവർഗ്ഗക്ഷേമം

പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമം

നിയമം

സാംസ്കാരികം

പാർലമെന്ററികാര്യം

കേരള സംസ്ഥാന സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിലിം ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ

കേരള ചലച്ചിത്ര അക്കാദമി

<u>ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ, റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

ലാൻഡ് റവന്യൂ

സർവ്വേയും ലാൻഡ് റെക്കോർഡ്സും

ലാൻഡ് റിഫോംസ്

ഭവനനിർമ്മാണം

<u>ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഫ് ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി :</u>

പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും

ഗ്രാമവികസനം

ടൗൺ പ്ലാനിംഗ്

പ്രാദേശിക വികസന അതോറിറ്റികൾ

കില

ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമം

വഖഫും ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും

<u>ശ്രീ. എം. എം. മണി, വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

വിദ്യുച്ഛക്തി

<u>ശ്രീ. മാത്യു. ടി. തോമസ്, ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി :</u>

ജലസേചനം

കമാൻഡ് ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി

ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ഡെവലപ്മെന്റ്

ശുദ്ധജലവിതരണവും ശുചീകരണവും

<u>ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിക്കുട്ടി അമ്മ, മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി :</u>

മത്സ്യബന്ധനം

ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ്

കശുവണ്ടി വ്യവസായം

ഫിഷറീസ് സർവ്വകലാശാല

<u>ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ, വ്യവസായവും സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

വ്യവസായം (സഹകരണ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ)

വാണിജ്യം

മൈനിംഗ് ആൻഡ് ജിയോളജി

കൈത്തറിയും ടെക്സ്റ്റൈലും

ഖാദി ആൻഡ് വില്ലേജ് ഇൻഡസ്ട്രീസ്

സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും

<u>ശ്രീ. കെ. രാജു, വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

വനം

വന്യജീവി സംരക്ഷണം

മൃഗസംരക്ഷണം

ക്ഷീരവികസനം, ക്ഷീരസഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ

മൃഗശാലകൾ

<u>ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി, തുറമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി :</u>

തുറമുഖം

കാഴ്ചബംഗ്ലാവുകൾ

പുരാവസ്തു

പുരാരേഖ

<u>ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ, തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

തൊഴിൽ

നൈപുണ്യം

തൊഴിലും പരിശീലനവും

പുനരധിവാസം

ഫാക്ടറീസ് ആൻഡ് ബോയിലേഴ്സ്

ഇൻഷ്വറൻസ് മെഡിക്കൽ സർവ്വീസ്

ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ട്രൈബ്യൂണൽസ്

എക്സൈസ്

ലേബർ കോർട്ട്സ്

<u>പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്, വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി:</u>

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം

കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം

സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം

സർവ്വകലാശാലകൾ (കാർഷിക, വെറ്ററിനറി, ഫിഷറീസ്, മെഡിക്കൽ സർവ്വകലാശാല ഒഴികെ)

പ്രവേശന പരീക്ഷകൾ

സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനം

എൻ.സി.സി.

അസാപ് (ASAP)

<u>ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ, ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

റോഡ് ഗതാഗതം

മോട്ടോർ വാഹനങ്ങൾ

ജലഗതാഗതം

ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ, ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വകുപ്പുമന്ത്രി :

ആരോഗ്യം

കുടുംബക്ഷേമം

മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം

ഇൻഡിജിനസ് മെഡിസിൻ

മെഡിക്കൽ സർവ്വകലാശാല

ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോൾ

ഹോമിയോപ്പതി

പ്രകൃതി ചികിത്സ

ആയുഷ്

സാമൂഹ്യനീതി

ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ, പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി :

പൊതുമരാമത്ത്

രജിസ്ട്രേഷൻ

കമ്പിത്തപാൽ

റെയിൽവേ

ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ, കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി :

കൃഷി

സോയിൽ സർവ്വേ

സോയിൽ കൺസർവേഷൻ

കാർഷിക സർവ്വകലാശാല

വെറ്ററിനറി സർവ്വകലാശാല

വെയർഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ

<u>ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ, സഹകരണവും വിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി:</u>

സഹകരണം

വിനോദസഞ്ചാരം

ദേവസ്വം

<u>ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ, ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും

ഉപഭോക്തൃകാര്യം

ലീഗൽ മെട്രോളജി

<u>ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്, ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി</u> :

ധനകാര്യം

നാഷണൽ സേവിംഗ്സ്

സ്റ്റോർ പർച്ചേസ്

വാണിജ്യനികുതി

കാർഷികാദായ നികുതി

ട്രഷറീസ്

ലോട്ടറീസ്

സ്റ്റേറ്റ് ഓഡിറ്റ്

കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ്

സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷ്വറൻസ്

സ്റ്റാമ്പ് ആൻഡ് സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടീസ്

കയർ

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

ധനകാര്യം

2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള

ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ അന്തിമ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കലും

2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റിന്റെ അവതരണവും

- ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി
(ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്) ...1

അനുബന്ധം

ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ ..124

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

ഒൻപതാം സമ്മേളനം

2018 ഫെബ്രുവരി 2, വെള്ളി

വാല്യം 170]	ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്	[നമ്പർ 8

നിയമസഭ 2018 ഫെബ്രുവരി മാസം 2-ാം തീയതി വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ 9.00-മണിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നിയമസഭാ ഹാളിൽ യോഗം ചേർന്നു.

ധനകാര്യം

2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ

അന്തിമ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കലും

2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് അവതരണവും

മി. സ്പീക്കർ: ഓർഡർ..... ഓർഡർ...........ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്, അങ്ങേയ്ക്ക് 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ അന്തിമ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും 2018-19 മുതൽ 2020-21 വരെയുള്ള മീഡിയം ടേം ഫിസ്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും നാലാമത് കേരള പബ്ളിക് എക്സ്പെൻഡിച്ചർ കമ്മിറ്റിയുടെ 2015-16 വർഷത്തെ രണ്ടാമത് റിപ്പോർട്ട് കാലതാമസ പത്രികസഹിതവും മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കാവുന്നതും 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതുമാണ്.

ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി (ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്): സർ, 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള അവസാന ബാച്ച് ഉപധനാഭ്യാർത്ഥനകളുടെ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് ഞാൻ മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കുന്നു.

2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

സർ,

1. ഓഖി ചുഴലിക്കാറ്റ് വിതച്ച ദുരിതങ്ങളുടെയും സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പ് സൃഷ്ടിക്കുന്ന അനിശ്ചിതാവസ്ഥയുടെയും മദ്ധ്യേയാണ് 2018-19-ലേയ്ക്കുള്ള സംസ്ഥാന ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ വൈഷമ്യങ്ങൾക്ക് ഇടയിലും അഭിമാനാർഹമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമ്പൂർണ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയും സുസ്ഥിരതയും സമഗ്രപശ്ചാത്തല സൗകര്യസൃഷ്ടിക്കും വേണ്ടിയുള്ള ദൃഢനിശ്ചയമാണ് പിണറായി വിജയൻ സർക്കാരിന്റെ മുഖമുദ്ര. ഇന്ത്യയാസകലം വീശിയടിക്കുന്ന വർഗ്ഗീയതയ്ക്കു മുന്നിൽ അഭേദ്യമായ ഒരു കോട്ടയായി കേരളം നിലകൊള്ളുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ നേട്ടങ്ങളെപ്പോലും അഖിലേന്ത്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇകഴ്ത്തിക്കാണിക്കാൻ വർഗ്ഗീയ വാദികൾ കിണഞ്ഞു പരിശ്രമിച്ചെങ്കിലും കേരളം ഒന്നാം സ്ഥാനത്ത് തുടരുന്നു. ഇതിനു നേതൃത്വം നൽകുന്ന സർക്കാരിന്റെ 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ സംസ്ഥാന ബജറ്റ് സഭയ്ക്കു മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അഭിമാനമുണ്ട്.

2. ഓഖി ദുരന്തം ഒരു മുന്നറിയിപ്പാണ്. കേട്ടുകേൾവിപോലുമില്ലാത്ത ദുരന്തങ്ങളുടെ വെല്ലുവിളിയാണ് കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ഭൂമിയിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഇതു പ്രതിരോധിക്കാനുള്ള എല്ലാ തയ്യാറെടുപ്പും നാം നടത്തിയേ തീരൂ. ആധുനിക കേരള ചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഏറ്റവും വലിയ പ്രകൃതിദുരന്തം 'തൊണ്ണൂറ്റിയൊമ്പതിലെ (1924) വെള്ളപ്പൊക്ക'മാണ്. അന്ന് തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാർ എന്തെല്ലാം അടിയന്തര നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചത്, എങ്ങനെയാണ് ദീർഘകാല നയങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകിയത് എന്നതു സംബന്ധിച്ചൊരു പ്രബന്ധം കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ കേരള ഹിസ്റ്ററി കോൺഗ്രസ്സിൽ ലേഖാ പിള്ളയടക്കമുള്ളവർ ചേർന്ന് അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെ, ഓഖി ദുരന്തത്തിൽ സ്വീകരിച്ച അടിയന്തര നടപടികളും ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളും രാജ്യവ്യാപകമായ അംഗീകാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുപോലും അനുകരിക്കാവുന്ന ഒരു മാതൃക തന്നെയാണ് ഇക്കാര്യത്തിലും നാം സൃഷ്ടിച്ചത്. അതിന്റെ തുടർച്ചയായി ദീർഘകാല തീരദേശ ദുരന്ത നിവാരണ വികസന പദ്ധതിയ്ക്കു രൂപം നൽകണം. ഇതിന്റെ കരടുരൂപം നാം കേന്ദ്രസർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ സംബന്ധിച്ച തീരുമാനത്തിനുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുമ്പോഴും തീരദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിനുള്ള പാക്കേജിന് 2018-19-ലെ ബജറ്റ് തുടക്കം കുറിക്കുകയാണ്.

3. തീരദേശത്തിന് 2000 കോടി രൂപയുടെ ഒരു പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. മത്സ്യഗ്രാമങ്ങൾക്കും മത്സ്യബന്ധനത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർക്കും യഥാസമയം മുന്നറിയിപ്പുകൾ നൽകുന്നതിനും അടിയന്തര സഹായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുമുള്ള സംവിധാനം എത്രയും പെട്ടെന്ന് സൃഷ്ടിക്കും. ഇതിനായി എല്ലാ മത്സ്യബന്ധനയാനങ്ങളെയും തീരദേശ ഗ്രാമങ്ങളെയും ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സാറ്റലൈറ്റ് വിവര വിനിമയ സംവിധാനത്തിന് ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 100 കോടി രൂപ ചെലവു വരുന്ന ഈ സ്കീം ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം നടപ്പാക്കും. തീരദേശ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഓരോ പൊതുകേന്ദ്രത്തിലും സൗജന്യ വൈ-ഫൈ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തും. കടൽത്തീരത്തിന്റെ 50 മീറ്റർ പരിധിയിലുള്ള മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങളെയും മാറ്റി താമസിപ്പിച്ച് ആ പ്രദേശത്ത് കണ്ടൽച്ചെടികളും മരങ്ങളും വെച്ചുപിടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് സന്നദ്ധമാകുന്ന ഓരോ കുടുംബത്തിനും 10 ലക്ഷം രൂപ നൽകുന്ന സ്കീം കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചതാണ്. ഇതിനായി 150 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. തീരദേശ വികസന പാക്കേജിന്റെ വിശദ പദ്ധതിരേഖ (ഡി.പി.ആർ.) ആഗോള അംഗീകാരമുള്ള ഒരു ഏജൻസിയെക്കൊണ്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് 10 കോടി വകയിരുത്തുന്നു. മത്സ്യമാർക്കറ്റുകളും ഫിഷ് ലാൻഡിംഗ് സെന്ററുകളും വികസിപ്പിക്കും. മത്സ്യഫെഡിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ മത്സ്യം കേടുവരാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് കോൾഡ് സ്റ്റോറേജ് ശൃംഖല സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് എൻ.സി.ഡി.സി.-യുടെ സഹായം തേടും. കക്ക സഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളും ആധുനിക ചൂളയും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 3 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധനത്തിനടക്കം മത്സ്യമേഖലയിൽ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 240 കോടി രൂപയും തീരദേശ വികസനത്തിനായി 238 കോടി രൂപയുമാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. തീരദേശ റോഡുകൾക്കുള്ള തുകയടക്കം മത്സ്യമേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 600 കോടി രൂപ വരും.

4. കേന്ദ്രധനസഹായം ഗണ്യമായി വെട്ടിക്കുറച്ചതുകൊണ്ട് മത്സ്യബന്ധന തുറമുഖങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. അർത്തുങ്കൽ (61 കോടി), താനൂർ (36 കോടി), വെള്ളയിൽ (22 കോടി), മഞ്ചേശ്വരം (30 കോടി), തോട്ടപ്പള്ളി (80 കോടി), കാസർഗോഡ് (59 കോടി), ചെത്തി (111 കോടി), പരപ്പനങ്ങാടി (133 കോടി), കായംകുളം (36

കവി പാടിയതുപോലെ,

“ കടലമ്മ തൻ മാറിൽ കളിച്ചുവളർന്നവർ, കരുത്തർ

ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുന്നു വീണ്ടും, ഞങ്ങൾ”

6. എനിക്കുറപ്പുണ്ട്, നമ്മുടെ തീരം ഈ കെടുതികളെ അതിജീവിച്ച് ഉയർത്തെഴുന്നേൽക്കും. ഈ ബജറ്റ് അതു ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഏതു ദുരന്തവും കെടുതിയും സ്ത്രീകളെയാണ് ഏറ്റവും തീക്ഷ്ണമായി ബാധിക്കുന്നത്. ഓഖിയുടെ ഏറ്റവും ഒടുവിലെ ഉദാഹരണം നോക്കൂ. പുരുഷന്മാർ മരിച്ചു. ഇനി, കുടുംബം പോറ്റേണ്ട ചുമതല സ്ത്രീകൾക്കാണ്. ശിഷ്ടജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ ക്ലേശങ്ങളേയും യാതനകളേയും അതിജീവിക്കേണ്ടത് സ്ത്രീകളാണ്. സാറാ തോമസിന്റെ വലക്കാർ എന്ന നോവലിൽ ഒരു കഥാപാത്രം ഇങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ട്, “ *അച്ചനറിയാമ്മേല ഞങ്ങടെ പെണ്ണുങ്ങടെ കാര്യം. ഞങ്ങൾ മീൻ പിടിച്ചു കരയിലെത്തിക്കുകയേ ഉള്ളൂ. വിറ്റു കിട്ടുന്ന കാശുകൊണ്ട് വീടു നടത്തേണ്ട ഭാരം ആ പാവത്തുങ്ങൾക്കാ”* . അങ്ങനെ മീൻ പിടിച്ചു കരയിലെത്തിച്ചിരുന്നവരെയാണ് ചുഴലിക്കാറ്റു കവർന്നെടുത്തത്. ഇനി അന്നന്നത്തെ വരുമാനം കണ്ടെത്തുന്നത് മുതൽ കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിൽ, ഭാവിജീവിതം എന്നിവയൊക്കെ ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ട സ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് സ്ത്രീ എത്തുന്നു. അവൾക്ക് പിന്തിരിഞ്ഞോടാനോ കീഴടങ്ങാനോ കഴിയില്ല.

7. ദുരന്തങ്ങൾക്ക് ഇരയാകുന്ന സ്ത്രീയുടെ മാത്രം അനുഭവമല്ലിത്. കുടുംബങ്ങളിലെ കാണാപ്പണിയടക്കം വിലമതിക്കാനാവാത്ത അദ്ധ്വാനമാണ് സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതം. ഒരു സ്കൂൾ കലോത്സവത്തിൽ കവിതാരചനയ്ക്ക് *അടുക്കള* എന്ന വിഷയം ലഭിച്ചപ്പോൾ പുലാപ്പറ്റ സ്കൂളിലെ പത്താം ക്ലാസുകാരിയായ എൻ.പി സ്നേഹ എഴുതി, “ കെമിസ്ട്രി സാറാണ് പറഞ്ഞത്

അടുക്കള ഒരു ലാബാണെന്ന്,

പരീക്ഷിച്ചു നിരീക്ഷിച്ചു നിന്നപ്പോഴാണ് കണ്ടത്

വെളുപ്പിനുണർന്ന്

പുകഞ്ഞ് പുകഞ്ഞ്

തനിയെ സ്റ്റാർട്ടാകുന്ന

കരിപുരണ്ട

കേട്ടുവന്ന
ഒരു മെഷീൻ
അവിടെയെന്നും
സോഡിയം ക്ലോറൈഡ് ലായനി
ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് !"

8. ഈ അദ്ധ്വാനത്തിന് അനുസരിച്ചുള്ള അന്തസ്സ് സ്ത്രീക്കു ലഭിക്കുന്നില്ല. മറ്റെല്ലാ മേഖലകളിലും കേരളം പ്രബുദ്ധതയുടെ പ്രകാശഗോപുരമായി നിൽക്കുമ്പോഴും ലിംഗനീതി ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ അപമാനകരമായ നിരക്ഷരതയാണ് നാം പുലർത്തുന്നത്. അതേസമയം, അടിച്ചമർത്തലിന്റെയും അവഹേളനത്തിന്റെയും നാട്ടുനടപ്പുകളെ നിവർന്നുനിന്നു വെല്ലുവിളിക്കാൻ പുതിയ സ്ത്രീകൾ തയ്യാറായി വരുന്നു. സിനിമാ മേഖലയിലടക്കം ആൺകോയ്മയ്ക്കെതിരെയുള്ള തീക്ഷ്ണമായ പ്രതികരണങ്ങൾ ദൃശ്യമാണ്. സ്വന്തം വ്യക്തിത്വവും അന്തസ്സും സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാനുള്ള സ്ത്രീകളുടെ പടയോട്ടത്തിന് ഈ ബജറ്റ് എല്ലാ പിന്തുണയും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് മലയാളത്തിലെ സാഹിത്യകാരികളുടെ വരികൾ ചേർത്ത് 2018-19-ലെ ബജറ്റ് സഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ജൻഡർ ബജറ്റിലേയ്ക്കു വരുന്നതിനുമുമ്പ് ഈ ബജറ്റിന്റെ പൊതുസാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലം വിശദീകരിക്കട്ടെ.

II

പൊതുസാമ്പത്തിക സ്ഥിതി

9. ഓഖി ചുഴലിക്കാറ്റുപോലെയാണ് നോട്ടുനിരോധനം ഇന്ത്യൻ സമ്പദ്ഘടനയെ തകർത്തത്. ഒരു വ്യത്യാസം മാത്രം. ആദ്യത്തേത് പ്രകൃതി ദുരന്തമായിരുന്നുവെങ്കിൽ രണ്ടാമത്തേത് മനുഷ്യ നിർമ്മിതമാണ്. നിരോധിച്ച നോട്ടൊക്കെ തിരിച്ചെത്തി എന്നു മാത്രമല്ല, പുതിയ നോട്ടുകൾ പകരം വരുന്നതിനുണ്ടായ കാലതാമസം കമ്പോളത്തെ തകർക്കുകയും ചെയ്തു. വ്യാപാരം ശോഷിച്ചു. ചെറുകിട ഉൽപ്പാദനം തകർന്നു. കോടിക്കണക്കിനു തൊഴിൽദിനങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു. നോട്ടുനിരോധനംകൊണ്ടു വലഞ്ഞ സമ്പദ്ഘടനയ്ക്ക് അവധാനതയില്ലാതെ നടപ്പാക്കിയ ജി.എസ്.ടി.-യും തിരിച്ചടിയായി. 2016-17-ൽ 8 ശതമാനത്തിലേറെ വളരുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ച ദേശീയ വരുമാനം 7.1 ശതമാനം മാത്രമാണ് ഉയർന്നത്.

ചരക്ക് സേവന നികുതി (ജി.എസ്.ടി.)

10. ജി.എസ്.ടി.-യുടെ ചരിത്രം യു.പി.എ. സർക്കാരിൽ നിന്നാണ് ആരംഭിക്കുന്നത്. ഈ പുതിയ നികുതി സമ്പ്രദായത്തിന്റെ നിർദ്ദേശം കേന്ദ്ര ബജറ്റിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ധനമന്ത്രിമാരുടെ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ അജണ്ടയായി മാറുകയും ചെയ്തത് അക്കാലത്താണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അന്നത്തെ മുഖ്യ പ്രതിപക്ഷ കക്ഷി അവസാനനിമിഷം നിലപാട് മാറ്റിയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ യു.പി.എ. സർക്കാരിന്റെ കാലത്തുതന്നെ ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലാകുമായിരുന്നു. കേന്ദ്രത്തിൽ 2014-ൽ അധികാരത്തിൽ വന്ന സർക്കാർ ജി.എസ്.ടി.-യിലേയ്ക്കുള്ള നീക്കം ദ്രുതഗതിയിലാക്കി. കേരളത്തിൽ ഇപ്പോഴത്തെ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നപ്പോഴേയ്ക്കും ജി.എസ്.ടി.-യുടെ അടിസ്ഥാന ഘടന സംബന്ധിച്ച് തീരുമാനങ്ങളായി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ലോക്സഭ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പിന്നീട് രാജ്യസഭയും ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി അംഗീകരിച്ചു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലിൽ കേരളം സ്വീകരിച്ച നിലപാട് ഇതായിരുന്നു– (ഒന്ന്) സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ അധികാരം പരമാവധി സംരക്ഷിക്കുക. ഇതിനായി എസ്.ജി.എസ്.ടി. നിരക്കുകൾ ചെറിയ ബാൻഡിനുള്ളിൽ വേണം നിശ്ചയിക്കാൻ. അഥവാ നിരക്കിൽ ചെറിയ നീക്കുപോക്ക് വരുത്തുവാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധികാരം വേണം. നികുതി ഭരണത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അധികാരം വേണം. നികുതി വിഹിതത്തിൽ ഉയർന്ന പങ്ക് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുണ്ടാകണം. (രണ്ട്) നികുതി ഭാരം കുറയണം. പക്ഷെ ആഡംബര വസ്തുക്കൾക്ക് ഉയർന്ന നികുതിയും അവശ്യ വസ്തുക്കൾക്ക് നികുതി ഒഴിവോ അല്ലെങ്കിൽ വളരെ താഴ്ന്ന നികുതിയോ ആയിരിക്കണം. (മൂന്ന്) പുതിയ നികുതി സമ്പ്രദായം കേരളത്തിന് പരമാവധി അനുകൂലമാക്കുന്നതിന് ഡെസ്റ്റിനേഷൻ തത്വത്തിൽ വെള്ളം ചേർക്കുന്നതിനെ കേരളം അതിശക്തമായി എതിർത്തു. ഇക്കാര്യത്തിൽ വിജയിച്ചു. മറ്റുള്ളവയിൽ ഭാഗികമായേ നമ്മുടെ നിലപാടുകൾ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടുള്ളൂ.

11. ചരക്കുകളുടെ മേലുള്ള നികുതിഭാരം മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന മൊത്തം എക്സൈസ്, വാറ്റ് തുടങ്ങിയ നികുതികളെക്കാൾ മൂന്നിലൊന്നായി

കുറഞ്ഞെങ്കിലും സാധനവില കുറഞ്ഞില്ല. അങ്ങനെ ജി.എസ്.ടി.-യുടെ നേട്ടം ജനങ്ങൾക്കല്ല, വൻകിട കോർപറേറ്റുകൾക്കാണ് ലഭിച്ചത്. ഇക്കാര്യം തുടക്കം മുതൽ ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലിൽ ഉന്നയിച്ച് ആന്റി പ്രോഫിറ്റിയറിംഗ് ക്ലോസ് നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ മുൻകയ്യെടുത്തതും കേരളമായിരുന്നു. എക്സൈസ് നികുതി ബാധകമല്ലാതിരുന്ന ചെറുകിട സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽ ജി.എസ്.ടി. നികുതി വന്നുപതിച്ചത് ആ മേഖലയ്ക്കു തിരിച്ചടിയായി. ഇതും കേരളം ഉന്നയിച്ചൊരു പ്രശ്നമാണ്. സമീപകാലത്തു മാത്രമാണ് നികുതി പരിധി ഒന്നരക്കോടി രൂപയായി ഉയർത്തി ഇതിനൊരു പരിഹാരം കാണാൻ ശ്രമിച്ചത്. റീഫണ്ടു കിട്ടാത്തതുകൊണ്ട് കയറ്റുമതിക്കാരും അവതാളത്തിലായി. ജി.എസ്.ടി. വരുന്നതുമൂലം നികുതി പിരിവിന്റെ കാര്യക്ഷമത കൂടുമെന്ന പൊതുധാരണ യാഥാർത്ഥ്യമായില്ല. കാരണം ലളിതമാണ്. ജി.എസ്.ടി. ഭരണസംവിധാനം ഇതുവരെ പ്രാവർത്തികമായില്ല. ഒരു മാസത്തെ പൂർണ്ണ റിട്ടേണുകളേ ഡിസംബർ മാസം വരെ സമർപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. നികുതിദായകർ നൽകുന്ന ചുരുക്കക്കണക്കിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഇപ്പോൾ നികുതി ലഭിക്കുന്നത്. അതുവെച്ചുകൊണ്ട് നികുതി വെട്ടിപ്പ് തടയാനാകില്ല. ചെക്ക്പോസ്റ്റുകളില്ലാതാക്കി. ഇപ്പോൾ ഏഴാം മാസത്തിൽ റിട്ടേൺ സമ്പ്രദായം സമൂലമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ചെക്ക്പോസ്റ്റ് പരിശോധനയ്ക്കുപകരം ഉദ്ദേശിച്ച ഇ-വേ ബിൽ സമ്പ്രദായം ഇന്നലെയാണ് നടപ്പിലായത്. ഇതിന്റെയൊക്കെ ഫലമായി നികുതി വരുമാനം അഖിലേന്ത്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രതീക്ഷിച്ചതിനെക്കാൾ താഴെയാണ്. ജി.എസ്.ടി.യിൽ ലയിപ്പിച്ചത് ഏതാണ്ട് ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ പരോക്ഷ നികുതികളാണ്. എന്നാൽ ജനുവരി മാസത്തെ നികുതിവരുമാനം 5407.47 കോടി രൂപ മാത്രമാണ്. ഇങ്ങനെ ഇതുവരെ പിരിച്ച നികുതിയിൽ 1.35 ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ ഐ.ജി.എസ്.ടി. നികുതി ഇതുവരെ വിതരണം ചെയ്യാനും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കേരളം പോലുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കാണ് ഇത് വലിയ തിരിച്ചടിയായിട്ടുള്ളത്.

12. ജി.എസ്.ടി. വരുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ നികുതി 20-25 ശതമാനം കണ്ട് ഉയരുമെന്ന് നിയമസഭയിലടക്കം ഞാൻ വാദിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നത് ശരിയാണ്. പക്ഷേ, നമ്മുടെ നികുതി വരുമാനം വാറ്റുകാലത്തെന്ന പോലെതന്നെ പത്ത് ശതമാനത്തിൽ താഴെ മാത്രമാണ് വർദ്ധിക്കുന്നത്. നഷ്ടപരിഹാരവുംകൂടി ചേർക്കുമ്പോൾ പതിനാല് ശതമാനം വർദ്ധന ജി.എസ്.ടി.-യിലുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് മാസത്തെ ശരാശരിയെടുത്താൽ സംസ്ഥാനത്ത് വിൽക്കുന്ന ചരക്കുകളിൽ നിന്ന് നാം നേരിട്ടു പിരിക്കുന്ന എസ്.ജി.എസ്.ടി. നികുതി 691.75 കോടി രൂപ വരും. ഇതോടൊപ്പം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് കേരളത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുന്ന ചരക്കുകളുടെമേൽ ചുമത്തപ്പെട്ട നികുതിയും നമുക്ക് അർഹതപ്പെട്ടതാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഐ.ജി.എസ്.ടി. നികുതി ശരാശരി പ്രതിമാസം 802.06 കോടി രൂപയേ വരുന്നുള്ളൂ. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഐ.ജി.എസ്.ടി., എസ്.ജി.എസ്.ടി.-യെക്കാൾ ഒരു മടങ്ങെങ്കിലും കൂടുതൽ വരേണ്ടതാണ് എന്നാണ് എന്റെ അനുമാനം. കാരണം നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ഉപയോഗിക്കുന്ന ചരക്കുകളുടെ 75 ശതമാനമെങ്കിലും മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു വരുന്നവയാണ്. ഈ ചരക്കുകളിൽ നിന്ന് നമുക്കു ലഭിക്കുന്ന എസ്.ജി.എസ്.ടി. ഇവിടത്തെ വിൽപ്പനക്കാരുടെ മാർജിന് മേലുള്ള നികുതിയാണ്. കാരണം അവർ ചരക്കുകൾ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു വാങ്ങിയപ്പോൾ നൽകിയ നികുതി ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റായി അവർക്കു ലഭിക്കും. ഈ ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റിന് തുല്യമായ തുകയാണ് ഐ.ജി.എസ്.ടി.-യായി നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. സ്വാഭാവികമായും ഐ.ജി.എസ്.ടി., എസ്.ജി.എസ്.ടി.-യെക്കാൾ വളരെ ഉയർന്നതായിരിക്കും. വലിയതോതിൽ ഐ.ജി.എസ്.ടി. ചോർച്ച സംഭവിക്കുന്നുവെന്നത് വളരെ വ്യക്തമാണ്.

13. ഈ ചോർച്ചയുടെ കാരണം നേരത്തെ തന്നെ സൂചിപ്പിച്ചു. ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലായതോടെ ചെക്ക്പോസ്റ്റുകൾക്ക് നിയമപ്രാബല്യമില്ലാതായി. അതോടെ ഒരു ബില്ലുമില്ലാതെ നിർബാധം ചരക്കുകൾ കേരളത്തിലേയ്ക്കൊഴുകുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ടായി. ഇവ ബില്ലെഴുതാതെ കേരളത്തിലും വിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ നികുതിയിൽനിന്നും

പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാകും. ഇതിന് തടയിടുന്നതിനുവേണ്ടി കേരളത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഇ-ഡിക്ലറേഷൻ സമ്പ്രദായം നാം പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിച്ചു. എന്നാൽ ഐ.ജി.എസ്.ടി.-യുടെ പേരിൽ നടപടിയെടുക്കാൻ ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലിന്റെ നോട്ടിഫിക്കേഷൻ വേണമെന്ന് ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു. പലവട്ടം കൗൺസിലിൽ ഈ പ്രശ്നം ശക്തമായി ഉന്നയിക്കുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും നോട്ടിഫിക്കേഷൻ ഇറങ്ങിയില്ല. ഏതാനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക നോട്ടിഫിക്കേഷൻ വേണ്ടതില്ല എന്നതായിരുന്നു കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനം.

14. ജി.എസ്.ടി. പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടെ നികുതി ഭരണത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ച അധികാര നഷ്ടത്തിന്റെ ഉദാഹരണമാണ് ഈ അനുഭവം. നികുതി നിരക്കുകൾ മാറ്റുന്നതിനോ നികുതി ഭരണച്ചിട്ടകളിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് കഴിയില്ല. വാറ്റ് വന്നപ്പോൾത്തന്നെ ഈ അധികാരങ്ങളിൽ നല്ലപങ്കും നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയിലൂടെ ഔപചാരികമായി ഇവ ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. ഇനിയും ബാക്കിയുള്ള നികുതി അധികാരങ്ങൾ കവരുന്നതിനുള്ള എല്ലാ നീക്കങ്ങളെയും ശക്തമായി എതിർക്കുന്ന നിലപാടാണ് കേരളം കൈക്കൊള്ളുന്നത്.

ധനപ്രതിസന്ധി

15. ജി.എസ്.ടി. മാത്രമല്ല, പെട്രോളിനുമേലുള്ള വിൽപന നികുതിയും രജിസ്ട്രേഷനും സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയും മന്ദഗതിയിലാണ് വളരുന്നത്. യഥാക്രമം 18-ഉം 11.31-ഉം ശതമാനം വീതം. ഇതിന്റെ ഫലമായി നവംബർ വരെയുള്ള കണക്കെടുത്താൽ കേരളത്തിന്റെ നികുതി വരുമാനം ബജറ്റിൽ പ്രതീക്ഷിച്ച 16.08 ശതമാനത്തിനു പകരം 5.2 ശതമാനം മാത്രമേ ഉയർന്നുള്ളൂ. കേന്ദ്ര ധനസഹായമാകട്ടെ നവംബർ വരെയുള്ള കാലയളവിൽ മുൻകാലത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 25.15 ശതമാനം മാത്രമാണ് ഉയർന്നത്. അങ്ങനെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം റവന്യൂ വരുമാന വർദ്ധന 7.7 ശതമാനം മാത്രമായി. അതേസമയം, പദ്ധതിച്ചെലവ് 22 ശതമാനവും പദ്ധതിയിതര ചെലവ് 21 ശതമാനവും ഉയർന്നു. അഞ്ചുവർഷമായി കേരളത്തിലെ ധനകാര്യ

സ്ഥിതിയുടെ ഒരു പൊതു പ്രവണതയാണ് വരവും ചെലവും തമ്മിലുള്ള വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പൊരുത്തക്കേട്. ഫലമോ, വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ പണം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്നില്ല. ഇതിനുള്ള അഡ്ജസ്റ്റുമെന്റായി വർഷാവസാനം വകുപ്പുകൾക്കുള്ള പദ്ധതിപ്പണം ചെലവായി കണക്കിലെഴുതിയ ശേഷം ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നത് പതിവായി. ഇതുകൊണ്ടും മതിയാവാഞ്ഞിട്ട് 2015-16 മുതൽ E-LAMS (Electronic Ledger Account Monitoring System) രജിസ്റ്ററുകൾ കൊണ്ടുവന്നു. പൂർത്തിയാകാത്ത പ്രോജക്ടുകളെല്ലാം തിരക്കുപിടിച്ച് തീർക്കേണ്ടതില്ല, ഒരു E-LAMS രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയാൽ അടുത്ത വർഷം നടപ്പാക്കാൻ അനുവാദം ലഭിക്കും. ഇത്തരത്തിൽ ഓരോ വർഷവും അടുത്ത വർഷത്തേയ്ക്കു മാറ്റിവെയ്ക്കുന്ന പദ്ധതിച്ചെലവുകൾ വർദ്ധിച്ചു. ഇതിപ്പോൾ ഒരു പ്രതിസന്ധിയായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്.

16. വിവിധ വകുപ്പുകളുടേതായി ഡിസംബർ മാസത്തിൽ ട്രഷറി അക്കൗണ്ടുകളിൽ ചെലവാകാതെ ഏതാണ്ട് 13000 കോടി രൂപയാണ് ഡെപ്പോസിറ്റായി ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഇതിനുപുറമെയാണ് ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളക്കുടിശ്ശിക പി.എഫ്-ൽ ലയിപ്പിച്ചപ്പോഴും ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്കിൽ ആളുകൾ പണം ഡെപ്പോസിറ്റ് ചെയ്തപ്പോഴും ഉണ്ടായ ഡെപ്പോസിറ്റ് വർദ്ധന. ഇത്തരത്തിൽ ഓരോ വർഷവും ഉണ്ടാകുന്ന അസൽ ഡെപ്പോസിറ്റ് വർദ്ധന ബജറ്റ് കണക്കെഴുത്തിൽ പബ്ലിക്ക് അക്കൗണ്ടിൽനിന്നുള്ള വായ്പാ വരുമാനമായിട്ടാണ് സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ 2016-17-ൽ പബ്ലിക് അക്കൗണ്ടിലെ വരുമാനം 10288 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നു. ഇത്തരത്തിൽ വർദ്ധിച്ചത് ചട്ടലംഘനമായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. നമ്മുടെ അനുവദനീയമായ കമ്പോള വായ്പയിൽ ഈ തുക കുറവ് വരുത്തുമെന്ന് അറിയിച്ചു. ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായിട്ടാണ് ഇത്തരമൊരു നിലപാട് കേന്ദ്ര സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചത്. എന്തായാലും കടമെടുപ്പ് പ്രതിസന്ധിയിലായതോടെ ദൈനംദിനച്ചെലവിന് പണം തികയാത്ത അവസ്ഥ വരികയും ട്രഷറി നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ നിർബന്ധിതമാകുകയും ചെയ്തു. ഇതിനെത്തുടർന്ന്

വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ട്രഷറി ഡെപ്പോസിറ്റുകളിൽ നിന്ന് 3038.81 കോടി രൂപയുടെ ഡെപ്പോസിറ്റുകൾ നീക്കം ചെയ്തു. ഇവരുടെ അക്കൗണ്ടുകളിൽ ബാക്കിയുള്ള പണം ചെലവഴിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ അധിക ധനാനുമതിയിലൂടെ നീക്കം ചെയ്ത പണം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. പക്ഷേ, ഇനിമേൽ പണം ചെലവാക്കാതെ ട്രഷറി അക്കൗണ്ടുകളിൽ കുന്നുകൂട്ടുന്ന പ്രവണത കർശനമായി നിയന്ത്രിക്കും. ഈ നടപടികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വായ്പ എടുക്കാനുള്ള അവകാശം പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. അങ്ങനെ വേയ്സ് ആൻഡ് മീൻസ് നിയന്ത്രണങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ, വരുമാനവും ചെലവും തമ്മിലുള്ള അന്തരം തുടരുകയാണ്. ഈ പൊരുത്തക്കേട് പരിഹരിച്ചേ തീരൂ.

സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം

17. കർശനമായ സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം അനിവാര്യമാണ്. ധനക്കമ്മി അനുവദനീയമായ 3 ശതമാനത്തിൽ ഒതുക്കി നിർത്തും. അനുവദനീയമായ വായ്പ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടും തികയുന്നില്ലെങ്കിൽ ചെലവിന് നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തുകയേ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ. ഇതുപോലെ റവന്യൂ കമ്മിയും ഇല്ലാതാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇതിന് അഞ്ച്-ആറ് വർഷമെങ്കിലുമെടുക്കും. ഇപ്പോൾ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ബജറ്റടക്കം ഇനിയുള്ള ബജറ്റുകളിൽ ഓരോ വർഷവും റവന്യൂ കമ്മി 20-30 ബേസിസ് പോയിന്റുവീതം കുറയ്ക്കും. ഈ പരിധികൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുവേണം ചെലവുകൾ നടത്താൻ. 2016-17-ൽ ധനക്കമ്മി 4.3 ശതമാനമായിരുന്നു. 2017-18-ൽ ബജറ്റ് മതിപ്പിൽ ഇത് 3.4 ശതമാനമായി താഴ്ത്തി നിശ്ചയിച്ചു. പുതുക്കിയ ബജറ്റ് കണക്കിൽ അത് 3.3 ശതമാനമായി വീണ്ടും താണിരിക്കുകയാണ്. 2018-19-ൽ ധനക്കമ്മി 3.1 ശതമാനം മാത്രമായിരിക്കും. ഇതുപോലെതന്നെ 2016-17-ൽ റവന്യൂ കമ്മി 2.5 ശതമാനമായിരുന്നു. 2017-18-ലെ ബജറ്റ് മതിപ്പിൽ ഇത് 2.1 ശതമാനമായി കുറച്ചു. പക്ഷേ 2017-18-ലെ പുതുക്കിയ കണക്കുപ്രകാരം ഇത് 1.9 ശതമാനമായി താഴ്ന്നിരിക്കുകയാണ്. 2018-19-ൽ റവന്യൂ കമ്മി 1.6 ശതമാനം മാത്രമായിരിക്കും. പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെ ജി.എസ്.ടി. വരുമാനത്തിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധന ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ ധനസ്ഥിതി സുസ്ഥിരമാക്കുന്നതിനുള്ള ഈ നീക്കം കൂടുതൽ സുഗമമാകും.

18. സംസ്ഥാനങ്ങളോട് കടുത്ത സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കത്തെക്കുറിച്ച് പറയുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഈ സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം പാലിക്കാത്തത് വിരോധാഭാസമാണ്. കേന്ദ്ര ധനക്കമ്മി 2017-18-ൽ 3 ശതമാനം ലക്ഷ്യമിട്ടത് 3.5 ശതമാനത്തിൽ നിർത്താൻ കഴിഞ്ഞതിലാണ് കേന്ദ്ര ധനമന്ത്രി അഭിമാനംകൊള്ളുന്നത്. ഇതു സാധിച്ചത് ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ പൊതുമേഖലാ ഓഹരികൾ വിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞതു കൊണ്ടാണ്. ഇതിൽ നല്ലൊരു പങ്ക് ഓഹരികളും വാങ്ങുന്നത് ഒ.എൻ.ജി.സി. പോലുള്ള പൊതുമേഖല സ്ഥാപനങ്ങൾ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും കടമെടുത്തുകൊണ്ടാണ്. ഇടതുകാലിൽ നിന്ന് വലതുകാലിലേയ്ക്കുള്ള ഈ മന്ത്രമാറ്റം ആരെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താനാണ്? പ്രതിഷേധാർഹമായ കാര്യം, സംസ്ഥാനങ്ങളോട് ചർച്ച ചെയ്യാതെ എഫ്.ആർ.ബി.എം. റിവ്യൂ കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ട് നടപ്പിൽ വരുത്താനുള്ള ശ്രമമാണ്. കടമെടുക്കാനുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ അവകാശത്തെ ഇനിയും പരിമിതപ്പെടുത്താനുള്ള നീക്കം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമേലുള്ള വെല്ലുവിളിയാണ്.

<u>കേരള ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ട് ബോർഡ് (കിഫ്ബി)</u>

19. ബജറ്റിലെ സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം കിഫ്ബി വഴിയുള്ള വമ്പൻ മൂലധന നിക്ഷേപക്കുതിപ്പ് വിജയിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമാണ്. ഏതാണ്ട് 54,000 കോടി രൂപയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റുകളിൽ മുന്നോട്ടു വച്ചത്. അവയിൽ ഇരുപതിനായിരം കോടിയോളം രൂപയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് പണം അനുവദിച്ച് നിർവ്വഹണത്തിലേയ്ക്കു നീങ്ങുകയാണ്. അധികം താമസിയാതെ മറ്റൊരു പതിനായിരം കോടി രൂപയ്ക്കുകൂടി അനുവാദം നൽകും; ബാക്കി 2018-19-ലും. സമാനതകളില്ലാത്ത ഈ നിക്ഷേപം ഇന്നത്തെ സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യത്തിന് ഒരു മറുമരുന്നാകും. ഈ നിക്ഷേപത്തിന്റെ അനുരണനങ്ങൾ സാമ്പത്തിക ഉത്തേജകമാകും.

20. പക്ഷേ, കിഫ്ബിയും അക്ഷയനിധിയല്ല. വായ്പയായെടുക്കുന്ന മുതലും പലിശയും തിരിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്. ഒമ്പതു ശതമാനം പലിശയും മൂന്നുവർഷം മൊറട്ടോറിയവും ഏഴുവർഷം തിരിച്ചടവുകാലവും അനുമാനിച്ചാൽ ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപ തിരിച്ചു നൽകേണ്ടി വരും. ഈ സഭ പാസ്സാക്കിയ കിഫ്ബി നിയമപ്രകാരം പെട്രോൾ

സെസ്സിന്റെയും മോട്ടോർ വാഹന നികുതിയുടെയും വിഹിതമായി തിരിച്ചടവു കാലയളവ് തീരുംമുമ്പ് ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപ കിഫ്ബിക്ക് ഗ്രാന്റായി ലഭിച്ചിരിക്കും. തങ്ങളുടെ ഭാവി വരുമാനത്തെ സെക്യൂരിറ്റൈസ് ചെയ്യുക മാത്രമാണ് കിഫ്ബി ചെയ്യുന്നത്. ഇപ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട കാലയളവിൽ കിഫ്ബിക്ക് ഗ്രാന്റായി ലഭിക്കുന്ന തുകയും തിരിച്ചടവു ബാദ്ധ്യതകളും സന്തുലിതമായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ടേ കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കിഫ്ബി ബോർഡ് അനുവാദം നൽകൂ. കിഫ്ബി സൃഷ്ടിക്കാവുന്ന ഭാവിയിലെ ബാദ്ധ്യതയെക്കുറിച്ച് ആരും ആശങ്കപ്പെടേണ്ടതില്ല. ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ ഓരോന്നും നമ്മുടെ നാടിന് അനിവാര്യമാണ്. പക്ഷെ സാധാരണഗതിയിലുള്ള ബജറ്റ് മിച്ചത്തിൽ നിന്നാണ് ഈ മൂലധനച്ചെലവിനുള്ള പണം കണ്ടെത്തേണ്ടതെങ്കിൽ നമ്മൾ രണ്ടു പതിറ്റാണ്ട് കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും. ഇതിന് രണ്ടു ദോഷങ്ങളുണ്ട്. ഇന്ന് വേണ്ടിവരുന്നതിനെക്കാൾ പതിൻമടങ്ങ് ചെലവ് നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കു വേണ്ടിവരും. അതോടൊപ്പം ഒരു തലമുറയ്ക്ക് ഇവയുടെ നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടും. അതുകൊണ്ട് നാം സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന തന്ത്രം, കിഫ്ബി വഴി ഈ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ ഇന്നു നടത്തുകയും അടുത്ത 15 വർഷക്കാലം നമ്മൾ അനിവാര്യമായും ഇത്തരം നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കുവേണ്ടി നീക്കിവയ്ക്കേണ്ടിവരുമായിരുന്ന തുക നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നതുപോലെ കിഫ്ബിയ്ക്ക് കൈമാറുകയുമാണ്.

21. ഇതുവരെ 4270 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാർ കിഫ്ബിക്ക് ഗ്രാന്റായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 3,000 കോടി രൂപയ്ക്ക് ജനറൽ ഒബ്ലിഗേഷൻ ബോണ്ട് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് തയ്യാറെടുപ്പുകൾ പൂർത്തിയായി. നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളിൽ നിന്ന് അടുത്ത 3-4 മാസക്കാലത്തേയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന ബില്ലുകൾക്ക് പണം നൽകാൻ ഈ തുക മതിയാകും. തുടർന്നുള്ള കാലയളവിൽ വേണ്ടിവരുന്ന തുക കമ്പോളത്തിൽനിന്നും സമാഹരിക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രയാസവും നേരിടില്ല. ക്രിസിൽ, ഇക്ര (CRISIL, ICRA) എന്നീ രണ്ടു റേറ്റിംഗ് ഏജൻസികളും കിഫ്ബിക്ക് 'എ' പ്ലസ് ഗ്രേഡ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സംവിധാനങ്ങളുടെ സുതാര്യതയ്ക്കും

കാര്യക്ഷമതയ്ക്കും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള അംഗീകാരമാണ്. പ്രവാസി മലയാളികളെ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് മസാല ബോണ്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബി ബോർഡ് കൈക്കൊണ്ട തീരുമാനവും അടുത്ത ധനകാര്യവർഷം ആദ്യം നടപ്പിലാകും.

22. ജനറൽ ഒബ്ലിഗേഷൻ ബോണ്ട്, റവന്യൂ ബോണ്ട്, ലാൻഡ് ബോണ്ട് തുടങ്ങി വിവിധതരം ബോണ്ടുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഇന്ത്യയിലെ ആഭ്യന്തര കമ്പോളത്തിൽനിന്നും വിഭവസമാഹരണം നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വിദേശത്തുനിന്നു താഴ്ന്ന പലിശയ്ക്ക് ദീർഘകാല നിക്ഷേപം സമാഹരിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിക്കുകീഴിൽ ഓൾട്ടർനേറ്റീവ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ടിന് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

23. ഇതിനുപുറമേ കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.യുടെ എൻ.ആർ.ഐ. ചിട്ടികൾ അടുത്ത മാർച്ച് – ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ ആരംഭിക്കും. ഇതിനുള്ള ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങൾ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞു. ചിട്ടിയിൽ ചേരുന്നവർക്ക് അപകട ഇൻഷ്വറൻസും നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി പെൻഷനും ലഭ്യമാക്കും. പലിശയല്ല, ഡിവിഡന്റും കമ്മീഷനുമാണ് ചിട്ടിയുടെ നടത്തിപ്പ് തത്വങ്ങൾ എന്നത് ഗൾഫ് മേഖലയിൽ ചിട്ടിയെ കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കും. വിദേശ മലയാളികൾ വലിയൊരു സംഖ്യ ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിലുള്ള സമ്പാദ്യപദ്ധതിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന് ഒരു മാർഗ്ഗമായി ചിട്ടി തെരഞ്ഞെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ സാധാരണഗതിയിൽ ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിൽ നിന്നും മറ്റും ലഭിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക നേട്ടം ഉറപ്പായും ലഭിക്കുമെന്ന് മാത്രമല്ല, ഇതു നാടിന്റെ വികസനത്തിനുള്ള സഹായമായി മാറുകയും ചെയ്യും. ചിട്ടിയിൽ നിന്നുള്ള ഫ്രീ ഫ്ലോട്ട് കിഫ്ബി ബോണ്ടുകളിൽ ഹ്രസ്വകാല ബോണ്ടുകളായി നിക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്യുക. ഇതൊരു ഭാവനയല്ലേയെന്ന് ചിന്തിക്കുന്നവരോട് ഒരു കാര്യം പറയട്ടെ. ഇപ്പോൾ കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യ്ക്ക് 18,000 കോടി രൂപയുടെ ടേൺ ഓവറാണ് ചിട്ടിയിൽ നിന്നുള്ളത്. ഇതിൽനിന്നും 5,000 കോടി രൂപയുടെ ഫ്രീ ഫ്ലോട്ട് ഇപ്പോൾ ട്രഷറിയിൽ ഡെപ്പോസിറ്റായുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് പ്രവാസി ചിട്ടിയിൽ നിന്നുമാത്രം കിഫ്ബിക്ക് ചുരുങ്ങിയ കാലയളവിൽ വലിയ തോതിൽ വിഭവ സമാഹരണം നടത്താൻ കഴിയുന്നതാണ്.

24. കിഫ്ബി പദ്ധതികൾക്കുള്ള കാലതാമസത്തെക്കുറിച്ച് പലരും വിമർശിക്കാറുണ്ട്. കർശനമായ ചിട്ടകളും പരിശോധനയും ഒഴിവാക്കാനാവില്ല. സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതികൾ വളരെ ചുരുങ്ങിയകാലം കൊണ്ടുതന്നെ പരിശോധന പൂർത്തിയാക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് കണ്ടത്. പക്ഷെ, മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ ഇളവ് നൽകാനാവില്ല. കിഫ്ബിയിൽ എല്ലാ പദ്ധതികൾക്കും നേട്ടകോട്ട വിശ്ലേഷണവും പാരിസ്ഥിതിക/സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനവും വിശദമായ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷനും എസ്റ്റിമേറ്റും അനിവാര്യമാണ്. നിർവ്വഹണ ഏജൻസികളുടെ കാര്യക്ഷമത ഉയർത്തുകയേ പരിഹാരമുള്ളൂ. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് നബാർഡിന്റേയും മറ്റും പദ്ധതികൾ പ്രവർത്തന പഥത്തിലെത്താൻ ശരാശരി രണ്ടു വർഷമെടുക്കാറുണ്ട്. കിഫ്ബിയുടെ ഏതാണ്ട് പകുതിയോളം പ്രോജക്ടുകൾ പ്രഖ്യാപിച്ച് ഒരു വർഷം പൂർത്തിയായില്ല എന്നത് പ്രത്യേകം ഓർമ്മിക്കണം. എന്നിരുന്നാലും 19,000 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾക്ക് നിർവ്വഹണാനുമതി നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ബാക്കിയുള്ള ഏതാണ്ട് എല്ലാ പദ്ധതികളും 2018-19-ൽ പ്രവർത്തന പഥത്തിലാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

<u>പൊതുസാമ്പത്തിക സ്ഥിതി</u>

25. പ്രതികൂലമായ സാഹചര്യങ്ങളിലും വളരെ പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായ ഒരു സൂചികയിലേയ്ക്ക് ഞാൻ വിരൽ ചൂണ്ടട്ടെ. ദേശീയ തലത്തിലുള്ള സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പും ഗൾഫിൽ നിന്നുള്ള തിരിച്ചുവരവുമെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടും കേരള സമ്പദ്ഘടന 2016-17-ൽ 7.41 ശതമാനം വേഗതയിൽ വളർന്നു. ദേശീയ ശരാശരിയെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട പ്രകടനമാണ് കേരളത്തിന്റേത്. ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണത്തിലും ജീവിതഗുണമേന്മ ഉയർത്തുന്നതിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മികച്ച പ്രകടനം തുടർന്നു. ഇക്കണോമിക് സർവ്വേയിലെ ഒന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം നമ്മുടെ സമ്പദ്ഘടനയുടെ അതിജീവനശേഷിയെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. വരാൻ പോകുന്ന ഗൾഫ് തിരിച്ചുവരവിന്റെ പ്രതിസന്ധിയെ നേരിടാൻ ഈ അനുഭവം നമുക്ക് കരുത്തു പകരും. കിഫ്ബിയിൽ നിന്നുള്ള വൻനിക്ഷേപം ഇതിനു നമ്മെ സഹായിക്കും.

26. സംസ്ഥാന ബജറ്റിലെ പ്രതീക്ഷിത വരുമാനത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഇടിവുമൂലം പാവപ്പെട്ടവരുടെ സാമൂഹ്യക്ഷേമ ചെലവുകളിൽ ഒരു കുറവും ഉണ്ടാകില്ലെന്ന് സഭയ്ക്ക് ഞാൻ ഉറപ്പ് നൽകുകയാണ്. പാവങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കും സഹായങ്ങൾക്കുമായിരിക്കും ഏറ്റവും വലിയ മുൻഗണന. ഈ ബജറ്റിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വശം സമ്പൂർണ്ണ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതിയാണ്. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിലും ഇതു വിവരിച്ചതാണ്. 2018-19 മുതലാണ് ഇതു പൂർണ്ണമായ തോതിൽ നടപ്പായിത്തുടങ്ങുക. എല്ലാവർക്കും വീട്, നല്ല ഭക്ഷണം, മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസം, ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്കടക്കം സൗജന്യ ചികിത്സ, സാമൂഹ്യക്ഷേമ പെൻഷൻ എന്നിവയാണ് ഈ സമ്പൂർണ സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പദ്ധതിയുടെ സുപ്രധാന കണ്ണികൾ. ഇവയോരോന്നിനെയും കുറിച്ച് വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കാനാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്.

III

സമ്പൂർണ സാമൂഹ്യസുരക്ഷ

<u>നല്ല ഭക്ഷണം</u>

27. " *ഒരു നല്ല കുല വെട്ടാനുണ്ടായാൽ, ഒരു കോഴി മുട്ടയിടുന്നുവെന്നറിഞ്ഞാൽ, കളത്തിലെ കുട്ടികളോ തമ്പ്രാനോ അന്വേഷിച്ചു വരും. ഒരു ചീരത്തൈ നടാനുള്ള ശീലം എന്നോ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയ മനുഷ്യര്*" നെല്ല് എന്ന നോവലിൽ പി. വത്സല കോറിയിട്ടതുപോലൊരു കാലം കേരളത്തിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ കാലം മാറി. കേരളത്തിന്റെ ഉപഭോഗ നിലവാരത്തിലുണ്ടായ പുരോഗതിയുടെ ഏറ്റവും നല്ല സൂചന കപ്പയും മത്തിയും മുഖ്യാഹാരം ആയിരുന്നതിൽനിന്ന് അരിയും മാംസാഹാരത്തിലേയ്ക്കുമുള്ള പരിവർത്തനമാണ്. ആളോഹരി ഉപഭോഗത്തിൽ കേരളത്തിന് ഒന്നാമത്തെയോ രണ്ടാമത്തെയോ സ്ഥാനമാണുള്ളത്. പക്ഷെ, ഒരു നേരത്തെ അരിഭക്ഷണം ലഭിക്കാത്തവർ ഇന്നും നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ട്. വിശന്ന് അന്തിയുറങ്ങുന്ന ഒരാൾ ഈ കേരളത്തിലുണ്ടാകാൻ പാടില്ല. ഇതിന് ഏറ്റവും നല്ല ഉറപ്പ് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ ഭരണകാലത്ത് മതിയായ തയ്യാറെടുപ്പുകൾ സ്വീകരിക്കാത്തതിന്റെ ഫലമായി വളരെ ധൃതിപിടിച്ച് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമം നടപ്പാക്കേണ്ടി വന്നു. ഇതിന്റെ ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടായി. അവ ഓരോന്നായി പരിഹരിച്ചു വരികയാണ്.

28. സർവ്വേയിലെ അപാകതമൂലം ആറര ലക്ഷത്തോളം അർഹരായവർ മുൻഗണനാ പട്ടികയിൽ നിന്നു പുറത്തു പോയതാണ് വലിയ അസംതൃപ്തിക്ക് ഇടയാക്കിയത്. ഇവരിൽ നല്ലപങ്കും മുമ്പ് ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളായിരുന്നു. മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിന് പുറത്തുള്ളവർക്ക് ചെറിയ തുക്കം അരിയേ ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ എന്നതും മറ്റൊരു ഗൗരവമായ പ്രശ്നമാണ്. കഴിഞ്ഞ ഏതാനും മാസത്തെ ചിട്ടയായ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഇതിനകം 2.4 ലക്ഷം സർക്കാർ ജീവനക്കാർ അടക്കമുള്ളവർ നിലവിലുള്ള മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിൽനിന്നു പുറത്തുപോയി. കെട്ടിട ഉടമസ്ഥതയുടെ പരിശോധനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു ലക്ഷം പേരെങ്കിലും നിലവിലുള്ള ലിസ്റ്റിൽനിന്നു പുറത്തുപോകേണ്ടി വരുമെന്ന് വ്യക്തമായി. ഇപ്പോൾ നാലുചക്ര വാഹന ഉടമസ്ഥരുടെ പരിശോധന നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ പട്ടികയിലുൾപ്പെട്ട അഞ്ച് – ആറ് ലക്ഷം പേരെങ്കിലും പരിശോധനയിൽ മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിൽനിന്ന് ന്യായമായും പുറത്തുപോകും. ഇതോടെ മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിൽനിന്നും വിട്ടുപോയതിന്റെ പരാതികൾ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കാനാകും. ഇ-പോസ് മെഷീൻ (e-PoS machines) സ്ഥാപിക്കുന്നതോടെ റേഷൻ ചോർച്ച ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കാനാകുകയും മിച്ചം വരുന്ന അരിയുടെ ഒരു ഭാഗം മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിന് പുറത്തുള്ളവർക്ക് അധികമായി നൽകാനും കഴിയും.

29. ഭക്ഷ്യ സബ്സിഡിക്കായി ഈ വർഷത്തെ ബജറ്റിൽ 954 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. റേഷൻ വ്യാപാരികളുടെ അലവൻസ് വർദ്ധിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല, സുഗമമായ റേഷൻ വിതരണത്തിന് 314 തസ്തികകൾകൂടി സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 31 കോടി രൂപ പ്രത്യേകമായി വകയിരുത്തുന്നു. ഇതു മുഖ്യമായും റേഷൻ കടകളുടെ നവീകരണത്തിനും ഇ-ഗവേണൻസിനും വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുത്ത റേഷൻ കടകളെ മാർജിൻ ഫ്രീ പലചരക്കു കടകളായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കൗൺസിൽ ഫോർ ഫുഡ് റിസർച്ച് ആൻഡ് ഡെവലപ്പ്മെന്റിന് 6 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ, കമ്പോള

ഇടപെടലിനുവേണ്ടി സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപറേഷനും കൺസ്യൂമർ ഫെഡിനുംകൂടി 250 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സപ്ലൈകോ കടകൾ നവീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

30. " *പാണിയിൽ തുഴയില്ല, തോണിയിൽ തുണയില്ല*
ക്ഷോണിയിലൊരു ലക്ഷ്യവുമറിയുകയില്ല" എന്ന് ലളിതാംബിക അന്തർജനത്തിന്റെ *സാവിത്രി അഥവാ വിധവാവിവാഹം* എന്ന പ്രശസ്ത നാടകത്തിലെ ഒരു കഥാപാത്രം പാടുന്നുണ്ട്. ആരുമാരും തുണയില്ലാതെ, ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണംപോലും കിട്ടാതെ, ഓരോ ദിവസവും എങ്ങനെ തള്ളിനീക്കണമെന്നറിയാതെ അഗതികളും അനാഥരുമായി ജീവിക്കുന്നവർ കേരളത്തിലുണ്ട്. അവർക്കു വേണ്ടിയാണ് വിശപ്പ് രഹിത കേരളം പദ്ധതി. 2010-ലെ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ഈ പദ്ധതി ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ വിജയകരമായി പ്രാവർത്തികമാക്കിയത് ഇക്കൊല്ലമാണ്. അഗതികളായ 400 കിടപ്പുരോഗികൾക്ക് സൗജന്യമായി വീട്ടുപടിക്കൽ രണ്ടുനേരത്തെ ഭക്ഷണം നൽകുന്നതിനോടൊപ്പം സൗജന്യമായി ഭക്ഷണശാലകൾവഴിയും ഭക്ഷണം നൽകുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്. കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷക്കാലം തുടർച്ചയായി മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രികളിൽ രോഗികൾക്കും കൂട്ടിരിപ്പുകാർക്കും സൗജന്യ പൊതിച്ചോറ് ഒരു യുവജനസംഘടന നൽകിവരുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം ഇടപെടലുകൾക്ക് ലഭിക്കാവുന്ന ജനപിന്തുണയുടെ ഉദാഹരണമാണിത്. ആലപ്പുഴയുടെ അനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശപ്പുരഹിത കേരളം പദ്ധതി കേരളത്തിൽ കൂടുതൽ സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. റേഷനരിയും പലവ്യഞ്ജനങ്ങളും വിശപ്പുരഹിത കേരളം പദ്ധതിക്ക് സഹായവിലയ്ക്കു ലഭ്യമാക്കും. പട്ടിണി കിടക്കുന്ന ഒരാളും കേരളത്തിൽ ഉണ്ടാകില്ലെന്ന് മൂന്ന് വർഷംകൊണ്ട് ഉറപ്പുവരുത്തും.

31. നല്ല ഭക്ഷണം പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി പച്ചക്കറി, പാൽ എന്നിവയിൽ സ്വയംപര്യാപ്തതയും കോഴിയിറച്ചിയുടെയും മുട്ടയുടെയും

ഉൽപ്പാദനം ഗണ്യമായി ഉയർത്തുന്നതിനുമാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്. ഒരു നൂതന സംരംഭം എന്ന നിലയ്ക്ക് ഇറച്ചിക്കോഴി വളർത്തൽ വ്യാപകമാക്കി ന്യായവിലയ്ക്ക് നല്ല ഇറച്ചി സംസ്ഥാനത്ത് ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ജനകീയ ഇടപെടൽ ആരംഭിക്കുകയാണ്. എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കോഴി വളർത്തൽ യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കും. ആദ്യ ബാച്ച് കുടുംബശ്രീ കോഴിയിറച്ചി മാർക്കറ്റിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞുവെന്ന് അറിയിക്കുന്നതിൽ സന്തോഷമുണ്ട്. നിലവിലുള്ള കൃഷിക്കാർക്കും ഈ സ്കീമിൽ പങ്കാളികളാകാം. സംസ്ഥാനത്തെ കോഴികളുടെ പേരന്റ് സ്റ്റോക്ക് അമ്പതിനായിരം ആയി അടുത്തവർഷം ഉയർത്തും. ഇതിനുള്ള കൃത്യമായ ധാരണ ബ്രീഡർ കമ്പനികളുമായി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഹാച്ചറികളിൽ മുട്ട വിരിയിച്ച് 30-35 രൂപയ്ക്ക് കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് പരിപാടി. ഫാം ഗേറ്റിൽ കോഴിയിറച്ചി 87 രൂപയ്ക്ക് കെപ്കോയ്ക്കും ബ്രഹ്മഗിരി മീറ്റ് പ്രോഡക്ട്സിനും ലഭ്യമാക്കും. പേരന്റ് സ്റ്റോക്ക് ഫാമുകളും ഹാച്ചറികളും മറ്റും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പൗൾട്രി ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷന് 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആവശ്യമെങ്കിൽ കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനും മാളയിലെ കോഴിത്തീറ്റ ഫാക്ടറി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നതിനും ബ്രഹ്മഗിരി സൊസൈറ്റി ഈ പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി എടുക്കുന്ന വായ്പയ്ക്ക് പലിശ സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനുംവേണ്ടി 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. ബ്രഹ്മഗിരി സൊസൈറ്റിയുടെ വായ്പയ്ക്ക് സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടി നൽകുന്നതാണ്. മത്സ്യവിപണിയിലും ശക്തമായി മത്സ്യഫെഡുവഴി ഇടപെടുന്നതിന് പദ്ധതിയുണ്ട്.

<u>ലൈഫ് - എല്ലാവർക്കും വീട്</u>

32. സ്വപ്നങ്ങളുടെ കണക്കെഴുതിയ ഡയറിയുമായി ജീവിക്കുന്ന ഒരു അച്ചൻ സാറാ ജോസഫിന്റെ 'മറ്റാത്തി' എന്ന നോവലിലുണ്ട്. " *അതിൽ ഒരെണ്ണം 100 ശതമാനം പാർപ്പിടമെന്ന അതിമോഹമാണ്. അതും നോക്കി നെടുവീർപ്പിടുന്നത് ഒന്നും രണ്ടും തവണയല്ല. നെടുവീർപ്പുകൾ*

സ്വപ്നത്തെ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കാൻ സഹായിക്കുമെന്ന് അച്ചൻ ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നു." ആ സ്വപ്നം ഈ സർക്കാർ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുകയാണ്. പാർപ്പിടപ്രശ്നം സ്ഥായിയായി പരിഹരിക്കാൻ ഭൗതിക സാഹചര്യമുള്ള ഏക സംസ്ഥാനം ഇന്ന് കേരളമാണ്. ഇന്ന് ഒരു കുടുംബത്തിൽ ശരാശരി ഒന്നോ രണ്ടോ കുട്ടികൾ മാത്രമാണുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് ഇന്ന് വീടില്ലാത്തവർക്കെല്ലാം വീട് നൽകിക്കഴിഞ്ഞാൽ പുതിയ കുടുംബങ്ങൾ രൂപം കൊള്ളുമ്പോൾ അവർക്കു പുതിയ വീടുകൾ ആവശ്യമായി വരില്ല. ഇന്ത്യയിലൊരു സംസ്ഥാനത്തും ഇത്തരമൊരു അനുകൂല സാഹചര്യമില്ല. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിടം ഉറപ്പ് വരുത്താനായി ലൈഫ് മിഷൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്.

33. പണിതീരാത്ത 77756 വീടുകളുടെ നിർമ്മാണം നടന്നുവരികയാണ്. വാസയോഗ്യമായ വീടില്ലാത്ത 421073 പേർക്കും ഭൂരഹിതരായ 3,38,450 പേർക്കും പുതുതായി വീടുകൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകേണ്ടതുണ്ട്. 4 ലക്ഷം രൂപയുടെ വീടുകളാണ് നൽകാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ ലിസ്റ്റിലുള്ള 1.76 ലക്ഷം ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതർക്കും 2018-19-ൽ വീട് നൽകുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. റേഷൻ കാർഡ് ഇല്ല എന്നതുകൊണ്ട് ലിസ്റ്റിൽനിന്നും വിട്ടുപോയിട്ടുള്ള അഗതി കുടുംബങ്ങളെ ലിസ്റ്റിലുൾപ്പെടുത്തും. മറ്റു പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും ലിസ്റ്റിൽനിന്നും വിട്ടുപോയി എന്ന് പരാതിപ്പെടുന്നവരുടെ കാര്യം തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ പരിഗണിക്കും. പി.എം.എ.വൈ. വീടുകളാണെങ്കിൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ധനസഹായമായി രണ്ടര ലക്ഷം രൂപ നൽകുന്നതാണ്. പി.എം.എ.വൈ.-യിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത വീടുകളാണെങ്കിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ വീതമാണ് ധനസഹായം നൽകുക. ബാക്കി തുക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്വന്തം പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നോ വായ്പയായോ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. ആവശ്യമായ തുക വായ്പയായി എടുത്ത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകാൻ ഒരു പ്രത്യേക ഫിനാൻസ് കമ്പനിക്ക് രൂപം നൽകുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എടുക്കുന്ന വായ്പകളുടെ മുതൽ അവരുടെ ഭാവി പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽനിന്ന് വർഷംതോറും കുറവു ചെയ്യും. പലിശ സർക്കാർ വഹിക്കും.

34. ഭ്രരഹിതർക്ക് പൊതുവായ സ്ഥലം കണ്ടെത്തി ഫ്ലാറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കെട്ടിട സമുച്ചയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാനാണ് പദ്ധതി. 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ ഫ്ലാറ്റ് ഒന്നിനു ചെലവുവരും. താമസ സൗകര്യത്തിനോടൊപ്പം അങ്കണവാടികൾ, തൊഴിൽ നൈപുണീ കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പൊതു സൗകര്യങ്ങളും ഈ സമുച്ചയങ്ങളിലുണ്ടാകും. നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ പാർപ്പിട സമുച്ചയങ്ങൾക്കാണ് മുൻഗണന നൽകുക.

35. ലൈഫ് പാർപ്പിട പദ്ധതിക്കായി ഈ വർഷം 2500 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ആർദ്രം - സമഗ്ര ആരോഗ്യ സുരക്ഷ

36. കേരളത്തിലെ ആരോഗ്യ സംവിധാന വളർച്ചയിൽ നിർണ്ണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തിയ പ്രതിഭകളിൽ ഒരാളാണ് ഡോ. മേരി പുന്നൻ ലൂക്കോസ്. യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിലെ ആദ്യ വിദ്യാർത്ഥിനി, ബ്രിട്ടനിൽ മെഡിക്കൽ ബിരുദം നേടിയ ആദ്യ ഇന്ത്യൻ വനിതാ ഡോക്ടർ, തിരുവിതാംകൂറിലെ ആദ്യ വനിതാ നിയമസഭ സാമാജിക, ലോകത്തെ ആദ്യ വനിതാ സർജന്റ് ജനറൽ എന്നീ നിലകളിലൊക്കെ അവർ തിളങ്ങി. ഇവരുടെ തലമുറ അസ്ഥിവാരമിട്ട ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്ര ആതുരാലയങ്ങളുടെ ശൃംഖലയും വാക്സിനേഷനും പകർച്ചവ്യാധികളെ കേരളത്തിൽ നിന്നും അകറ്റി. സംസ്ഥാന രൂപീകരണവേളയിൽപ്പോലും 45 ആയിരുന്ന പ്രതിശീർഷ ആയുസ്സിനെ 76 ആയി ഉയർത്തുന്നതിന് പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ അനുഭവങ്ങളെ മറന്നുകൊണ്ട് വാക്സിനേഷനും ആധുനിക വൈദ്യ ശാസ്ത്രത്തിനുമെതിരെ സംഘടിതമായ എതിർപ്പ് ചില കോണുകളിൽനിന്ന് ഉയരുന്നുവെന്നത് ഗൗരവമായി കാണേണ്ടതുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് ആരോഗ്യ മേഖലയിലെ രണ്ടാംതലമുറ വെല്ലുവിളികളെ നാം നേരിടുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ. ആയുർദൈർഘ്യ ത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള വർദ്ധനയും ജീവിതശൈലിയിലെ മാറ്റങ്ങളും ക്യാൻസർ, ഹൃദ്രോഗം, പക്ഷാഘാതം തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ മാരക രോഗങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റം

സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു സ്വകാര്യമേഖലയിൽ വേണ്ടിവരുന്ന ഭീമമായ ചെലവ് ഒരു കുടുംബത്തിനും താങ്ങാനാകില്ല. എന്നാൽ സർക്കാർ ആശുപത്രികളിൽ ഇവയ്ക്കുള്ള ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങൾ പരിമിതമാണ്. നാഷണൽ സാമ്പിൾ സർവ്വേയുടെ അറുപത്തി ഒൻപതാമത് റിപ്പോർട്ടുപ്രകാരം 2004-ൽ ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ 8 ശതമാനവും നഗരമേഖലയിലെ 12 ശതമാനവും കുടുംബങ്ങൾ ദാരിദ്ര്യരേഖയുടെ കീഴിലേയ്ക്ക് തള്ളപ്പെട്ടത് താങ്ങാനാവാത്ത ചികിത്സാ ചെലവുമൂലമാണ്. ഈ സാഹചര്യം കണ്ടുകൊണ്ടാണ് കിഫ്ബിയുടെ സഹായത്തോടെ മെഡിക്കൽ കോളേജ്, ജില്ലാ, ജനറൽ, താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിൽ വലിയ തോതിൽ ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് മുൻകയ്യെടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഇതോടൊപ്പം ആരോഗ്യരംഗത്ത് ഇതിനകം 558 ഡോക്ടർമാരുടെയും 1385 നഴ്സുമാരുടെയും 876 പാരാമെഡിക്കൽ സ്റ്റാഫിന്റെയും തസ്തികകളും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഫലമായി നമ്മുടെ ഉന്നത പൊതു ആരോഗ്യ മേഖലയുടെ മുഖച്ഛായ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

37. എല്ലാ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും ഓങ്കോളജി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതോടൊപ്പം മലബാർ ക്യാൻസർ സെന്ററിനെ ആർ.സി.സി. നിലവാരത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തുകയും കൊച്ചിയിൽ ഈ നിലവാരത്തിലുള്ള പുതിയൊരു ക്യാൻസർ സെന്റർ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതോടെ സംസ്ഥാനത്തെ 80 ശതമാനം ക്യാൻസർ രോഗികൾക്കും ചികിത്സ നൽകാനുള്ള പ്രാപ്തി പൊതുമേഖലയ്ക്കുണ്ടാകും. എല്ലാ ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലും കാത്ത് ലാബ്, ഓപ്പറേഷൻ തീയേറ്റർ തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ കാർഡിയോളജി വകുപ്പുകൾ ആരംഭിക്കുകയാണ്. എല്ലാ ജില്ലാ ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും എമർജൻസി മെഡിസിൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളും താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിൽ ട്രോമാ കെയർ സെന്ററുകളും ആരംഭിക്കും. എല്ലാ താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലും ഇപ്പോൾ ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റുകളായി കഴിഞ്ഞു. ഈ ഉന്നത ആശുപത്രി സൗകര്യ വിപുലീകരണം കൃത്യമായ ഒരു ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടാണ്. സാധാരണക്കാർക്ക് ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്കടക്കം ഗുണമേന്മയുള്ള ചികിത്സ താങ്ങാവുന്ന

ചെലവിൽ ഉറപ്പുവരുത്താനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഉപ്പയുടെ ചികിത്സയ്ക്ക് പണ്ടങ്ങളോരോന്നായി പണയം വയ്ക്കുമ്പോഴുള്ള ഉമ്മയുടെ മുഖത്തെ നിസ്സംഗത അലട്ടിയ കുട്ടിക്കാലം ബി. എം. സുഹ്റയുടെ ഒരു കഥാപാത്രം ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. ഗൾഫിൽ പോയിട്ടായാലും കുറച്ചു കാശുണ്ടാക്കി ഉമ്മയുടെ കണ്ണീരു തുടയ്ക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നെങ്കിലെന്ന് പ്രകാശത്തിനുമേൽ പ്രകാശം എന്ന നോവലിലെ ഖാദർ നെടുവീർപ്പിടുന്നുണ്ട്. മലയാളികളിൽ നല്ലൊരു പങ്കിന്റെയും പരാധീനതകൾക്ക് ഏറ്റവും മുന്തിയ കാരണങ്ങളിലൊന്ന് പുതിയകാല രോഗചികിത്സയാണ്. ഉയർന്ന ആയുർദൈർഘ്യം നമുക്ക് ചില ദുരിതങ്ങളും സംഭാവന ചെയ്യുന്നു. ഇവയ്ക്കുള്ള ചികിത്സ സാധാരണക്കാർക്കും പ്രാപ്യമാകുമ്പോഴേ നമ്മുടെ ആരോഗ്യസുരക്ഷാ സംവിധാനം കാലാനുസൃതമാകൂ.

38. നമ്മുടെ ഉന്നത പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സാധാരണക്കാർക്ക് മുഴുവൻ ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്കും സൗജന്യ ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ എങ്ങനെ ഉറപ്പുവരുത്തും? 2018-19-ലെ ബജറ്റിന്റെ മർമ്മ പ്രഖ്യാപനമായി തയ്യാറാക്കിയിരുന്നത് ഇതിനുള്ള ഉത്തരമായിരുന്നു. രണ്ടു തട്ടിലുള്ള ഒരു ആരോഗ്യ പരിപാടിയായിരുന്നു അത്. പ്രാഥമികതലം അടിസ്ഥാനപരമായ വിപുലീകൃത ആർ.എസ്.ബി.വൈ. ആയിരുന്നു. 30,000 രൂപ വരെയാണ് കിടത്തി ചികിത്സയ്ക്ക് ഇതുവഴി ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. 50 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങളെ എൻറോൾ ചെയ്യുകയും അവർക്കെല്ലാം നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരം ജീവിതശൈലീ രോഗചികിത്സ പൊതുആരോഗ്യ മേഖലയിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുകയുമായിരുന്നു പരിപാടി. സ്വകാര്യ അക്രെഡിറ്റഡ് ആശുപത്രികളിൽ ഈ സ്കീം പ്രകാരം 2 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള ചികിത്സാ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുമായിരുന്നു.

39. എന്നാൽ ഇന്നലെ അവതരിപ്പിച്ച കേന്ദ്ര ബജറ്റിൽ 5 ലക്ഷം രൂപയുടെ ദേശീയ ഇൻഷ്വറൻസ് പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ആർ.എസ്.ബി.വൈ.-യുടെ ആനുകൂല്യം ഉയർത്തണമെന്ന് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ച ബജറ്റ്പൂർവ്വ മെമ്മോറാണ്ടത്തിൽ കേരളം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ഉയർന്ന ഇൻഷ്വറൻസ് ആനുകൂല്യത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം കേരള സർക്കാരിന്റെ ആശങ്കയും ഞാൻ

പങ്കുവയ്ക്കുകയാണ്. സോഷ്യോ ഇക്കണോമിക് സെൻസസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും പുതിയ സ്കീമിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളായ 10 കോടി കുടുംബങ്ങളിൽ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ അർഹത നിശ്ചയിക്കുക എന്നാണ് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഇതുവച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഇന്ന് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ആർ.എസ്.ബി.വൈ.-യിലുള്ള ഗണ്യമായൊരു വിഭാഗം കുടുംബങ്ങൾ ഇൻഷ്വറൻസ് പരിരക്ഷയിൽനിന്നും പുറത്തുപോകുന്നതിനാണ് സാദ്ധ്യത. ഇതു കേരളത്തിലെ ആരോഗ്യമേഖലയ്ക്ക് വലിയൊരു തിരിച്ചടിയാണ്.

40. പുതിയ സ്കീമിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ കേരളത്തിലെ സമഗ്ര ആരോഗ്യ പരിപാടി വ്യക്തമാക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. ഇന്ന് ആർ.എസ്.ബി.വൈ. പദ്ധതിയിൽ ആനുകൂല്യമുള്ള മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഇൻഷ്വറൻസ് പ്രീമിയം അടയ്ക്കേണ്ടി വന്നാലും പുതിയ ദേശീയ സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തും. നിലവിലുള്ള ആർ.എസ്.ബി.വൈ. സ്കീമിൽനിന്നും അർഹതയുള്ള ആരെങ്കിലും വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരെയും ഉൾക്കൊള്ളിക്കും. ഇതിനുപുറമേ ഇടത്തരക്കാർക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും സ്വന്തം നിലയിൽ മുഴുവൻ പ്രീമിയവും അടച്ച് പദ്ധതിയിൽ ചേരുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. സർവ്വീസ് പെൻഷൻ ഇൻഷ്വറൻസ് സ്കീമും ഇതുമായി എങ്ങനെ ബന്ധപ്പെടുത്താം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കും. അങ്ങനെ ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് സാർവ്വത്രികമായ ആരോഗ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പുനൽകുന്ന സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറും.

41. സമഗ്ര ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതിക്കുള്ള വിഭവ സമാഹരണം പൂർണ്ണമായും കേരള ഭാഗ്യക്കുറി വഴിയായിരിക്കും. കേരള ഭാഗ്യക്കുറി സുവർണ്ണ ജൂബിലി ആഘോഷിക്കുകയാണ്. ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പേരിൽ നടത്തുന്ന ഭാഗ്യക്കുറികളുടെ ലാഭം ലോട്ടറി മാഫിയയുടെ പോക്കറ്റിലേയ്ക്കാണ് പോകുന്നത്. എന്നാൽ കേരള ഭാഗ്യക്കുറിയിൽനിന്നുള്ള വരുമാനം പൂർണ്ണമായും മേൽപ്പറഞ്ഞ ആരോഗ്യ പദ്ധതിയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ളതായിരിക്കും. ഇനിമേൽ നിങ്ങൾ ലോട്ടറി ടിക്കറ്റ് എടുക്കുമ്പോൾ അതു കേവലം ഭാഗ്യപരീക്ഷണം മാത്രമല്ല, സമഗ്ര ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു സംഭാവന കൂടിയാണ്. ചൂതാട്ട ലോട്ടറികളെ വീണ്ടും കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനെതിരെയുള്ള

ജനകീയ ചെറുത്തുനിൽപ്പിന് സർക്കാരിന്റെ ഈ തീരുമാനം ശക്തിപകരും എന്നെനിക്കുറപ്പുണ്ട്. ചൂതാട്ട ലോട്ടറികളെ കേരളം ഒറ്റക്കെട്ടായി ചെറുക്കും.

42. ഇത്തരമൊരു പദ്ധതി വിജയിക്കണമെങ്കിൽ ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്ക് പകർച്ചവ്യാധികൾക്കെന്നപോലെ രോഗ പ്രതിരോധ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയണം. ഇതാണ് ആർദ്രം മിഷനിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്ന ഒരു കാര്യം. ശാസ്ത്രീയ തരംതിരിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുഴുവൻ പൗരന്മാരുടെയും ബ്ലഡ് ഷുഗർ, കൊളസ്ട്രോൾ അടക്കമുള്ള ആരോഗ്യനിലയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും പി.എച്ച്.സി. അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുടുംബങ്ങളുടെ ആരോഗ്യനില തുടർച്ചയായി മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതുവഴി രോഗികളെ തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ കണ്ടെത്തി ചികിത്സിക്കുന്നതിനും രോഗികളാകാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ളവരുടെ ജീവിതശൈലിയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനും ശക്തമായ ഇടപെടലുകൾ പ്രാദേശികമായി സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയും. ഓരോ രോഗിക്കും അല്ലെങ്കിൽ രോഗസാദ്ധ്യതയുള്ള ആൾക്കും വ്യക്തിഗത സൂക്ഷ്മ ആരോഗ്യ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. അങ്ങനെ രോഗാതുരത ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കാനാവും. ഇത്തരമൊരു ജനകീയാരോഗ്യ പരിപാടിക്ക് മാതൃകാപരമായി മുൻകയ്യെടുക്കുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകുന്നതായിരിക്കും.

43. രോഗം വരാതിരിക്കാൻ രോഗപ്രതിരോധ നടപടികൾ, രോഗം വന്നാൽ ഫലപ്രദമായ ചികിത്സ, ചികിത്സിച്ചിട്ടു ഫലമില്ലെങ്കിൽ സാന്ത്വനപരിചരണം. ഇവ മൂന്നും ചേർന്നുള്ള ഒരു പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിൽ സാന്ത്വന ചികിത്സാ നെറ്റ്‌വർക്ക് ഇന്ന് കേരളം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള വലിയ സാമൂഹ്യപ്രസ്ഥാനമായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. വീണ്ടും ക്യാൻസർ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ഡോക്ടറെ കാണിക്കുന്നതിന് പകരം അമ്മയെ തെക്കോട്ടെടുക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന മകൾ,

ഗ്രേസിയുടെ ദേവാംഗന എന്ന കഥയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. സ്വാർത്ഥത ഒരു പകർച്ചവ്യാധിയായി പടരുന്ന സമൂഹത്തിൽ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വിലമതിക്കാനാവാത്ത സ്ഥാനമുണ്ട്. സ്നേഹവും കരുതലും ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആവശ്യപ്പെടുന്ന രോഗാവസ്ഥയിൽ അതിജീവിക്കാനുള്ള കരുത്ത് ഓരോ രോഗിക്കും പകർന്നുകൊടുക്കുന്ന സാന്ത്വന ചികിത്സാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പി.എച്ച്.സി. കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കും. ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും വയോജനങ്ങൾക്ക് സാന്ത്വനം നൽകുന്നതിനും സാമൂഹ്യ ജീവിതം ഉറപ്പുനൽകുന്നതിനും പാലിയേറ്റീവ് നെറ്റ്‌വർക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താനാകും.

44. മേൽപ്പറഞ്ഞ സമഗ്ര ആരോഗ്യ കാഴ്ചപ്പാട് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കണമെങ്കിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ആരോഗ്യ ഇൻഷ്വറൻസ് പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്തെ സാഹചര്യങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ഉചിതമായ രീതിയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടാകണം. ആർ.എസ്.ബി.വൈ. നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ അന്നത്തെ പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് വൈസ് ചെയർമാൻ പ്രഭാത് പട്നായിക്കും ഞാനും വലിയ സംവാദം നടത്തിയതിനുശേഷമാണ് ചിസും ചിസ് പ്ലസും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിനുള്ള അനുവാദം ലഭിച്ചത്. ഇൻഷ്വറൻസ് പദ്ധതി കേരളത്തിന്റെ പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തെ തകർക്കാൻ അനുവദിക്കില്ല. അതുകൊണ്ട് പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തിന്റെ താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന രീതിയിലാവണം ഈ സ്കീം ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടത്. പുതിയ സ്കീമിന്റെ 40 ശതമാനം പണം സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളാണ് മുടക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുമായി ദേശീയ ആരോഗ്യ ഇൻഷ്വറൻസ് പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ തയ്യാറാകണം.

45. തമിഴ്നാട് സ്വദേശി മുരുകൻ പണമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അപകട ചികിത്സ ലഭിക്കാതെ മരണമടഞ്ഞത് കേരളത്തിന് അപമാനമാണെന്ന് നമ്മൾ കണ്ടു. ഇത് ആവർത്തിക്കാതിരിക്കാനുള്ള ബദൽ സംവിധാനം 2018-19-ൽ നടപ്പിൽ വരും.

അപകടസ്ഥാനത്തു നിന്നും പ്രത്യേക മൊബൈൽ ആപ്പിൽ സന്ദേശം നൽകിയാൽ ഏറ്റവും അടുത്ത ആംബുലൻസ് എത്തിച്ചേർന്ന് ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള അനുയോജ്യ ചികിത്സാകേന്ദ്രത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമുണ്ടാക്കും. സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളടക്കം സൗജന്യ അടിയന്തിര ചികിത്സ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഇൻഷ്വറൻസ് വഴി അവർക്ക് പിന്നീട് പണം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ പണം റോഡ് സേഫ്റ്റി ഫണ്ടിൽ നിന്നാണ് കണ്ടെത്തുക.

46. പൊതു ആരോഗ്യ സർവ്വീസസിന് 1685.70 കോടി രൂപയാണ് പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തുന്നത്. പ്രധാന ആശുപത്രികളിൽ കാത്ത് ലാബുകൾ, ഐ.സി.യു., ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ്, ബ്ലഡ് ബാങ്ക്, ദന്തൽ യൂണിറ്റ്, എമർജൻസി കെയർ സെന്ററുകൾ, സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സൗകര്യങ്ങൾ, മെറ്റേണിറ്റി യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 69 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മാനസികാരോഗ്യ പരിപാലനത്തിന് 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ കുടുംബക്ഷേമ ആശുപത്രികളാക്കി ഉയർത്തുന്നതിന് 23 കോടി രൂപയും ആശുപത്രികൾ രോഗീസൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് 15 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. നാഷണൽ ഹെൽത്ത് മിഷനിൽനിന്നും 2018-19-ൽ 837 കോടി രൂപ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന വിഹിതമായ 335 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

47. യൂബർ ടാക്സി സംവിധാനംപോലെ സംസ്ഥാന വ്യാപകമായ ഒരു ആംബുലൻസ് സർവ്വീസ് ഇ-നെറ്റ്‌വർക്ക് ശൃംഖലയ്ക്ക് രൂപം നൽകും.

48. ആർദ്രം പദ്ധതിയിൽ സുപ്രധാന പങ്ക് ആശാ പ്രവർത്തകർക്കുണ്ട്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമിലെ ജീവനക്കാരായ ഇവർക്ക് ന്യായമായ ഓണറേറിയം നൽകുന്നതിനുപോലും കേന്ദ്രസർക്കാർ തയ്യാറല്ല. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ 500 രൂപ പ്രതിമാസ അലവൻസ് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തവണ 2000 രൂപ പ്രതിമാസ അലവൻസ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. 84 കോടി രൂപ അധികച്ചെലവ് വരും.

<u>പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം</u>

49. പൊതുആരോഗ്യം പോലെതന്നെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസവും കേരളീയർക്ക് ജീവൽപ്രധാനമാണ്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ കാൽ നൂറ്റാണ്ടായി പൊതുവിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിൽനിന്ന്അൺഎയ്ഡഡ് മേഖലയിലേയ്ക്ക് വിദ്യാർത്ഥികൾ തുടർച്ചയായി കൊഴിഞ്ഞു പോകുകയായിരുന്നു. ഇതിനൊരു വിരാമമിടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഏതാണ്ട് 1.4 ലക്ഷം കുട്ടികൾ അൺഎയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിൽ നിന്ന് ടി.സി. വാങ്ങി ഈ വർഷം പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചേർന്നതാണ് ഈ സർക്കാരിനു ലഭിച്ച ഏറ്റവും വലിയ ജനകീയ അംഗീകാരം. അത്രയ്ക്കു വലിയ പ്രതീക്ഷയാണ് സാധാരണക്കാർ പഠിക്കുന്ന പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിന് സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചു തുടങ്ങിയ നടപടികളിൽ ജനങ്ങൾക്കുള്ളത്. എല്ലാ സ്കൂളുകൾക്കും പഠനത്തിനും പാഠ്യാനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പാഠ്യേതര പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമുള്ള ഒരു മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരമൊരു മാസ്റ്റർ പ്ലാനിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിയുടെ സഹായത്തോടെയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

50. കഴിഞ്ഞ വർഷം പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ നാല് മണ്ഡലങ്ങളിലാണ് ഡിജിറ്റലൈസേഷൻ നടപ്പിലാക്കിയത്. അവിടത്തെ അനുഭവം അത്യന്തം ആവേശകരമായിരുന്നു. അദ്ധ്യാപകരുടെ അകമഴിഞ്ഞ മുൻകൈ, പ്രാദേശിക വിഭവസമാഹരണം, ജനകീയ പങ്കാളിത്തം, ഗുണനിലവാരം ഉയർത്താനുള്ള അനുബന്ധ പരിപാടികൾ, ഇപ്പോൾ അവസാനമായി സ്കൂളുകൾ തമ്മിൽ നെറ്റ്‌വർക്ക് ചെയ്ത് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടികളും വാർത്തകളും പ്രക്ഷേപണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമം വരെ എത്തി നിൽക്കുകയാണ്. ഈ വർഷം 4775 സ്കൂളുകളിലായി 45000 ഹൈടെക് ക്ലാസ്സ് മുറികളും ഐ.ടി. ലാബും സ്ഥാപിക്കും. ഫെബ്രുവരി മാസം അവസാനിക്കുംമുമ്പ് ഇരുപതിനായിരം ക്ലാസ്സ് മുറികൾ, മാർച്ച് മാസത്തിൽ പതിനായിരം ക്ലാസ്സ് മുറികൾ, ഏപ്രിൽ-മേയ് മാസങ്ങളിലായി ബാക്കിയുള്ള പതിനയ്യായിരം ക്ലാസ്സ് മുറികൾ എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുഘട്ടങ്ങളായിട്ടാണ് ഡിജിറ്റലൈസേഷൻ

പൂർത്തീകരിക്കുന്നത്. ഡിജിറ്റലൈസേഷനു വേണ്ടിയുള്ള മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾക്കാണ് മുൻഗണന. ഡിജിറ്റലൈസേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്ന കേരള ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ആൻഡ് ടെക്നോളജി ഫോർ എഡ്യുക്കേഷന് 33 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

51. വലിയ പാടത്തിന് നടുവിൽ ഉണ്ടനക്ഷത്ര കണ്ണുകളുള്ള നെല്ലിമരങ്ങളുടെയും അഹങ്കാരി പറങ്കിമരങ്ങളുടെയും ചക്കരക്കുട്ടി നാട്ടുമാവുകളുടെയും ഇടയിൽ പഴയ ഓടുപാകിയ മേൽക്കൂരയും സിമന്റ് തേയ്ക്കാത്ത ചെങ്കൽച്ചുവരുകളുമുള്ള ഒരു ഗ്രാമീണ സ്കൂളിനെ '*കപ്പലിനെക്കുറിച്ചൊരു വിചിത്രജീവിതം*' എന്ന നോവലിൽ ഇന്ദു മേനോൻ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഈ ഗ്രാമീണ നന്മകൾ നിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ നമ്മുടെ പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ ലോകനിലവാരത്തിലേയ്ക്കുയരുകയാണ്. മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളാകാൻ 138 സ്കൂളുകൾക്ക് 614 കോടി രൂപയും ആയിരം കുട്ടികളിൽ കൂടുതൽ പഠിക്കുന്ന 70 സ്കൂളുകൾക്ക് 210 കോടി രൂപയും ഇതുവരെ കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും അനുവദിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ മാസം അവസാനം ചേരുന്ന കിഫ്ബി ബോർഡ് യോഗത്തിൽവച്ച് ബാക്കിയുള്ള സ്കൂളുകൾക്കും പണം അനുവദിക്കാനാകും എന്നാണ് കരുതുന്നത്. കിഫ്ബിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള സ്കൂൾ നവീകരണ പരിപാടിയിൽ 2018-19-ൽ 500 കുട്ടികളിൽ കൂടുതൽ പഠിക്കുന്ന എല്ലാ സ്കൂളുകളുടെയും പശ്ചാത്തല സൗകര്യ വികസനത്തിന് 50 ലക്ഷം രൂപ മുതൽ ഒരു കോടി രൂപ വരെ ചെലവഴിക്കുന്നതാണ്. ഹരിത വിദ്യാലയം റിയാലിറ്റി ഷോയ്ക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എല്ലാ സർക്കാർ സ്കൂളുകൾക്കും ഈ ധനസഹായത്തിന് അർഹതയുണ്ടാകും. എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾക്ക് അവർക്കായുള്ള ചലഞ്ച് ഫണ്ട് തുടരും. കഴിഞ്ഞ വർഷം പ്രഖ്യാപിച്ച 1000 കുട്ടികളിൽ കൂടുതൽ പഠിക്കുന്ന സ്കൂളുകളുടെ ലിസ്റ്റിൽനിന്ന് ഏതാനും സ്കൂളുകൾ വിട്ടുപോയി. അവർക്ക് മുമ്പ് പ്രഖ്യാപിച്ച 3 കോടി രൂപ വരെയുള്ള സഹായം ലഭ്യമാക്കും. എല്ലാ പ്രൈമറി, അപ്പർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിലും കമ്പ്യൂട്ടർ ലാബ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് 300 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും. 150 വർഷം പിന്നിട്ട എല്ലാ ഹെറിറ്റേജ് സ്കൂളുകൾക്കും പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്.

52. പദ്ധതിയിൽ സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 970 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ 170 കോടി രൂപ കിഫ്ബി ധനസഹായമില്ലാത്ത ചെറിയ സ്കൂളുകളുടെ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയാണ് ചെലവഴിക്കേണ്ടത്. അക്കാദമിക നിലവാരം ഉയർത്താനുള്ള വിവിധ പരിപാടികൾക്ക് 35 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ശിശു കേന്ദ്രീകൃതമായ പ്രവൃത്തി പരിചയം, കലാ-സ്പോർട്സ് പ്രോത്സാഹനം, അതിമികവുകാട്ടുന്ന കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക സഹായം, ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള പ്രത്യേക സഹായം തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് 54 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി പാർക്ക്, ഓട്ടിസം പാർക്ക് എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കും. പുതിയതായി ആർട്സ്, സ്പോർട്സ്, കൾച്ചറൽ പാർക്കുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 15 കോടി രൂപയും ഹയർ സെക്കണ്ടറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 106 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഇവിടെയും ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള 80 കോടി രൂപ കിഫ്ബി ധനസഹായം കിട്ടാത്ത സ്കൂളുകൾക്കുവേണ്ടിയാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത്. ആർ.എം.എസ്.എ.-യിൽനിന്ന് സെക്കണ്ടറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 290 കോടി രൂപ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഉച്ചഭക്ഷണ പരിപാടിക്ക് 600 കോടിയിൽപ്പരം രൂപ ചെലവുവരും. ഇതിന്റെ 60 ശതമാനം കേന്ദ്രമാണ് വഹിക്കുക. കേരള സ്കൂൾ കലോത്സവ നടത്തിപ്പിന് 6.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ

53. *'ഇരുൾവിളയുന്ന രാത്രിയിൽ, ദുഃസ്സ്വപ്നങ്ങൾ കീറാത്ത പുതപ്പാരു തരുമെന്ന്'* സാവിത്രി രാജീവൻ ഒരു കവിതയിൽ ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. തുച്ഛവരുമാനത്തിന് ജീവിതകാലത്തുടനീളം ജോലി ചെയ്ത് വാർദ്ധക്യത്തിലെത്തുന്നവർക്ക് ശിഷ്ടജീവിതം ഒരു ദുഃസ്വപ്നമാണ്. മരവിപ്പിക്കുന്ന ഈ ദൈന്യതയിൽ ആശ്വാസത്തിന്റെ പുതപ്പെത്തിക്കുന്നത് ആരാണ്? അതിനു കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ നാം ഒരു ആധുനിക സമൂഹമാണെന്ന് പറയുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ല. ഈ

സർക്കാരിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടമെന്തെന്ന ചോദിച്ചാൽ, ആദ്യം പറയുക, സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷനുകളും ക്ഷേമപെൻഷനുകളും ഇരട്ടിയാക്കി യഥാസമയം വിതരണം ചെയ്തു എന്നതാണ്.

54. 42.4 ലക്ഷം പേർക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ നേരിട്ട് പെൻഷനോ സുരക്ഷാധനസഹായമോ നൽകുന്നു. ഇതിനുപുറമെ വിവിധ ക്ഷേമനിധികളിൽനിന്നായി അഞ്ച് ലക്ഷത്തിൽപ്പരം പേർക്ക് പെൻഷൻ നൽകുന്നുണ്ട്. പ്രതിവർഷം ആറായിരത്തോളം കോടി രൂപയാണ് സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷനുവേണ്ടി സർക്കാർ ചെലവഴിക്കുന്നത്. യു.ഡി.എഫ്. ഭരണകാലത്ത് പ്രതിവർഷം ശരാശരി 1680 കോടി രൂപ മാത്രമായിരുന്നു സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷനുകൾക്ക് ചെലവഴിച്ചിരുന്നത് എന്ന് ഓർക്കണം.

55. പെൻഷന് ഒരു ലക്ഷം രൂപയാണ് കുടുംബവരുമാന പരിധി. പക്ഷേ, വളരെ ഉയർന്ന വരുമാനക്കാർ ഇന്ന് പെൻഷൻ വാങ്ങി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അനർഹരെ പെൻഷൻ പട്ടികയിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് ഊർജ്ജിത തിരുത്തൽ പരിപാടി നടപ്പാക്കും. വരുമാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള തർക്കം ഒഴിവാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വരുമാനപരിധിയ്ക്കുപുറമെ താഴെപ്പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾകൂടി ബാധകമാക്കി അർഹത നിർണയിക്കും. 1200 ചതുരശ്ര അടിക്ക് മുകളിലുള്ള വീടുള്ളവർ, ആദായ നികുതി ഒടുക്കുന്നവർക്ക് ഒപ്പം താമസിക്കുന്നവർ, രണ്ടേക്കറിൽക്കൂടുതൽ ഭൂമി ഉള്ളവർ, 1000 സിസിയേക്കാൾ എഞ്ചിൻ കപ്പാസിറ്റിയുള്ള ടാക്സി അല്ലാത്ത കാറുകൾ ഉള്ളവർ എന്നിവർക്കു സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷന് അർഹതയുണ്ടാവില്ല. അനർഹമായി പെൻഷൻ വാങ്ങുന്നവർക്ക് സ്വമേധയാ പെൻഷൻ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന് മാർച്ച് അവസാനംവരെ സമയം അനുവദിക്കുകയാണ്. അതിനുശേഷമുള്ള സർവ്വേയിൽ കണ്ടെത്തുന്നവർ വാങ്ങിയ പെൻഷൻ തിരിച്ചടയ്ക്കാൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥരായിരിക്കും. ഈ ശുദ്ധീകരണം നടന്നതിനുശേഷം വിഷുവിന് മുമ്പ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പുതിയ അപേക്ഷകൾ പരിഗണിക്കും. അടിയന്തിരമായി ഭിന്നശേഷിക്കാരും അംഗപരിമിതരുമായ അപേക്ഷകർക്ക് പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

56. സാമൂഹ്യക്ഷേമ പെൻഷനുകൾക്ക് അർഹതയില്ലാത്തവർക്കുവേണ്ടി കോൺട്രിബ്യൂട്ടറി പെൻഷൻ സ്കീം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. സാമൂഹ്യക്ഷേമ പെൻഷൻ ലഭിക്കുന്നവർക്ക് ഈ സ്കീമിലും ചേരാവുന്നതാണ്.

57. കയർ, കശുവണ്ടി, മത്സ്യം എന്നീ മേഖലകളിലെ ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങൾക്ക് റിട്ടയർമെന്റ് ആനുകൂല്യം നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 30 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സുരക്ഷ

58. നാം ഇതുവരെ ചർച്ച ചെയ്ത സുരക്ഷാ കവചങ്ങൾ നിഷേധിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ചെറുന്യൂനപക്ഷം കേരളത്തിലുണ്ട്. സ്വന്തം അവകാശങ്ങൾ ചോദിച്ച് വാങ്ങാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഭിന്നശേഷിക്കാരാണ് അവർ. കാഴ്ച പരിമിതർ, കേൾവി പരിമിതർ, അംഗ പരിമിതർ, ഭിന്നബുദ്ധിശേഷിക്കാർ തുടങ്ങിയവരുടെ എണ്ണം കേരളത്തിൽ 7.94 ലക്ഷം വരും. ഇതിൽ 1.23 ലക്ഷം പേർ 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ളവരാണ്. ഇവർക്കും അവകാശാധിഷ്ഠിതമായ ജീവിത ചക്രസുരക്ഷ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഒരു സമഗ്ര നയപരിപാടി സംസ്ഥാന സർക്കാർ തയ്യാറാക്കി വരികയാണ്. 44 സ്കീമുകളിലായി എട്ട് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളും മറ്റ് പത്ത് ഏജൻസികളും വഴി ഏതാണ്ട് 289 കോടി രൂപയാണ് ഈ വർഷം സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

59. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സമഗ്ര പരിപാടിയുടെ തുടക്കം എം.എം.ആർ. വാക്സിൻ അടക്കമുള്ള രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ വൈകല്യങ്ങളെ തടയുകയാണ്. അടുത്തഘട്ടം, ശിശുവായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ പ്രാരംഭ സ്ക്രീനിംഗിലൂടെ വൈകല്യങ്ങളെ കണ്ടെത്തുകയും പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയുമാണ്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ചികിത്സയ്ക്കും പരിചരണത്തിനുമായുള്ള സ്കീമുകൾക്ക് 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

60. മൈൽഡ്, മോഡറേറ്റ് ഭിന്നശേഷിക്കാരെ സാധാരണ സ്കൂളുകളിൽത്തന്നെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയാണ് നയം. അതേസമയം തീവ്രഭിന്ന ശേഷിക്കാർക്കുവേണ്ടി സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകളും ബഡ്സ് സ്കൂളുകളുമുണ്ട്. സ്കൂളുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 17 കോടി രൂപയും ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾക്ക് 26 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പുതുതായി 200 പഞ്ചായത്തുകളിൽക്കൂടി ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ജില്ലയിൽ ഒരു പഞ്ചായത്ത് വീതം തെരഞ്ഞെടുത്ത് ഭിന്നശേഷിക്കാരെ മുഴുവൻ റെഗുലർ സ്കൂളുകളിൽ പ്രത്യേക ക്ലാസ്സിൽ പഠിപ്പിക്കുന്ന സ്കീമാണ് ഓട്ടിസം പാർക്ക്. ഇതിനായി ആ പഞ്ചായത്തിലെ റിസോഴ്സ് അദ്ധ്യാപകരെയും മറ്റും പൂൾ ചെയ്യും. 2018-19-ൽ ഈ സ്കീം കൂടുതൽ വ്യാപിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

61. ജയശ്രീ മിശ്രയുടെ ജന്മാന്തര വാഗ്ദാനങ്ങൾ (എൻഷ്യന്റ് പ്രോമിസസ്) എന്ന നോവലിൽ കേരളത്തിലെ സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളിനെക്കുറിച്ച് 'ഒട്ടും സുഖകരമല്ലാത്ത ഇടം; പ്രായംകൊണ്ടും വലിപ്പംകൊണ്ടും വൈകല്യംകൊണ്ടും പലതട്ടിൽ നിൽക്കുന്ന കുട്ടികൾ; യോഗ്യതയുള്ള അദ്ധ്യാപകരുടെ അഭാവം; അസൗകര്യങ്ങളുടെ കുമ്പാരം; പണമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് നിസ്സഹായരായി നിൽക്കുന്ന സ്കൂൾ മാനേജ്മെന്റ്' എന്ന് ഒരു വർണ്ണനയുണ്ട്. ഇത് മാറേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ മേഖലയിലെ സന്നദ്ധാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ സന്നദ്ധ സംഘടനകളും മറ്റും നടത്തുന്ന 290 സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകളുണ്ട്. അവയ്ക്കുള്ള പ്രത്യേക ധനസഹായം 13 കോടിയിൽ നിന്ന് 40 കോടിയായി ഉയർത്തുന്നു.

62. പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള സ്കീമുകൾക്ക് 28 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. സ്വകാര്യ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് 5 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. ബാരിയർ ഫ്രീ കേരളയ്ക്ക് 18 കോടി രൂപയും ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 14 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. സംസ്ഥാന വികലാംഗ കോർപ്പറേഷന് 12 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. പാറ്റൂരുള്ള അസിസ്റ്റീവ് ഡിവൈസസ് നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് വിപുലീകരിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

63. വീടുകളിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണ സഹായികൾക്കുള്ള അലവൻസിനായി 42 കോടി രൂപയും ഭിന്നശേഷി വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രത്യേക ധനസഹായത്തിനായി 12 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. അംഗപരിമിതരായ പെൺകുട്ടികൾക്കും അംഗപരിമിതരുടെ പെൺമക്കൾക്കും നൽകുന്ന വിവാഹ ധനസഹായം 10,000 രൂപയിൽ നിന്നും 30,000 രൂപയായി ഉയർത്തും. വിവിധങ്ങളായ സർക്കാർ, അർദ്ധസർക്കാർ ഭിന്നശേഷി പരിശീലന ഗവേഷണ ചികിത്സാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 46 കോടി രൂപ ഗ്രാന്റായി നൽകും.

64. എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിതബാധിതർക്കായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള പാക്കേജ് പൂർണ്ണമായും നടപ്പാക്കും. ആദ്യഗഡുവായി 50 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. കാസർഗോഡ് പാക്കേജിലെ ഒരു ഭാഗം പണവും ഇതിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നതാണ്.

65. ഇതിനെല്ലാം പുറമെ വികലാംഗ പെൻഷൻ 350 കോടിയോളം രൂപ വരും. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ചട്ടപ്രകാരം 200 കോടി രൂപയെങ്കിലും ഇവർക്കായി നീക്കിവയ്ക്കുന്നുണ്ട്. 850 കോടിയോളം രൂപ വരുന്ന ഈ മേഖലയ്ക്കുള്ള മൊത്തം അടങ്കൽ ഏകോപിതമായി ചെലവഴിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മുന്നോട്ടുള്ള വലിയൊരു കാൽവയ്പായിരിക്കും. പക്ഷേ, ഭിന്നശേഷിക്കാരോടുള്ള കുടുംബാംഗങ്ങളുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും കാഴ്ചപ്പാടിൽ വലിയ മാറ്റം വരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിക്കാരനായ കുട്ടിയോട് നമ്മുടെ വിദ്യാസമ്പന്ന സമൂഹംപോലും പുലർത്തുന്ന അകൽച്ചയുടെയും വിവേചനത്തിന്റെയും വിദേശത്തെ മറിച്ചുള്ള അനുഭവത്തിന്റെയും ഹൃദയവർജകമായ താരതമ്യം ജയശ്രീ മിശ്രയുടെ നോവലിൽ കാണാം. കേരളത്തിന്റെ പാരമ്പര്യം അവകാശ ബോധത്തോടു കൂടിയുള്ള ഇടപെടലാണ്. അതിന്റെ നേട്ടങ്ങളാണ് നമുക്കുള്ളത്. എന്നാൽ, പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും അവകാശം ഉന്നയിക്കാൻപോലും കെൽപ്പില്ലാത്ത വിഭാഗങ്ങളും നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ട്. അവരുടെ അവകാശ സംരക്ഷണം നമ്മുടെ അജണ്ടയായി മാറണം.

66. വയോജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക ബജറ്റ് വിശകലനം അടുത്ത വർഷം മുതൽ ആരംഭിക്കും. നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ വയോജനങ്ങളുടെ എണ്ണം അതിവേഗത്തിൽ ഉയരുകയാണ്. ഇതിനനുസൃതമായി ആരോഗ്യമേഖലയിലും സാമൂഹ്യക്ഷേമ മേഖലകളിലും പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനുള്ള ഒരു ഉപാധിയായിരിക്കും വയോജന ബജറ്റ്.

<u>സ്ത്രീക്ഷേമവും ശാക്തീകരണവും</u>

67. ഈ ബജറ്റിലെ ഓരോ സ്കീമും സ്ത്രീപക്ഷത്തു നിന്നും പരിശോധിക്കുന്നതിന് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് ബജറ്റ് രേഖകളോടൊപ്പമില്ലെങ്കിലും പിന്നീട് ലഭ്യമാക്കും. 2018-19-ലെ ജൻഡർ ബജറ്റ് രേഖ അംഗങ്ങൾക്ക് മറ്റു ബജറ്റ് രേഖകൾക്കൊപ്പം വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. 2016-17-ൽ പൂർണ്ണമായും സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള സ്കീമുകളുടെ അടങ്കൽ 760 കോടി രൂപ അഥവാ പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 4 ശതമാനം ആയിരുന്നു. 2017-18-ൽ ഇത് 912 കോടി രൂപയും അഥവാ പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 4.5 ശതമാനമായും ഉയർന്നു. 2018-19-ൽ പൂർണ്ണമായും സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള സ്കീമുകളുടെ അടങ്കൽ 1267 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. ഇതു പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 5.7 ശതമാനം വരും. ഇതിനു പുറമെ, പൊതുവികസന സ്കീമുകളിൽ സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ഘടകമോ ഗുണഭോക്തൃ എണ്ണമോ വേർതിരിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയുന്ന സ്കീമുകളിലായി 1960 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 8.9 ശതമാനം വരും. അങ്ങനെ മൊത്തം സ്ത്രീകളുടെ വിഹിതം 2017-18-ൽ വർഷം 11.5 ശതമാനമായിരുന്നത് 14.6 ശതമാനമായി ഉയർത്തുന്നു.

68. വിജയലക്ഷ്മിയുടെ 'പച്ച'യെന്ന കവിത "*ഇടിമിന്നലിന്റെ വേരു തിന്ന്, പ്രളയത്തോളം മഴ കുടിച്ച്*" കരുത്തുനേടണമെന്നാണ് പെൺകുട്ടിയോട് ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നത്. നാം "*മണ്ണാങ്കട്ടയോ കരിയിലയോ ആവുകയില്ലെന്നും കാശിക്കു പോവുകയില്ലെ*"ന്നുമുള്ള ആധുനിക സ്ത്രീയുടെ വീര്യം ഇന്നു കേരളം കൺതുറന്നു കാണുകയാണ്. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമം തടയാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള വിവിധ പരിപാടികൾക്കായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുകയാണ്.

ലിംഗനീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വേരുറച്ച ഒരു സമൂഹമായി കേരളം മാറണം. സ്ത്രീവിരുദ്ധതയുടെ എല്ലാ മുഖങ്ങളും തുറന്നുകാട്ടുന്ന ശക്തമായ ആശയപ്രചരണം നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ ആരംഭിക്കണം. പോലീസ് അടക്കമുള്ള വിവിധ വിഭാഗം സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ജനപ്രതിനിധികൾ, വക്കീലന്മാരും ജുഡീഷ്യറിയും, അദ്ധ്യാപകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, പൊതുജനങ്ങൾ ഇവരെല്ലാം സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാരായിട്ടുള്ള വമ്പിച്ച ഒരു പ്രചാരണ പ്രവർത്തനമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. വനിതാ വികസന വകുപ്പാണ് ഈ പരിപാടികളിൽ മുഖ്യപങ്കു വഹിക്കുന്നത്. ഇതിനുപുറമെ കില, കുടുംബശ്രീ, വനിതാ വികസന കോർപ്പറേഷൻ, വനിതാ കമ്മീഷൻ, പോലീസ് വകുപ്പിലെ വനിതാ സെൽ തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ ഏജൻസികൾ ചെറുതും വലുതുമായ ഈ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാകും. പല സ്കീമുകളും അതിൽത്തന്നെ വളരെ ചെറുതായിരിക്കാം. പക്ഷേ, ഇവയുടെ കൂട്ടായ സ്വാധീനം വളരെ വലുതായിരിക്കും. ക്രൈം മാപ്പിംഗിന്റെയും ജൻഡർ റിപ്പോർട്ടിംഗിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീ സൗഹൃദ ഗ്രാമം പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകാൻ 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

69. അതിക്രമത്തെ അതിജീവിക്കുന്നവർക്ക് അടിയന്തര സഹായം നൽകുന്നതിന് 3 കോടി രൂപ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നു. പീഡനങ്ങളെ അതിജീവിച്ചവരിൽ പ്രത്യേക പരിചരണം ആവശ്യമുള്ളവരെയും തീവ്രമായ മാനസിക പീഡനമനുഭവിക്കുന്നവരെയും പുനരധിവസിപ്പിക്കാൻ നിർഭയ വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇക്കൂട്ടരിൽ മിടുമിടുക്കരായ കുട്ടികളുണ്ടാകും. അവരുടെ പ്രതിഭയ്ക്ക് പ്രോത്സാഹനവും പ്രചോദനവും നൽകാനും കഴിവിനനുസരിച്ച് ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിൽ മേഖലയിലെത്തിച്ചേരാനും വേണ്ട എല്ലാ ആധുനിക പരിശീലനങ്ങളും ഒരുക്കാൻ കേരള അക്കാദമി ഫോർ സ്കിൽ ആൻഡ് എക്സലൻസുമായി സഹകരിച്ച് തേജോമയ വീടുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ മൂന്ന് കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടെയും വയോജനങ്ങളുടെയും അഭയകേന്ദ്രങ്ങൾ നവീകരിക്കുന്നതിന് 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. അവിവാഹിതരായ അമ്മമാർക്കുള്ള പ്രതിമാസ സഹായം, സ്നേഹസ്പർശം 1,000 രൂപയിൽ നിന്ന് 2,000 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

70. 2018-19 ബജറ്റിലെ വനിതാ വികസന സമീപനത്തിന്റെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത ആധുനിക വ്യവസായ മേഖലയിലെ സ്ത്രീപങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമമാണ്. ഐ.ടി. മേഖലയടക്കം വനിതാസംരംഭക സ്കീമുകൾക്കുവേണ്ടി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സ്വാഭാവികമായും നൈപുണീവികസനം പ്രധാനമാണ്. ജെൻഡർ പാർക്കിൽ സെന്റർ ഫോർ എക്സലൻസ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വനിതാ ഫെഡിനുവേണ്ടി 3 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അഞ്ഞൂറ് ആധുനിക വനിതാ ചകിരി മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പരിപാടിയുണ്ട്. സ്ത്രീകൾ തൊഴിലെടുക്കുന്ന പരമ്പരാഗത മേഖലകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് മുന്നേതു കാലത്തേക്കാളും വകയിരുത്തൽ ഇക്കൊല്ലത്തെ പദ്ധതിയിലുണ്ട്.

71. വർദ്ധിക്കുന്ന സ്ത്രീപങ്കാളിത്തത്തിന് ഒരു തടസ്സം ആവശ്യത്തിനുള്ള പൊതുസൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവമാണ്. 14 ജില്ലകളിലും വർക്കിംഗ് വിമൻസ് ഹോസ്റ്റലുകളും ഷോർട്ട് സ്റ്റേ ഹോമുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ കേരള ഹൗസിംഗ് ബോർഡിന്റെ 4.8 കോടി രൂപ കൂടി ഈ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്ക് വകയിരുത്തുന്നു. എറണാകുളത്ത് നാലു കോടി രൂപ മുടക്കി ഷീ ലോഡ്ജ് സ്ഥാപിക്കും. സ്ത്രീകൾക്കായി തൊഴിൽ വകുപ്പ് സ്റ്റുഡിയോ അപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കും. തൊഴിലിടങ്ങളിൽ ക്രഷ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിയിൽ വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമേ സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ, പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ, സ്കൂൾ തുടങ്ങിയ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ത്രീ സൗഹൃദ ടോയ്‌ലെറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നടപടിയെടുക്കും. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ബജറ്റുകളിലും പറഞ്ഞെങ്കിലും നടപ്പാക്കാൻ കഴിയാതെ പോയിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യം, വഴിയോരങ്ങളിലും മാർക്കറ്റുകളിലും മറ്റും സ്ത്രീകൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള പൊതു ടോയ്‌ലെറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ഇവ കേവലം ടോയ്‌ലെറ്റുകൾ മാത്രമായിരിക്കില്ല; റെസ്റ്റ് റൂമും കഫേയും അത്യാവശ്യം സ്റ്റേഷനറികളും വിൽക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങൾ കൂടിയാകും. ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നിയോഗിക്കുന്നവർക്ക് ഫീസ് കളക്ഷനുപുറമേ

ഇവയിൽ നിന്നുള്ള ലാഭമടക്കം ന്യായമായ വരുമാനം ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയണം. ഇത്തരമൊരു ബിസിനസ്സ് മോഡലിന് തയ്യാറുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനമടക്കം ഏത് ഏജൻസിക്കും സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ പരസ്യച്ചെലവിൽ നിന്ന് നിക്ഷേപത്തിന്റെ ഗണ്യമായ ഭാഗം ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതിയിൽ പങ്കാളിയാകാം. പെട്രോൾ പമ്പുകളിലെ ടോയ്‌ലെറ്റ് സൗകര്യം നവീകരിക്കുന്നതിനും പൊതുജനങ്ങൾക്കുകൂടി പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനും എണ്ണക്കമ്പനികളുമായി ചർച്ച ചെയ്യും.

<u>കുടുംബശ്രീ</u>

72. 1948-ൽ നമ്പൂതിരി സമുദായത്തിൽ സ്ത്രീ വിമോചനത്തിന്റെ കാഹളം മുഴക്കിയ നാടകമാണ് സ്ത്രീകൾ രചിച്ച് സ്ത്രീകൾ അവതരിപ്പിച്ച " തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്ക്" എന്ന നാടകം. ആ നാടകത്തിലെ കഥാപാത്രമായ ദേവകി പാടുന്നൊരു പാട്ടുണ്ട്. അതിങ്ങനെയായിരുന്നു," *പടയൊരുങ്ങുകയായ് പടയൊരുങ്ങുകയായ്, അടുക്കളയ്ക്കകത്താണീ പടയൊരുക്കം.*" അങ്ങനെയാണ് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകൾ അടുക്കളയിൽ നിന്നും അരങ്ങത്തേക്കു കടന്നുവന്നത്. ശ്രീമതി കെ. ആർ മീരയുടെ നായിക ആരാച്ചാരിൽ പറയുന്നതുപോലെ " *ഞങ്ങൾ സ്ത്രീകൾ ഒറ്റയ്ക്ക് ഒരു നേട്ടവും കൈവരിക്കാറില്ല. ഞങ്ങളുടെ ജീവിതങ്ങൾ ഒരു ചങ്ങലപോലെ പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ഒരാൾ എന്നോ തുടങ്ങിവച്ചത് മറ്റൊരാൾ മറ്റൊരിക്കൽ പൂർത്തിയാക്കുന്നു.*" നവോത്ഥാന കാലത്ത് തുടങ്ങിവച്ചതിന്റെ തുടർച്ചയായി ഇന്ന് കുടുംബശ്രീ ഉയർന്നു വന്നിരിക്കുകയാണ്. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങൾ മാത്രമല്ല, ചില വിദേശരാജ്യങ്ങളും കുടുംബശ്രീ മാതൃകയിലുള്ള അയൽക്കൂട്ട സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് മുന്നോട്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. 1998-ൽ ആരംഭിച്ച കുടുംബശ്രീ ഇരുപതാം വർഷത്തിലേയ്ക്കു കടക്കുന്ന വേളയിൽ പുതിയ ഇരുപതിന പരിപാടി പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്.

(1) 2018-19 അയൽക്കൂട്ട വർഷം – മൈക്രോ ഫിനാൻസ് സമ്മിറ്റ്

(2) ആയിരം ഇറച്ചിക്കോഴി യൂണിറ്റുകൾ

(3) അഞ്ഞൂറു ചകിരി മില്ലുകൾ

(4) സൂക്ഷ്മ സംരംഭ പാർക്കുകൾ

(5) സ്റ്റാർട്ട് അപ് വില്ലേജ് എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് പദ്ധതി

(6) നാനോ മാർക്കറ്റുകൾ

(7) വിപണനത്തിന് ഓൺലൈൻ പോർട്ടൽ

(8) സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ടെക്നോളജി ഹബ്

(9) കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.യുമായി ചേർന്ന് കുടുംബശ്രീ ചിട്ടി

(10) ജില്ലാ വനിതാ ലീഗൽ ക്ലിനിക്കുകൾ

(11) ജില്ലാ കുടുംബശ്രീ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ

(12) അഗ്രോ സർവ്വീസ് ടീമുകൾ

(13) കിണർ റീ-ചാർജ്ജിംഗിനായുള്ള സുജലം പദ്ധതി എല്ലാ ജില്ലകളിലേക്കും

(14) ആലപ്പുഴ മാതൃകയിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ സൂക്ഷ്മപദ്ധതി മറ്റു ജില്ലകളിലേയ്ക്ക്

(15) ഇരുന്നൂറ് പുതിയ ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾ

(16) ആയിരം ജെറിയാട്രിക് കെയർ എക്സിക്യൂട്ടീവുകൾ

(17) അരക്ഷിത സമൂഹങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേക ഉപജീവന പദ്ധതി - പ്രത്യാശ

(18) റിക്കവറി നേരിടുന്ന സംരംഭങ്ങൾക്ക് കടാശ്വാസം

(19) കുടുംബശ്രീ അനുഭവത്തെക്കുറിച്ച് 20 ഓർമ്മ പുസ്തകങ്ങൾ

(20) 14 മാതൃകാ സ്ത്രീ സൗഹൃദ ഗ്രാമങ്ങൾ

73. കുടുംബശ്രീക്ക് 200 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ത്രിതല സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ഊർജ്ജിത നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഈ ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടാണ്

2018-19 അയൽക്കൂട്ട വർഷമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട മേഖല സ്ത്രീ ശാക്തീകരണമാണ്. സ്ത്രീ സൗഹൃദമല്ലാത്ത എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥ രീതികളും പിഴുതു മാറ്റപ്പെടേണ്ടതാണ്. നേരത്തെ പ്രഖ്യാപിച്ച സ്ത്രീശാക്തീകരണ പദ്ധതിയിൽ വൾണറബിലിറ്റി മാപ്പിംഗ്, കീഴ്ത്തല അതിക്രമ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള മുഖ്യ ഏജൻസിയായി കുടുംബശ്രീയെയാണ് കാണുന്നത്. കാസർഗോഡ് കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിന് സ്ഥലം ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഇതടക്കം പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

74. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സമൂഹത്തോടുള്ള വിവേചനം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനും അവരെ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനും ഒട്ടേറെ നടപടികൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇന്നും അവർക്കുനേരെ നടക്കുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ കാണിക്കുന്നത് നാം ഇനിയും ബഹുദൂരം മുന്നോട്ടു പോകാനുണ്ട് എന്നാണ്. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജില്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഇവർക്കായി സെയ്ഫ് ഹോംസ് സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

<u>പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗക്ഷേമം</u>

75. ഇന്ത്യയിലെ ദളിത് സമൂഹമാകെ ഉണർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾക്കെതിരായ സമരങ്ങളായി, അടിച്ചമർത്തലുകൾക്ക് എതിരായ പ്രതിരോധങ്ങളായി, പുതിയ സംഘടനകളുടെ ആവിർഭാവമായി, സാംസ്കാരിക അക്കാദമിക് പഠനങ്ങളായി ആളിക്കത്തുകയാണ്. എന്നാൽ ഇതേ കാലയളവിൽത്തന്നെയാണ് പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി ഇല്ലാതാക്കിയതിന്റെ ഫലമായി പട്ടികജാതി ഘടകപദ്ധതിയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയും അപ്രത്യക്ഷമായത്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ബജറ്റിൽ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ജനസംഖ്യാനുപാതികമായി ഒരുകാലത്തും പണം നീക്കിവെച്ചിട്ടില്ല. 2016-17-ൽ 25.2 ശതമാനം വരുന്ന

പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രപദ്ധതിയുടെ 11.5 ശതമാനമാണ് വകയിരുത്തിയത്. പുതിയ പരിഷ്കാരം കൂടിയായപ്പോൾ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗ പദ്ധതികൾക്കുള്ള വകയിരുത്തൽ പിന്നെയും ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. ഈയൊരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേരള ബജറ്റ് വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നു.

76. പട്ടികജാതി ഘടക പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 2599 കോടി രൂപയിൽ നിന്ന് 2859 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. മൊത്തം പദ്ധതിയുടെ 9.8 ശതമാനം വരുമിത്. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 751 കോടി രൂപയിൽനിന്ന് 826 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 2.83 ശതമാനം വരുമിത്. പട്ടികജാതി വിഭാഗം ജനസംഖ്യയുടെ 9.1 ശതമാനവും പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗം ജനസംഖ്യയുടെ 1.45 ശതമാനവുമാണ് എന്നോർക്കുക. കേരളത്തിലെ പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരുടെ സാമൂഹ്യക്ഷേമ സൂചികകൾ ചില വടക്കേ ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പൊതുസാമൂഹ്യക്ഷേമ സൂചികകളെക്കാൾ ഉയർന്നതാണ്. പക്ഷെ, കേരളത്തിലെ പൊതുശരാശരിയേക്കാൾ പിന്നിലാണ്. ഇതു മറികടക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടാണ് താരതമ്യേന വലിയൊരു അടങ്കൽ ബജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. '*തന്തക്കോളത്തിലെ കുലിതന്നെ നിന്റെയും ഗതി*'യെന്ന് പഴഞ്ചൊല്ലുപോലെ ക്ലാസ്സിൽ മുഴങ്ങിയ ശാപം പുലപ്പങ്ക് എന്ന കവിതയിൽ ബിലു സി. നാരായണൻ പ്രതിദ്ധ്വനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പട്ടികവിഭാഗക്കാരുടെ സാമൂഹ്യ സൂചകങ്ങൾ പൊതുനിലവാരത്തിൽ എത്തിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ ശാപവചനങ്ങൾക്ക് നാം മറുപടി നൽകേണ്ടത്.

77. പട്ടികജാതി ഘടക പദ്ധതിയിൽ 45 ശതമാനവും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ 2.34 ശതമാനവും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കെടുത്ത് തങ്ങളുടെ ആഗ്രഹപ്രകാരം പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് ഈ ധനവിന്യാസം. എന്നാൽ ഈ ലക്ഷ്യം നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോയെന്നുള്ളത് വിമർശനാത്മകമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്.

78. മുൻവർഷങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇപ്പോഴും ഏറ്റവും കൂടുതൽ തുക എസ്.സി.പി.-യിലും ടി.എസ്.പി.-യിലും വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത് പാർപ്പിടത്തിനാണ്. യഥാക്രമം 651 കോടി രൂപയും 236 കോടി രൂപയും. ഇതിനു പുറമെ ഒറ്റപ്പെട്ട വീടുകളിലെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരെ മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കി സഹായം നൽകുന്നതിന് പി. കെ. കാളൻ പദ്ധതി പ്രകാരം 110 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ എങ്ങനെയുണ്ടാക്കാം എന്നതിന് ഒരു സമ്പ്രദായം ആലപ്പുഴയിൽ നടന്ന പരീക്ഷണത്തിലൂടെ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീയുടെ സഹകരണത്തോടെ ഇതു സംസ്ഥാന വ്യാപകമാക്കും. ഭൂരഹിതർക്ക് ഭൂമി വാങ്ങി നൽകാൻ 225 കോടി രൂപ എസ്.സി.പി.-യിലും 55 കോടി രൂപ ടി.എസ്.പി.-യിലും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 30 കുടുംബങ്ങളെങ്കിലുമുള്ള പട്ടികജാതി കോളനികളിലെ പശ്ചാത്തല സൗകര്യ വികസനത്തിനുള്ള അംബേദ്കർ പദ്ധതിക്ക് എസ്.സി.പി.-യിൽ 100 കോടി രൂപയും ടി.എസ്.പി.-യിൽ 110 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

79. പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള പദ്ധതിയിൽ അടുത്ത പരിഗണന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാണ്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ എസ്.സി.പി.-യിൽ 464 കോടി രൂപയും ടി.എസ്.പി.-യിൽ 119 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. എസ്.സി.പി. വിദ്യാഭ്യാസ അടങ്കലിന്റെ തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള ധനസഹായമാണ്. പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാർക്കുള്ള ധനസഹായം കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 37 കോടി രൂപയേ വരൂ. അതേസമയം ടി.എസ്.പി.-യിൽ മോഡൽ റെസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകളുടെയും ഹോസ്റ്റലുകളുടെയും നടത്തിപ്പിനു വേണ്ടി 76 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കുന്നുണ്ട്.

80. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ പട്ടികവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രവേശനം ഗണ്യമായി ഉയർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക് വളരെ ഉയർന്നതാണ്. എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളിൽ പ്രവേശനം നേടിയെങ്കിലും പരീക്ഷ പാസ്സാകാത്ത 20,000-ത്തിൽപ്പരം വിദ്യാർത്ഥികൾ ഉണ്ടെന്നാണ് കണക്ക്. ഇവർക്ക് റെമഡിയൽ കോഴ്സും പ്രത്യേക സഹായവും നൽകി പരീക്ഷയ്ക്ക്

തയ്യാറെടുപ്പിക്കുന്നതിനു പ്രത്യേക സ്കീം ഈ വർഷം ആവിഷ്കരിക്കും. 2018 ഏപ്രിൽ മാസം മുതൽ പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ ആനുകൂല്യം 25 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഈ വർദ്ധന ഇവർക്കു മാത്രമേ ബാധകമാകൂ.

81. പട്ടികവിഭാഗക്കാരുടെ നൈപുണീവികസനത്തിന് പ്രത്യേക ഊന്നൽ പദ്ധതിയിലുണ്ട്. 48 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന കോർപറേഷന് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 111 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കും.

പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമം

82. പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമത്തിന് 114 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേന്ദ്ര വിഹിതമടക്കം പിന്നോക്ക സമുദായ സ്കോളർഷിപ്പിന് 50 കോടി രൂപയും ഒ.ഇ.സി.യുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സഹായത്തിന് 100 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പരമ്പരാഗത കളിമൺപാത്ര നിർമ്മാണത്തിന്റെ പ്രോത്സാഹനത്തിന് 2 കോടി രൂപയും കുംഭാര കോളനികളുടെ വികസനത്തിന് 5 കോടി രൂപ അധികമായും വകയിരുത്തുന്നു. പരമ്പരാഗത കൈവേലക്കാർക്ക് ടൂൾ കിറ്റ് നൽകുന്നതിന് 3 കോടി രൂപയും ബാർബർ ഷോപ്പുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 2 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പരിവർത്തിത ക്രൈസ്തവ വികസന കോർപ്പറേഷന് 10 കോടി രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു.

ന്യൂനപക്ഷ ക്ഷേമം

83. ന്യൂനപക്ഷ ക്ഷേമത്തിന് 91 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം വിധവകൾക്കും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക ഭവനപദ്ധതിക്കുള്ള 58 കോടി രൂപയാണ്. അതുപോലെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന ബ്ലോക്കുകളുടെ ബഹുമുഖ വികസന പദ്ധതികൾക്ക് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 25 കോടി രൂപയുണ്ട്. പൊതു പരീക്ഷകൾക്കും മറ്റും വേണ്ടി പരിശീലിപ്പിക്കുന്ന 14 പുതിയ കോച്ചിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

മുന്നോക്കസമുദായ ക്ഷേമം

84. മുന്നോക്ക സമുദായങ്ങളിൽ സാമ്പത്തികമായി ഏറ്റവും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 17 കോടി രൂപ സ്കോളർഷിപ്പും എട്ടുകോടി രൂപ മുന്നോക്ക സമുദായ ക്ഷേമ കോർപ്പറേഷന്റെ ഷെയർ ക്യാപ്പിറ്റലായും നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

IV

പരമ്പരാഗത തൊഴിൽമേഖലകൾ

85. തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്ക് എന്ന നാടകത്തിലെ *തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തെ തറവാടായും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഭർത്താവായും* വരിക്കുന്നുണ്ട്. കാണാപ്പണി വെടിഞ്ഞ് പരസ്യ തൊഴിലിടങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നത് സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീയുടെ സ്ഥാനം ഉയർത്തുന്നതിന് പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും. ആറ് പതിറ്റാണ്ടുമുമ്പ് കേരളം രൂപീകൃതമാകുമ്പോൾ ഇങ്ങനെ പണിയെടുത്തിരുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ശതമാനത്തെക്കാൾ കുറവാണ് ഇന്നു വീടിനു പുറത്തു പണിയെടുക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ. സ്ത്രീകൾ കൂടുതൽ പണിയെടുക്കുന്ന പരമ്പരാഗത മേഖലകൾ ഇന്നു വലിയ തകർച്ചയെ നേരിടുകയാണ്. മാത്രമല്ല, സാധാരണക്കാരുടെ സാമൂഹ്യസുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഏറ്റവും നല്ല നടപടി അവർക്ക് അറിയാവുന്ന തൊഴിൽ സുരക്ഷിതമാക്കുകയാണ്. ഇവർ ഏർപ്പെടുന്ന ചെറുകിട പരമ്പരാഗത തൊഴിലുകൾ താഴ്ന്ന വരുമാനത്തിന്റേതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ നടപടികൾ അനിവാര്യമാകുന്നത്. അപ്പോൾ ഈ തൊഴിലുകളെ ഇല്ലാതായാലോ? ഈയൊരു അവസ്ഥാ വിശേഷമാണ് കേരളത്തിൽ രൂക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. '*കതകിനും കട്ടിളയ്ക്കുമിടയിൽ, അകത്തേയ്ക്കോ പുറത്തേയ്ക്കോ, എന്നുറപ്പിക്കാനാവാതെ, ജീവിതം അതിൽ ചാരിവച്ച്*' എന്ന് ഡോണ മയൂര എഴുതിയതുപോലെയാണ് പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ ഭാവി. എല്ലാക്കാലത്തേക്കും ഈ തൊഴിലുകൾ ഇന്നത്തെ രൂപത്തിൽ തുടരുക സാദ്ധ്യമല്ല. പുതിയ തലമുറ അത്തരം തൊഴിലുകളിലേയ്ക്ക് നീങ്ങാൻ തയ്യാറുമല്ല. പക്ഷേ, ഇന്നും അവിടെ ജോലി ചെയ്യാൻ തയ്യാറുള്ള ഒരു വിഭാഗം ആളുകളുണ്ട്. അവരുടെ തൊഴിലുകൾ സംരക്ഷിച്ചേ തീരൂ. സാമൂഹ്യ സുരക്ഷിതത്വത്തിൽ നിന്നും തൊഴിൽ മേഖലകളിലേയ്ക്ക് ബജറ്റ് നീങ്ങുകയാണ്.

കൈത്തറി

86. ആഗോളീകരണ പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പാക്കിയശേഷം രാജ്യത്ത് ഏറ്റവുമധികം പേർ പണിയെടുത്തിരുന്ന കൈത്തറി മേഖല തകർച്ചയിലാണ്. ഈ മേഖലയ്ക്കുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങളും സംരക്ഷണവും നല്ലപങ്കും പിൻവലിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കേരളം ഈ പാത തുടരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. റിബേറ്റ് സമ്പ്രദായം തുടരും. അതോടൊപ്പം കേരള സർക്കാർ എടുത്ത നൂതനമായ ഒരു സംരക്ഷണ നടപടിയായിരുന്നു സ്കൂൾ കുട്ടികൾക്കുള്ള യൂണിഫോം കൈത്തറി മേഖലയിൽ നെയ്യിച്ചു വിതരണം ചെയ്യുക എന്നത്. കൈത്തറി/ഖാദി മേഖലയിൽ തൊഴിലെടുക്കാൻ തയ്യാറുള്ളവർക്കെല്ലാം മിനിമം 200 ദിവസത്തെ പണി ഈ സ്കീമിൽ ഉറപ്പുവരുത്തും. ചോർച്ച ഒഴിവാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നെയ്ത്തുകാർക്ക് നേരിട്ട് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് കൂലി നൽകുന്ന രീതിയാണ് അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളത്. സാധാരണ സ്കൂൾ യൂണിഫോമിന് 400 രൂപ കാശായി നൽകുകയാണ് പതിവ്. എന്നാൽ പുതിയ സമ്പ്രദായത്തിൽ ചെലവേറും. നടപ്പു വർഷത്തെ അടങ്കൽ 150 കോടി രൂപയാണ്.

87. ഇതിനു പുറമെ, കൈത്തറിക്ക് പദ്ധതിയിൽ 46 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിട്ടുണ്ട്. ഖാദി വ്യവസായത്തിന് 19 കോടി രൂപയും. ഖാദി റിബേറ്റ് കേരളത്തിൽനിന്നുള്ള ഉൽപന്നങ്ങൾക്കായി പരിമിതപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പയ്യന്നൂർ ഖാദി കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഗാർമെന്റ്സ് ഡിവിഷന്റെ നവീകരണത്തിന് 50 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

കയർ

88. ഒരുകാലത്ത് അഞ്ചുലക്ഷം പേർ തൊഴിലെടുത്തിരുന്ന കയർ മേഖലയിൽ ഇന്ന് ഒന്നരലക്ഷം പേരാണുള്ളത്. ഇതിൽ പകുതിപ്പേർക്കേ പണിയുള്ളൂ. കേരളത്തിലെ ചകിരിയുൽപ്പാദനം നിലച്ചതാണ് ഏറ്റവും വലിയ തിരിച്ചടിയായിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ നാളികേരത്തിന്റെ മൂന്നിലൊന്ന് അതായത്, 200 കോടി തൊണ്ടെങ്കിലും ചകിരിയാക്കി മാറ്റുന്നതിന് 1000 മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കും. ഈ മില്ലുകളിൽ പണിയെടുക്കുന്നവർക്ക് 600 രൂപ കൂലി

ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന വിലനൽകി ചകിരി കയർഫെഡ് സംഭരിച്ച് കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കും. കയർപിരി മേഖലയിൽ 1000 ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിംഗ് മെഷീനുകൾ സ്ഥാപിക്കും. എന്നാൽ ഈ മേഖലയിൽ ഏതാനും ആയിരം പേർക്കേ പണി നൽകാൻ കഴിയൂ. ബാക്കിയുള്ളവർക്ക് ഇലക്ട്രോണിക് റാട്ടുകൾ ലഭ്യമാക്കാനാണ് തീരുമാനം. ഇവർക്ക് 300 രൂപ കൂലി ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് പിരിക്കുന്ന കയർ മുഴുവൻ കയർ ഫെഡ് സംഭരിക്കും. അടുത്ത വർഷം കയർപിരി മേഖലയിലെ കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം മൂന്നു മടങ്ങെങ്കിലും ഉയരുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്. ഇപ്പോൾ കൂലിയുടെ മൂന്നിലൊന്നിലേറെ വരുമാനമുറപ്പു പദ്ധതി വഴി സർക്കാർ സബ്സിഡി നൽകുന്നുണ്ട്. തൊഴിൽ വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ സബ്സിഡിക്കുവേണ്ടി വരുന്ന തുക അധികമായി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. റിട്ടയർ ചെയ്ത കയർ സഹകരണ സംഘം ജീവനക്കാർക്ക് റിട്ടയർമെന്റ് ആനുകൂല്യവും പെൻഷനും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എടുത്ത വായ്പ കുടിശ്ശികയായി പ്രതിസന്ധിയിലായിട്ടുള്ള കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് പുനഃസംഘടനയുടെ ഭാഗമായി ബാങ്കുകളുമായി ആലോചിച്ച് ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. പത്തുവർഷംകൊണ്ട് ഇന്നത്തെ പരമ്പരാഗത കയർപിരി തൊഴിലാളികളിൽ നല്ലപങ്കും റിട്ടയർ ചെയ്യുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്. അതോടെ ഉൽപ്പാദനം കൂടുതൽ കൂടുതൽ യന്ത്രങ്ങളിലേയ്ക്കു നീങ്ങും. കയർ ഉൽപ്പന്ന മേഖലയിലെ മാനുഫാക്ചറിംഗ് സഹകരണ സംഘങ്ങൾ ആധുനിക ഫാക്ടറികളാക്കി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നുണ്ട്. ഓട്ടോമാറ്റിക്, സെമി ഓട്ടോമാറ്റിക് ലൂമുകൾ, ടഫ്റ്റിംഗ് യന്ത്രങ്ങൾ, നീഡിൽ ഫെൽട്ട് യന്ത്രങ്ങൾ, കോമ്പോസിറ്റ് മെഷീനുകൾ തുടങ്ങിയവ വിന്യസിക്കും.

89. വർദ്ധിക്കുന്ന കയർ ഉൽപ്പാദനം മുഴുവൻ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉൽപന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റാനുള്ള മാർക്കറ്റ് ഉണ്ടാകില്ല. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കയറിന്റെ നല്ലൊരു പങ്ക് കയർ ഭൂവസ്ത്രങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്താനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിനകംതന്നെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്ന് ഏതാണ്ട് 120 കോടി രൂപയ്ക്കുള്ള

കയർ ഭൂവസ്ത്രങ്ങളുടെ ഓർഡർ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായുള്ള മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികളിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കയറുൽപന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിന് വലിയൊരു വിപണനശൃംഖല ദേശവ്യാപകമായി സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ചുമതലയുള്ള ഒരു മാർക്കറ്റിംഗ് കമ്പനിക്കും രൂപം നൽകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

90. സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തോടെയായിരിക്കും മാർക്കറ്റിംഗ് കമ്പനി സ്ഥാപിക്കുക. വ്യവസായ വികസനത്തിന് കയറ്റുമതിക്കാർക്കും വ്യവസായികൾക്കുമുള്ള പങ്ക് അംഗീകരിക്കുകയും ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിൽ സഹകരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. സ്വകാര്യനിക്ഷേപകർക്ക് കയർ ബോർഡിന്റെ സബ്സിഡി കൂടാതെ 20 ശതമാനം നിക്ഷേപ സബ്സിഡി സർക്കാർ നൽകും.

91. ചുരുക്കത്തിൽ ഒരു രണ്ടാം കയർ വ്യവസായ പുന:സംഘടനയാണ് നടപ്പിലാക്കാൻ പോകുന്നത്. അതിവേഗത്തിൽ ആധുനികവൽക്കരിക്കു ന്നതോടൊപ്പം പരമ്പരാഗത തൊഴിലാളികളെ സംരക്ഷിക്കുകകൂടി ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. മേൽപ്പറഞ്ഞ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിന് 1200 കോടി രൂപയുടെയെങ്കിലും മുതൽമുടക്കു വേണം. ഇപ്പോൾ പദ്ധതിപ്പണത്തിനുപുറമെ എൻ.സി.ഡി.സി.-യിൽനിന്നുള്ള വായ്പയാണ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. അടുത്ത വർഷം പദ്ധതിയിൽ 141 കോടി രൂപയും എൻ.സി.ഡി.സി. വായ്പയിൽ നിന്ന് 70 കോടി രൂപയും അടക്കം മൊത്തം കയർ വ്യവസായത്തിന്റെ അടങ്കൽ 211 കോടി രൂപയാണ്. പുനഃസംഘടനാ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഒരു പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് മോണിട്ടറിംഗ് യൂണിറ്റ് എൻ.സി.ഡി.സി. നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

92. നാളികേര കർഷകരുടെ പൂർണ്ണ സഹകരണത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ തൊണ്ടു സംഭരണം വിജയിപ്പിക്കാനാവില്ല. നാളികേരം ഉണങ്ങാൻ അനുവദിക്കാതെ സമയത്ത് പറിക്കണം, തൊണ്ടു പൊളിച്ച് കൃഷിക്കാരുടെ സംഘങ്ങൾ തന്നെ ചകിരിയാക്കി മാറ്റണം അല്ലെങ്കിൽ, ചകിരിമില്ലുകൾക്കു ലഭ്യമാക്കണം. ഇതു നടക്കണമെങ്കിൽ, കൃത്യസമയത്ത് നാളികേരം ഇടുന്നതിനും റെഡി

ക്യാഷ് കൃഷിക്കാർക്ക് നൽകുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഇതിന് പ്രവർത്തന മൂലധനം അനിവാര്യമാണ്. കോക്കനട്ട് പ്രൊഡ്യൂസർ കമ്പനികൾ, കേരഗ്രാമം സമിതികൾ, ഫൈബർ മില്ലുകൾ എന്നിവ നാളികേര സംഭരണത്തിനായി വായ്പയെടുത്താൽ അതിന്റെ പലിശ കയർ വകുപ്പിൽനിന്നു നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

കശുവണ്ടി

93. ഏതാണ്ട് ഒന്നര ലക്ഷത്തോളം പേർ പണിയെടുക്കുന്ന കശുവണ്ടി വ്യവസായവും പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. താഴ്ന്ന കൂലിക്ക് കശുവണ്ടി സംസ്കരിക്കാനുള്ള യന്ത്രവൽകൃത വ്യവസായങ്ങൾ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ വന്നതോടെയാണ് കേരളത്തിലെ കശുവണ്ടി വ്യവസായം പ്രതിസന്ധിയിലായത്. കേരളത്തിലെ വ്യവസായികൾക്കും കശുവണ്ടി കോർപ്പറേഷനും കാപ്പെക്സിനും ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വ്യവസായ സംരംഭകരോട് മത്സരിച്ച് തോട്ടണ്ടി വാങ്ങാൻ കഴിയുന്നില്ല. കേരളത്തിലെ വൻകിട വ്യവസായികൾ കേരളത്തിനു പുറത്ത് പുതിയ ഫാക്ടറികൾ ആരംഭിക്കുകയാണ്. ഈയൊരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേരളത്തിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിലും ന്യായമായ കൂലിയും എങ്ങനെ ഉറപ്പുവരുത്താം? ഇതിനൊരു മാർഗ്ഗമേയുള്ളൂ. ഇടനിലക്കാർക്കു ലഭ്യമാകുന്നതിനെക്കാൾ താഴ്ന്ന വിലയ്ക്ക് കശുവണ്ടി ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്ന് വാങ്ങുക. കേരളത്തിലെ കശുവണ്ടി പരമാവധി സംഭരിക്കുക. കശുവണ്ടി ഇറക്കുമതി പലപ്പോഴും വിവാദങ്ങൾക്ക് ഇടനൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലെ അംബാസഡർമാരുടെ സമ്മേളനം വിളിച്ച് സഹകരണം അഭ്യർത്ഥിച്ചു. പല രാജ്യങ്ങളും സർക്കാർ തലത്തിൽത്തന്നെ സഹകരണം ഉറപ്പു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് സുതാര്യമായ രീതിയിൽ കശുവണ്ടി സംഭരിക്കുന്നതിന് കേരളാ ക്യാഷ്യൂ ബോർഡ് എന്നൊരു കമ്പനി 50 കോടി രൂപയുടെ മൂലധനത്തിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരള സർക്കാരിന് 24.5 കോടി രൂപയുടെ ഷെയറാണുള്ളത്. ഈ വർഷത്തെ സീസൺ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞെങ്കിലും ക്യാഷ്യൂ ബോർഡ്

എത്രയും പെട്ടെന്ന് വിപണിയിൽ ഇറങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ബാങ്ക് കൺസോർഷ്യം 200 കോടി രൂപ വായ്പ തരാമെന്ന് സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം സംഭരിക്കുന്ന കശുവണ്ടി പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല, കേരളത്തിലെ മറ്റു വ്യവസായികൾക്കും ലഭ്യമാക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സ്വകാര്യ മേഖലയിലെ വ്യവസായശാലകളെ സഹായിക്കുന്നതിന് 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

94. കശുവണ്ടി വ്യവസായത്തിന് ഈ വർഷത്തെ പദ്ധതിയിൽ 54.45 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ പൊതുമേഖലാ ഫാക്ടറികളുടെ നവീകരണത്തിനും ബ്രാൻഡ് ബിൽഡ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പണമാണ് ഉൾപ്പെടുന്നത്. ഭാവിയിൽ ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഒരു സംയുക്ത ബ്രാൻഡ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം അവരുടെ അംബാസിഡർമാരുടെ യോഗത്തിൽ ഉയർന്നുവരികയുണ്ടായി. ഇത്തരത്തിൽ അന്തർദ്ദേശീയ സഹകരണത്തോടെ കശുവണ്ടി വാല്യു ചെയിനിന്റെ മുകളിലേയ്ക്കുയരാൻ കഴിഞ്ഞാൽ കേരളത്തിലെ വ്യവസായത്തിന്റെ ഭാവി ഭാസുരമാക്കാനാകും.

95. കേരളത്തിൽ 32 തരം ക്രാഫ്റ്റുകളുണ്ട്. ഇവരുടെ വികസനത്തിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബാംബു കോർപ്പറേഷന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>കൃഷി</u>

96. *'വിശപ്പും വെയിലും വിയർപ്പും വശം കെടുത്തിയ പ്രാചീനനായ ഒരപ്പൂപ്പനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലിലെ കനത്ത ഒരു ചങ്ങലയെയും"* 'ഞങ്ങളുടെ ആണുങ്ങളും പെണ്ണുങ്ങളും' എന്ന കൃതിയിൽ ധന്യ എം. ഡി. ഓർക്കുന്നു. അടിയേറ്റ് പുളയുന്ന ആണുങ്ങളെയും പെണ്ണുങ്ങളെയും കരിയും ചെളിയും പിടിച്ച് മുഷിഞ്ഞ അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങളെയും വിശപ്പൊഴിയാത്ത വയറിനെയും പതുക്കൻ പാട്ടുകളെയും കുറിച്ചുള്ള ആ ഓർമ്മകളിൽ ഒരിക്കലും മറന്നുപോകാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു ചരിത്രകാലമുണ്ട്. ആ കാലം മാറിയെങ്കിലും കാർഷിക മേഖല പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. തൊഴിലെടുക്കുന്നവരിൽ 20

ശതമാനം കൃഷിയെ ആശ്രയിച്ചാണ് ജീവിക്കുന്നത്. കാർഷികമേഖലയാകട്ടെ, കഴിഞ്ഞ ഏതാനും വർഷങ്ങളായി വളരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, കേവലമായിത്തന്നെ ചുരുങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കർഷക തൊഴിലാളികളുടെ എണ്ണം കേവലമായി കുറഞ്ഞു. കൃഷി മുഖ്യവരുമാന മാർഗമായിട്ടുള്ള ഭൂവുടമകളുടെ എണ്ണവും കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കാർഷികമേഖലയുടെ സുസ്ഥിര അഭിവൃദ്ധി വരുമാനമെന്ന നിലയിൽ മാത്രമല്ല, പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലനാവസ്ഥയിലും പ്രധാന സ്ഥാനമുണ്ട്. നെൽകൃഷിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഇതു വളരെ വ്യക്തമാണ്. വയലേലകളുടെ നാശം കേരളത്തിന്റെ ജലചക്രത്തിന്റെ തകർച്ചയിൽ ഗൗരവമായ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. നെൽകൃഷി താരതമ്യേന ലാഭകരമല്ലാത്ത ഒരു സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തിയാണ്. എന്നാൽ നെൽകൃഷി നിലനിൽക്കേണ്ടത് നാടിന് ആവശ്യമാണ്. ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടാണ് നെൽവയലുകൾക്ക് റോയൽറ്റിയെന്ന ആശയം ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി മാനിഫെസ്റ്റോയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. എന്നാൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന നെൽകൃഷി സബ്സിഡിയിൽ നിന്നു പിൻവാങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. ഇതുവരെ ഈ സബ്സിഡിയുടെ ഗണ്യമായ ഭാഗം കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആർ.കെ.വൈ. സ്കീമിൽ നിന്നാണ് നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നത്. ഇനിമേൽ ഈ ഫണ്ട് ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ലെന്നാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലപാട്. അതുകൊണ്ട് ഈ തുക പൂർണമായും സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിൽ നിന്ന് വകയിരുത്തുന്നതിന് നിർബന്ധിതമായിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ സബ്സിഡിക്ക് 60 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയത്. ഇതുതന്നെ അപര്യാപ്തമാണ്. ആവശ്യമായ തുക അധിക ധനാനുമതിയിലൂടെ ലഭ്യമാക്കും. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ റോയൽറ്റിയെന്ന ആശയം തൽക്കാലം മാറ്റിവയ്ക്കാൻ നിർബന്ധിതമായിരിക്കുകയാണ്.

97. നടപ്പുവർഷത്തിൽ ഇതിനകം 525 കോടി രൂപ നെല്ല് സംഭരണത്തിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 7 രൂപ കേന്ദ്രസർക്കാർ നൽകുമ്പോൾ 14 രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാർ സബ്സിഡി നൽകുന്നു. ഈ പണം കൃഷിക്കാർക്ക് നൽകുന്നതിൽ വരുന്ന കാലതാമസം വലിയ വിമർശനമുയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രശ്നം

ഏതാണ്ട് പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഇപ്പോൾ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷൻ നെല്ല് അളന്നാൽ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കൃഷിക്കാർക്ക് ബാങ്കുകളിൽ നിന്നു പണം നൽകാൻ ക്രമീകരണങ്ങൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പാലക്കാട്ടും മറ്റും മില്ലുകാർ സംഭരണത്തിന് സഹകരിക്കുന്നില്ല. സഹകരണ സംഘങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നെല്ല് സംഭരണത്തിന് ഒരു ബദൽ സംവിധാനം പാലക്കാട് രൂപപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

98. നെൽവയൽ തരിശായി ഇടുന്നതിനെതിരെ കർശനമായ നിലപാട് സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുകയാണ്. വേണ്ടിവന്നാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള കൃഷിഭൂമി പാടശേഖര സമിതികൾക്കോ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങൾക്കോ രണ്ടുവർഷം കൃഷിക്ക് ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള നിയമനിർമ്മാണവും നടത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തരിശുഭൂമി കൃഷിക്കുവേണ്ടി 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

99. നാളികേര വികസനത്തിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 40 കോടി രൂപ കേരഗ്രാമം പദ്ധതിക്കാണ്. 250 ഹെക്ടർ വിസ്തൃതിയിൽ തുടർച്ചയായി ഒരു പ്രദേശത്തെ നാളികേര കൃഷിയുടെ വികസനത്തിനുള്ള സംയോജിത കാർഷിക പരിപാടിയാണിത്. നാളികേരത്തെ പരമാവധി അതതു പ്രദേശത്തുതന്നെ സംസ്കരിക്കുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നതിനും കേരഗ്രാമം പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള നാളികേര സംസ്കരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നബാർഡ് സഹായ സന്നദ്ധത അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുരുമുളക് തുടങ്ങിയ സുഗന്ധവിളകൾക്ക് 11 കോടി രൂപയും പുഷ്പം, മെഡിസിനൽ പ്ലാന്റ്, വാഴക്കൃഷി എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ടി 12 കോടി രൂപയും നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

100. വിളയുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിന് മൂന്നു രീതിയിലുള്ള ഇടപെടലുകളാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഒന്ന്, മണ്ണിന്റെ സൂക്ഷ്മ ഗുണങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. രണ്ട്, കീടപ്രതിരോധത്തിനും വിള ആരോഗ്യ ക്ലിനിക്കുകൾ നടത്തുന്നതിനും

16 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജൈവ നിയന്ത്രണത്തിനാണ് ഊന്നൽ. മൂന്ന്, ജൈവകൃഷിയെയും സദ്കാർഷിക രീതികളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 10 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

101. കാർഷിക ഇടപെടലിന്റെ മറ്റൊരു ഘടകം ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തും നടീൽവസ്തുക്കളും ലഭ്യമാക്കുകയാണ്. ഇതിനായി 23 കോടി രൂപയും എക്സ്റ്റൻഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 44 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ആത്മ മാതൃകയിലുള്ള കൃഷിക്കാരുടെ ഫീൽഡ് സന്ദർശനത്തെയും ലീഡ് ഫാർമേഴ്സിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾക്കുമാണ് ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. പഞ്ചായത്തുകളിൽ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പിനും പഞ്ചായത്തുതല ഫാം പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും പരിപാടിയുണ്ട്. ബ്ലോക്കുതലത്തിൽ അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകളും റീജിയണൽ ഫാം ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകളും സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 32 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സംസ്ഥാന ക്രോപ്പ് ഇൻഷ്വറൻസ് സ്കീം കൂടുതൽ വിപുലീകരിക്കുന്നതിനും പരിപാടിയുണ്ട്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകൾ സംസ്ഥാന കാർഷിക വികസന സ്കീമുകളുമായി സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് പരിശ്രമിക്കുന്നത്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ 40 ശതമാനം സംസ്ഥാന വിഹിതമായി (188 കോടി രൂപ) വകയിരുത്തുന്നു.

102. കാർഷിക മേഖലയിലെ ഒരു സുപ്രധാന ഇടപെടൽ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്ന നിർമ്മാണത്തിന് നൽകുന്ന ഊന്നലാണ്. അഗ്രോ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും അഗ്രോ ബിസിനസ്സിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധിത യൂണിറ്റുകളെ സഹായിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കേരള അഗ്രോ ബിസിനസ് കമ്പനി രൂപീകരിക്കും. ചെറുകിട കാർഷിക സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾക്ക് 8 കോടി രൂപയും സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും യൂണിറ്റുകൾക്ക് 4 കോടി രൂപയും സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെയും കുടുംബശ്രീയുടെയും മറ്റും സംസ്കരണ സംരംഭങ്ങൾക്ക് 3 കോടി രൂപയും ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നു. ഫാർമേഴ്സ് പ്രൊഡ്യൂസർ

സംഘങ്ങൾക്ക് 2 കോടി രൂപയും വിവിധങ്ങളായ വിപണി ഇടപെടലുകൾക്കുവേണ്ടി 42 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. കിഫ്ബിയിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച കാർഷിക സംസ്കരണ പാർക്കുകളുടെ ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറായി വരുന്നു.

103. നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കേരള ഇന്നൊവേഷൻ എക്സ്റ്റെൻഷൻ പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. ആത്മ, ആത്മ പ്ലസ് തുടങ്ങിയ സമാന പദ്ധതികളിലെ ഘടകങ്ങൾ, സമൂഹ മാധ്യമങ്ങളുടെ സാദ്ധ്യതകൾ, കർഷകരുടെ പ്രായോഗിക അനുഭവങ്ങളും കണ്ടെത്തലുകളും സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കും കേരള ഇന്നൊവേഷൻ എക്സ്റ്റെൻഷൻ പ്രോജക്ട് നടപ്പിലാക്കുക.

104. നിലം ഉഴുന്നതിനും വാരം കോരുന്നതിനും വളം ഇടുന്നതിനും നഴ്സറി ട്രേ നിറയ്ക്കുന്നതിനും നടുന്നതിനും നനയ്ക്കുന്നതിനുമെല്ലാം യന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വ്യാവസായികാടിസ്ഥനത്തിലുള്ള കൃഷി കേരളത്തിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള സ്കീമുകൾ ഇത്തരത്തിൽ മൂലധന സാന്ദ്രമായ കൃഷിരീതി സമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമല്ല. അതുകൊണ്ട് ഇത്തരം നൂതന രീതികളിൽ വലിയതോതിൽ മുതൽമുടക്കുന്നവർക്ക് സബ്സിഡി സ്കീം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 5 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

105. 2018-ൽ റബ്ബർ, നാളികേരം എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് മൂന്ന് ദിവസം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന രണ്ട് അന്തർദ്ദേശീയ പ്രദർശനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കും. കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി. നോഡൽ ഏജൻസിയായി വ്യവസായം, കൃഷി എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണത്തോടെയായിരിക്കും ഈ പ്രദർശനം. റബ്ബറിനെയും നാളികേരത്തിനെയും ആധുനിക മൂല്യ വർദ്ധനവിന്റെ കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ളതാണ് ഈ രണ്ട് പ്രദർശനങ്ങളും. അതുപോലെതന്നെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത, കൃഷിയുടെ വ്യാപനം, കർഷകരുടെ വരുമാനം, സംഭരണം, വിപണനം ഇവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം ഈ എക്സ്പോകളിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതാണ്. വ്യവസായികൾ,

കർഷകർ, കൃഷി ശാസ്ത്രജ്ഞർ, കൃഷിവ്യാപന പ്രവർത്തകർ, സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്രജ്ഞർ, സംഘടനാ പ്രതിനിധികൾ, നയരൂപീകരണ കർത്താക്കൾ എന്നിവരാണ് പങ്കെടുക്കുക. ഈ രണ്ടു എക്സ്പോകൾക്കുമുള്ള ചെലവ് കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-യുടെ വ്യവസായ വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നായിരിക്കും.

106. കർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് രൂപീകരിക്കും. നിലവിലുള്ള കർഷകത്തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധിക്ക് ഭൂവുടമകളുടെ അംശദായം പിരിക്കാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ട് ആനുകൂല്യങ്ങൾ കുടിശ്ശികയാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഈ രണ്ടു ക്ഷേമനിധികളുടെയും സാമ്പത്തിക സുസ്ഥിരത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള ബേസിക് ടാക്സിൽ വർദ്ധന വരുത്തുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 2015-ലുണ്ടായിരുന്ന ഭൂനികുതി നിരക്ക് പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയാണ്. ഇതുവഴി സമാഹരിക്കുന്ന 100 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം കർഷക, കർഷകത്തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധികൾക്ക് തുല്യമായി നൽകുന്നതാണ്. എന്നാൽ 2018-19-ൽ ലഭിക്കുന്ന അധിക വരുമാനം കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ റിട്ടയർമെന്റ് ബെനഫിറ്റിന്റെ 7 വർഷത്തെ കുടിശ്ശിക കൊടുത്തു തീർക്കുന്നതിനായിരിക്കും ഉപയോഗിക്കുക.

മൃഗപരിപാലനം

107. 8 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപവരുമാനമാർഗ്ഗമാണ് മൃഗപരിപാലനം. മൃഗപരിപാലന വകുപ്പിന് 330 കോടി രൂപയും ഡെയറി വകുപ്പിന് 107 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഈ മേഖലയിലെ വിവിധങ്ങളായ പരിപാടികളിൽ ഏറ്റവും ജനപ്രിയമായ കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതിക്ക് ഈ വർഷം 60 കോടി രൂപയുണ്ട്. ഈ മേഖലയിലെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളായ ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ, മീറ്റ് പ്രോഡക്ട്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യ, കേരള ഫീഡ്സ്, പൗൾട്രി ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ തുടങ്ങിയവയുടെ അടങ്കൽ 66 കോടി രൂപയാണ്.

108. ഡെയറി സഹകരണ സംഘങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിന് 28 കോടി രൂപയും കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡിക്ക് 15 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഉപജീവനത്തൊഴിൽ എന്നുള്ളതുവിട്ട് കൂടുതൽ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിലും സംഘടിതവുമായ രീതിയിലും കൃഷിക്കാരെയും സംരംഭകരെയും ഈ മേഖലയിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടു വരുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക പരിപാടികൾക്ക് 52 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബ്രഹ്മഗിരി സൊസൈറ്റിക്ക് 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വെള്ളൂർ മിൽക്ക് സൊസൈറ്റിയുടെ വൈവിദ്ധ്യവൽക്കരണത്തിന് 50 ലക്ഷം രൂപ പ്രത്യേകം അനുവദിക്കുന്നു.

വനം, പരിസ്ഥിതി

109. വനം, വന്യജീവി മേഖലയ്ക്ക് 243 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. വന സംരക്ഷണത്തിനാണ് ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. വനാതിർത്തികൾ വേർതിരിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും 55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വന്യമൃഗ ആവാസ മേഖലകളായ സാങ്ച്വറികളും പാർക്കുകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 90 കോടി രൂപ ലഭ്യമായിരിക്കും. ജൈവവൈവിദ്ധ്യ പ്രോത്സാഹനത്തിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്. ഇതു പ്രതിരോധിക്കാൻ കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് 100 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചത് ഈ വർഷം വിനിയോഗിച്ചുതുടങ്ങും. നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനും മറ്റുമായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വന്യജീവികൾക്ക് കുടിവെള്ളവും മറ്റും കാട്ടിനുള്ളിൽത്തന്നെ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾക്കും മറ്റുമായി നബാർഡിൽനിന്ന് 50 കോടി രൂപകൂടി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

110. പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള വിവിധ പരിപാടികൾക്കുവേണ്ടി 71 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വനം വകുപ്പിൽ 20 കോടി രൂപ ജൈവ വൈവിദ്ധ്യ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സ്റ്റേറ്റ് വെറ്റ്ലാൻഡ് അതോറിറ്റിക്ക് 29 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന പഠനങ്ങൾക്കും മറ്റുമായി 4.5 കോടി രൂപ

വകയിരുത്തുന്നു. ദുരന്തനിവാരണ മാനേജ്മെന്റിന് 6 കോടി വകയിരുത്തുന്നു. 2018-19-ൽ സ്റ്റേറ്റ് എൻവയോൺമെന്റ് റിപ്പോർട്ട് പുറത്തിറക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ തീരമേഖലയിലെ ഷോർലൈൻ മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ വരുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം തയ്യാറാക്കും. നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ പച്ചപ്പ് പരിപാലിക്കുന്നതിനായി നഗര ഹരിതാഭ പരിപാലനം (അർബൻ ഗ്രീൻ സ്പെയ്സ് മാനേജ്മെന്റ്) പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും.

111. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന് 13.50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ചന്തിരൂരിൽ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

112. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ മൂന്നുകോടി വൃക്ഷത്തൈകൾ നടുമെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും എൺപത്തിയഞ്ച് ലക്ഷമേ നടാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ദൗർലഭ്യമാണ് കാരണം. ഇതു പരിഹരിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വൃക്ഷത്തൈകൾ വളർത്തുന്നതിനും വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും വനം വകുപ്പിന് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെയും ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. 2018-19-ൽ മൂന്നുകോടി വൃക്ഷത്തൈകൾ നടും.

<u>ഹരിത കേരളം മിഷൻ</u>

113. ഇന്ന്, ഈ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കുന്ന ദിവസം, ലോകനീർത്തട ദിനമാണ്. നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകളിലൂടെയേ വരൾച്ചയെ അകറ്റാനാകൂ. കാർഷിക അഭിവൃദ്ധിക്ക് നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണം അനിവാര്യമാണെന്നത് ഏവരും അംഗീകരിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. ഇതിനായി വലിയ തോതിൽ പണവും നീക്കിവയ്ക്കാറുണ്ട്. മണ്ണ്-ജലസംരക്ഷണ വകുപ്പിന് 120 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചെറുകിട ജലസേചന വകുപ്പിന് 191 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ നാൽപതുശതമാനമെങ്കിലും മണ്ണ്-ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായിരിക്കണമെന്ന് സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് 400 കോടി രൂപയെങ്കിലും വരും. കൂടാതെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി വിഹിതവുമുണ്ട്. ഇതെല്ലാം

കൂട്ടിയെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ 2018-19-ൽ നീർത്തടാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികൾക്കുള്ള അടങ്കൽ ആയിരത്തോളം കോടി രൂപ വരും. ഹരിതകേരളം മിഷനിലൂടെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനു കഴിഞ്ഞാൽ ഇന്നത്തെ വരൾച്ചയ്ക്കും മണ്ണൊലിപ്പിനുമെതിരെ വലിയ പ്രതിരോധം തീർക്കാനാകും. വേണ്ടത്ര ഏകോപനമോ തുടർച്ചയോ ശാസ്ത്രീയ സമീപനമോ ഇല്ല എന്നതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ അനുഭവം. മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായിട്ടുവേണം കൃഷി വകുപ്പിന്റെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും കാർഷിക പദ്ധതികളെ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടത്.

114. മറ്റൊരുദാഹരണം പച്ചക്കറി കൃഷിയാണ്. കൃഷി വകുപ്പിന് പച്ചക്കറി വികസനത്തിനായി 87 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമേ വെജിറ്റബിൾ ആൻഡ് ഫ്രൂട്ട്സ് പ്രൊമോഷൻ കൗൺസിലിന്റെ 15 കോടി രൂപയുടെ അടങ്കലുമുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്ലാൻ ഫണ്ടിന്റെ പത്ത് ശതമാനം കൃഷിക്കായി വകയിരുത്തിയാൽപ്പോലും പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് ചുരുങ്ങിയത് 350 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കപ്പെടും. ഇത്രയും തുക ഏകോപിതമായും ശാസ്ത്രീയമായും ചെലവാക്കപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും പച്ചക്കറി സ്വയം പര്യാപ്തതയിലേയ്ക്ക് നമുക്കു നീങ്ങാനാകും.

115. കൃഷിക്ക് ജലം പോലെതന്നെ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ് ജൈവവളവും. രാസവളങ്ങളുടെയും കീടനാശിനികളുടെയും അമിതവും അശാസ്ത്രീയവുമായ ഉപയോഗം ഇന്ന് കേരളത്തിൽ ഒരു പ്രശ്നമാണ്. ജൈവവളങ്ങളുടെ ഉപയോഗം ഗണ്യമായി ഉയർത്തേണ്ടതുണ്ട്. നമ്മുടെ വീടുകളിലെയും ഹോട്ടലുകളിലെയും മാർക്കറ്റുകളിലെയും ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങൾ കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ശുചിത്വവും ജൈവവളവും ഉറപ്പാക്കാം. കേരളത്തിലെ ഈ സമീപനത്തെ ആത്യന്തിക ഹരിത ഉത്തരം (അൾട്ടിമേറ്റ് ഗ്രീൻ സൊല്യൂഷൻ) എന്നാണ് ഡോ. സുനിത നാരായൺ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. ഉറവിടത്തിൽത്തന്നെ ജൈവ

മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുക. അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ വേർതിരിച്ച് ശേഖരിച്ച് റീസൈക്കിൾ ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഹരിത കേരളം മിഷൻ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന തന്ത്രം. ഇതു വിജയിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ബോധവൽക്കരണവും ജനകീയ പങ്കാളിത്തവും അനിവാര്യമാണ്. അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും വേർതിരിക്കുന്നതിനും വീടുകളിൽനിന്നും കടകളിൽനിന്നും യൂസർ ഫീ വാങ്ങി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഹരിത കർമ്മസേന വ്യാപകമായി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. യൂസർ ഫീ സമ്പ്രദായം ഉറയ്ക്കുന്നതുവരെ ചെറിയതോതിൽ വയബിലിറ്റി ഗ്യാപ് ഫണ്ടിംഗ് ഹരിത കർമ്മസേനയ്ക്ക് വേണ്ടിവരും. ഇതു നൽകാനുള്ള അവകാശം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുണ്ടാകും.

116. ജലം, കൃഷി, ശുചിത്വം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും തദ്ദേഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ പങ്കാളികളാക്കി വലിയ തോതിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമാണ് ഹരിത മിഷൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഹരിത കേരളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ബോധവൽക്കരണ, സംഘടനാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ബ്ലോക്കുകളിലെ നോഡൽ പ്രേരകിനെയും പ്രാദേശിക തലത്തിലെ പ്രേരക്മാരിൽ ഗണ്യമായൊരു വിഭാഗത്തെയും വിന്യസിക്കും. ഇവരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അതിബൃഹത്തായ ബഹുജന വിദ്യാഭ്യാസ ക്യാമ്പയിൻ 2018-19-ൽ സംഘടിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ ഹരിത കേരളം സാമൂഹ്യ വിജ്ഞാന വിനിമയ കേന്ദ്രം, ഹരിത കേരളം ഹെൽപ് ഡെസ്ക്, ഹരിത പാഠശാല എന്നിവയ്ക്ക് രൂപം നൽകാനാകും. കുടുംബശ്രീ തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലെ ഒട്ടേറെ പ്രവർത്തകരെ ഹരിത കേരളം ക്യാമ്പയിനിലേയ്ക്ക് ഇതുവഴി ബന്ധപ്പെടുത്താനാകും. സാക്ഷര കേരളം സുന്ദര കേരളം എന്ന 1990-ലെ മുദ്രാവാക്യത്തിൽനിന്ന് ഹരിത കേരളം സുസ്ഥിര കേരളം എന്നൊരു പുതിയ ജനകീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന് രൂപം നൽകുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

117. ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് മാതൃകാപരവും സമഗ്രവുമായ ഏറ്റവും നല്ല പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കിയ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഹരിതഗ്രാമം, ഹരിതനഗരം, ഹരിതബ്ലോക്ക് അവാർഡുകൾ നൽകുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഹരിത സാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ഹരിത ജോലികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമുള്ള നൂതന സംരംഭകത്വ പരിപാടികൾക്ക് ഹരിത കേരള മിഷനും ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക കൗൺസിലും നേതൃത്വം നൽകും. കോഴിക്കോട് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ ജൈവവൈവിദ്ധ്യ പാർക്കിന് 3 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

118. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ റിപ്പോർട്ടുപ്രകാരം 5881 കിലോ മീറ്റർ തോടുകളും 5482 കുളങ്ങളും കേരളത്തിൽ പുനരുദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില നദികൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിലുണ്ടായ വിജയം നാട്ടിൽ പുതിയൊരു ആവേശം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലേറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായത് വരട്ടാറിന്റെ പുനരുജ്ജീവനമാണ്. യശശ്ശരീരനായ കെ. കെ. രാമചന്ദ്രൻ നായർ നിസ്തുലമായ സംഭാവനയാണ് ഇതിനു നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹം മുൻകയ്യെടുത്ത് വഞ്ചിപ്പോട്ട് കടവിലെ ചപ്പാത്ത് പൊളിച്ചതോടെയാണ് നദി വീണ്ടും ഒഴുകുവാനുള്ള സാഹചര്യമൊരുങ്ങിയത്. ഇവിടെ നദീമുഖത്ത് ചപ്പാത്തിനു പകരം പണിയുന്ന പാലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമധേയത്തിൽ അറിയപ്പെടും. ഇതിനുപുറമേ, മറ്റ് ചപ്പാത്തുകൾക്ക് പകരം തൃക്കയിൽ കടവ്, ആനയാർ, പുതുക്കുളങ്ങര എന്നിവിടങ്ങളിൽ പാലങ്ങൾക്ക് ഭരണാനുമതി നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വരട്ടാർ നദീതീരത്തുകൂടി നടപ്പാതയൊരുക്കുന്നതിനും നദിയോരം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ടെണ്ടർ ക്ഷണിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വിശദമായ നീർത്തട പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി നബാർഡിന് സമർപ്പിക്കുന്നതാണ്. പള്ളിക്കലാർ, കോലറയാർ, മീനച്ചിലാർ, മീന്തറയാർ, കോട്ടൂരാർ, കാനാമ്പുഴയാർ, മതിലകം വലിയതോട്, കുട്ടംപേരൂരാർ തുടങ്ങിയ ആറുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണവും ശ്രദ്ധേയമായ ഇടപെടലുകളായിരുന്നു. ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അത്യാവശ്യം നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കായി മൈനർ ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പിന് 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇവയുടെ നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറായാൽ മുൻഗണന നൽകാമെന്ന് നബാർഡ് സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ

നീർത്തട പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് കാട്ടാക്കടയിലെ ജലസമൃദ്ധിയും തളിപ്പറമ്പിലെ സമൃദ്ധിയും ഉത്തമ മാതൃകകളാണ്.

119. പാലക്കാട്, മലപ്പുറം ജില്ലകളിലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെയും പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകരുടെയും പട്ടാമ്പിയിൽ ചേർന്ന നിള പുനരുജ്ജീവന കൺവെൻഷൻ ഒരു പ്രവർത്തന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പ് പദ്ധതി പരിശോധിച്ച് അനുമതി നൽകുന്നതിലേയ്ക്കായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പമ്പ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിന് പത്തനംതിട്ട കേന്ദ്രീകരിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമഗ്രമായൊരു പരിപാടി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഒരു ടാസ്ക് ഫോഴ്സിനെ നിയോഗിക്കും.

120. കുട്ടനാട് കായൽ പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപന പദ്ധതി ലോകബാങ്ക് സഹായത്തിന് നൽകുന്നതിന് തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. 2019-20-ൽ ഒരു വർഷം മുഴുവൻ തണ്ണീർമുക്കം ബണ്ട് തുറന്നിടുന്നത് ലക്ഷ്യംവച്ചുകൊണ്ട് യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ കുട്ടനാട് കുടിവെള്ള പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്. കിഫ്ബിക്ക് പദ്ധതി സമർപ്പിക്കാൻ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞു. കുട്ടനാട് മാലിന്യ വിമുക്തമാകണമെങ്കിൽ ടൂറിസം മലിനീകരണം ഇല്ലാതാക്കുകയും കായലോര പട്ടണങ്ങളിലെ സ്വീവേജ് കായലിലേയ്ക്ക് തുറന്നുവിടുന്നത് അവസാനിപ്പിക്കുകയും വേണം. ആലപ്പുഴ കനാലുകളിലേയ്ക്കുള്ള മലിനജല ഒഴുക്ക് തടയുന്നതിന് വികേന്ദ്രീകൃതമായ അനറോബിക് ഉറവിട ജലസംസ്കരണ സമ്പ്രദായം പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പാക്കുകയാണ്. ഇതിന്റെ വിശദമായ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യയിലെ ഐ.ഐ.ടി.-കൾ, മറ്റ് ഉന്നതപഠന കേന്ദ്രങ്ങളിലെ പരിസ്ഥിതി-ജല, എഞ്ചിനീയറിംഗ് ബിരുദാനന്തര വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സമ്മർ വാട്ടർ സ്കൂൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കിലയും ഐ.ഐ.ടി. മുംബൈയുമാണ് ഈ പഠന പരിശീലന പരിപാടിക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്.

121. കാർബൺ ന്യൂട്രൽ മീനങ്ങാടി പരീക്ഷണം വയനാട്ടിലെ കാർബൺ എമിഷൻ ശാസ്ത്രീയമായി കണക്കാക്കുന്നതിനുള്ള രീതി സമ്പ്രദായം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ചു. ഇപ്പോൾ വിവിധ മേഖലകളിലെ കാർബൺ എമിഷൻ കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ

ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ്. കാർബൺ ന്യൂട്രൽ വയനാട് സംബന്ധിച്ച വിശദമായ രണ്ടു ദിവസത്തെ സെമിനാർ സ്വാമിനാഥൻ ഫൗണ്ടേഷൻ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. 2018-19-ൽ ഈ ബൃഹത് പദ്ധതി പ്രവർത്തന പഥത്തിലേയ്ക്ക് നീങ്ങും. ഈ പരിസ്ഥിതി ക്യാമ്പയിന് കർഷക പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി വയനാടിലെ കാപ്പി ബ്രാൻഡ് ചെയ്ത് വിൽക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും 2018-19-ൽ സമാന്തരമായി ആരംഭിക്കും. മെഗാ ഫുഡ് പാർക്കിൽ ആയിരിക്കും ഇതിനുള്ള ഫാക്ടറി സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുക. വയനാട് പാക്കേജിൽനിന്നും ഇതിന്റെ പ്രാരംഭപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പണം കണ്ടെത്തും. വിശദമായ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ അധിക തുക ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. മണ്ണ്-ജലസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കബനി നദീതീരത്തെ മുള്ളൻകൊല്ലി, പുൽപ്പള്ളി പഞ്ചായത്തുകളിൽ നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നീർത്തട പദ്ധതിക്ക് അധിക തുക ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

V

പുത്തൻ വളർച്ചാ തൊഴിൽ മേഖലകൾ

122. പരമ്പരാഗത മേഖലകളുടെ സംരക്ഷണം സാമൂഹ്യ സുരക്ഷിതത്ത്വത്തിന് അനിവാര്യമാണ്. എന്നാൽ വളർച്ചയുടെ പുതിയ വിതാനത്തിലേയ്ക്ക് ഉയരണമെങ്കിൽ പുതിയ സൂര്യോദയ വ്യവസായങ്ങളെ കണ്ടെത്തിയേ തീരൂ. വിജ്ഞാനാധിഷ്ഠിതമോ സേവനപ്രദമോ വൈദഗ്ദ്ധ്യോന്മുഖമോ മൂല്യവർദ്ധിതമോ ആയ വ്യവസായങ്ങളാണ് കേരളത്തിലെ വിദ്യാസമ്പന്നരായ തൊഴിൽസേനയ്ക്കും പരിസ്ഥിതിക്കും അനുയോജ്യമെന്ന് പരക്കെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ മേഖലകളുടെ വളർച്ച ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികളും അവയ്ക്ക് അനിവാര്യമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ്ഘടന

123. എന്റെ ചിതയിൽ എനിക്കൊപ്പം പേനയും പുസ്തകവും വേണമെന്ന അമൃതാ പ്രീതത്തിന്റെ വാക്കുകൾ ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രതീക്ഷയും

പ്രവചനവുമാണ്. വിജ്ഞാനാധിഷ്ഠിതമായ സമ്പദ്ഘടനയിലേയ്ക്കുള്ള പരിവർത്തനം പുരോഗമനത്തിന്റെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും പ്രഖ്യാപനമാണ്. വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ്ഘടനയിലേയ്ക്കുള്ള രൂപാന്തരത്തിലാണ് കേരളത്തിന്റെ ഭാവി കുടികൊള്ളുന്നത്. ഇത്തരമൊരു സമ്പദ്ഘടന സൃഷ്ടിക്കാൻ ഇന്ത്യയിലെ ഏതു സംസ്ഥാനത്തെക്കാൾ അനുകൂല സാഹചര്യം നമുക്കുണ്ട്. സാർവത്രിക വിദ്യാഭ്യാസമാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനം. പക്ഷേ, വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ ഗണ്യമായി ഉയർത്തിയാലേ വിജ്ഞാനോൽപ്പാദനത്തിൽ മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയൂ. അതു പോര! ഇന്നൊവേഷന്റെ ഒരു ആവാസവ്യവസ്ഥ സംസ്ഥാനത്തുണ്ടാകണം. വിദ്യാകേന്ദ്രങ്ങളിലുള്ളവർ മാത്രമല്ല, സാധാരണക്കാർക്കും ഇന്നൊവേഷനിൽ പങ്കാളികളാകാം. ദൈനംദിന ജീവിതത്തിലെന്ന പോലെ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉൽപ്പാദന മേഖലകളിൽ സന്നിവേശിപ്പിക്കാനും കഴിയണം. സമ്പദ്ഘടനയിലെ വിജ്ഞാന സാന്ദ്രത ഉയർത്താനും ഉയർന്ന മൂല്യവർദ്ധിത മേഖലകളിലേയ്ക്ക് മാറാനും കഴിയണം. ഇതാണ് വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ്ഘടനയുടെ സ്വഭാവം.

124. കഴിഞ്ഞ വർഷമുണ്ടായ ഒരനുഭവം പറയാം. തോട്ടിപ്പണി പൂർണ്ണമായി ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്കീം വിധു വിൻസെന്റിന്റെ മാൻഹോൾ എന്ന സിനിമയെ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. മാൻഹോളുകളും സ്വീവേജ് പൈപ്പുകളും ക്ലീൻ ചെയ്യുന്നത് യന്ത്രവൽക്കരിച്ചേ ഈ ലക്ഷ്യം നേടാനാകൂ. ഇത് എങ്ങനെയാണ് ചെയ്യാൻ കഴിയുക എന്നതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്കപ്പോൾ വലിയ പിടിപാടൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, കോഴിക്കോട്ടുകാരനായ ഒരു എം.ടെക് വിദ്യാർത്ഥി ഈ വെല്ലുവിളി ഏറ്റെടുത്തു. മാൻഹോൾ ക്ലീൻ ചെയ്യാൻ ബാൻഡികൂട്ട് എന്ന റോബോട്ടിന്റെ ആശയം അയാൾ മുന്നോട്ടു വെച്ചു. സ്റ്റാർട്ടപ് മിഷൻ പിന്തുണ നൽകി. റോബോട്ട് ഡിസൈൻ ചെയ്യാൻ തായ്‌വാനിൽ പോകാൻ വരെ സഹായിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്റ്റാർട്ടപ് കമ്പനിക്ക് ഒരു എണ്ണക്കമ്പനി പിന്തുണയും നൽകി. ഇപ്പോൾ

കാനകളും മാൻഹോളുകളും സ്വീവേജ് പൈപ്പുകളും ക്ലീൻ ചെയ്യാൻ ബാൻഡികൂട്ട് റെഡിയായിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ ജലസേചന വകുപ്പിന് മാത്രമല്ല, ഇന്ത്യ മുഴുവൻ ഈ പുതിയ യന്ത്രത്തിന് ആവശ്യക്കാരുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. നാളത്തെ ലോകം ഇന്നത്തെ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുടേതാണ്. ഐ.ടി. പാർക്കുകൾക്കും അതിലെ ഭീമൻ കമ്പനികൾക്കും ഇനിയും സ്ഥാനമുണ്ടാകും. പക്ഷേ, നാളത്തെ ലോകത്തിന്റെ ചലനാത്മകത നിർണ്ണയിക്കാൻ പോകുന്നത് പുത്തൻ തലമുറ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ് മിഷൻ അഥവാ ടെക്നോപാർക്ക് ടെക്നോളജി ഇൻകുബേറ്ററിന് 80 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. മിഷന്റെ ശിപാർശയുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ് കമ്പനികളുടെ ഓഹരികളിൽ സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടിയോടെ കെ.എഫ്.സി. മുതൽമുടക്കുന്നതാണ്. ഇൻകുബേറ്ററിൽ വിരിയുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ മത്സരശേഷിയുള്ള കമ്പനികളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ആക്സിലറേറ്റർമാരുടെ സഹായം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന നടപടികളും ഐ.ടി. മിഷൻ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

125. പുതിയതായി രൂപീകരിച്ച ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് ഇന്നൊവേഷൻ കൗൺസിൽ കേരള (കെ-ഡി.ഐ.സി.)-യുടെ ലക്ഷ്യം ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക മേഖലകളിലെയും കൃഷി, ഫിനാൻസ് എന്നിവയിലെയും ചക്രവാള വിജ്ഞാനത്തെ ഭരണത്തിലും ഉൽപ്പാദന മേഖലകളിലും സന്നിവേശിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. വിവിധ വകുപ്പുകൾക്കും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഇതിനാവശ്യമായ വിദഗ്ദ്ധ സേവനം കൗൺസിൽ ഒരുക്കും. പ്രതിഭാധനരായ ഇന്നൊവേറ്റേഴ്സിനെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് യംഗ് ഇന്നൊവേറ്റേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം (വൈ.ഐ.പി.) എന്നൊരു പുതിയ പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകും. ലോക കേരളസഭ തുറന്നുവച്ച സാദ്ധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ലോകത്തെമ്പാടുമുള്ള പ്രഗത്ഭരായ പ്രൊഫഷണലുകളുടെ ഒരു ഡാറ്റാ ബേസ് സൃഷ്ടിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്തെ നൂതന സംരംഭക വികസനത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും. കൗൺസിലിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

126. കേരളത്തിലെ വിവര വിനിമയ വ്യവസായം മുൻ നിരയിലേയ്ക്ക് വരണമെങ്കിൽ ഏറ്റവും നൂതനമായ സങ്കേതങ്ങളും വിശകലന

സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ പ്രാവീണ്യമുള്ള വിദഗ്ധരെയും സൃഷ്ടിച്ചേ തീരൂ. ഇതാണ് ഐ.ഐ.ഐ.ടി.എം.കെ.-യുടെ ലക്ഷ്യം. ഇവിടത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ എണ്ണം ആയിരമാക്കുന്നതിനും യു.ജി.സി. അംഗീകാരമുള്ള ഡീംഡ് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയാക്കി ഉയർത്തുന്നതിനും 65 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ സ്ഥാപനം മറ്റൊരു സ്കിൽ ട്രെയിനിംഗ് സെന്ററോ പാരമ്പര്യവിധി പ്രകാരമുള്ള സർവ്വകലാശാലയോ ആയാൽ പോര. ഏറ്റവും നൂതനമായ ശാസ്ത്ര ചക്രവാളങ്ങൾ എത്തിപ്പിടിക്കാനും അപൂർവ്വങ്ങളായ വൈദഗ്ധ്യങ്ങളെ ആവാഹിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു ആവാസ വ്യവസ്ഥയാകണം. ഇതിന് അനിവാര്യമായ അന്തർദ്ദേശീയ ബന്ധങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കണം. കേരളത്തിലെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളെ ടെലി പ്രസൻസ് നെറ്റ്‌വർക്ക് വഴി ഐ.ടി. പാർക്കുകളുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് 50000 കുട്ടികൾക്ക് സ്കിൽ ട്രെയിനിംഗ് നൽകുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള സ്കിൽ ഡെലിവറി പ്ലാറ്റ്ഫോം കേരളയ്ക്ക് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഫ്രീ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സെന്ററിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഐ.ഐ.ഐ.ടി.കെ. പാലയ്ക്ക് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

127. ഐ.ടി. മേഖലയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത് പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടിയാണ്. ടെക്നോപാർക്കിൽ അരലക്ഷത്തിലേറെ പേർക്ക് പണി നൽകുന്ന 370 കമ്പനികളാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ടെക്നോപാർക്കിനും ടെക്നോസിറ്റിക്കും കൊല്ലത്തെ ടെക്നോപാർക്കിനും വേണ്ടി 84 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇൻഫോ പാർക്കുകൾക്ക് 67 കോടി രൂപയും സൈബർ പാർക്കിന് 30 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

128. കേരളത്തിന് മുൻകൈ നേടാൻ കഴിയുന്ന ഒരു മേഖല ഇലക്ട്രോണിക്സ് ഹാർഡ്‌വെയർ നിർമ്മാണമാണ്. ഇന്ന് ഇലക്ട്രോണിക് ഉൽപ്പന്നങ്ങളിൽ നല്ല പങ്കും ചൈനയിൽനിന്നും മറ്റും ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നതാണ്. മേക്ക് ഇൻ ഇന്ത്യ പദ്ധതിയുടെ ഊന്നലുകളിലൊന്ന് ഇലക്ട്രോണിക് ഹാർഡ്‌വെയറിലാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഇലക്ട്രോണിക് ഡിസൈന്റെയും എംബെഡഡ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറിന്റെയും മുൻനിരയിൽ സ്ഥാനം പിടിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ഇലക്ട്രോണിക്സ് ആൻഡ് ഹാർഡ്‌വെയർ മിഷന്

സർക്കാർ രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സീഡ് മണിയായി മിഷന് 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മിഷന്റെ ആദ്യത്തെ പദ്ധതി 2018-19-ൽ പ്രായോഗിക രൂപം കൈക്കൊള്ളാൻ പോകുകയാണ്. ലാപ്ടോപ്പുകളും സെർവറുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഇന്റലും കെൽട്രോണും ചേർന്ന് സംയുക്ത സംരംഭം ആരംഭിക്കും. 40 കോടി രൂപ ഇതിനായി വകയിരുത്തുന്നു. ആമ്പല്ലൂരുള്ള നൂറേക്കർ ഹാർഡ്‌വെയർ പാർക്കിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മറ്റൊരു നൂതനസംരംഭം മെഡ്സ് പാർക്കാണ്. കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-യുടെയും ശ്രീചിത്തിര തിരുനാൾ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെയും ഈ സംയുക്ത സംരംഭത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം നൂതന മെഡിക്കൽ ഉപകരണങ്ങളുടെ നിർമ്മാണമാണ്. 180 കോടി രൂപ ചെലവുവരുന്ന ഈ പദ്ധതിക്ക് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

129. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി മിഷനാണ് സർക്കാരിന്റെ ഇ-ഗവേണൻസ് മേഖലയിലെ നോഡൽ ഏജൻസി. വിവിധങ്ങളായ ഇ-ഗവേണൻസ് പ്രോജക്ടുകൾക്കുവേണ്ടി 147 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കെ-ഫോൺ കമ്പനി ഇ-ഗവേണൻസിലും ദൈനംദിന ജനജീവിതത്തിൽ ഐ.ടി.-യെ സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്നതിലും വിപ്ലവകരമായ മാറ്റം വരുത്തും. 823 കോടി രൂപ കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് ഈ കമ്പനിക്കായി അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞു. 2000 പൊതുകേന്ദ്രങ്ങളിൽ വൈഫൈ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

130. വിവരവിനിമയ സാങ്കേതികവിദ്യ പോലെതന്നെ ബയോ ടെക്നോളജിയിലും കേരളത്തിന് മുദ്ര പതിപ്പിക്കാൻ കഴിയണം. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് തിരുവനന്തപുരത്തെ ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കാണ്. കൊച്ചി പ്രദേശത്ത് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന ഫാർമാ പാർക്കാണ് മറ്റൊരു സുപ്രധാന സംരംഭം. ഈ രണ്ടു പാർക്കുകൾക്കും ആവശ്യമായ പണം കിഫ്ബിയിൽ നിന്നാണ് കണ്ടെത്തുന്നത്.

<u>ടൂറിസം</u>

131. *'അവസരം കിട്ടുമ്പോഴൊക്കെ ബാഗുനിറച്ച് പോകാൻ കഴിയുന്ന ഇടങ്ങളിലൊക്കെ പോയി, കാണാൻ തോന്നിയ കാഴ്ചകളെ തേടി അലഞ്ഞു, ഇന്ത്യയുടെ മിടിപ്പുകൾക്കു കാതോർത്തു.'* എഴുതാൻ കഴിഞ്ഞതൊക്കെ എഴുതി. കെ. എ. ബീനയുടെ നദി തിന്നുന്ന ദ്വീപ് എന്ന യാത്രാക്കുറിപ്പുകളിലെ വരികളാണിത്. വീടിനു പുറത്തുള്ള ലോകം കാണേണ്ടവളല്ല സ്ത്രീ എന്ന പലരുടെയും സങ്കൽപം ഈ യാത്രകളിൽ നേരിട്ട് അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ബീന എഴുതുന്നു. ഇഷ്ടമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം പറന്നു ചെല്ലാനാണ് സൃഷ്ടാവ് ചിറകുകൾ തന്നതെന്ന് സിസ്റ്റർ മേരി ബനീഞ്ഞയും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ലോകമെമ്പാടും ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ വളരുന്ന സാമ്പത്തിക മേഖലയാണ് വിനോദസഞ്ചാരം. കേരള ടൂറിസവും അഭിവൃദ്ധിയുടെ പാതയിലാണ്. ഈ സർക്കാർ അധികാരമേറ്റതിനുശേഷം വിവിധ മേഖലകളിൽ മികവു തെളിയിച്ചതിന് ഒമ്പത് ദേശീയ അവാർഡുകളാണ് സംസ്ഥാന ടൂറിസം വകുപ്പ് നേടിയത്.

132. കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ തന്നെ മാറ്റാൻ പര്യാപ്തമായ മുസിരിസ് പ്രോജക്ട് ഏന്തിവലിഞ്ഞാണ് നീങ്ങിയിരുന്നത്. രണ്ടു വർഷംകൊണ്ട് പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കാൻ ഒരു സമയബന്ധിത പരിപാടി നടപ്പാക്കിത്തുടങ്ങി. ഈ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് സ്ഥലം എം.എൽ.എ.-മാരിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞ അനുഭവം ഓർക്കുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ വർഷമാണ് പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് ചെറിയൊരു പ്രചരണം ആരംഭിച്ചത്. പ്രതികരണം വിസ്മയകരമായിരുന്നു. ബോട്ടിലൂടെയുള്ള സന്ദർശനത്തിന് വൻതിരക്കായി. ടൂറിസത്തിൽ മാർക്കറ്റിംഗിനുള്ള സ്ഥാനം അടിവരയിടുന്നതാണ് ഈ അനുഭവം. ടൂറിസം വികസനത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർവ്വഹിച്ച ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ധർമ്മംതന്നെ ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാടായി കേരളത്തെ മാർക്കറ്റ് ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നതാണ്. ഈ വർഷത്തെ ബജറ്റിൽ ടൂറിസം മാർക്കറ്റിംഗിന് 82 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

133. ഇതോടൊപ്പം മേൽപ്പറഞ്ഞ അനുഭവം രണ്ടാമതൊരു കാര്യവുംകൂടി വ്യക്തമാക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പ്രകൃതി രമണീയതയോടൊപ്പം കേരള ടൂറിസത്തിന് പൈതൃക സംരക്ഷണവും വലിയൊരു ആകർഷണമാക്കി മാറ്റാനാകും. പൈതൃകസംരക്ഷണം വിദേശ സഞ്ചാരികൾക്ക് മാത്രമല്ല, നാട്ടിലെ ജനങ്ങൾക്കും പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. പൈതൃക സംരക്ഷണം വിജ്ഞാനോൽപാദനവും അനൗപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസവും അനിവാര്യമാക്കുന്നു. ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസത്തിന്റെ ഏറ്റവും നല്ല സമീപനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടാണ് മുസിരിസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. മുസിരിസ്, തലശ്ശേരി തുടങ്ങിയ പൈതൃക പദ്ധതികൾക്കായി 40 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആലപ്പുഴ പൈതൃക പദ്ധതിക്ക് കിഫ്ബിയിൽ നിന്നാണ് പണം ലഭ്യമാക്കുന്നത്. ഏതാനും മ്യൂസിയങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ബാക്കി നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളെല്ലാം 2018-19-ൽ ആരംഭിക്കും. സ്പൈസസ് റൂട്ടിന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നതോടെ പൊന്നാനി, ബേപ്പൂർ പോലുള്ള പ്രദേശങ്ങളും പൈതൃക പദ്ധതി ശൃംഖലയിലേയ്ക്കു വരും. കിഫ്ബിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മുഴപ്പിലങ്ങാട് ബീച്ച് ടൂറിസം പ്രോജക്ടിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. സ്പൈസസ് റൂട്ടിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കും കിഫ്ബിയിൽ നിന്നാണ് പണം കണ്ടെത്തുന്നത്. കൊച്ചി ബിനാലെ, നിശാഗന്ധി ഡാൻസ് ആൻഡ് മ്യൂസിക് ഫെസ്റ്റിവെൽ, ഓണാഘോഷം, പൂരം, തെയ്യം ഉത്സവങ്ങൾ, വള്ളംകളി മത്സരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിന് 16 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വള്ളംകളി ലീഗ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

134. കേരള ടൂറിസം ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപറേഷൻ, കേരള ടൂറിസം ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ലിമിറ്റഡ്, ബേക്കൽ റിസോർട്ട് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപറേഷൻ, ഡിസ്ട്രിക്ട് ടൂറിസം പ്രൊമോഷൻ കൗൺസിലുകൾ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി 26.25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ടൂറിസം ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 12 കോടി രൂപയും ഗസ്റ്റ് ഹൗസുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 33 കോടി രൂപയും വിഷൻ വർക്കല ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ വികസന കോർപ്പറേഷന് 3 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

വൻകിട ഇടത്തരം വ്യവസായങ്ങൾ

135. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വരുമ്പോൾ പൊതു മേഖലയുടെ വാർഷിക നഷ്ടം 202 അല്ലെങ്കിൽ 135 കോടി രൂപയായിരുന്നു. രണ്ടുവർഷം പിന്നിടുമ്പോൾ ഈ ധനകാര്യ വർഷത്തിന്റെ അവസാനം 40 കോടി രൂപയെങ്കിലും ലാഭമുണ്ടാകും. 40 പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 14 എണ്ണം ലാഭത്തിലായി. ബാക്കിയുള്ളവയുടെ
നഷ്ടം കുറഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പുനഃസംഘടനയുടെ മാതൃകയായി കെ.എസ്.ഡി.പി.-യെയാണ് ഉദാഹരിച്ചത്. ആ ബജറ്റിൽ കാപ്സ്യൂളുകളും സിറപ്പുകളും മറ്റും ഉൽപാദിപ്പിക്കാൻ 32 കോടി രൂപ ചെലവിൽ നോൺ ബീറ്റാലാക്ടം പ്ലാന്റ് നിർമ്മിക്കുമെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ച പ്ലാന്റ് മാർച്ച് അവസാനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാൻ പോകുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ ജി.എം.പി. സ്റ്റാന്റേഡേർഡിനെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. കെ.എസ്.ഡി.പി. ആഗോള ഡബ്ല്യൂ.എച്ച്.ഒ. സ്റ്റാന്റേർഡ് നേടിക്കഴിഞ്ഞു. അഞ്ചു വർഷമായി പൂട്ടിക്കിടന്നിരുന്ന ഫാർമ ടെസ്റ്റിംഗ് ലാബ് National Accreditation Board for Testing and Calibration Laboratories (NABL)-ന്റെ അക്രെഡിറ്റേഷൻ നേടി. 2017-18 ധനകാര്യ വർഷം അവസാനിക്കുമ്പോഴേക്കും കെ.എസ്.ഡി.പി. ലാഭകരമായ ഒരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കും. പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിൽ ഇതൊരു അപൂർവ റെക്കോർഡാണെന്ന് എല്ലാവരും അംഗീകരിക്കുമെന്നു കരുതട്ടെ.

136. ഇനി എന്ത്? 54 കോടി രൂപ മുതൽമുടക്കുവരുന്ന ഇഞ്ചെക്ടബിൾസ് ഫാക്ടറിക്ക് ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ തറക്കല്ലിടും. ഒറ്റവർഷംകൊണ്ട് പൂർത്തീകരിച്ച് 2018-19-ൽ തന്നെ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അടുത്തഘട്ടം 2019-20-ൽ ഉൽപ്പാദനം തുടങ്ങാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന ക്യാൻസർ മരുന്ന് ഫാക്ടറിയാണ്. ഇതിന്റെ പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്കായി 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. ഡബ്ല്യൂ.എച്ച്.ഒ. നിലവാരത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്ന ഈ ഫാക്ടറിയിൽ പേറ്റന്റ് കാലാവധി അവസാനിച്ച ക്യാൻസർ മരുന്നുകൾ വലിയതോതിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്ക് ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനാണ്

ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കെ.എസ്.ഡി.പി.യിൽ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ജെനറിക് മരുന്നുകൾ കേരള ജെനറിക് എന്ന ബ്രാൻഡിലായിരിക്കും പുറത്തിറക്കുക. 2018-19-ൽ ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് ജനറിക് മരുന്നുകൾ കെ.എസ്.ഡി.പി. കയറ്റുമതി ചെയ്യും. കെ.എസ്.ഡി.പി.-യുടെ അനുബന്ധമായി ഒരു മിനി വ്യവസായ പാർക്ക് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിയുടെ പിന്തുണയോടെ നടപടി സ്വീകരിക്കും.

137. കെ.എസ്.ഡി.പി.-യുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് തടസ്സം വിപണിയുടെ പരിമിതിയാണ്. ബ്രാൻഡഡ് മരുന്നുകൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ കേരളത്തിലെയും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും ആരോഗ്യവകുപ്പുകളെ ആശ്രയിച്ചു മാത്രമേ നിലനിൽക്കാനാകൂ. ഇവിടെ മാർജിൻ വളരെ കുറവാണ്. ബ്രാൻഡഡ് മരുന്നുകൾ വിറ്റ് വൻ ലാഭമുണ്ടാക്കുന്ന മറ്റു കുത്തക കമ്പനികളോട് മത്സരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു. അതുകൊണ്ട് കെ.എസ്.ഡി.പി. ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് കെ.എം.സി.എസ്.എൽ. പ്രത്യേക മുൻഗണനയും ആവശ്യമായ ഓർഡറും നൽകുമെന്നാണ് കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ബജറ്റ് പ്രസംഗങ്ങളിലും വിഭാവനം ചെയ്തിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇന്നും ബീറ്റാലാക്ടം ഫാക്ടറിയുടെ 25 ശതമാനം ഉൽപ്പാദനശേഷിയേ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നുള്ളൂ. കേരളത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ഓർഡർ നടപ്പുവർഷം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാണ് ലഭിച്ചത്. ആരോഗ്യമേഖലയുടെ മൊത്തം വികസന തന്ത്രത്തിന്റെ അഭേദ്യ ഭാഗമാണ് മരുന്നുൽപ്പാദനത്തിൽ പൊതുമേഖലയുടെ മുൻകൈ നേടുക എന്നുള്ളത്. 2018-19-ൽ 75 കോടി രൂപയുടെയെങ്കിലും മരുന്നിനുള്ള ഓർഡർ കെ.എസ്.ഡി.പി.-ക്ക് കെ.എം.സി.എസ്.എൽ. നൽകുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഇതടക്കം 150 കോടി രൂപയുടെ ഉൽപ്പാദനമാണ് അടുത്തവർഷത്തെ ലക്ഷ്യം.

138. കേരളത്തിലെ ഓരോ പൊതുമേഖലയ്ക്കും ഇതുപോലൊരു കഥ പറയാനുണ്ടാകും. വിസ്താര ഭയത്താൽ ഞാൻ അതിനു ശ്രമിക്കുന്നില്ല. ഏറ്റവും ലാഭകരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനം ചവറയിലെ കെ.എം.എം.എൽ. ആണ്. നടപ്പുവർഷം 180 കോടി രൂപയാണ് പ്രതീക്ഷിത ലാഭം. നമ്മുടെ തീരദേശത്തെ ധാതുമണൽ അമൂല്യ

സമ്പത്താണ്. അതിന്റെ ഖനനത്തിന്റെയും സംസ്കരണത്തിന്റെയും കപ്പാസിറ്റി ഗണ്യമായി ഉയർത്തേണ്ടതുണ്ട്. ടൈറ്റാനിയം ഡയോക്സൈഡിൽ നിന്നും വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ടൈറ്റാനിയം സ്പോഞ്ച് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഇനി നമുക്ക് ടൈറ്റാനിയം മെറ്റലിലേയ്ക്കുതന്നെ നീങ്ങണം. ഇതിനായുള്ള പുതിയ ഫാക്ടറിക്കുള്ള ഡി.പി.ആർ. അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ്. ഈ വർഷം ഇതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കും.

139. 3000 തൊഴിലാളികൾ പണിയെടുക്കുന്നതാണ് ടെക്സ്റ്റൈൽ മേഖല. ഇവയുടെ സമ്പൂർണ്ണ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് 490 കോടി രൂപ വരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഏതാനും വർഷംകൊണ്ടേ ഈ തുക കണ്ടെത്താനാകൂ. സഹകരണ മില്ലുകളുടെ വികസനത്തിന് എൻ.സി.ഡി.സി. വായ്പയെയാണ് ആശ്രയിക്കുക. ടെക്സ്റ്റൈൽ കോർപ്പറേഷന്റെ കീഴിലുള്ള മില്ലുകളുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് 82 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. നഗരമദ്ധ്യത്തിലും മറ്റും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന മില്ലുകൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ അവയുടെ നവീകരണത്തിന് ആവശ്യമായ പണം കണ്ടെത്താനാകും. ഈ സാദ്ധ്യതയെക്കുറിച്ചും ബന്ധപ്പെട്ടവർ ഗൗരവമായി ആലോചിക്കണം. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള പദ്ധതി അടങ്കൽ താഴെപ്പറയുന്നു.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് മിനറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ	- 5 കോടി
കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഡ്രഗ്സ് ആൻഡ് ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കൽസ്	- 27 കോടി
ട്രാവൻകൂർ സിമന്റ്സ്	- 10 കോടി
കേരള ഇലക്ട്രിക്കൽ ആൻഡ് അലൈഡ് എഞ്ചിനീയറിംഗ്	- 10 കോടി
ട്രാക്കോ കേബിൾ	- 10 കോടി
യുണൈറ്റഡ് ഇലക്ട്രിക്കൽസ്	- 5 കോടി
ഓട്ടോകാസ്റ്റ്	- 10 കോടി
കേരള ഓട്ടോമൊബൈൽസ്	-10 കോടി
സ്റ്റീൽ ആൻഡ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഫോർജിംഗ്	- 5 കോടി

സ്റ്റീൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കേരള	- 8 കോടി
കെൽട്രോൺ	-40 കോടി
കേരള സെറാമിക്സ്	-10 കോടി
കേരള ക്ലെയ്സ് ആൻഡ് സിറാമിക് പ്രോഡക്ട്സ്	- 9 കോടി
സിഡ്കോ	- 7 കോടി
ബാംബൂ കോർപ്പറേഷൻ	- 5 കോടി
ആർട്ടിസാൻസ് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ	- 3 കോടി
പ്രഭുറാം മിൽസ്	-7 കോടി
മലബാർ സ്പിന്നിംഗ് ആൻഡ് വീവിംഗ്	- 30 കോടി
കോമളപുരം സ്പിന്നിംഗ് ആൻഡ് വീവിംഗ്	-13 കോടി

ഇതിനുപുറമേ എല്ലാ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമായി 55 കോടി രൂപ പ്രവർത്തനമൂലധനമായും വകയിരുത്തുന്നു.

140. കൊല്ലം, രാമനാട്ടുകര, കൊരട്ടി, കാക്കനാട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബഹുനില വ്യവസായ ഷെഡ്ഡുകൾ പണിയും. തൃശ്ശൂരിലെ വടക്കാഞ്ചേരി വില്ലേജിലും കാസർഗോട്ടെ കാഞ്ഞങ്ങാടും ചീമേനിയിലും പുതിയ വ്യവസായ പാർക്കുകൾ ആരംഭിക്കും. ശാസ്ത്രീയവും സുരക്ഷിതവുമായ പടക്ക-വെടിമരുന്ന് നിർമ്മാണത്തിനായി തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ തലപ്പള്ളി താലൂക്കിൽ ഫയർ ക്രാക്കേഴ്സ് പ്രോഡക്ട് ക്ലസ്റ്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. വയനാട്ടിലും ഇടുക്കിയിലും സ്പൈസസ് പാർക്കിനുള്ള സ്ഥലമെടുപ്പ് ത്വരിതപ്പെടുത്തും. ജം ആൻഡ് ജൂവലറി പാർക്ക് തൃശ്ശൂരിൽ സ്ഥാപിക്കും.

141. റബ്ബർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി സിയാൽ മാതൃകയിൽ ഒരു കമ്പനി രൂപീകരിക്കും. പത്തനംതിട്ടയിലും കോട്ടയത്തും റബ്ബർ പാർക്കുകളും ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലെ സി.എഫ്.എസ്.സി.യിൽ റബ്ബറധിഷ്ഠിത വ്യവസായങ്ങൾക്കായി ഒരു ഇൻകുബേഷൻ സെന്ററും സ്ഥാപിക്കും.

ഭാവിയുടെ വാഹനമായ ഇ-വെഹിക്കിൾസ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ കേരള ഓട്ടോമൊബൈൽസ് ലിമിറ്റഡിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

142. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിറ്റുതുലയ്ക്കുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാർ നയങ്ങളിൽനിന്നു കടകവിരുദ്ധമായ ബദൽ സമീപനമാണ് കേരളം പിന്തുടരുന്നത്. കേരള സർക്കാർ സൗജന്യമായി നൽകിയ നൂറുകണക്കിന് ഏക്കർ ഭൂമിയിലാണ് എഫ്.എ.സി.ടി., എച്ച്.എം.ടി., ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ന്യൂസ് പ്രിന്റ്, ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ലാറ്റക്സ് തുടങ്ങിയ കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിൽക്കുന്നത്. ഈ ഭൂമിയടക്കം വിൽക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളിലേയ്ക്ക് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതിനെതിരെ ശക്തമായ ജനകീയ പ്രതിരോധം ഉയർന്നുവരേണ്ടതുണ്ട്. സംസ്ഥാന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ ലാഭകരമാക്കി പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് സൃഷ്ടിക്കുന്ന മാതൃക ഈ പ്രതിരോധത്തിന് ആവേശം പകരും.

143. സ്വകാര്യ നിക്ഷേപകരെ കേരളത്തിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സുപ്രധാന നടപടിയാണ് ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിംഗ് ബിസിനസ് റാങ്കിങ്ങിൽ കേരളത്തിനെ മുന്നിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നടപടികൾ. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യവസായ പ്രോത്സാഹന ഏജൻസിയായ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷന് 132 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 8 കോടി രൂപ എയ്ഞ്ചൽ ഫണ്ടിംഗിനു വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. കിൻഫ്ര, കെ.എസ്.ഡി.സി. എന്നിവയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള പ്രധാന പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടി ബജറ്റിൽ 230-ൽപ്പരം കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലേറ്റവും പ്രധാനം കൊച്ചിയിലെ പെട്രോകെമിക്കൽ പാർക്കാണ്. ഇതിന് റിഫൈനറിക്കടുത്ത് 600 ഏക്കർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് 1264 കോടി രൂപ കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യവസായ പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടി കണ്ണൂരിൽ 1000 ഏക്കറും കാസർഗോഡും തിരുവനന്തപുരത്തും 500 ഏക്കർ വീതവും ഇടുക്കിയിൽ 900 ഏക്കറും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. കിഫ്ബിയിൽ നിന്നായിരിക്കും പണം കണ്ടെത്തുന്നത്.

ചെറുകിട വ്യവസായം

144. കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും വേഗതയിൽ വളരുന്ന വ്യവസായ മേഖല വൻകിട ഫാക്ടറികളോ കുടിൽ വ്യവസായങ്ങളോ അല്ല. ഇതിന് രണ്ടിനും ഇടയിലുള്ള ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയാണ്. 160 കോടി രൂപയാണ് ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയ്ക്കുവേണ്ടി വകയിരുത്തുന്നത്. ചെറുകിട വ്യവസായികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷ്വറൻസ് സ്കീം, സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ക്ലസ്റ്റർ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്കീം, പീഡിത ചെറുകിട സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി എന്നിവയാണ് ഈ വർഷം ആരംഭിക്കുന്ന മൂന്ന് പുതിയ സ്കീമുകൾ. നിലവിലുള്ള ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എസ്റ്റേറ്റുകളുടെ സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് 28 കോടി രൂപയും ബഹുനില ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 37 കോടി രൂപയും ചെറുകിട വ്യവസായികൾക്ക് മൂലധന സഹായം നൽകുന്നതിന് 60 കോടി രൂപയും വാണിജ്യമേഖലയ്ക്ക് 4.5 കോടി രൂപയും വ്യാപാരി വ്യവസായ ക്ഷേമനിധിക്ക് അധികമായി 10 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

VI

പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ

145. പുതിയ വളർച്ചാ മേഖലകളിലേയ്ക്ക് മൂലധനത്തെ ആകർഷിക്കുന്നതിന് രണ്ടു സുപ്രധാന നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്. (ഒന്ന്) കേരളത്തിൽ വ്യവസായ വാണിജ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത് സുഗമമാക്കുന്നതിന് നിയമങ്ങളിലും നടപടിക്രമങ്ങളിലും വരുത്തുന്ന മാറ്റങ്ങൾ. ഇതിന് ഓർഡിനൻസ് ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ സഭയിൽ നാമതു പരിഗണിക്കാൻ പോകുകയാണ്. (രണ്ട്) റോഡ്, പാലം തുടങ്ങിയ ഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങളുടെയും ഇന്റർനെറ്റ് തുടങ്ങിയ വാർത്താവിനിമയ സംവിധാനങ്ങളുടെയും വൈദ്യുതിയും വ്യവസായ പാർക്കും തുടങ്ങിയ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളുടെയും മേഖലയിൽ വലിയൊരു കുതിപ്പ് നേടുക. കിഫ്ബിയുടെ ഭാഗമായുള്ള 54000 കോടി രൂപയുടെ നിക്ഷേപത്തിലൂടെ നാമിതിനു തുടക്കം കുറിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ഈ കാര്യങ്ങൾ വീണ്ടും ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. 2018-19-ൽ അവയുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കും.

146. 2018-19-ൽ കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളം, ഗെയ്ൽ പൈപ്പ്ലൈൻ, കൊച്ചി-ഇടമൺ വൈദ്യുതിലൈൻ, ആലപ്പുഴ, കൊല്ലം ബൈപ്പാസുകൾ എന്നീ വൻകിട പശ്ചാത്തല പദ്ധതികൾ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യും.

<u>റോഡുകളും പാലങ്ങളും</u>

147. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിൽ ഇപ്പോൾ ഏതാണ്ട് 10,000 കോടി രൂപയുടെ റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ, കെട്ടിടങ്ങൾ എന്നിവ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. 2016-17-ൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന് 1302.38 കോടി രൂപയാണ് ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയതെങ്കിലും പൂർത്തീകരിച്ച ബില്ലുകൾക്കുള്ള തുക മാറുന്നതിന് 5272.47 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുകയുണ്ടായി. 2017-18-ൽ 1544.84 കോടി രൂപയാണ് ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയതെങ്കിലും ഇതിനകം 1559.77 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആമുഖത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ റവന്യൂ കമ്മി ചിട്ടയായി കുറച്ചുകൊണ്ടു വരുമ്പോൾ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടമുണ്ടാവുക പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിനായിരിക്കും. ഇതിനുപുറമേയാണ് കിഫ്ബിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള 24390 കോടി രൂപയുടെ 561 നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ. ഇതിൽ 5379 കോടി രൂപയ്ക്കുള്ള 148 പ്രവൃത്തികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ളവയ്ക്ക് 2018-19-ൽ അംഗീകാരം നൽകും. കേരള സർക്കാരിന്റെ മൂലധന ചെലവിൽ പതിറ്റാണ്ടുകളായി ഉണ്ടായ കുറവ് ഈ 5 വർഷംകൊണ്ട് ഗണ്യമായി പരിഹരിക്കും.

148. 2018-19-ൽ 1454 കോടി രൂപയാണ് റോഡുകൾക്കും പാലങ്ങൾക്കും വേണ്ടി വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിനുപുറമേ വൻകിട പ്രോജക്ടുകൾക്കു വേണ്ടി ഒറ്റ ഹെഡ്ഡിലായി നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്ന 1649 കോടി രൂപയിൽ നിന്നും മറ്റൊരു 250 കോടി രൂപകൂടി പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന് ലഭ്യമാക്കും. ബഹുമാനപ്പെട്ട എം.എൽ.എ.-മാർ നൽകിയ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം ടോക്കൺ പ്രൊവിഷൻ നൽകി ബജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയ്ക്ക് മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ ഭരണാനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. അധിക ധനാനുമതി ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം ധനസ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്ത് അനുവാദം നൽകുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കും.

149. നിലവിലുള്ള സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേയുടെയും മേജർ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് റോഡുകളുടെയും പുനരുദ്ധാരണത്തിനുള്ള ഏറ്റവും പ്രധാന സ്രോതസ്സ് സെൻട്രൽ റോഡ് ഫണ്ടാണ്. ഇപ്പോൾ 396 കോടി രൂപയുടെ 29 പ്രവൃത്തികൾക്ക് അനുവാദമുണ്ട്. 2018-19-ൽ 234 കോടി രൂപയുടെ 16 പ്രവൃത്തികൾക്കുകൂടി അനുവാദം ലഭിക്കുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്. 600 കോടി രൂപയുടെ പുതിയ പ്രവൃത്തികൾ പുതിയതായി സമർപ്പിക്കാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. കെ.എസ്.ടി.പി.-യുടെ രണ്ടാംഘട്ട പ്രവൃത്തികൾക്ക് 510 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ 110 കോടി രൂപ സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേയ്ക്കും ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് റോഡുകൾക്കും വേണ്ടി വകയിരുത്തുന്നു. ഈ റോഡുകളിൽ നല്ല പങ്കും പ്ലാസ്റ്റിക് അല്ലെങ്കിൽ റബ്ബറൈസ്ഡ് ബിറ്റുമിൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിർമ്മിക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

150. കൊല്ലം-ആലപ്പുഴ ബൈപ്പാസുകൾക്ക് വേണ്ടിവരുന്ന 700 കോടി രൂപയിൽ 350 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാരാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത്. എയർപോർട്ട് – സീപോർട്ട് റോഡിന്റെ നിർമ്മാണം വേഗതയിലാക്കും. പുല്ലേപ്പടി-തമ്മനം റോഡിന്റെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ ചെലവ് കിഫ്ബി വഹിക്കും. ഹിൽ ഹൈവേയും കോസ്റ്റൽ ഹൈവേയുമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ഇപ്പോൾ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ രണ്ട് റോഡ് പദ്ധതികൾ. കോസ്റ്റൽ ഹൈവേയ്ക്ക് പലയിടങ്ങളിലും വീതി ഇല്ലാത്തതിന്റെ പ്രശ്നമുണ്ട്. 12 മീറ്ററെങ്കിലും വീതി കൂടിയേ തീരൂ. ഇതിന് ഭൂമി ലഭ്യമായ മേഖലകൾ ആദ്യം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. വൈറ്റിലയിലെന്ന പോലെ ഒരു മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബിന് കോഴിക്കോട് രൂപം നൽകാനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.

151. റോഡ് സേഫ്റ്റിക്കും ഗവേഷണത്തിനും ഡിസൈനിംഗിനും നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും നൽകിയിരിക്കുന്ന ഊന്നൽ മരാമത്ത് നയത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. വിവിധങ്ങളായ റോഡ് സേഫ്റ്റി പ്രവൃത്തികൾക്ക് 72 കോടി രൂപയും ഇ-ഗവേണൻസിനും പഠനങ്ങൾക്കും 9 കോടി രൂപയും ഹൈവേ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന് 21 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

152. അപകടത്തിലായ 155 പാലങ്ങളും കൾവെർട്ടുകളും അഞ്ചുവർഷം കൊണ്ട് പുതുക്കിപ്പണിയുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്കീം പുതുതായി ആരംഭിക്കുകയാണ്. ഈ സ്കീമിനുള്ള പണം വൻകിട പ്രോജക്ടുകൾക്കായി പ്രത്യേകം വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള 1649 കോടി രൂപയിൽനിന്ന് ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. 2018-19-ൽ ആരംഭിക്കുന്ന മറ്റൊരു വൻകിട സ്കീം 42 പുതിയ റെയിൽ ഓവർ ബ്രിഡ്ജുകളുടെ നിർമ്മാണമാണ്. ഇവയ്ക്ക് റെയിൽവേയുടെ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുള്ള തുക കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും അനുവദിക്കും. ഇവയുടെ നിർമ്മാണം മലബാർ മേഖലയിലെ റോഡ് ഗതാഗതം സുഗമമാക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായക സംഭാവന ചെയ്യുമെന്ന് ഉറപ്പാണ്.

153. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് സമൂലമായൊരു പുനഃസംഘടനയ്ക്ക് വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ദൗർബല്യം ഡിസൈനിലും ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷനിലുമാണ്. ഇത് പരിഹരിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതിലൊരു പ്രധാന സംഭാവന കേരള ഹൈവേ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന് വഹിക്കാനാവും. റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് നൂതനമായിട്ടുള്ള കോൾഡ് റീസൈക്ലിംഗ് ടെക്നോളജി, നാച്വറൽ റബ്ബറൈസ്ഡ് ബിറ്റുമിൻ, ഷ്രെഡ്ഡഡ് പ്ലാസ്റ്റിക്, മിക്സഡ് ബിറ്റുമിൻ തുടങ്ങിയ ആധുനിക സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ആവശ്യമുള്ളിടങ്ങളിൽ കയർ ഭൂവസ്ത്രവും ഉപയോഗിക്കുന്നു. എല്ലാറ്റിലുമുപരി ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിനെ ബാധിച്ചിരുന്ന അഴിമതിയെന്ന അർബുദത്തിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടികൾ വകുപ്പ് സ്വീകരിക്കുകയാണ്.

<u>ട്രാൻസ്പോർട്ട്</u>

154. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ പെൻഷൻ ഏറ്റെടുത്തില്ല എന്നതാണ് സർക്കാരിനെതിരെയുള്ള ഒരു പ്രധാന വിമർശനം. ഒരു വർഷത്തെ പെൻഷന് ഏതാണ്ട് 720 കോടി രൂപയാണ് വേണ്ടത്. ഇതിനകം 1507 കോടി രൂപ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-ക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പെൻഷൻ സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്താൽ തീരുന്നതല്ല

കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ പ്രതിസന്ധി. സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടി നിന്ന് 505 കോടി രൂപ വായ്പയെടുത്തും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബി വഴി 324 കോടി രൂപയാണ് നൽകിയത്. 44 കോടി രൂപ പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാംകൂടി എടുക്കുമ്പോൾ ഏതാണ്ട് 1507 കോടി രൂപയുടെ സഹായമാണ് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-ക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. നഷ്ടത്തിലുള്ള പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശമ്പളവും പെൻഷനും ഏറ്റെടുത്ത് പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കലല്ല മറിച്ച്, സമഗ്രമായ പരിഷ്കാരങ്ങളിലൂടെ അവയെ ശമ്പളവും പെൻഷനും നൽകാൻ പ്രാപ്തരാക്കുകയാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി സർക്കാരിന്റെ നയം. ഇതിന് ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണോ അവയെല്ലാം നൽകും. ഈ സമീപനത്തിന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ വിജയമാണ് കേരളത്തിലെ പൊതുമേഖലാ വ്യവസായശാലകൾ മൊത്തത്തിൽ ലാഭത്തിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഈ വിജയം കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യിലും ആവർത്തിക്കാൻ പോകുകയാണ്.

155. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന്റെ വർഷമായിരിക്കും 2018-19. ബാങ്കുകളുടെ കൺസോർഷ്യത്തിൽ നിന്നും 3500 കോടി രൂപയുടെ താഴ്ന്ന നിരക്കിലുള്ള ദീർഘകാല വായ്പ താമസിയാതെ ലഭ്യമാകും. ഇത് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഉയർന്ന പലിശയുള്ള ഹ്രസ്വകാല വായ്പകൾ തിരിച്ചടച്ചാൽ കടം സർവ്വീസ് ചെലവിൽ പ്രതിമാസം 60 കോടി രൂപയുടെ കുറവുണ്ടാകും. ഉയർന്ന മാനേജ്മെന്റ് തലത്തിൽ പൊളിച്ചെഴുത്ത് തുടങ്ങി. താമസിയാതെ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യെ മൂന്ന് പ്രത്യേക ലാഭകേന്ദ്രങ്ങളായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കും. കിഫ്ബി പണം ഉപയോഗിച്ച് വാങ്ങുന്ന 1000 ബസ്സുകളുടെ ആദ്യബാച്ച് ഉടൻ നിരത്തിലിറങ്ങും. 2018-19-ൽ പുതിയതായി 2000 ബസ്സുകൾ കൂടി വാങ്ങുന്നതിനുള്ള പണം കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കും. ആലപ്പുഴ ബസ് സ്റ്റാൻഡ് കിഫ്ബി സഹായത്തോടുകൂടി മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബിന്റെ ഭാഗമായി വികസിപ്പിക്കുകയാണ്. ഇതുപോലെ റവന്യൂ മോഡലിൽ എറണാകുളം, കായംകുളം തുടങ്ങി ഏതാനും ബസ് ടെർമിനലുകൾകൂടി നവീകരിക്കുന്നതാണ്. ഫ്ലീറ്റ് യൂട്ടിലൈസേഷൻ, ഒരു ബസ്സിന്റെ

പ്രതിദിന സഞ്ചാരദൂരം, പ്രതിദിന വരുമാനം, ഡീസൽ മൈലേജ്, ബ്രേക്ക് ഡൗൺ നിരക്ക്, ടേൺ എറൗണ്ട് നിരക്ക്, അപകട നിരക്ക് എന്നിവ ദേശീയ ശരാശരിയിൽ എത്തിക്കാനുള്ള നടപടികൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവ 2019-20 ആകുമ്പോഴക്കെങ്കിലും പൂർണ്ണഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി കാലാ കാലങ്ങളിൽ കൈവരിക്കേണ്ട ഉൽപ്പാദനക്ഷമതാ ടാർജറ്റുകൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുനഃസംഘടനാ കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ വരവും ചെലവും തമ്മിലുള്ള ഓരോ ഘട്ടത്തിലെയും വിടവ് നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിടവ് സർക്കാർ നികത്തും. 2018-19-ൽ ഇതിനായി കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-ക്ക് 1000 കോടി രൂപ നൽകും. ഈ സഹായം ഉപാധി രഹിതമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഉൽപ്പാദനക്ഷമത സംബന്ധിച്ച ടാർജെറ്റുകൾ നേടിയേ തീരൂ. ജസ്റ്റിസ് രാമചന്ദ്രൻനായർ കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ടിക്കറ്റ് നിരക്ക് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ സർക്കാർ പരിഗണനയിലാണ്. ഇവയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പാക്കേജ് മാർച്ച് മാസത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

156. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. പെൻഷൻ കുടിശ്ശിക മാർച്ച് മാസത്തിനുള്ളിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. പുനഃസംഘടനയുടെ ഭാഗമായി ഭാവി പെൻഷൻ കൃത്യമായി നൽകുന്നതിന് പുതിയൊരു സംവിധാനത്തിന് രൂപം നൽകുകയാണ്. എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്കും പ്രധാന പ്രാഥമിക സഹകരണസംഘങ്ങളും ഒരു കൺസോർഷ്യമായി ആ ജില്ലയിലെ പെൻഷൻ കുടിശ്ശികയും മാസപെൻഷനും നൽകും. പലിശ സഹിതം ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ വായ്പകൾ സർക്കാർ തിരിച്ചടയ്ക്കും. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-ക്ക് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള 1000 കോടി രൂപ ധനസഹായത്തിൽ നിന്നായിരിക്കും ഈ പണം കണ്ടെത്തുക. പുനഃസംഘടനയുടെ ഭാഗമായി കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ ധനസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുന്ന മുറയ്ക്ക് പെൻഷന്റെ ബാദ്ധ്യത പൂർണ്ണമായും കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യിലാകും.

157. എത്രയോ ദശാബ്ദമായി ഏന്തിവലിഞ്ഞു നീങ്ങുന്ന ജലപാത നിർമ്മാണം കേരള വാട്ടർ വേയ്സ് ആൻഡ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ കമ്പനി ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുകയാണ്. 49 ശതമാനം ഓഹരി സിയാലിനുള്ള ഈ

കമ്പനി സിയാലിന്റെ കാര്യക്ഷമതയുടെ മാതൃകയിൽ 2020 ആകുമ്പോഴേക്കും കോവളം മുതൽ ബേക്കൽ വരെയുള്ള ജലപാത പൂർത്തീകരിക്കുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ വളപട്ടണം മുതൽ മാഹി വരെ ജലമാർഗ്ഗം ഒട്ടുമേ ഇല്ലാത്ത 26 കിലോമീറ്റർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുകയാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി കിഫ്ബി 650 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

158. സംസ്ഥാന ജലഗതാഗത വകുപ്പിന് 24.2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുതുതായി സർവ്വീസ് ആരംഭിച്ച ആദിത്യ എന്ന സൗരോർജ്ജ ബോട്ട് വളരെ വിജയപ്രദമായ ഒന്നാണ്. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായ ഈ സംരംഭം 2018-19-ൽ കൂടുതൽ വ്യാപിപ്പിക്കും.

159. കേരളത്തിൽ വാഹനാപകടങ്ങളിൽ ശരാശരി 4000 പേർക്ക് ജീവഹാനി സംഭവിക്കുകയും 45000 പേർക്ക് പരിക്കേൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതു ദേശീയ ശരാശരിയെക്കാൾ വളരെ ഉയർന്നതാണ്. കേരളത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന റോഡപകടങ്ങളും മരണങ്ങളും കുറയ്ക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനത്ത് ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ഡിജിറ്റൽ ട്രാഫിക് എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് സിസ്റ്റം നടപ്പിലാക്കാൻ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ നിർവ്വഹണ ഏജൻസിയെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് ആഗോള ടെണ്ടർ വിളിച്ച് കൺസൾട്ടന്റിനെ നിയമിക്കുവാൻ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-യെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ടോക്കൺ പ്രൊവിഷനായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇത് റോഡ് സേഫ്റ്റി ഫണ്ടിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തുന്നതാണ്.

160. മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വകുപ്പിന് റോഡ് സേഫ്റ്റി നടപടികൾക്ക് 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ട്രാഫിക് ലംഘനങ്ങളെ പൊതുജനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന് തേർഡ് ഐ എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണ്. പൊതുജനത്തിന് ഫോട്ടോകളും വീഡിയോ ക്ലിപ്പിംഗുകളും പ്രത്യേക പോർട്ടലിലേയ്ക്ക് അപ്‌ലോഡ് ചെയ്താൽ മതിയാകും. വെഹിക്കിൾ-കം-ഡ്രൈവർ സ്റ്റേഷനുകൾക്ക് 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

161. വിമാനത്താവളങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥലമെടുപ്പ് 2018-19-ൽ പൂർത്തീകരിക്കും. ഇതിനുള്ള ചെലവ് മേജർ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള വകയിരുത്തലിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തുന്നതാണ്.

162. കൊച്ചി മെട്രോ പേട്ടയിൽ നിന്നും എസ്.എൻ. ജംഗ്ഷനിലേയ്ക്ക് നീട്ടുന്നതിനുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ തുടങ്ങുന്നതാണ്. കൊച്ചിയിലെ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് പദ്ധതിക്കുള്ള ഭൂമി ഈ വർഷം ഏറ്റെടുക്കും. കേരള റെയിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനെന്ന സംയുക്ത സംരംഭം 2018-19-ൽ ഏതാനും പദ്ധതികൾക്കെങ്കിലും തുടക്കം കുറിക്കുമെന്ന് കരുതുന്നു. മൈസൂർ-തലശ്ശേരി റെയിൽവേയുടെ ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറായി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന് ഒരു തെക്കു-വടക്ക് ഹൈസ്പീഡ് റെയിൽവേ കോറിഡോറിനെക്കുറിച്ച് മുൻബജറ്റുകളിൽ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള റെയിൽ പാളത്തിന് സമാന്തരമായി പുതിയ രണ്ടു പാളങ്ങൾകൂടി നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ബദൽ നിർദ്ദേശവും സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്. റെയിൽവേ രണ്ടാമത്തെ നിർദ്ദേശത്തോടാണ് അനുഭാവം പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതു സംബന്ധിച്ച അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുകയും നടപ്പുവർഷത്തിൽ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

163. കളമശ്ശേരിയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന സിറ്റി ഗ്യാസ് വിതരണ പരിപാടി ഏറെ സ്വീകാര്യവും ഫലപ്രദവുമാണ്. ഗെയിൽ പൈപ്ലൈൻ കടന്നുപോകുന്ന എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും സിറ്റി ഗ്യാസ് വിതരണ പരിപാടി നടപ്പിലാക്കും.

<u>തുറമുഖം</u>

164. തുറമുഖ വകുപ്പിന് 110 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഏറ്റവും വലിയ തുറമുഖ പദ്ധതിയായ വിഴിഞ്ഞം ഇന്റർനാഷണൽ പോർട്ടിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനം മുന്നോട്ടു പോകുന്നുണ്ട്. ഇതിനാവശ്യമായ പണം വൻകിട പ്രോജക്ടുകളുടെ ഹെഡ്ഡിൽ നിന്നാണ് കണ്ടെത്തുക. ആലപ്പുഴ മരീനയുടെ പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇടത്തരം തുറമുഖങ്ങളായ അഴീക്കൽ,

ബേപ്പൂർ, കൊല്ലം, വിഴിഞ്ഞം ഫീഡർ പോർട്ട്, കൊടുങ്ങല്ലൂർ എന്നീ തുറമുഖങ്ങൾക്ക് 77 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മറ്റു ചെറുകിട തുറമുഖങ്ങൾക്ക് സാഗരമാല പദ്ധതിയിൽനിന്നും പണം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വകുപ്പിന് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>വൈദ്യുതി</u>

165. ആവശ്യമായ തോതിലും ഗുണത്തിലും വൈദ്യുതി ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ടല്ലാതെ വ്യവസായവൽക്കരണം സാദ്ധ്യമല്ല. കേരളത്തിലെ പ്രതിശീർഷ വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ താഴെയാണ്. അതുതന്നെ കേരളത്തിലെ വ്യവസായ മേഖലയേക്കാൾ ഗാർഹിക വാണിജ്യ മേഖലകളിലാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും പുറത്തുനിന്നും ന്യായമായ വിലയ്ക്ക് വൈദ്യുതി ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ടും ഈ പിന്നോക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയണം. വൈദ്യുതി മേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 1854 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 900 കോടി രൂപ വിതരണത്തിനും 486 കോടി രൂപ പ്രസരണത്തിനും 428 കോടി രൂപ ഉൽപ്പാദനത്തിനുമാണ്.

166. വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ 49 ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളും 2 തെർമ്മൽ പദ്ധതികളും 2 കാറ്റാടി പദ്ധതികളും 1 സോളാർ പദ്ധതിയും ഉൾപ്പെടും. നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന 27 ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളുടെ പ്രതിഷ്ഠാപിതശേഷി 276 മെഗാവാട്ടും ഉൽപ്പാദനശേഷി 70.7 കോടി യൂണിറ്റുമാണ്. പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജ പ്രോജക്ടുകളുടെ പ്രതിഷ്ഠാപിതശേഷി 4.4 മെഗാവാട്ടും ഉൽപ്പാദനശേഷി 30 ലക്ഷം യൂണിറ്റുമാണ്.

167. കിഫ്ബി വഴി നടപ്പാക്കുന്ന 5200 കോടി രൂപയുടെ ട്രാൻസ്ഗ്രിഡ് 2 ആണ് പ്രസരണ മേഖലയിലെ ഏറ്റവും വലിയ പദ്ധതി. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽ നിന്ന് ഗ്രാമീണ വിതരണത്തിന് 270 കോടി രൂപയും നഗരവിതരണത്തിന് 450 കോടി രൂപയും കണ്ടെത്തും.

168. വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദനം പോലെതന്നെ പ്രധാനമാണ് വൈദ്യുതി ദുർവ്യയം കുറയ്ക്കുക എന്നതും. വൈദ്യുതി ദുർവ്യയം കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നൂതന കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അവയെ സംരംഭക അടിസ്ഥാനത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ഒരു പുതിയ സ്കീം ആരംഭിക്കുകയാണ്. വൈദ്യുതി ബോർഡിലെ എനർജി സേവിംഗ് ആൻഡ് കോ-ഓർഡിനേഷൻ ടീമിന്റെ നേതൃത്വത്തിലായിരിക്കും ഇത് നടപ്പിലാക്കുക. ഇതിനായി 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററിന് 18 കോടി രൂപയും അനെർട്ടിന് 53 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. വൈദ്യുതി ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ വ്യാപകമാക്കുക എന്നതൊരു ദേശീയ ലക്ഷ്യമാണ്. കൊച്ചി മെട്രോ സ്റ്റേഷനുകളിൽ നിന്നും തുടർ യാത്രകൾക്കായി ബാറ്ററിയിലോടുന്ന ഓട്ടോറിക്ഷകൾ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്. ഇവയുടെ റീ-ചാർജ്ജിംഗിനായി ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡിന്റെ ചുമതലയിൽ ബൾക്ക് ചാർജ്ജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ഥാപിക്കും. 2018-19-ൽ ഇതിനു തുടക്കം കുറിക്കും.

ജലസേചനം

169. വൻകിട ഇടത്തരം ജലസേചന പദ്ധതികൾക്ക് 304 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നതിൽ 13.5 കോടി രൂപ ഇടമലയാർ, മൂവാറ്റുപുഴ, കാരാപ്പുഴ, ബാണാസുരസാഗർ എന്നിവയ്ക്കായി ഏതാണ്ട് തുല്യമായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അന്തർസംസ്ഥാന ജലതർക്കങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പാമ്പാർ, ഭവാനി നദീതടങ്ങളിലെ പദ്ധതികൾക്കായി 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇന്റർസ്റ്റേറ്റ് വാട്ടർ ഹബ്ബിനുവേണ്ടി പാലക്കാട് ഒരു പ്രത്യേക സമുച്ചയം നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്. ചമ്രവട്ടത്തിന്റെ പൂർണ്ണ വിനിയോഗം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി 48 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കുറ്റ്യാടി, പഴശ്ശി, ചിത്രപ്പുഴ പദ്ധതികളുടെ നവീകരണത്തിനും കനാൽ പുനരുദ്ധാരണത്തിനുമായി ഈ വർഷം പുതിയതായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്കീമിന് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കനാലുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് സമഗ്രമായ ഒരു സമയബന്ധിത പരിപാടി തയ്യാറാക്കി നബാർഡിന്റെ ധനസഹായം തേടുന്നതാണ്.

170. ഡാം റീഹാബിലിറ്റേഷൻ പ്രോജക്ടിന് ഈ വർഷം 137 കോടി

രൂപയുണ്ട്. ഡാമുകളിലെ മണൽ സംബന്ധിച്ച മതിപ്പ് കണക്ക് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും മണൽ വാരുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി ടെണ്ടർ സജ്ജമാക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചുവരികയാണ്.

171. ചെറുകിട ജലസേചനത്തിൽ 21 കോടി രൂപ ഭൂഗർഭ ജലത്തിനും 170 കോടി രൂപ ലിഫ്റ്റ് ഇറിഗേഷൻ പോലുള്ള സർഫസ് വാട്ടർ ഇറിഗേഷനുമാണ്. കുളങ്ങളും ടാങ്കുകളും പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിന് 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കുടിവെള്ളം

172. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. പോലെ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയും ഗൗരവമായ പ്രതിസന്ധിയിലേയ്ക്ക് നീങ്ങുകയാണ്. വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ വാർഷിക റവന്യൂ ചെലവ് 1280 കോടി രൂപയാണ്. വാട്ടർ ചാർജ്ജിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം 554 കോടി രൂപയും കേരള സർക്കാർ നൽകുന്ന നോൺ പ്ലാൻ ഗ്രാന്റ് 335 കോടി രൂപയുമാണ്. അങ്ങനെ ഇപ്പോൾ വാർഷിക കമ്മി 386 കോടി രൂപയാണ്. ഈ വിടവ് നികത്തുന്നത് കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്കുള്ള വൈദ്യുതി ബില്ലും കോൺട്രാക്ടർമാരുടെ ബില്ലും വൈകിപ്പിച്ചാണ്. വരുമാനം ഇത്ര കുറയുന്നതിന്റെ മുഖ്യകാരണം വെള്ളത്തിന്റെ ചോർച്ചയാണ്. 55 ശതമാനം വെള്ളമേ മീറ്റർ ചെയ്യപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടാണ് കിഫ്ബിയിൽ നിന്നുമുള്ള 3776 കോടി രൂപ നിക്ഷേപത്തിൽ ആയിരത്തോളം കോടി രൂപ നിലവിലുള്ള സ്കീമുകളുടെ വിതരണ ശൃംഖല പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിന് വകയിരുത്തിയത്. ഇതിൽ ആലപ്പുഴ കുടിവെള്ള പദ്ധതിയും ഉൾപ്പെടും. ഇവയുടെ നിർവ്വഹണം യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കണം. വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്കുള്ള ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളുടെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും കുടിശ്ശിക തീർക്കണം. സാധാരണക്കാരുടെമേൽ ഭാരം അടിച്ചേൽപ്പിക്കാതെ കഴിയുന്നതും കൂടുതൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടുതന്നെ വരുമാനം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചേ മതിയാകൂ.

173. ഇപ്പോൾ 300 കോടി രൂപ കരാറുകാർക്ക് കുടിശ്ശികയാണ്. ഏതാണ്ട് 600 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. കേന്ദ്രസഹായം നിലച്ചതോടെ പല പദ്ധതികളും

സ്തംഭനത്തിലാണ്. റവന്യൂ കമ്മിക്ക് കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിതന്നെ പരിഹാരം കണ്ടെത്തണം. എന്നാൽ നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ സ്തംഭനാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ധനകാര്യ വകുപ്പ് മുൻകയ്യെടുക്കുന്നതാണ്. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിലെന്നപോലെ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയിലും ലെറ്റർ ഓഫ് ക്രെഡിറ്റ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുകയും സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടിയിൽ ബിൽ ഡിസ്കൗണ്ടിംഗ് സ്കീം നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യും. കിഫ്ബി പദ്ധതികൾക്ക് മുൻഗണന നൽകി നടപ്പാക്കുന്നതിന് വാട്ടർ അതോറിറ്റിയും മുൻകയ്യെടുക്കണം. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യിലെന്നപോലെ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ നടത്തിപ്പിലും ഒരു പൊളിച്ചെഴുത്ത് അനിവാര്യമാണ്.

174. കുടിവെള്ളത്തിനുള്ള പദ്ധതിയടങ്കൽ 1072.43 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 216 കോടി രൂപ ജലനിധിക്കാണ്. മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ, ശബരിമല എന്നിവിടങ്ങളിൽ വെള്ളം എത്തിക്കുന്നതിന് 80 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജപ്പാൻ കുടിവെള്ള പദ്ധതിക്ക് 75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആറ് കോർപ്പറേഷനുകളിലെയും ആലപ്പുഴയിലെയും സ്വീവേജ് പദ്ധതികൾക്ക് 120 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ചെങ്ങന്നൂർ നഗരസഭയിലെ സമഗ്ര കുടിവെള്ള പദ്ധതിയായ മുളക്കുഴ - വെൺമണി പദ്ധതിക്ക് ഭരണാനുമതി നൽകുന്നതാണ്.

175. വരൾച്ചയുടെ അപകടം കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് ദുരന്തനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതോടൊപ്പം മഴവെള്ള കൊയ്ത്തിനും കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ് പദ്ധതികൾക്കും 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജലനിധി ഒന്നാംഘട്ട പദ്ധതികളിലെ മൂന്നിലൊന്നോളം ഭാഗികമായോ പൂർണ്ണമായോ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ലെന്ന് സി. ആൻഡ് എ.ജി. റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. ഇവയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന്10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

176. കേരള സ്റ്റാർട്ട് അപ് മിഷനുമായി സഹകരിച്ച് കുടിവെള്ള വിതരണത്തിന്റെയും മലിനജല സംസ്കരണത്തിന്റെയും കുരുക്കുകൾ അഴിക്കുന്നതിനും നവീന ആശയങ്ങളെ പ്രായോഗിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളായി മാറ്റുന്നതിനും വാട്ടർ അതോറിറ്റി ഇന്നൊവേഷൻ സോൺ എന്ന പേരിൽ പുതിയൊരു സ്കീം ആരംഭിക്കുകയാണ്. ഈ

സ്കീമിന്റെ ആദ്യത്തെ അംഗീകാരം ഞാൻ നേരത്തെ പരാമർശിച്ച ബാൻഡികൂട്ടിനായിരുന്നു. ഫെബ്രുവരി അവസാനവാരത്തോടെ ആറ്റുകാൽ പൊങ്കാലയ്ക്ക് മുന്നോടിയായി ഈ യന്ത്രമനുഷ്യനെ വിന്യസിക്കും. ഇതുപോലെ ഓരോ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റും സാങ്കേതിക വിദഗ്ധരായ യുവതീ-യുവാക്കളുടെ നൂതന ആശയങ്ങളെ അവരുടെ മേഖലകളിൽ സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻകൈകൾ എടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

VII

സാമൂഹികപശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ

ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം

177. സ്ത്രീകളൊന്നും പഠിക്കേണ്ട കാര്യമേയില്ല എന്നായിരുന്നു പഴയകാലത്തെ ചിന്ത. പഠിച്ചിട്ടും കാര്യമില്ലെന്ന് ഉറക്കെപ്പറയാനും അന്നാർക്കും മടിയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. "നിന്റമ്മയെ ഞാൻ കുറെ പഠിപ്പിച്ചു. എന്നിട്ടെന്തുണ്ടായി? പെൻസിലുപിടിക്കാൻ കൂടി ഓള് മറന്നിട്ടുണ്ടാകും" എന്ന് രാജലക്ഷ്മി എഴുതിയ കാലമല്ല ഇന്ന് എന്ന് നമുക്ക് അഭിമാനത്തോടെ പറയാനാകും. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലും ഇന്ന് സ്ത്രീകളാണ് മുന്നിൽ. പക്ഷേ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം ഇന്നും മാമൂൽ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ അരക്കിട്ടുറപ്പിക്കുന്നവയാണ്.

178. പ്രാഥമികാരോഗ്യവും സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസവും അവതരിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞ സ്ഥിതിക്ക് ഇവിടെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും ആരോഗ്യവുമാണ് പരാമർശിക്കുന്നത്. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 789 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സർവ്വകലാശാലകളിൽ നിലവിലുള്ള തസ്തികകളിൽ പൂർണ്ണമായും നിയമനം നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. സർവ്വകലാശാലാ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളിലെ തസ്തികകളുടെ കാര്യം സമഗ്രമായ റിവ്യൂവിന് വിധേയമാക്കും. കേരള സർവ്വകലാശാലയിലെ ബയോ ഇൻഫോമാറ്റിക്സ് വകുപ്പ് ആരംഭിച്ചിട്ട് 10 വർഷമായെങ്കിലും ഇതുവരെ ഒരു തസ്തികയും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. ഇതുപോലെ നൂതനവും മർമ്മപ്രധാനവുമായിട്ടുള്ള വകുപ്പുകളിൽ ആവശ്യമായ അദ്ധ്യാപക തസ്തികകൾ അനുവദിക്കും. യൂണിവേഴ്സിറ്റികൾ തമ്മിൽ പദ്ധതിയേതര

ഗ്രാന്റിൽ വലിയ അസന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന ആക്ഷേപമുണ്ട്. ഇക്കാര്യം വിശദമായി പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ തിരുത്തലുകൾ വരുത്തുന്നതാണ്. സർവ്വകലാശാലകളുടെ ഭൗതികസാഹചര്യ വികസനത്തിന് കിഫ്ബിയിൽനിന്നും പണം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സാദ്ധ്യത ഇതുവരെ കൊച്ചി സർവ്വകലാശാല മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂ. വിവിധ സർവ്വകലാശാലകൾക്കുള്ള വകയിരുത്തൽ ചുവടെപ്പറയുന്നു:

കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി -27 കോടി

കാലിക്കറ്റ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി -25 കോടി

എം.ജി. യൂണിവേഴ്സിറ്റി -25 കോടി

ശ്രീശങ്കര സംസ്കൃത സർവ്വകലാശാല -16 കോടി

കണ്ണൂർ സർവ്വകലാശാല - 25 കോടി

എൻ.യു. അഡ്വാൻസ്ഡ് ലീഗൽ സ്റ്റഡീസ് -7 കോടി

മലയാളം സർവ്വകലാശാല -8 കോടി

കാർഷിക സർവ്വകലാശാല - 82.5 കോടി

വെറ്ററിനറി സർവ്വകലാശാല - 78 കോടി

ഫിഷറീസ് സർവ്വകലാശാല - 41 കോടി

ആരോഗ്യ സർവ്വകലാശാല - 24.5 കോടി

അബ്ദുൾകലാം സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല -31 കോടി

കൊച്ചി ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല -24 കോടി

കലാമണ്ഡലം സർവ്വകലാശാല -12.5 കോടി

179. ഹയർ എഡ്യൂക്കേഷൻ കൗൺസിലിന്റെ അടങ്കൽ 16.5 കോടി രൂപയാണ്. കെ.സി.എച്ച്.ആർ.-ന് 10 കോടി രൂപയും അഡീഷണൽ സ്കിൽ അക്വിസിഷൻ പ്രോഗ്രാമിന് 28 കോടി രൂപയും ലഭ്യമാക്കും. അന്തർസംസ്ഥാന സർവ്വകലാശാലാ സെന്ററുകൾക്ക് 7.5 കോടി

രൂപയുണ്ട്. ലൈബ്രറികളും ലബോറട്ടികളും കോഴ്സുകളും അപ്ഗ്രേഡ് ചെയ്യുന്നതിന് 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ഒട്ടേറെ നൂതന സ്കീമുകളുണ്ട്. ഇതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട എറുഡിറ്റ് അഥവാ ലോകോത്തര പണ്ഡിതരെ നമ്മുടെ സർവ്വകലാശാലകളിലേയ്ക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിനുള്ള സ്കീം, ടെലെ ട്രെയിനിംഗിനുള്ള എഡ്യൂസാറ്റ് സ്കീം, മികവുറ്റ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക പിന്തുണ സ്കീം, മെന്ററിംഗിനു വേണ്ടിയുള്ള വോക് വിത് എ സ്കോളർ സ്കീം, അദ്ധ്യാപകരിൽ അക്കാദമിക് ഗവേഷണ അഭിരുചി വളർത്താനുള്ള ഫ്ലെയർ, പോസ്റ്റ് ഗ്രാജുവേറ്റ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഗവേഷണ അഭിരുചി വളർത്താനുള്ള അസ്പെയർ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 10 പൈതൃക കോളേജുകൾക്ക് 10 കോടി രൂപയും അനുവദിക്കുന്നു. മഹാത്മാഗാന്ധി സർവ്വകലാശാലയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്വാശ്രയ കോഴ്സുകൾ നടത്തുന്നതിന് രൂപീകരിച്ച സൊസൈറ്റിക്ക് ടോക്കൺ പ്രൊവിഷനായി 1 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

180. ആർട്സ് ആൻഡ് സയൻസ് കോളേജുകളുടെ ഭൗതികസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും 188 കോടി രൂപയുള്ള പദ്ധതികളുടെ ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് കോളേജ് അപ്ഗ്രഡേഷൻ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചറിനുള്ള 25 കോടി രൂപ ലൈബ്രറി, ലബോറട്ടറി, കളിസ്ഥലങ്ങൾ തുടങ്ങിവയ്ക്കുവേണ്ടിയാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. ആർട്സ് ആൻഡ് സയൻസ് കോളേജുകളിൽ നാക് അക്രഡിറ്റേഷന് സഹായിക്കുന്നതിനും വിദ്യാഭ്യാസ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനുംവേണ്ടി 26 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഓണേഴ്സ് ഡിഗ്രി അടക്കം നൂതന കോഴ്സുകൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി ഗവേഷണ കോഴ്സ് ആരംഭിക്കുന്നതിനും 6 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 61 സർക്കാർ കോളേജുകളിലെ ഓരോ വിഷയത്തിലും മികച്ച ഒരു കുട്ടിക്ക് എൻഡോവ്മെന്റായി പ്രതിവർഷം 10,000 രൂപ വീതം പഠനകാലയളവിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള 5 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. സ്പോർട്സിൽ മികവുകാണിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പ്രത്യേക സ്കോളർഷിപ്പിന് 2 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. പുതിയതായി

കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ കിനാലൂർ കരിന്തളം പഞ്ചായത്തിലും പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ കുത്തന്നൂർ പഞ്ചായത്തിലും ആർട്സ് ആൻഡ് സയൻസ് കോളേജുകൾ അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

181. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഫണ്ടിംഗ് സ്രോതസ്സായി റൂസ വളർന്നിരിക്കുകയാണ്. 2018-19-ൽ 500 കോടി രൂപയാണ് ഇതിൽ നിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. 40 ശതമാനം സംസ്ഥാന വിഹിതം വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായുള്ള സംസ്ഥാന ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി സംസ്ഥാന സർക്കാർ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

182. അക്കാദമിക് മേഖലയിൽ വലിയ അസഹിഷ്ണുതയുടെ അന്തരീക്ഷം വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സർവ്വകലാശാലകൾക്കുപോലും സ്വതന്ത്രമായ അക്കാദമിക ചർച്ചകൾ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത അന്തരീക്ഷം സംജാതമായിട്ടുണ്ട്. കേരളം ബഹുസ്വരതയെയും സ്വതന്ത്രമായ ചർച്ചകളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. ദേശീയ അക്കാദമിക് സംഘടനകൾക്ക് ആതിത്ഥ്യമരുളാനും ധനസഹായം നൽകുന്നതിനും കേരളം സദാ സന്നദ്ധമായിരിക്കും. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 1 കോടി രൂപ മൂലധനത്തിന്റെ നൂറ്റിയമ്പതാം വാർഷികത്തിന്റെ സമാപനമായി നടത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അന്തർദ്ദേശീയ സെമിനാറിന് വേണ്ടിയാണ്. ഗുലാത്തി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിനാൻസ് ആൻഡ് ടാക്സേഷനും സോഷ്യൽ സയന്റിസ്റ്റ് മാസികയും സംയുക്തമായിട്ടാണ് ഈ സെമിനാർ സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. ഫെസ്റ്റിവൽ ഓഫ് ഐഡിയാസ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള 50 ലക്ഷം രൂപയും ഇതിൽ നിന്നായിരിക്കും. ലാറി ബേക്കർ ശതാബ്ദി ആഘോഷവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബദൽ നിർമ്മാണ രീതികളെക്കുറിച്ചുള്ള തിരുവനന്തപുരത്തെ അന്തർദ്ദേശീയ സെമിനാറിനും മൊബൈൽ എക്സിബിഷനും എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളിലും ജില്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിലുമുള്ള വികസന സെമിനാറുകൾക്കുമായി 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിൽ നടക്കുന്ന അന്തർദ്ദേശീയ ലിറ്റററി ഫെസ്റ്റിവെലുകൾക്കും ഈ ഹെഡിൽനിന്ന് പണം അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

183. ഗോഖലെ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ദക്ഷിണേന്ത്യയുടെ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക പഠനങ്ങളെക്കുറിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ അനോട്ടേറ്റഡ് ബിബ്ലിയോ ഗ്രഫിയുടെ മാതൃകയിൽ ഒരു ബിബ്ലിയോഗ്രഫി കേരളത്തിനുവേണ്ടി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് കേരള ഇക്കണോമിക് അസോസിയേഷന് 50 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം

184. സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അടങ്കൽ 248 കോടി രൂപയാണ്. പുതിയതായി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള അഞ്ച് എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾക്ക് ഏതാണ്ട് തുല്യമായി 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സർക്കാർ പോളിടെക്നിക്കുകളുടെ വികസനത്തിന് 36 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

185. സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനും നൂതനസംരംഭങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ഒട്ടേറെ ഭാവനാപൂർണ്ണമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്. വ്യവസായി കളുമായി ഇന്ററാക്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക സെല്ലുകൾ, ഫിനിഷിംഗ് സ്കൂളുകൾ, വ്യവസായ പാർക്കുകളുമായുള്ള കണക്ടിവിറ്റി, സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി റിസർച്ച് പാർക്ക്, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഓട്ടോമോട്ടീവ് മെക്കാട്രോണിക്സ്, ഓട്ടമേഷൻ റോബോട്ടിക്, ട്രാൻസ്‌ലേഷണൽ എഞ്ചിനീയറിംഗ് തുടങ്ങിവയുള്ള കേന്ദ്രങ്ങൾ, ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ, ഡിസൈൻ, ബിസിനസ്സ് ഇൻകുബേഷൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ, അക്രെഡിറ്റേഷൻ സ്കീമുകൾ, റൂറൽ ടെക്നോളജി സെന്ററുകൾ എന്നിവ പ്രധാനപ്പെട്ട ചില പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്. ഐ.എസ്.ആർ.ഒ.-യുമായി ചേർന്നുകൊണ്ട് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഒരു ഉപഗ്രഹം വിക്ഷേപണം ചെയ്യാനുള്ള പ്രവർത്തനം ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങളും എഞ്ചിനീയറിഗ് കോളേജുകളിൽ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. പുനർജ്ജനിക്ക് 1 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പോളിടെക്നിക്കുകളിൽ മെറ്റീരിയൽ ടെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കും.

186. ഐ.ടി.ഐ.-കളുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് 55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. നിലവിലുള്ള ട്രേഡുകൾ പുനരാവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും നൂതനമായ പുതിയ യന്ത്രങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും നവീകരിക്കുന്നതിനുമെല്ലാമാണ് ഈ തുക വിനിയോഗിക്കുക. ഐ.ടി.ഐ.കളിലെ ഉച്ചഭക്ഷണ പദ്ധതിക്ക് 8 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളിൽ തുടങ്ങിയ ഐ.ടി.ഐ.കളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 9 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കളമശ്ശേരി ഐ.ടി.ഐ., മോഡൽ ഐ.ടി.ഐ, സ്റ്റേറ്റ് സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് മിഷൻ എന്നിവയ്ക്ക് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 28 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കും. കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലേബർ ആൻഡ് എംപ്ലോയ്മെന്റിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

187. ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി.-ക്ക് 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

188. കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതികവിദ്യാ പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന് 121 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 64 കോടി രൂപ കൗൺസിലിന്റെ കീഴിലുള്ള ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ളതാണ്. ശാസ്ത്ര പ്രചാരണത്തിന് 4 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

ഉന്നത ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ

189. 11 മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾക്ക് 207 കോടി രൂപയും 5 ദന്തൽ കോളേജുകൾക്ക് 34 കോടി രൂപയും 6 നഴ്സിംഗ് കോളേജുകൾക്ക് 7 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പുതിയ മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾക്ക് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലെ മാതൃ-ശിശു യൂണിറ്റുകൾ, ഓങ്കോളജി കേന്ദ്രങ്ങൾ, ബയോമെഡിക്കൽ വിംഗുകൾ, മോളിക്കുലർ ഡയഗ്നോസ്റ്റിക് ഫെസിലിറ്റി, സ്ട്രോക്ക് സെന്റർ തുടങ്ങിയവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 42.45 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

190. റീജിയണൽ ക്യാൻസർ സെന്ററിന് 79 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് ക്യാൻസർ സെന്ററെന്ന പദവിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സഹായവും ലഭ്യമാണ്. മലബാർ ക്യാൻസർ സെന്ററിന് 38 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. മികവിന്റെ കേന്ദ്രമെന്ന നിലയിൽ പുതിയൊരു വൈറോളജി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

191. കേരളത്തിൽ ഇന്ന് ആയുർവേദ, സിദ്ധ, യുനാനി, നാച്ചുറോപ്പതി വിഭാഗങ്ങളിലായി 128 ആശുപത്രികളും 818 ഡിസ്പെൻസറികളും 24 സബ് സെന്ററുകളുമുണ്ട്. ഇവ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 21 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആയുഷിന് ആകെ 43 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തുന്നത്. ഇതിനുപുറമേ നാഷണൽ ആയുഷ് മിഷനിൽ നിന്ന് 8 കോടി രൂപയും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

192. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 46 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ കേരള ആയുർവേദിക് സ്റ്റഡീസ് സൊസൈറ്റിക്കുള്ള 4.5 കോടി രൂപയും ഉൾപ്പെടും.

193. ഹോമിയോപ്പതിക്ക് 23 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഹോമിയോ കോളേജുകൾക്ക് 9 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

<u>സംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങൾ</u>

194. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ബജറ്റുകളും സാംസ്കാരിക മേഖലയ്ക്ക് സമാന്തരമില്ലാത്ത പിന്തുണയാണ് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. സാംസ്കാരിക സമുച്ചയങ്ങൾക്കും ഫിലിം സിറ്റിക്കും ഫിലിം ഫെസ്റ്റിവൽ കോംപ്ലക്സിനും തിയേറ്റർ ശൃംഖലയ്ക്കും കിഫ്ബിയിൽനിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന നിക്ഷേപംകൂടി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോഴാണ് നാം തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുള്ള സാംസ്കാരിക മേഖലയിലെ കുതിപ്പിന്റെ മാനം വെളിപ്പെടുക. ഇത്തവണ കലാ-സാംസ്കാരിക മേഖലയ്ക്ക് 144 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തുന്നത്. ഫൈൻ ആർട്സ് കോളേജുകൾക്ക് 5 കോടി രൂപയും സംഗീത കോളേജുകൾക്ക് 1 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

195. സാഹിത്യ അക്കാദമി, സംഗീത-നാടക അക്കാദമി, ലളിതകലാ അക്കാദമി, ഫോക് ലോർ അക്കാദമി, മാപ്പിളകലാ അക്കാദമി എന്നിവയ്ക്ക് 15.9 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഗുരുഗോപിനാഥ് നടനഗ്രാമത്തിന് 5 കോടി രൂപയും വൈലോപ്പിള്ളി സംസ്കൃതി ഭവന് 0.80 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. കേരള ബുക്ക് മാർക്ക് സൊസൈറ്റിക്ക് 0.60 കോടി രൂപയും ആർക്കൈവ്സ് കെട്ടിടത്തിൽ നിന്നും ഗോഡൗൺ ഉചിതമായ സ്ഥലത്തേക്ക് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നോൺപ്ലാൻ ഗ്രാന്റും അനുവദിക്കുന്നതാണ്. മലയാളം മിഷന് 1.6 കോടി രൂപയും ശ്രീനാരായണ ഇന്റർനാഷണൽ സ്റ്റഡി സെന്ററിന് 25 ലക്ഷം രൂപയും അനുവദിക്കുന്നു.

196. റൂറൽ ആർട്ട് ഹബ്ബുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 3 കോടി രൂപയും മാനവീയം വീഥിയുടെ മാതൃകയിൽ മറ്റു പട്ടണങ്ങളിൽ നാട്ടരങ്ങുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 50 ലക്ഷം രൂപയും വയോജന കലാകാരൻമാർക്കുവേണ്ടി സന്തോഷഭവനം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 50 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

197. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ രക്തസാക്ഷിത്വത്തിന്റെ എഴുപതാം വാർഷികാചരണം തിരുവനന്തപുരത്ത് തുഷാർ ഗാന്ധിയടക്കമുള്ളവർ പങ്കെടുത്ത് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. അഞ്ച് തവണ ഗാന്ധിജി കേരളം സന്ദർശിച്ചു. അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ച 30 കേന്ദ്രങ്ങളിലും ഈ വർഷം വിപുലമായ അനുസ്മരണ സമ്മേളനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

198. ആർക്കൈവൽ റെക്കോർഡുകളുടെ കാര്യത്തിൽ കേരളം വളരെ സമ്പന്നമാണ്. നമ്മുടെ ആർക്കൈവ്സിൽ ഒരു കോടിയിൽപ്പരം താളിയോല രേഖകളുണ്ട്. ഈ അമൂല്യമായ സമ്പത്ത് ഭാവിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ രീതിയിൽ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഗവേഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഏറ്റവും ആധുനികമായ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു സമുച്ചയം നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്. കാര്യവട്ടം ക്യാമ്പസ്സായിരിക്കും അഭികാമ്യം. ഈ സമുച്ചയത്തിനു ഭരണാനുമതി നൽകുന്നതിനുവേണ്ടുന്ന 15 കോടി രൂപ ആദ്യ ഗഡുവായി അനുവദിക്കുന്നു.

199. കേരള സ്റ്റേറ്റ് സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി മ്യൂസിയത്തിന് 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. റീജിയണൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ആർക്കിയോളജിയുടെ അടങ്കൽ 25.25 കോടി രൂപയാണ്. തിരുവനന്തപുരം, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട് മ്യൂസിയങ്ങൾക്ക് 6.50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എല്ലാ ജില്ലകളിലും പൈതൃക മ്യൂസിയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി തുടരും. മ്യൂസിയങ്ങളുടെ ശൃംഖലയ്ക്ക് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. നാണയശേഖരത്തിന്റെ അപ്ഗ്രഡേഷന് 0.75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

200. ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന് 2.20 കോടി രൂപയും ബാലസാഹിത്യ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, എൻസൈക്ലോപീഡിക് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് എന്നിവയ്ക്ക് 3.36 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ലൈബ്രറി കൗൺസിലിന് 1.15 കോടി രൂപയും സ്റ്റേറ്റ് സെൻട്രൽ ലൈബ്രറിക്ക് 3.62 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

201. മൃഗശാലകളുടെ വികസനത്തിന് 11.55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

202. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവന്റെ ഉയർത്തെഴുന്നേൽപ്പിനും ഒരേ പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് പ്രക്ഷോഭമുഖത്ത് തീജ്വാലപോലെ ആഞ്ഞുവീശിയ വിപ്ലവകാരിയായിരുന്നു എ.കെ.ജി. അടിയുറച്ച രാഷ്ട്രീയ ബോദ്ധ്യത്തിന്റെ പിൻബലത്തിൽ നവോത്ഥാന കേരള സൃഷ്ടിക്കുവേണ്ടി പടപൊരുതിയ എ.കെ.ജി. ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തിൽ എന്നും ജ്വലിക്കുന്ന കേരളത്തിന്റെ അദ്ധ്യായമാണ്. ജന്മനാടായ പെരളശ്ശേരിയിൽ നടന്ന പോലീസ് അതിക്രമങ്ങൾക്ക് എതിരെ ശാരീരികമായ അവശത അവഗണിച്ച് നിശ്ചയദാർഢ്യത്തോടെ പൊരുതി വിജയിച്ച എ.കെ.ജി.യെ ഇഷ്ടതോഴൻ, ഭർത്താവ്, സഖാവ്, നേതാവ് എന്ന ലേഖനത്തിൽ സുശീലാഗോപാലൻ അനുസ്മരിക്കുന്നത് ഉൾപ്പുളകത്തോടെ മാത്രമേ വായിച്ചു തീർക്കാനാകൂ. നിരാഹാരം പ്രഖ്യാപിച്ച പ്രിയ സഖാവിനോട് ആരോഗ്യത്തെക്കുറിച്ചു സൂചിപ്പിച്ചപ്പോൾ ആയിരം തൊഴിലാളി കുടുംബങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ 24 ദിവസമായി പട്ടിണിയിലാണ്. ഈ ഗ്രാമത്തിലെ ആയിരക്കണക്കായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉപ്പുപോലും വാങ്ങാൻ കഴിയുന്നില്ല. അവരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കാൾ വലുതാണോ എന്റെ ആരോഗ്യം എന്ന തട്ടിക്കയറിയെ എ.കെ.ജി.-യെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലഘട്ടത്തെയും അനുഭവങ്ങളുടെയും ചരിത്ര പാഠങ്ങളുടെയും പിൻബലത്തോടെ പുതിയ തലമുറയ്ക്കു പകർന്നു നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മരണയ്ക്ക് ഇണങ്ങുന്ന തരത്തിൽ ഒരു സ്മാരകം ജന്മനാടായ പെരളശ്ശേരിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുന്നപ്ര-വയലാർ സ്മൃതിമണ്ഡപത്തിന് സമീപം ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് സ്മാരക മ്യൂസിയം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. ഒ.എൻ.വി. സാംസ്കാരിക സമുച്ചയത്തിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വൈകുണ്ഠസ്വാമി സ്മാരകം തിരുവനന്തപുരത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഒരു കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സ്പോർട്സ്

203. 108 സ്പോർട്സ് ഹോസ്റ്റലുകൾ, 108 ഡേ ബോർഡിംഗ് സെന്ററുകൾ, 14 സ്റ്റേ ട്രെയിനിംഗ് സെന്ററുകൾ, 12 റൂറൽ കോച്ചിംഗ് സെന്ററുകൾ, 4 എലൈറ്റ് സ്കീമുകൾ എന്നിവയാണ് സ്പോർട്സ് കൗൺസിലിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ പരിശീലനത്തിനും ഏകോപനത്തിനും മതിയായ സാങ്കേതിക കോച്ചുകളും മറ്റ് സാങ്കേതിക ജീവനക്കാരും ലഭ്യമല്ലെന്ന പരാതി നിലനിൽക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയമായ വർക്ക് സ്റ്റഡിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാർ ഇക്കാര്യം പരിശോധിക്കും. സ്പോർട്സ് മേഖലയിൽ പുതിയ സ്റ്റേഡിയങ്ങളും പശ്ചാത്തലസൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കുന്നതിനായി കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും 267.61 കോടി രൂപ മുൻ ബജറ്റുകളിൽ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവ പ്രവർത്തന പഥത്തിൽ വന്നതിനുശേഷമേ പുതിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഗണിക്കൂ.

VIII

തദ്ദേശഭരണം

204. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അടങ്കൽ 7,000 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 3406.89 കോടി രൂപ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും 891.32 കോടി രൂപ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും 891.32 കോടി രൂപ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും 1013.03 കോടി രൂപ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും 797.45 കോടി രൂപ കോർപ്പറേഷനുകൾക്കുമാണ്. വികസന ഫണ്ട് 7000 കോടി രൂപയും മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് 2343.88 കോടി രൂപയും ജനറൽ പർപ്പസ് ഗ്രാന്റ് 1426.71 കോടി രൂപയുമാണ്. വികസന ഫണ്ടിൽ 1289.26 കോടി രൂപ പട്ടികജാതി ഘടക പദ്ധതിക്കും 191.60 കോടി രൂപ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്കുമാണ്. ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ തീർപ്പ് അനുസരിച്ച് ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിനും ലഭ്യമാകുന്ന ഫണ്ടിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ബജറ്റ് രേഖയുടെ അനുബന്ധം* 4-ൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

205. തദ്ദേശഭരണ രംഗത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പുതിയ പരിഷ്കാരം ജില്ലാ പദ്ധതി രൂപീകരണമാണ്. ജില്ലാ പദ്ധതികളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യം

* ലൈബ്രറിയിൽ വച്ചിട്ടുണ്ട്.

വൻകിട സംയോജിത പരിപാടികൾ ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ്.ഇത്തരത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന പദ്ധതികൾക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനായി 40 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

206. 133 കോടി രൂപ വിനോദ നികുതിയുടെ 2017-18-ലെ നഷ്ടപരിഹാരമായി അനുവദിക്കുന്നു. ഇതു 2015-16-ൽ ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിനും പിരിച്ച വിനോദ നികുതിക്ക് ആനുപാതികമായിട്ടാണ് നൽകുക. അതുപോലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ പെൻഷൻ ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് 50 കോടി രൂപയും അനുവദിക്കുന്നു.

207. ഗ്രാമവികസനത്തിന്റെ അടങ്കൽ 1,160 കോടി രൂപയാണ്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ വിഹിതംകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽ ഇത് 4,000 കോടി രൂപയെക്കാൾ അധികംവരും. 2018-19-ൽ 2100 കോടി രൂപയുടെ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. പി.എം.ജി.എസ്.വൈ.-യുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 282 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. ഇതുപോലെ മറ്റു കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകൾക്കും സംസ്ഥാന വിഹിതം വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കിലയ്ക്ക് 35 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ ഗ്രാമീണ സാങ്കേതികവിദ്യകളും നൂതന വികസന സമ്പ്രദായങ്ങളും ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സന്നദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള 3 കോടി രൂപയും ഉൾപ്പെടും.

208. മഹാത്മാഗാന്ധി തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതിയിൽ നിയമം അനുശാസിക്കും പ്രകാരമുള്ള സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിംഗിന് തുടക്കമായിട്ടുണ്ട്. ഭക്ഷ്യഭദ്രതാ നിയമം, ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന നിയമം, ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് എന്നീ നിയമങ്ങൾ അതാതു മേഖലകളിൽ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടത്തണമെന്ന് അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിന് നയപരമായി തീരുമാനവും കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇവയ്ക്കെല്ലാംകൂടി ഏകോപിതമായൊരു സംവിധാനമുണ്ടാക്കും. സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് പല നിയമ

നിർമ്മാണങ്ങളും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ഏകോപിപ്പിച്ച് സമഗ്രമായൊരു ട്രാൻസ്പരൻസി ആൻഡ് അക്കൗണ്ടബിലിറ്റി നിയമം കൊണ്ടുവരും.

209. ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ രൂപം നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസറെ നിയമിക്കുന്നതാണ്. കേരള ലോക്കൽ അതോറിറ്റീസ് ലോൺസ് ആക്ടിൽ ഉചിതമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി കേരള ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഫണ്ടിനെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തനതു വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഫിനാൻസ് കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പാക്കും.

210. ശുചിത്വമിഷന് 2018-19-ൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ നിന്നും 85 കോടി രൂപയും കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും 67 കോടി രൂപയും ലഭിക്കും.

211. കാസർഗോഡ് പാക്കേജിന് 2013-14 മുതൽ ഇതുവരെ 273 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2018-19-ൽ 95 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വയനാട് പാക്കേജിന് 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

212. ശബരിമല മാസ്റ്റർ പ്ലാനിന് ഇതുവരെ 50 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2018-19-ൽ 28 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ ഇടത്താവളങ്ങളുടെയും ബന്ധപ്പെട്ട റോഡുകളുടെയും വികസനത്തിന് കിഫ്ബിയിൽനിന്നും പണം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

IX

മറ്റു സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ

സഹകരണം

213. സഹകരണ മേഖലയുടെ അടങ്കൽ 155 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് ക്രെഡിറ്റ് സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള വിവിധങ്ങളായ ധനസഹായങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള 57 കോടി രൂപയാണ്. പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മാതൃകാ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പ്രോത്സാഹനമായി 6 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

214. 2018-19-ൽ സഹകരണ മേഖലയിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സംഭവ വികാസം കേരള കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്കിന്റെ രൂപീകരണമായിരിക്കും. 14 ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെയും സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്കിന്റെയും മൂല്യനിർണ്ണയം എസ്.ബി.ഐ. ക്യാപ്സ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരള ബാങ്ക് രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ റിസർവ് ബാങ്ക് മാനദണ്ഡപ്രകാരമുള്ള 9 ശതമാനം മൂലധന പര്യാപ്തത, 5 ശതമാനത്തിന് താഴെ നിഷ്ക്രിയാസ്തി എന്നിവയെല്ലാം ആർജ്ജിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിലയിരുത്തൽ ഏജൻസിയുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആവശ്യമായ ക്യാപിറ്റലൈസേഷൻ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതാണ്.

215. സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കൊച്ചിയിൽ നടത്തുന്ന ഇന്റർനാഷണൽ ബുക്ക് ഫെയറിനും സാഹിത്യ വിജ്ഞാനോത്സവത്തിനും 1 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>നോർക്കയും പ്രവാസികളും</u>

216. പൊടിമണലൂതുന്ന മരുഭൂമിയിലെ വന്യതീക്ഷ്ണത ചുറ്റിവരിയുമ്പോൾ ഖദീജാ മുംതാസിന്റെ ബർസയിലെ നായിക സ്വന്തം നാടിന്റെ മൃദു സ്പർശങ്ങളെക്കുറിച്ചാണോർമ്മിച്ചത്. ഇടവഴിയും വാഴത്തോപ്പുകളും തെങ്ങുകയറ്റത്തിന്റെ ആർപ്പും കുത്തിയൊഴുകുന്ന തോടിന്റെ കുശലം പറച്ചിലും കേരള ക്വയർ ബസ്സിലെ കോളേജുയാത്രകളും ഇനിയൊരിക്കലും തിരികെ പിടിക്കാനാവാത്ത വിദൂരസ്മൃതികളാണോ എന്നാണ് പ്രവാസിയായ സബിത നെടുവീർപ്പിടുന്നത്. ഓരോ പ്രവാസി മലയാളിയും ഈ ഗൃഹാതുരത്വത്തോടൊപ്പം നാടിന്റെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക വളർച്ചകളെക്കുറിച്ചും വേവലാതിപ്പെടുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ പ്രവാസിയായി തുടരുമ്പോഴും തന്റെയും അടുത്ത തലമുറയുടെയും വാസസ്ഥാനം കേരളം തന്നെയായിരിക്കണമെന്നാണ് മഹാഭൂരിപക്ഷവും ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. നാട്ടുമായി അത്തരത്തിൽ പൊക്കിൾക്കൊടിബന്ധം സൂക്ഷിക്കാനാഗ്രിക്കുന്ന ലോകമലയാളികളെ വൈകാരികമായും സാമൂഹ്യമായും സാമ്പത്തികമായും അകംകേരളവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഒരു വഴിത്തിരിവായിരുന്നു ലോക കേരളസഭ. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ നടക്കുന്ന

മറ്റു പല പ്രവാസി സംഗമങ്ങളും പോലെ ഒരു ഒറ്റത്തവണ ആഘോഷമല്ല ലോക കേരളസഭ. കേരളത്തിലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെയും പ്രവാസി പ്രതിനിധികളുടെയും സ്ഥിരം സംവാദ-ആലോചന വേദിയാണിത്. ഈ സഭയ്ക്ക് വിഷയ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുന്നുണ്ട്. വിദേശങ്ങളിൽ പ്രവാസി പ്രൊഫഷണൽ സമിതികൾക്കും ബിസിനസ് ചേംബറുകൾക്കും രൂപം നൽകും. പ്രവാസി നിക്ഷേപം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് കേരള വികസന നിധി, എൻ.ആർ.ഐ. നിക്ഷേപത്തിനുള്ള പ്രത്യേക ഏകജാലകം, സാദ്ധ്യതാ പഠനങ്ങളും മേഖല തിരിച്ചുള്ള മെൻഡറിംഗും ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ലോക മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ബിസിനസ്സ് ചേംബറുകൾക്കു രൂപം നൽകുന്നതാണ്. ഇതുപോലുള്ള തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും അടുത്ത ലോക കേരളസഭയുടെയും ഗ്ലോബൽ കേരള ഫെസ്റ്റിവെലിന്റെയും സംഘാടനത്തിനും 19 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

217. ദുരന്ത ക്ലേശബാധിതരായ ഒരു ലക്ഷത്തിൽ താഴെ വാർഷിക വരുമാനമുള്ള പ്രവാസികൾക്ക് ഒറ്റത്തവണ സഹായം നൽകുന്നതിന് സാന്ത്വനം എന്ന സ്കീമിന് രൂപം നൽകുകയാണ്. ചികിത്സാച്ചെലവ്, നിയമസഹായം, എയർ ആംബുലൻസ്, മൃതദേഹം തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരൽ, ജയിൽ വിമോചിതർക്കുള്ള സഹായം തുടങ്ങിയവയ്ക്കെല്ലാമായി 16 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

218. ബോധവൽക്കരണത്തിനും കുടിയേറ്റ സഹായത്തിനുംവേണ്ടി 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രവാസികളുടെ ഓൺലൈൻ റിയൽ ടൈം ഡാറ്റാ ബേസ് സൃഷ്ടിക്കും. ഒരു ഗ്രീവൻസ് റിഡ്രസൽ സെല്ലും സ്ഥാപിക്കും. നിയമവിരുദ്ധ റിക്രൂട്ട്മെന്റുകൾക്കെതിരെയുള്ള ബോധവൽക്കരണത്തിനും കുടിയേറ്റത്തിനുള്ള ഫിനിഷിംഗ് – നൈപുണീ പരിശീലനത്തിനും സംവിധാനം സൃഷ്ടിക്കും. 24 മണിക്കൂർ ഹെൽപ് ലൈനും ഗ്രീവൻസ് സെല്ലും ആരംഭിക്കും.

219. നോർക്ക റൂട്ട്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു ജോബ് പോർട്ടൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും വിദേശ തൊഴിലുടമകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

220. നോർക്ക വെൽഫെയർ ഫണ്ടിന് 9 കോടി രൂപ പ്രത്യേകം അനുവദിക്കുന്നു. വെൽഫെയർ ഫണ്ടിൽ നിന്നാണ് ഇപ്പോൾ പ്രവാസികൾക്ക് പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നത്. 300 രൂപ പ്രതിമാസ അംശദായം അടയ്ക്കുന്നവർക്ക് പ്രതിമാസം 2,000 രൂപ വീതമാണ് പെൻഷൻ. ഇത് അനാകർഷകമാണെന്നുള്ള വിമർശനമുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവാസിക്ഷേമ പെൻഷനുപുറമേ പെൻഷൻ ഫണ്ടിലേയ്ക്കുള്ള പ്രത്യേക നിക്ഷേപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉയർന്ന പെൻഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്. പ്രവാസി ചിട്ടിയിൽ വട്ടമെത്തുന്നതോ നറുക്കു വീഴുന്നതോ ആയ തുക പെൻഷൻ ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് ഡെപ്പോസിറ്റ് ചെയ്താൽ പെൻഷൻ നൽകുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു സ്കീമിന് എൽ.ഐ.സി.യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

221. ഷാർജ ഷെയ്ഖിന്റെ സന്ദർശനവേളയിൽ കേരള - അറബ് സാംസ്കാരിക പഠനകേന്ദ്രം കോഴിക്കോട് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇത് നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ടോക്കൺ പ്രൊവിഷനായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

222. തിരിച്ചുവരുന്ന പ്രവാസികളുടെ പുനരധിവാസത്തിനും നോർക്ക ബിസിനസ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്ററിനുംവേണ്ടി 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എൻ.ആർ.ഐ. കമ്മീഷന് 3 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. അങ്ങനെ മൊത്തം പ്രവാസി മേഖലയ്ക്കുവേണ്ടി ബജറ്റിൽ 80 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

തൊഴിൽ

223. ലേബർ കമ്മീഷണറേറ്റിനുവേണ്ടി 401 കോടി രൂപയും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ട്രെയിനിംഗിന് 132 കോടി രൂപയും നാഷണൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് സർവ്വീസിന് 30 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. തൊഴിൽ വകുപ്പ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഐ.ടി.ഐ.-കളുടെ നവീകരണത്തിന് 55 കോടി രൂപയും അക്കാദമി ഫോർ സ്കിൽ എക്സലൻസിന് 38 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

224. ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ സംസ്ഥാനത്തിനു നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സംഭാവനകൾ നിസ്തുലമാണ്. ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ സംസ്ഥാനത്തെ സാഹചര്യങ്ങളെ കുറിച്ച് സമഗ്രമായ പഠനം നടത്തും. ആർ.എസ്.ബി.വൈ. ആരോഗ്യ ഇൻഷ്വറൻസിൽ ഇവർക്ക് അംഗത്വം നൽകും. ക്ഷേമനിധിയിലെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഗണ്യമായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു മാത്രമേ സ്വമേധയാ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താനാകൂ. കെട്ടിട നിർമ്മാണ സെസ്സിൽ നിന്ന് 50 കോടി രൂപ ഈ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. സെസ്സിന്റെ കളക്ഷൻ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. നിയമസഹായം, സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ എന്നിവ ഇതര സംസ്ഥാനത്തൊഴിലാളികൾക്ക് വേഗത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സുസാദ്ധ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ തുറക്കും.

ട്രഷറി

225. ട്രഷറി വകുപ്പിന് 22 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതു മുഖ്യമായും ട്രഷറിയുടെ ഐ.ടി. നെറ്റ്‌വർക്ക് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ചെലവഴിക്കുക. ട്രഷറി – സംയോജിത ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (ഐ.എഫ്.എം.എസ്.) നടപ്പിലായതോടെ ട്രഷറികളിലെ പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ മികവുറ്റതായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ട്രഷറികളിൽ ചെന്ന് സേവനംപറ്റുന്ന പെൻഷൻകാർപോലുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ദീർഘനേരം കാത്തുനിൽക്കേണ്ട അവസ്ഥയുണ്ട്. ഇത് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി ട്രഷറി സേവനങ്ങൾക്ക് വെർച്വൽ ക്യൂ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തും. നേരത്തെക്കൂട്ടി ട്രഷറി വെബ്സൈറ്റ് മുഖാന്തിരം നിശ്ചയിക്കുന്ന സമയത്ത് ട്രഷറിയിലെത്തി സേവനം കൈപ്പറ്റാൻ ഈ സംവിധാനം സഹായകമാകും. 2018-19-ൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന 50 ട്രഷറികളിൽ ഇതു നടപ്പാക്കും. ഐ.എഫ്.എം.എസ്. നടപ്പായതോടെ ട്രഷറികൾ പരസ്പര ബന്ധിതമാവുകയും കോർ ബാങ്കിംഗ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാവുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നടപ്പു സാമ്പത്തിക വർഷംതന്നെ മൊബൈൽ ബാങ്കിംഗ്

സൗകര്യം ട്രഷറികളിൽ ഏർപ്പെടുത്തും. 2018-19-ൽ ട്രഷറിയിൽ അക്കൗണ്ടുള്ളവർക്ക് നെറ്റ് ബാങ്കിംഗ് സൗകര്യവും ഡെബിറ്റ്-ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ് സൗകര്യവും ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ട്രഷറിയിൽ പുതിയ പൗരാവകാശരേഖ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടത്തും. സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിലും അല്ലാതെയും വരുന്ന പരാതികൾ പരിഹരിക്കാൻ അദാലത്തുകൾ വരുന്ന സാമ്പത്തികവർഷം നടപ്പാക്കും. ബില്ലുകളും മറ്റും ഇലക്ട്രോണിക്കായി സമർപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഫിസിക്കൽ ഫോമിലും ഇപ്പോൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വരുന്ന സാമ്പത്തികവർഷം പൂർണ്ണമായും ഡിജിറ്റൽ രൂപത്തിൽ മാത്രം ബില്ലുകളും മറ്റും സമർപ്പിക്കുന്ന അവസ്ഥ നിലവിൽവരും. പെൻഷൻ രേഖകൾ പൂർണ്ണമായും ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്ത് പെൻഷനേഴ്സ് ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റവും 2018-19-ൽ നടപ്പിലാകും. പൂർണ്ണമായും കമ്പ്യൂട്ടറധിഷ്ഠിത ഇ-സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് ട്രഷറികൾ രൂപാന്തരപ്പെടും.

226. അടുത്ത ധനകാര്യവർഷം ആദ്യം മുതൽ സംസ്ഥാന ജീവനക്കാരുടെയും പെൻഷൻകാരുടെയും ശമ്പളവും പെൻഷനും ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടു വഴിയാണ് വിതരണം ചെയ്യുക. മാർച്ച് മാസത്തിൽ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ മുഴുവൻ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളവും ഈ രീതിയിലാണ് വിതരണം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ജീവനക്കാർക്ക് തങ്ങളുടെ ശമ്പളം പിൻവലിക്കുന്നതിനോ മറ്റു ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേയ്ക്ക് മാറ്റുന്നതിനോ ഒരു നിയന്ത്രണവും ഉണ്ടാകില്ല. ജീവനക്കാരും പെൻഷൻകാരും മുൻകൂട്ടി നിർദ്ദേശം നൽകിയാൽ ശമ്പളവും പെൻഷനും നിർദ്ദിഷ്ട ദിവസങ്ങളിൽ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേയ്ക്ക് ഓട്ടോമാറ്റിക്കായി കൈമാറി കൊടുക്കുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ധനസഹായം ഇപ്പോൾ ശമ്പളദിവസം ലഭിക്കുന്നില്ല. മാസം പകുതി കഴിഞ്ഞേ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. തന്മൂലം മാസാരംഭത്തിലുണ്ടാകുന്ന വെയ്സ് ആൻഡ് മീൻസ് ഞെരുക്കം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഈ പുതിയ സമ്പ്രദായം സഹായിക്കും. 2010-ൽ ആരംഭിച്ച ഇതിനായുള്ള ഉദ്യമം ഇപ്പോഴാണ് ഫലപ്രാപ്തിയിൽ എത്തുന്നത്.

<u>ആസൂത്രണ ബോർഡ്</u>

227. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിന്റെ അടങ്കൽ 22 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 17 കോടി രൂപയും ജില്ലാ ആസൂത്രണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടിയുള്ളതാണ്.

228. ഐ.എം.ജി.-ക്ക് 22 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റിന് പുതിയ ഹോസ്റ്റൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 3 കോടി രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു.

<u>രജിസ്ട്രേഷൻ</u>

229. രജിസ്ട്രേഷൻ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിന് 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 7 കോടി രൂപ പഴയ റെക്കോർഡുകൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ്.

<u>പോലീസ്</u>

230. പോലീസ് വകുപ്പിന്റെ ആകെ അടങ്കൽ 160 കോടി രൂപയാണ്. പോലീസ് വകുപ്പിന്റെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് സർക്കാർ നൽകുന്ന പ്രാധാന്യത്തിന്റെ ഒരു തെളിവാണിത്. ജനമൈത്രി സുരക്ഷാ പ്രോജക്ട് 100 പൊലീസ് സ്റ്റേഷനുകളിൽക്കൂടി ആരംഭിക്കും. സ്റ്റുഡന്റ്സ് പൊലീസ് കേഡറ്റ് ഇപ്പോൾ 574 സ്കൂളുകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പുതിയതായി 100 സ്കൂളുകളി ലേയ്ക്കുകൂടി വ്യാപിപ്പിക്കും. ഇതിനായി 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 20 കോടി രൂപ വിവിധ ഐ.ടി. അധിഷ്ഠിത സംവിധാനങ്ങൾക്കും 50 കോടി രൂപ പുതിയ കെട്ടിടങ്ങൾക്കും വകയിരുത്തുന്നു. വിജിലൻസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് നവീകരണത്തിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>ജയിൽ</u>

231. ജയിൽ ചപ്പാത്തിയുടെയും ചിക്കന്റെയും ജനപ്രിയത ജയിൽ തൊഴിലിന് പുതിയൊരു മാനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്ക് നല്ല ഭക്ഷണം ലഭ്യമാക്കുന്ന ഒരു സംവിധാനമായി ഇതു മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ചുരുങ്ങിയ വേതനത്തിന് തടവുകാർ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ലാഭം മുഴുവൻ ഖജനാവിലേയ്ക്ക് മുതൽക്കൂട്ടുകയാണ്.

ഈ ലാഭവിഹിതത്തിന്റെ 50 ശതമാനം പ്രിസൺ ഡെവലപ്മെന്റ് ഫണ്ട് എന്ന നിലയിൽ അനുവദിക്കുന്നു. ഇത് തടവുകാരുടെ ക്ഷേമത്തിനും ജയിലുകളിലെ അത്യാവശ്യം അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും ഉപയോഗപ്പെടു ത്താവുന്നതാണ്. ജയിലുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 14.50 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

എക്സൈസ്

232. എക്സൈസ് വകുപ്പിന്റെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരള സംസ്ഥാന ലഹരി വർജ്ജന മിഷൻ - വിമുക്തിയുടെ ഭാഗമായി സർക്കാർ ആശുപത്രിയോടുകൂടി ചേർന്ന് ഡി-അഡിക്ഷൻ സെന്ററുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ഇവയിൽ നാലെണ്ണം നെടുങ്ങോലം (കൊല്ലം), ചാലക്കുടി (തൃശ്ശൂർ), പയ്യന്നൂർ (കണ്ണൂർ), റാന്നി (പത്തനംതിട്ട) താലൂക്ക് ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സുകളിലും പാലാ (കോട്ടയം), ആലുവ (എറണാകുളം), നെയ്യാറ്റിൻകര (തിരുവനന്തപുരം), കൽപ്പറ്റ (വയനാട്) എന്നീ നാല് ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ മാവേലിക്കര ജില്ലാ ആശുപത്രിയിലും പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ അഗളി പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിലുമാണ് സ്ഥാപിക്കുന്നത്. സ്കൂളുകളിൽ ലഹരിമരുന്ന് വിരുദ്ധ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കും.

ഫയർ ഫോഴ്സ്

233. ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവ്വീസ് എല്ലാത്തരം ദുരന്ത ലഘൂകരണ, നിവാരണ പ്രവൃത്തികളിലും സേവനം നൽകുന്ന ഒരു വകുപ്പായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിനനുസരിച്ച് വകുപ്പിലും ലഭ്യമായ സൗകര്യങ്ങളിലും കാലാനുസൃതമായിട്ടുള്ള പുതുക്കലുകൾ അനിവാര്യമാണ്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെയും മറ്റും പശ്ചാത്തലത്തിൽ നാം ആർജ്ജിക്കേണ്ട ദുരന്തനിവാരണ തയ്യാറെടുപ്പുകളിൽ സുപ്രധാനമായ ഒന്നാണ് ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവ്വീസിന്റെ ആധുനീകരണം. ആധുനിക ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും വകുപ്പിന്റെ നവീകരണത്തിനുമായി 65 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഉയർന്ന കെട്ടിടങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന അഗ്നിബാധയും മറ്റും

നേരിടുന്നതിനുള്ള ലാഡറും പ്ലാറ്റ്ഫോമുമടക്കം ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കുന്നതിനാണ് ഈ തുക ഉപയോഗിക്കുക. ഇതടക്കം ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവ്വീസിന് 70 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തുന്നത്.

റവന്യൂ

234. വകുപ്പിന് മൊത്തം 120 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 50 കോടി രൂപ കേരള ലാൻഡ് സെറ്റിൽമെന്റ് അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്. 2018-19-ൽ 427 വില്ലേജുകളിൽ റീസർവ്വേ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിനായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സമയബന്ധിതമായി റീസർവ്വേ പൂർത്തീകരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി സാറ്റലൈറ്റ് വിവരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഡിജിറ്റലൈസേഷൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. വില്ലേജ് ഓഫീസുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഹൗസിംഗ്

235. പാർപ്പിട മേഖലയ്ക്ക് മൊത്തം 85.41 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 54.10 കോടി രൂപ കേരള ഹൗസിംഗ് ബോർഡിനാണ്. ഗൃഹശ്രീ പാർപ്പിട പദ്ധതി പ്രകാരം സന്നദ്ധ സംഘങ്ങൾക്ക് രണ്ടു ലക്ഷം രൂപ വീടൊന്നിന് സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നു. 2018-19-ൽ 1250 വീടുകൾക്ക് ധനസഹായം നൽകും. മെഡിക്കൽ കോളജുകൾക്കുള്ള ആശ്വാസ് റെന്റൽ സ്കീമിന് 4.3 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ജുഡീഷ്യറി

236. സർവ്വീസിന് 26 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോടതിയുടെ ഇ-ഗവേണൻസിനാണ് പ്രാമുഖ്യം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. സബോർഡിനേറ്റ് കോടതികളുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോടതി കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 60 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ലീഗൽ മെട്രോളജി

237. ലീഗൽ മെട്രോളജി വകുപ്പിന് 11 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതു മുഖ്യമായും ലബോറട്ടറികളുടെ കാലിബറേഷൻ ആൻഡ് മെഷർമെന്റ് കപ്പാസിറ്റി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത്.

സ്റ്റേഷനറി ആൻഡ് പ്രിന്റിംഗ്

238. വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ 11 സർക്കാർ പ്രസ്സുകളാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അത്ഭുതാവഹമായ മാറ്റങ്ങളാണ് അച്ചടി സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഈ സാങ്കേതിക മികവ് ആർജ്ജിക്കാനായാൽ പുസ്തകങ്ങളടക്കം സർക്കാരിന് ആവശ്യമുള്ള സുരക്ഷിത അച്ചടികളുടെ നിർവ്വഹണം ഏറെ കാര്യക്ഷമമായി മാറും. സർക്കാർ പ്രസ്സുകൾക്ക് ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾക്ക് 7 കോടി രൂപയടക്കം അച്ചടി വകുപ്പിന് 10 കോടി രൂപ പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയുടെ നവീകരണത്തിനുള്ള സമഗ്ര പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിനായി 100 കോടി രൂപ കിഫ്ബിയിൽ വകയിരുത്തിയിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കി. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് എക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്

239. സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കു ശേഖരണത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനം കാർഷിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സ്കീമാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി 55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

X

നികുതി

കേരള സംസ്ഥാന ചരക്ക് സേവന നികുതി

240. 2017 ജൂലൈ മുതൽ ചരക്ക് സേവന നികുതി നിയമം കേരളത്തിലും നടപ്പിലാക്കി. വാണിജ്യ നികുതി വകുപ്പിനെ ചരക്ക് സേവന നികുതി

വകുപ്പ് എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തു. പുതിയ നികുതി നിയമത്തിന്റെ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുവാൻ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സാദ്ധ്യതകൾ ഉപയോഗിച്ച് വകുപ്പിനെ ആധുനികവൽക്കരിക്കുകയാണ് അടുത്ത നടപടി.

241. വകുപ്പിന്റെ ഐ.ടി. ഹാർഡ്‌വെയർ സംവിധാനം പൂർണ്ണമായും നവീകരിക്കുവാനും പുതിയ ആശയങ്ങൾ ഇതോടനുബന്ധിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സമഗ്ര പഠനം നടത്തുവാനുമായി ഈ രംഗത്ത് പ്രാവീണ്യമുള്ള ഏജൻസിയെ നിയമിക്കുന്നതും സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതുമാണ്.

242. അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ചരക്കുനീക്കം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഇ-വേബിൽ (e-Waybill) സമ്പ്രദായം ഫെബ്രുവരി 1 മുതൽ നടപ്പിലായിക്കഴിഞ്ഞു. കള്ളക്കടത്തും നികുതിവെട്ടിച്ചുള്ള ചരക്കുനീക്കവും കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രധാന അതിർത്തികളിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിരീക്ഷണ ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിക്കും. നിരീക്ഷണ ക്യാമറകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന ചരക്കുവാഹനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ഇ-വേബില്ലുകൾ വഴി ജി.എസ്.ടി. നെറ്റ്‌വർക്ക് പോർട്ടലിൽ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിനും ഇല്ലെങ്കിൽ തത്സമയംതന്നെ മൊബൈൽ സ്ക്വാഡുകളെ അറിയിക്കുന്നതിനുമുള്ള സംവിധാനം സജ്ജമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ഇ-വേബിൽ സമ്പ്രദായം ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഇതു സഹായകരമാകും. കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആർ.എഫ്.ഐ.ഡി. സമ്പ്രദായം നടപ്പാക്കുന്നതോടെ ഈ സംവിധാനം സ്വയം പ്രവർത്തനക്ഷമമായി മാറുകയും ചെയ്യും.

243. ചരക്ക് സേവന നികുതി വകുപ്പിന്റെ ഇന്റലിജൻസ് സ്ക്വാഡുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും 24x7 അടിസ്ഥാനത്തിൽ വാഹന പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് സംവിധാനമൊരുക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിനായി ഇന്റലിജൻസ് സ്ക്വാഡുകൾ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുകയും പരിശോധനകൾക്ക് ആവശ്യമായ ആധുനിക ഉപകരണങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

കേരള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി

244. 2017 ജൂൺ വരെ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വാറ്റ് റിട്ടേണുകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുവാൻ ഒരു അവസരംകൂടി നൽകണമെന്ന് വ്യാപാരികൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭ്യർത്ഥന മാനിച്ച് 2017 ജൂൺവരെ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള റിട്ടേണുകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുവാൻ ഒരു അവസരംകൂടി നൽകുന്നു. വിറ്റുവരവിനോ നികുതിക്കോ വ്യത്യാസം വരുത്താതെ റിട്ടേണുകളുടെ സാങ്കേതിക പിഴവുകൾ അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ച് തിരുത്താവുന്നതാണ്. മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി നിയമം സെക്ഷൻ 42 പ്രകാരം ഓഡിറ്റ് സ്റ്റേറ്റ്മെൻറുകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വ്യാപാരികൾക്ക് റിട്ടേണുകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്താവുന്നതാണ്. റിട്ടേണുകളിൽ വരുത്തുന്ന ഭേദഗതികൾ സ്വീകരിച്ചാലും വാറ്റ് നിയമപ്രകാരമുള്ള മറ്റു നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാകില്ല. എന്നാൽ അസെസ്സ്മെൻറ് നടപടികൾക്ക് ഇതിനകം നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുള്ള വ്യാപാരികൾക്ക് ഈ ആനുകൂല്യം ലഭ്യമല്ല. ഭേദഗതികൾക്കുള്ള അപേക്ഷകൾ 2018 ജൂൺ 30-നകം സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

245. 2017-18 ബജറ്റിൽ 2010-11 വരെയുള്ള വിൽപ്പന നികുതി, കാർഷികാദായ നികുതി, മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി, ആഡംബര നികുതി എന്നീ ആക്ടുകൾ പ്രകാരമുള്ള അസെസ്സ്മെന്റുകളിൽ വന്നിട്ടുള്ള നികുതി കുടിശ്ശികയ്ക്ക് ആംനസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഈ ആംനസ്റ്റി പ്രകാരമുള്ള ഓപ്ഷനുകൾ സമർപ്പിക്കാനും തുക അടയ്ക്കാനുമുള്ള കാലാവധി 2018 ജൂൺ 30 വരെ നീട്ടി നൽകുന്നു. ആംനസ്റ്റിയുടെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകളിൽ മാറ്റമില്ല.

246. 2017-18 ബജറ്റിൽ അനുമാന നികുതിദായകർക്ക് പ്രത്യേക ആംനസ്റ്റി നൽകിയിരുന്നു. ഈ സ്കീം പ്രകാരം ഓപ്ഷൻ നൽകുവാനും തുക അടയ്ക്കാനുമുള്ള കാലാവധി 2018 ജൂൺ 30 വരെ നീട്ടുന്നു. വാറ്റ് രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കാതെ അസസ്സ്മെൻറുകൾ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതും നടപടികൾ നേരിടുന്നതുമായ വ്യാപാരികൾക്കും അനുമാന

നികുതിദായകർക്ക് നൽകിയ സ്കീം പ്രകാരം കുടിശ്ശിക അടച്ചു തീർക്കാവുന്നതാണ്. ഇവർ ആംനസ്റ്റിയിൽ നിർണ്ണയിക്കുന്ന തുകയ്ക്കു പുറമേ രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസും തുല്യമായ തുക പിഴയും അടയ്ക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ അന്തർസംസ്ഥാന വാങ്ങലുകളോ വിൽപ്പനയോ നടത്തിയ വ്യാപാരികൾ ഈ പദ്ധതിയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നതല്ല. ഇത്തരം കേസ്സുകളിൽ 2016-17 വരെയുള്ള വിറ്റുവരവ് പരിഗണിച്ച് തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

247. രജിസ്റ്റേർഡ് ട്രേഡ് നെയിം ഉപയോഗിച്ച് ബേക്കറി ഉൽപന്നങ്ങൾ വിറ്റ വ്യാപാരികൾക്ക് 2016-17 ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ആംനസ്റ്റി പ്രകാരം തുക അടയ്ക്കേണ്ട കാലാവധി 2018 മാർച്ചിൽ അവസാനിക്കുന്നതാണ്. ചെറുകിട/ ഇടത്തരം വ്യാപാര സംരംഭങ്ങളായ ഇത്തരം യൂണിറ്റുകൾക്കും വ്യാപാരികൾക്കും നോട്ടുനിരോധനം തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ തുക പൂർണ്ണമായും അടച്ചുതീർക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ കാലാവധി നീട്ടി നൽകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചിരുന്നു. ഈ ആവശ്യം പരിഗണിച്ച് ബാക്കി തുക 24 പ്രതിമാസ ഗഡുക്കളായി അടയ്ക്കുവാനുള്ള അവസരം നൽകുന്നു. ആംനസ്റ്റിയുടെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾക്ക് മാറ്റമില്ല.

248. അന്തർസംസ്ഥാന വിൽപന നടത്തുന്ന അടയ്ക്കാ വ്യാപാരികൾക്ക് അവർ നൽകുന്ന സി ഫോറത്തിൻറെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2 ശതമാനം നികുതി ബാദ്ധ്യത മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ ഈ വ്യാപാരികൾ സമർപ്പിച്ച പല സി ഫോറങ്ങളും നിയമപ്രകാരം സ്വീകരിക്കാൻ യോഗ്യമല്ലെന്ന് വകുപ്പിന്റെ അന്വേഷണത്തിൽ തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അടയ്ക്ക വിൽപന നടത്തിയ വ്യാപാരികൾക്ക് ഇതുമൂലം ഒട്ടേറെ വർഷങ്ങളിലെ 5 ശതമാനം നികുതി ഒരുമിച്ച് അടയ്ക്കേണ്ട അവസ്ഥ വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം വ്യാപാരികളുടെ നികുതിഭാരത്തിന് ഇളവുകൾ നൽകണമെന്ന ആവശ്യം ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതുപരിഗണിച്ച് അടയ്ക്ക അന്തർസംസ്ഥാന വ്യാപാരം നടത്തിയ വ്യാപാരികൾക്ക് മാത്രമായി താഴെപ്പറയുന്ന നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി ആംനസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.

(1) സമർപ്പിച്ച സി ഫോറങ്ങൾ നിരസിച്ച് അന്തർസംസ്ഥാന വിറ്റുവരവിന് പൂർണ്ണനികുതി ചുമത്തിയ അടയ്ക്കയുടെ നികുതി ബാദ്ധ്യതയ്ക്ക് മാത്രമാണ് ഈ ആംനസ്റ്റി ബാധകമാകുന്നത്.

(2) സമർപ്പിച്ച സി ഫോറങ്ങൾ നിരസിച്ച് ചുമത്തിയ പിഴയ്ക്കും നികുതി നിർണ്ണയ ഉത്തരവു പ്രകാരമുണ്ടായ പലിശയ്ക്കും ഇളവു നൽകുന്നു. നികുതി പൂർണ്ണമായും അടയ്ക്കണം.

(3) ഇതിനകം നികുതി നിർണ്ണയ ഉത്തരവ് ലഭിച്ച വ്യാപാരികൾ 2018 മേയ് 31-നകം ആംനസ്റ്റിക്ക് അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്. മറ്റു വ്യാപാരികൾ നികുതി നിർണ്ണയ ഉത്തരവ് ലഭിച്ച് ഒരു മാസത്തിനകം അപേക്ഷ നൽകിയിരിക്കണം. യുക്തമായ സാഹചര്യത്തിൽ അപേക്ഷ നൽകേണ്ട തീയതി നികുതി കമ്മീഷണർക്ക് നീട്ടി നൽകാവുന്നതാണ്.

(4) ഇത്തരം അപേക്ഷകൾ 2019 മാർച്ച് 31 വരെ ഫയൽ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(5) ആംനസ്റ്റി പ്രകാരം തുക തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ 12 പ്രതിമാസ തുല്യഗഡുക്കളായി അടച്ചുതീർക്കേണ്ടതാണ്.

(6) ഇതുസംബന്ധമായി എല്ലാ ഫോറങ്ങളിലും നിലനിൽക്കുന്ന കേസ്സുകൾ പിൻവലിക്കേണ്ടതാണ്.

(7) ഇതിനകം അടച്ച പിഴയും പലിശയും നികുതി ബാദ്ധ്യതയിലേയ്ക്ക് പുനഃക്രമീകരിക്കുന്നതല്ല.

249. 2011-12 വരെയുള്ള നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കാനുള്ള കാലാവധി 2018 മാർച്ച് 31-ന് അവസാനിക്കുകയാണ്. 2011-12 വരെയുള്ള നികുതി നിർണ്ണയങ്ങളുടെ കാലാവധി 2019 മാർച്ച് 31 വരെ നീട്ടി നൽകുന്നു.

250. മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി നിയമത്തിൽ ഇനിയും ധാരാളം നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ ബാക്കി നിൽക്കുകയാണ്. ജി.എസ്.ടി. നിയമം നടപ്പാക്കിയതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വാറ്റ് നിയമപ്രകാരമുള്ള എല്ലാ അസസ്സ്മെൻറുകളും സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി ഡെപ്യൂട്ടി കമ്മീഷണർമാരെക്കൂടി നികുതി നിർണ്ണയാധി കാരികളായി ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നു. ഡെപ്യൂട്ടി കമ്മീഷണർ നടത്തുന്ന നികുതി നിർണ്ണയത്തിന്റെ അപ്പീൽ നൽകേണ്ടത് ജോയിൻറ് കമ്മീഷണറാണ്. തുടർന്നുള്ള അപ്പീൽ വാറ്റ് ട്രൈബ്യൂണലിലും

നൽകണം. കഴിഞ്ഞ വർഷം നൽകിയ ആംനസ്റ്റി പദ്ധതി വളരെ കുറച്ച് വ്യാപാരികൾ മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് പുതിയതായി വാറ്റ് നികുതിദായകർക്കുള്ള ആംനസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നില്ല. എത്രയും പെട്ടെന്ന് അസെസ്സ്മെന്റുകൾ പൂർത്തീകരിച്ച് റവന്യൂ റിക്കവറി അടക്കമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

251. മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ ഭേദഗതികളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്.

252. ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത വിദേശമദ്യത്തിനും, ബിയറിനും നിലവിലെ വിൽപ്പന നികുതി സർച്ചാർജ്, സാമൂഹിക സുരക്ഷാ സെസ്സ്, മെഡിക്കൽ സെസ്സ്, പുനരധിവാസ സെസ്സ്, ടേൺ ഓവർ ടാക്സ് എന്നിവ ഈടാക്കി വരുന്നു. ഇവയിൽ സർച്ചാർജ്, സാമൂഹിക സുരക്ഷ സെസ്സ്, മെഡിക്കൽ സെസ്സ്, പുനരധിവാസ സെസ്സ് എന്നിവ എടുത്തു കളയാനും തത്തുല്യമായി വിൽപ്പന നികുതി നിരക്ക് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനും തീരുമാനിക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ നിർമിത വിദേശമദ്യത്തിന്റെ വിൽപ്പന നികുതി 400 രൂപ വരെ വിലയുള്ളതിനു 200 ശതമാനമായും 400 രൂപയ്ക്കുമുകളിൽ വിലവരുന്നതിന് 210 ശതമാനമായും പരിഷ്കരിക്കുന്നു. ബിയറിന്റെ നികുതി 100 ശതമാനമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നു. വിവിധയിനം സെസ്സും സർച്ചാർജും ഒഴിവാക്കിയതിനാൽ ഈ പരിഷ്കരണത്തിലൂടെ മദ്യത്തിന്റെ മൊത്തവിൽപ്പന വിലയിൽ കാര്യമായ വർദ്ധന ഉണ്ടാകാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ നാമമാത്രമായ അധികവരുമാനം മാത്രമേ ഇതിലൂടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുള്ളൂ.

253. അബ്കാരി നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും അനുസരിച്ച് ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെയും വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെയും വിപണനം ബിവറേജസ് കോർപ്പറേഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. എന്നാൽ നാളിതുവരെ കോർപ്പറേഷൻ വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യം വിപണനം നടത്തിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെ അനധികൃത വ്യാപാരം നടക്കുന്നതായി പരാതികൾ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് സർക്കാരിന് റവന്യൂ നഷ്ടം വരുത്തുന്നുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ബിവറേജസ് കോർപ്പറേഷൻ വിദേശ നിർമ്മിത

വിദേശ മദ്യത്തിന്റെ വ്യാപാരവും വിപണനവും ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. നിലവിൽ 150 ശതമാനം ഇറക്കുമതി തീരുവയുള്ള വിദേശ-നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിനും വൈനിനും മത്സര ക്ഷമമായ നികുതി ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ആയതിനാൽ വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെ വിൽപ്പന നികുതി 78 ശതമാനമായും വിദേശ നിർമ്മിത വൈനിന്റെ വിൽപ്പന നികുതി 25 ശതമാനമായും നിശ്ചയിക്കുന്നു. വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെ വിപണനംമൂലം ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത വിദേശ മദ്യത്തിന്റെ വിൽപ്പനയെ ബാധിക്കാതിരിക്കാൻ വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശമദ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനവില ഇറക്കുമതി തീരുവ ഇല്ലാതെ കെയ്സ് ഒന്നിന് 6,000 രൂപയായും വൈനിന് 3,000 രൂപയായും നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനു പുറമേ അബ്കാരി നിയമ പ്രകാരമുള്ള പ്രത്യേക ഫീസ് പ്രൂഫ് ലിറ്ററിന് 87 രൂപ 70 പൈസ വിദേശ നിർമ്മിത വിദേശമദ്യത്തിന് ഏർപ്പെടുത്തുന്നു. വിദേശ നിർമ്മിത വൈനിന് ഒരു ബൾക്ക് ലിറ്ററിന് 1.25 രൂപ പ്രത്യേക ഫീസായി ഈടാക്കും. ഇതിനാവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി ആക്ട്, സർചാർജ് ഓൺ ടാക്സസ് ആക്ട്, കേരള അബ്കാരി ആക്ട് എന്നിവയിൽ വരുത്തുന്നതാണ്. ഇതിൽ നിന്നും 60 കോടി രൂപ അധിക നികുതി വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

മോട്ടോർ വാഹന നികുതി

254. കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെടേണ്ട 1,500-ഓളം ആഡംബര വാഹനങ്ങളും 2,000-ഓളം മറ്റു കാറുകളും പുതുച്ചേരിയിൽ വ്യാജമേൽവിലാസത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് സ്ഥിരമായി കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ടാണ് പൊലീസിന്റെയും മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പിന്റെയും അന്വേഷണത്തിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇത്തരം വാഹനങ്ങളിൽ നിന്നും നികുതി ഈടാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. വാഹന ഉടമകളിൽ പലരും നിയമപരമായ ഭവിഷ്യത്തുകളെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണമായും ബോധവാൻമാരായിട്ടായിരുന്നില്ല ഇത്തരം ഇടപാടുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടതെന്ന് വ്യക്തമാണ്. ഇവർക്ക് ഒരു ആംനസ്റ്റി സ്കീം പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിൽ

വാഹനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ അടയ്ക്കേണ്ടുന്ന തുക ഒടുക്കിയാൽ അവരുടെമേലുള്ള നിയമനടപടികൾ സർക്കാർ പുനഃപരിശോധിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാത്തവരുടെ പേരിൽ വാഹനം കണ്ടുകെട്ടൽ അടക്കമുള്ള കർശന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഇത്തരം വാഹന ഉടമകൾ ക്രിമിനൽ നടപടികൾ നേരിടേണ്ടി വരുമെന്ന ഭയത്താൽ സംസ്ഥാനത്തിന് അടയ്ക്കേണ്ടതായ നികുതി അടയ്ക്കുന്നതിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുകയാണ്. 2018 ഏപ്രിൽ 30 വരെ മാത്രമേ ഈ ആംനസ്റ്റി ആനുകൂല്യം നിലവിലുണ്ടാകൂ. പുതുച്ചേരിയിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് കേരളത്തിൽ സ്ഥിരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വാഹന ഉടമകൾ സംസ്ഥാനത്ത് അടയ്ക്കേണ്ടതായ നികുതി അടച്ച് തുടർ നടപടികളിൽനിന്നും വിമുക്തരാകുവാനുള്ള ഈ അവസരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുമെന്ന കരുതട്ടെ. ഇതുവഴി സർക്കാരിന് 100 കോടി രൂപയുടെ അധികവരുമാനം ലഭിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

255. ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെയും എൽ.പി.ജി./സി.എൻ.ജി. ഉപയോഗിച്ച് ഓടുന്ന ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെയും നിലവിലെ വാർഷിക നികുതി 500 രൂപയിൽ നിന്ന് 450 രൂപയായി കുറയ്ക്കുന്നു. പുതുതായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം വാഹനങ്ങൾ 5 വർഷത്തേക്ക് 2,000 എന്ന നിരക്കിൽ നികുതി അടയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

256. ഇലക്ട്രിക് വാഹനമായ ഇ-റിക്ഷകൾ സംസ്ഥാനത്ത് കൂടുതലായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇവയുടെ സീറ്റുകൾ നാലിൽ കൂടുതലായതിനാൽ പുതുതായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം വാഹനങ്ങളിൽനിന്നും അവയുടെ വിലയുടെ 6 ശതമാനം നികുതി 15 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ച് ഈടാക്കി വരികയാണ്. ഈ വാഹനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെ നികുതി നിരക്ക് ഇത്തരം വാഹനങ്ങൾക്കും ഏർപ്പെടുത്തുന്നു.

257. നിലവിലെ നികുതി ഘടനയനുസരിച്ച് ഭാരം കൂടിയ ചരക്കുവാഹനങ്ങൾക്ക്, ഇതേ ഭാരമുള്ള ടിപ്പർ വാഹനങ്ങളെക്കാൾ നികുതി കൂടുതലാണ്. കൂടുതലായി റോഡുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ടിപ്പർ ലോറികളുടെ നികുതി മറ്റ് ലോറികളുടേതിന് സമാനമായി

നിജപ്പെടുത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. ആയതിനാൽ 20 ടണ്ണിനു മുകളിൽ ആർ.എൽ.ഡബ്ല്യൂ. ഉള്ള ടിപ്പർ ലോറികളുടെ ത്രൈമാസ നികുതിയിൽ 35 ശതമാനം വർദ്ധനവ് വരുത്തുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് സർവീസ് നടത്തുന്ന ഭൂരിഭാഗം ടിപ്പർ ലോറികളും 20 ടണ്ണിൽ ആർ.എൽ.ഡബ്ല്യൂ.വിനു താഴെ വരുന്നതുകൊണ്ട് അവയ്ക്ക് ഈ വർദ്ധനവ് ബാധകമാവുകയില്ല. ഇതുവഴി സർക്കാരിന് ഒരു വർഷം 8.4 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

258. അന്യസംസ്ഥാനത്ത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തശേഷം സംസ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് പ്രവേശിച്ച് ഒരു മാസത്തിൽ കൂടുതൽ സർവ്വീസ് നടത്തുന്ന നോൺ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾക്ക്, ഒരു മാസത്തിൽ കൂടുതൽ ഒരു വർഷം വരെ വാഹനം കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ, കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ഇതേ തരത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങൾക്ക് 15 വർഷത്തേയ്ക്ക് ഈടാക്കുന്ന ഒറ്റത്തവണ നികുതിയുടെ പതിനഞ്ചിലൊരു ഭാഗം ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ഏർപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതിനായി കേരള മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ ഷെഡ്യൂളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഒറ്റത്തവണ നികുതി അടയ്ക്കേണ്ടതില്ലാത്ത മറ്റ് നോൺ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ കേരള മോട്ടോർ വാഹന ടാക്സേഷൻ നിയമത്തിലെ ഷെഡ്യൂൾ അനുസരിച്ചുള്ള നിരക്കിൽ ത്രൈമാസ നികുതിയാണ് അടയ്ക്കേണ്ടത്. ഇതുവഴി ഒരു വർഷം സർക്കാരിന് 2 കോടി രൂപയുടെ വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

259. അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് നികുതിയടയ്ക്കാതെ കേരളത്തിലേയ്ക്ക് അനധികൃതമായി പ്രവേശിക്കുന്ന ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് പിടിക്കപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അവയ്ക്ക് നിലവിലുള്ള നികുതിയുടെ ഇരട്ടി നികുതിവരെ ഈടാക്കാവുന്നതാണെന്ന് കേരള മോട്ടോർ വാഹന നികുതി നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതാണ്.

260. അന്യസംസ്ഥാനത്ത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തശേഷം നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എടുത്ത് കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവാൻ സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അപേക്ഷകളിന്മേൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് നിലവിൽ കാലതാമസം നേരിടുന്നുണ്ട്. കേന്ദ്ര ഗതാഗത മന്ത്രാലയം തയ്യാറാക്കിയ വാഹൻ സാരഥി എന്ന

സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വഴി പരിശോധിച്ച് അപേക്ഷ ലഭിച്ച അന്നുതന്നെ തീർപ്പുകൽപ്പിച്ച് പുതിയ നമ്പർ വാഹന ഉടമയ്ക്ക് നൽകുവാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇതുവഴി മറ്റ് സംസ്ഥാനത്തുനിന്നും നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എടുത്ത് സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് പേര് മാറ്റുന്നതിനും മേൽവിലാസം മാറ്റുന്നതിനും പുതിയ നമ്പർ ലഭിക്കുന്നതിനും പൊതുജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കുന്നതാണ്.

261. 2014-ലെ ഫിനാൻസ് ആക്ട് പ്രകാരം മോട്ടോർ ക്യാബുകൾക്കും ടൂറിസ്റ്റ് മോട്ടോർ ക്യാബുകൾക്കും വാഹന വിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 15 വർഷത്തേക്ക് ഒറ്റത്തവണ നികുതി ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവുപ്രകാരം ഇത്തരം വാഹനങ്ങളിൽനിന്നും അഞ്ചു വർഷത്തെ നികുതി മാത്രമാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതി 15 വർഷത്തെ നികുതി ബാദ്ധ്യത അംഗീകരിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മേൽവാഹനങ്ങളിൽ നിന്നും 10 വർഷത്തെ നികുതികൂടി വസൂലാക്കുവാൻ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ഇളവുകൾ വേണമെന്ന് വാഹന ഉടമകൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭ്യർത്ഥന മാനിച്ച് 2014 ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും അഞ്ചു വർഷത്തേയ്ക്ക് മാത്രം നികുതി അടച്ചിട്ടുള്ളതുമായ മോട്ടോർ ക്യാബുകൾക്കും ടൂറിസ്റ്റ് മോട്ടോർ ക്യാബുകൾക്കും ബാക്കി പത്തു വർഷത്തെ നികുതി അധികനികുതിയും പലിശയും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ അഞ്ച് തുല്യ ദ്വൈമാസ ഗഡുക്കളായി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

<u>രജിസ്ട്രേഷനും സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയും</u>

262. 2010-ലാണല്ലോ ഭൂമിയുടെ ന്യായവില നിലവിൽ വന്നത്. അതിനു മുമ്പുള്ള കാലയളവിൽ ഭൂവില കുറച്ചു കാണിച്ചതിന് 10 ലക്ഷത്തിലേറെ കേസ്സുകൾ നിലവിലുണ്ട്. ഭൂമിയുടെ ന്യായവില നിശ്ചയിച്ചശേഷവും കെട്ടിടങ്ങളുടെ ന്യായവില സംബന്ധിച്ച് കേസ്സുകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 1986 മുതൽ 2017 മാർച്ച് വരെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത എല്ലാ അണ്ടർ വാല്യുവേഷൻ കേസ്സുകളും തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുന്നതിനായി സമഗ്രമായ

ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കുറവു മുദ്രവില 5,000 രൂപവരെയുള്ള എല്ലാ കേസ്സുകൾക്കും പൂർണ്ണ ഇളവ് നൽകി ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്. ബാക്കിയുള്ളവർ മുദ്രവിലയിലുണ്ടായ കുറവിന്റെ 30 ശതമാനം അടച്ചാൽ തുടർ നടപടികൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും സെറ്റിൽമെന്റ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള വിശദമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ കേസ്സുകൾ തീർപ്പാക്കാത്തവരുടെമേൽ റവന്യൂ റിക്കവറി അടക്കമുള്ള കർശന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിൽനിന്നും 300 കോടി രൂപ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

263. കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഭാഗപത്രം, ദാനം, ധനനിശ്ചയം, ഒഴിമുറി എന്നീ ആധാരങ്ങൾക്ക് മുദ്രവില നിരക്ക് 1,000 രൂപയാണ്. ഏഴ് വർഷം മുമ്പാണ് ഈ നിരക്ക് നിശ്ചയിച്ചത്. രൂപയുടെ മൂല്യശോഷണംകൂടി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഈ നിരക്കുകൾ യുക്തിസഹമല്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഈ ആധാരങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 1,000 രൂപ അല്ലെങ്കിൽ വിൽപ്പന വിലയുടെ 0.2 ശതമാനം ഏതാണോ അധികം അത് മുദ്രവിലയായി നിശ്ചയിക്കുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും 25 കോടി രൂപ അധികമായി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

264. ചിട്ടി നിയമപ്രകാരമുള്ള ആർബിട്രേഷൻ നടപടികൾക്ക് ആർബിട്രേഷൻ തുകയുടെ 2 ശതമാനം കോർട്ട് ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

265. സബ് രജിസ്ട്രാർ ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും നൽകിവരുന്ന സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ആധാരപ്പകർപ്പുകൾക്ക് 10 പേജ് വരെയുള്ളതിന് നിലവിലുള്ള നിരക്കും 10 പേജിൽ കൂടുതലുള്ള ഓരോ പേജിനും 5 രൂപ നിരക്കിലും അധിക ഫീസ് ഈടാക്കുന്നതാണ്.

266. പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്കും മറ്റ് സേവന കരാറുകൾക്കും കരാർ തുകയുടെ 0.1 ശതമാനമോ പരമാവധി ഒരു ലക്ഷം രൂപ എന്ന നിരക്കിലോ മുദ്രവില ഈടാക്കുന്നതാണ്.

267. ലാഭേച്ഛയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ പരസ്യ കരാറുകൾക്കും

പ്രക്ഷേപണ സംപ്രേക്ഷണ അവകാശങ്ങൾക്കും 500 രൂപ നിരക്കിൽ മുദ്രവില ചുമത്തുന്നതാണ്.

268. കേരളത്തിൽ ആധാര രജിസ്ട്രേഷൻ മുദ്രവില ഈടാക്കിവരുന്നത് ഭൂമിക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ന്യായവിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. എന്നാൽ ഭൂമിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഫ്ലാറ്റുകളൊഴികെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് വില നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് വില കുറച്ച് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന പ്രവണത വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതായി കാണുന്നു. ആയതിനാൽ ഫ്ലാറ്റുകളൊഴികെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ആദായ നികുതി നിയമപ്രകാരം മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അവലംബിച്ചു കൊണ്ട് നിയമ നിർമ്മാണം നടത്തുന്നതാണ്.

269. ഭൂമിയുടെ വിപണി വിലയും സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ന്യായവിലയും തമ്മിലുള്ള അന്തരം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിനുവേണ്ടി നിലവിലെ ന്യായവില 10 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

270. ന്യായവിലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന അപാകതകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്ത് ന്യായവില യുക്തിസഹമായി പുനർനിർണ്ണയിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ 2018-19 സാമ്പത്തികവർഷംതന്നെ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

271. സ്ഥാവര വസ്തുക്കളുടെ കൈമാറ്റത്തിന് കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മുക്ത്യാറുകൾക്കുള്ള നിലവിലെ മുദ്രവില 300 രൂപയിൽ നിന്നും 600 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

272. കാർഷികേതര വാണിജ്യ ഇടപാടുകൾക്ക് പാട്ടക്കാലാവധിക്ക് മുമ്പുള്ള പാട്ട ഒഴിവുകുറി ഇടപാടുകളിന്മേലുള്ള റവന്യൂ നഷ്ടം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി പാട്ടക്കാലാവധിക്ക് മുമ്പുള്ള എല്ലാ പാട്ട ഒഴിവുകുറികൾക്കും 1,000 രൂപ നിരക്കിൽ മുദ്രവില ഈടാക്കുന്നതാണ്.

<u>ലാൻഡ് റവന്യൂ</u>

273. കേരള ഭൂനികുതി ഓർഡിനൻസ് 2014 പ്രകാരം വർദ്ധിപ്പിച്ച നികുതി നിരക്കുകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നു.

സേവനങ്ങൾ

274. സേവനങ്ങൾക്കുള്ള എല്ലാ ഫീസുകളും ചാർജ്ജുകളും 5 ശതമാനം ഉയർത്തുന്നു.

ധന ഉത്തരവാദിത്വ നിയമം

275. ധന ഉത്തരവാദിത്വ നിയമത്തിൽ സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടി നൽകുന്നതിനുള്ള പരിധി 21000 കോടി രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. ഇങ്ങനെ കേവലമായി പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നത് തികച്ചും അശാസ്ത്രീയമാണ്. അതുകൊണ്ട് സംസ്ഥാന വരുമാനത്തിന്റെ 5 ശതമാനമായി ഗ്യാരണ്ടി പരിധി പുനർനിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതാണ്.

XI

ഉപസംഹാരം

276. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിന്റെ ഉപസംഹാരത്തിൽ 2016-17-ലെ പുതുക്കിയ കണക്കിനെ ഞാൻ വിശേഷിപ്പിച്ചത് " ധനപ്രതിസന്ധിയുടെ നഖചിത്രം" എന്നാണ്. 2017-18-ലെ മതിപ്പു കണക്ക് നൽകിക്കൊണ്ട് ഞാൻ പറഞ്ഞത് " നടപ്പുവർഷത്തെ പ്രതിസന്ധി അടുത്ത വർഷവും തുടരും എന്നുതന്നെയാണ്." അപ്പോൾപോലും അത് ഇത്ര രൂക്ഷമാകുമെന്നു കരുതിയില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇനി കൂടുതൽ ജാഗ്രത പാലിച്ചേ മതിയാകൂ. വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വിശദീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇതോടൊപ്പം ചെലവ്, പ്രത്യേകിച്ച് പദ്ധതിയിതര ചെലവുകൾ ചുരുക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

277. ഒരു വികസനോന്മുഖ സംസ്ഥാനം എന്ന നിലയിൽ വർദ്ധിക്കുന്ന സർക്കാർ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പുതിയ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടിവരും. പക്ഷേ, ഒരു കാരണവശാലും നമുക്ക് 2017-18-ൽ ഉണ്ടായതുപോലുള്ള ശമ്പള, പെൻഷൻ ചെലവുകൾ

ഉയരുന്നത് താങ്ങാനാവില്ല. അതുകൊണ്ട് അനിവാര്യമായ വർക്ക് സ്റ്റഡി നടത്തിയതിനുശേഷമേ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയുള്ളൂ. പലപ്പോഴും വകുപ്പിനുള്ളിൽ പുനർവിന്യാസംകൊണ്ട് ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും. ഇ-ഗവേണൻസിന്റെ നേട്ടങ്ങളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

278. അതുപോലെതന്നെ, പുതിയ ഗ്രാന്റ് ഇൻ എയിഡ് സ്ഥാപനങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നത് വളരെ കർശനമായ പരിശോധനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലേ പാടുള്ളൂ. നിലവിലുള്ള ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റും അനിവാര്യമാണ്.

279. സർക്കാർ വകുപ്പുകളിൽ വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിൽ മിതത്വം പാലിക്കണം. വാഹനം വാടകയ്ക്കെടുത്ത് ഉപയോഗിച്ചാൽ, വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കുന്ന ചെലവിന്റെ മൂന്നിലൊന്നെങ്കിലും കുറവായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് സ്വന്തം വാഹനം വാങ്ങാനുള്ള അനുമതി വകുപ്പ് മേധാവികൾക്കും പോലീസിനും നിയമനിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾക്കും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന അദ്ധ്യക്ഷന്മാർക്കും ഗ്രാന്റ് ഇൻ എയിഡ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേധാവികൾക്കും മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നു. പതിനാലു ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ വിലയുള്ള കാറുകൾ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തും. എല്ലാ വകുപ്പുകളിലും വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിന്റെ രജിസ്റ്ററുണ്ടാക്കി ഓരോ വർഷവും വണ്ടികളുടെ എണ്ണം കുറയ്ക്കുകയും വേണം.

280. യാത്രാച്ചെലവുകളും ചുരുക്കണം. അനിവാര്യ സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ വിദേശ യാത്രകൾ അനുവദിക്കൂ. വകുപ്പുകൾ പരമാവധി വീഡിയോ കോൺഫറൻസ് സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

281. ടെലിഫോൺ ചാർജ്ജുകളാണ് മറ്റൊരു ഇനം. നിലവിലുള്ള ലാൻഡ് ലൈനുകളുടെ ചെലവുകൾ പരമാവധി ചുരുക്കണം. ചെലവു കുറഞ്ഞ മൊബൈൽ ഫോൺ പാക്കേജുകളിലേയ്ക്ക് മാറുന്നതിന് എല്ലാവരും ശ്രദ്ധിക്കണം. 440 രൂപ വരെയുള്ള മൊബൈൽ ബില്ലുകൾ ഓട്ടോമാറ്റിക് ആയി റീ -ഇംബേഴ്സ് നൽകും. ഇതിൽ കൂടുതലുള്ളതിന് മൊബൈൽ ബില്ലുകൾ ഹാജരാക്കണം.

282. ഇനി ഞാൻ 2017-18-ലെ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വരവു ചെലവിന്റെ സംക്ഷിപ്തരൂപം പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകുകയാണ്. ചെലവ് ചുരുക്കലിന്റെ ഭാഗമായിട്ട് റവന്യൂക്കമ്മി 13079.64 കോടി രൂപയായി കുറയ്ക്കുന്നതിനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

2017-18-ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	88266.85
റവന്യൂ ചെലവ്	101346.49
റവന്യൂ കമ്മി	(-)13079.64
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	(-)8633.17
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും(തനി)	(-)1061.60
പൊതുകടം (തനി)	20404.00
പൊതുകണക്ക് (തനി)	1677.54
ആകെ കമ്മി	(-)692.87
വർഷാരംഭ റൊക്ക ബാക്കി	(-)47.70
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	(-)740.57

283. 2018-19-ലെ വരവുചെലവു കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് കമ്മി കുറച്ചുകൊണ്ടുവരാനുള്ള നമ്മുടെ ദൃഢനിശ്ചയത്തെയാണ്. പക്ഷെ ഇത് അത്യന്തം ശ്രമകരമായിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യമാണ്. വരുമാനം വർദ്ധിച്ചില്ലെങ്കിൽ ചെലവു ചുരുക്കേണ്ടിവരും. കാരണം നമ്മൾ നൂൽപ്പാലത്തിനു മേൽക്കൂടിയുള്ള നടപ്പ് തുടരുകയാണ്. കിഫ്ബി വഴി ഗണ്യമായി മൂലധന നിക്ഷേപം ഉയർത്തുകയാണ്. ജി.എസ്.ടി ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കപ്പെടുമെന്നും നമ്മുടെ വരുമാനം ഗണ്യമായി ഉയരുമെന്നും നമ്മുടെ യാത്ര കൂടുതൽ സുഖകരമാകുമെന്നുമാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

2018-19-ലെ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	102801.24
റവന്യൂ ചെലവ്	115661.05
റവന്യൂ കമ്മി	(-)12859.81
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	(-)10292.29
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	(-)804.96
പൊതുകടം (തനി)	22288.87
പൊതുകണക്ക് (തനി)	1592.53
ആകെ കമ്മി	(-)75.66
വർഷാരംഭ രൊക്ക ബാക്കി	(-)740.57
വർഷാന്ത്യ രൊക്ക ബാക്കി	(-)816.23
ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ച അധിക ചെലവ്	915.15
അധിക വിഭവ സമാഹരണം	970.40
വർഷാന്ത്യ രൊക്ക ബാക്കി	(-)760.98

284. ഞാൻ ഉപസംഹരിക്കുകയാണ്. തുടക്കത്തിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ പ്രയാസങ്ങൾക്ക് മദ്ധ്യത്തിലും പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായ ഒരു നാളെയുടെ സാദ്ധ്യതയും ചിത്രവും വരച്ചുവയ്ക്കാനാണ് ശ്രമിച്ചത്. സാമൂഹ്യനീതിയുടെ ഘടകങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിലും വികസിപ്പിക്കുന്നതിലും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത നിലപാട് ബജറ്റ് സ്വീകരിക്കുന്നു. കുട്ടികളോടും അശരണരായ പ്രായം ചെന്നവരോടും പരമ്പരാഗത മേഖലകളിൽ വ്രതംപോലെ ഇന്നും പണിയെടുക്കുന്നവരോടും ചേർന്നുകൊണ്ട് ഈ ബജറ്റ് ഭാവികേരളത്തെ പ്രതീക്ഷയോടെ കാണുന്നു. സർവ്വതല സ്പർശിയായ,സ്ത്രീ നീതി സമൂഹത്തിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സ്വഭാവമാകണമെന്ന സന്ദേശമാണ് ഈ ബജറ്റ് നൽകുന്നത്.

285. ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി സർക്കാരിന്റെ മുൻ ബജറ്റുകളുടെ തുടർച്ചയും ഒരുവേള വളർച്ചയുമാണ് ഈ ബജറ്റ്. കേരളത്തിന് സഹജമായ ശക്തിയും നന്മകളുമുണ്ട്. അവയെ മുറുകെപ്പിടിച്ച് നാളെയിലേയ്ക്ക് നടന്നു കയറാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് ഇടതുമുന്നണി സർക്കാരിന്റെ ബജറ്റുകൾ പരിശ്രമിച്ചു പോരുന്നത്. ദുരിതങ്ങൾക്കും മറ്റു ബുദ്ധിമുട്ടുകൾക്കും കീഴ്പ്പെടുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ അടക്കമുള്ള ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾക്കൊപ്പമാണ് ഈ ബജറ്റ്. ബജറ്റ് വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സമഗ്ര സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ കവചം കേരളത്തെ വീണ്ടും ഇന്ത്യയ്ക്കു മാതൃകയാക്കാൻ പോന്ന ഒന്നാണ്. ഒപ്പം, നാളത്തെ കേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സ്വപ്നങ്ങൾക്കു മൂർത്തരൂപം നൽകാനും പരിശ്രമിക്കുന്നു. വിദ്യാസമ്പന്നരായ പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് പുതിയ തൊഴിൽത്തുറകൾ വേണം. ഇതിനുവേണ്ട നിക്ഷേപം ആകർഷിക്കാൻ ലോകനിലവാരത്തിലുള്ള പശ്ചാത്തല സൗകര്യസൃഷ്ടിയാണ് വേണ്ടത്. അതിനായി നാം കിഫ്ബി വഴി തുടങ്ങിവെച്ച ശ്രമങ്ങൾ മുന്നേറണം. സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കത്തിന്റെ ഘടകങ്ങൾ ഈ രൂപത്തിലാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. സാമ്പത്തിക ദൃഢീകരണ നടപടികൾ ഇടതുപക്ഷം തുടരുന്ന വികസന സമീപനത്തിന്റെ തന്നെ ഭാഗമായി മാറുകയാണെന്ന് കാണാം.

286. സർ, ബാലാമണി അമ്മയുടെ നവകേരളം എന്ന കവിതയിലെ വരികൾ ഞാനോർക്കട്ടെ.

'വന്നുദിക്കുന്ന ഭാവനയിങ്ക-

ലിന്നൊരു നവലോകം

വിസ്ഫുരിക്കുന്ന ഭാവനയിലാ-

വിജ്ഞമാനിതം കേരളം'

വിജ്ഞാനാധിഷ്ഠിതമായ ഒരു നവകേരളസൃഷ്ടി മുന്നിൽക്കണ്ട് 2018-19-ലെ ബജറ്റും ഈ സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നു.

2018-19 മുതൽ 2020-21 വരെയുള്ള സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള മീഡിയം ടേം ഫിസ്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റുമെന്റും നാലാമത് കേരള പബ്ലിക് എക്സ്പെൻഡിച്ചർ കമ്മിറ്റിയുടെ 2015-16 വർഷത്തെ രണ്ടാമത് റിപ്പോർട്ട് കാലതാമസപത്രിക സഹിതവും കേരള അടിസ്ഥാന സൗകര്യ നിക്ഷേപനിധി ബോർഡിന്റെ 2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ആന്വൽ റിപ്പോർട്ടും ആന്വൽ അക്കൗണ്ട്സും ഫിഡെലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഞാൻ സഭയുടെ മേശപ്പുറത്തുവയ്ക്കുന്നു.

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി അവതരിപ്പിച്ച ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമ പ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ബജറ്റിന്റെ വിശദമായ രേഖകളടങ്ങിയ ഡോക്യുമെന്റ്സ് എം.എൽ.എ. ഹോസ്റ്റലിൽ അംഗങ്ങൾക്ക് അവരവരുടെ മുറികളിൽ എത്തിക്കുന്നതാണ്. മാധ്യമ പ്രതിനിധികൾക്കുള്ള ബജറ്റ് ഡോക്യുമെന്റ്സ് ടേബിൾ വിഭാഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറിയുടെ മുറിയിൽ (റൂം നമ്പർ 407) നിന്നും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമായെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഓർഡർ.......ഓർഡർ..... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 8.30-ന് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2018 ഫെബ്രുവരി മാസം 5-ാം തീയതി രാവിലെ 8.30-ന് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി സഭ രാവിലെ 11.40 ന് പിരിഞ്ഞു.)

(ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.)

അനുബന്ധം

(ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ)

Sir,

1. The State Budget for the financial year 2018-19 is presented amidst the miseries sown by the cyclone ' Ockhi' and the uncertainty being created by the economic slowdown. Despite these difficulties the State Government could perform creditably in several areas. The resolve for Universal social security, sustainability and comprehensive infrastructure development are the hallmarks of Pinarayi Vijayan Government. Kerala stands as an impregnable fort against winds of communalism raging across India. Kerala continues to be number one, even though the communalists tried by all means to denigrate the social achievements of the State at the national level. Sir, I am proud to present the State Budget for the financial year 2018-19 of the Government, which takes the leadership for this endeavour, before this August House.

2. Ockhi disaster is a warning. Climate change opens up challenges of even unheard of disasters on earth. We must take all precautions for meeting these. The largest natural calamity recorded in the history of modern Kerala was ' the flood of 99' (1924). In the last Kerala History Congress, Lekha Pillai etc. had presented a thesis on how the Travancore Government had taken immediate measures and formulated long term policies in this regard. Likewise, the emergency measures and calamity relief operations carried out during Ockhi disaster have attracted nationwide acclaim. In this case also we have created a model which could be emulated even by other states. In continuation to this, a long term Coastal Disaster Mitigation Development plan should be formulated. We have submitted its draft to the Central Government. The budget for 2018-19 marks the beginning of a comprehensive coastal development package, even while awaiting the decision from the Central Government in this regard.

3. Sir, a package of Rs. 2000 crore is announced for coastal area. A mechanism will be formulated at the earliest for giving timely warning and providing emergency aid to fishing villages and to those who are engaged in fishing. For this, Disaster Management Authority has developed a satellite information and communication system linking all fishing vessels and coastal villages. This scheme, costing Rs.100 crore, will be implemented this financial year. Free Wi-Fi connectivity will be made available at every public centre in coastal villages. After relocating all the families within the 50 meter limit of the coastline, mangroves and trees have to be planted. A scheme for providing Rs.10 lakh to each family volunteering for this was announced in the last budget. An amount of Rs.150 crore is now earmarked for this. An amount of Rs.10 crore is provided for preparing Detailed Project Report (DPR) for the Coastal Area Development Package by an internationally recognised agency. Fish markets and fish landing centres will be developed. Assistance from NCDC will be sought for creating a cold storage chain to preserve fish under the aegis of Matsyafed. An amount of Rs.3 crore is additionally earmarked to produce value added products and to construct modern furnaces in Shell Co-operative Societies. An amount of Rs.240 crore is earmarked as part of the annual plan outlay for fisheries sector including inland fishing and Rs.238 crore for coastal development. The total outlay of fisheries sector including coastal roads comes to Rs.600 crore.

4. Sir, the construction of fishing harbours is in crisis due to the considerable reduction of central assistance. An amount of Rs.584 crore is required for the completion of construction of the following harbours - Arthunkal (61 crore), Thanoor (36 crore), Vellayil (22 crore), Manjeswaram (30 crore), Thottappally (80 crore), Kasargode (59 crore), Chethy (111 crore), Parappanangadi (133 crore), Kayamkulam (36 crore), Munambam (8 crore), Neendakara (10 crore). NABARD has agreed in principle, to provide these amount as loan.

The harbours which haven't started the work or yet to start the 2nd phase like Chethy and Parappanangadi will be included in KIIFB. Priority will be given to the coastal hospitals under the Hospital Renovation Scheme, which is implemented with the assistance of KIIFB. Kozhikode beach hospital, General Hospitals in Kollam and Alappuzha, Taluk Hospitals in Faroke, Ponnani, Chavakkadu, Karuvelippadi, Chettikad, Karunagappally, Neendakara and Chirayinkeezhu will be included in this. In the selection of Family Health Centres, priority will be given to coastal areas. Health micro plans for each family in coastal areas will be prepared and Family Health Scheme will be implemented. All the schools in coastal area, where more than 250 students are studying, will be included in this year's school renovation package. Sanction has already been given for urgent coastal protection measures in regions such as Chellanam, Edavanakkadu, Ponnani and Alappuzha where coastal erosion is severe. Based on a comprehensive study, a final shape will be given to the protective measures to be adopted along the entire coastal belt of Kerala. For this an amount of Rs.300 crore has already been sanctioned from KIIFB. Sir, an investment of Rs.900 crore will be made from KIIFB in coastal areas. Sir, let me point out that this does not include coastal highways or other roads.

5. Sugathakumari teacher sang, ' wind and sea give life to the shore. But, the unimaginative human interventions have turned the nature into demons of terrible death. Unleashing calamities, wind and sea are roaring. But the shore won't give up' . As sung, by our beloved poetess

'The Mother Ocean,

We who came of age

Playing on her bosom,

Have gained the power

To rise up again'

6. Sir, I am sure, our coast will resurrect, surviving these calamities. This budget aims that. It is women who are most severely affected by all disasters and calamities. See the latest example of Ockhi. Men died. Now, the responsibility of the family is on the shoulders of women. They have to overcome all the hardships and sufferings during the remaining life. A character in Sara Thomas's novel *' Valakkar'* says, ' Father, don't you know the state of our women. We only fetch fish to the shore. The burden of running the family by selling it is on these poor beings'. The cyclone has snatched those who had fetched fish to the shore. They have to ensure daily income, children' s education, employment, their future and the like. She can neither run away nor surrender.

7. This is not the experience of disaster-stricken women alone. A woman's life is full of unseen work of the family and invaluable labour. Sir, I invite the attention of this August House to the twelve lines, which have gone viral in social media, written by Kumari N.P. Sneha, a 10th standard student of Pulappatta School, on the topic ' *Kitchen*' in the poetry competition held in connection with the school arts fest.

'It was the chemistry teacher
Who called the kitchen
A laboratory,
While experimenting and observing
Saw there
A machine
That gets up early
Emitting smoke
Getting started on its own,
Covered with soot
Damaged,
That produces
Sodium chloride solution
Every day.'

8. Sir, woman doesn't get the status commensurate with her toil. While Kerala is the light house of enlightenment in all other areas, we are disgracefully illiterate in the matter of gender justice. At the same time, modern women are coming forward to challenge the local customs of oppression and humiliation. Intense reactions are visible against male dominance including in the tinsel world. This budget promises all support to the struggle of women for establishing their identity and dignity. Sir, that is why, the budget 2018-19 is presented in this August House quoting the lines of women writers in Malayalam.

Before coming to the gender budget, let me explain the details of the general economic background of this budget.

II

GENERAL ECONOMIC CONDITION

9. Like Ockhi cyclone, demonetization devastated the Indian economy. There is only one difference. If the first one was a natural disaster, the second was manmade. Not only most of the demonetized notes returned, but the market was shattered by the delay in the introduction of new notes replacing the old ones. Trade shrank. Small scale production crumbled. Crores of work days were lost. The GST implemented without proper planning also was a setback to the economy reeling under the impact of demonetization. The growth of national income which had been expected to be more than 8% during 2016-17 was only 7.1%.

Goods and Service Tax (GST)

10. The history of the GST begins with the UPA Government. During that period the suggestion for this new tax system was presented in the Central budget and had become the agenda of the Empowered Committee of Finance Ministers. In fact, if the main opposition party then had not changed its stance at the last moment, GST would have been implemented at the time of UPA

Government itself. The government that came to power at the Centre in 2014, has expedited the move towards GST. In Kerala, when this government came to power, the decisions on the basic structure of GST had been finalised. The Lok Sabha had passed the Constitutional amendment. Later Rajya Sabha also approved the constitutional amendment. Against this backdrop, the stance taken by Kerala in the GST Council was this. (1) Protect the powers of the state to the full extent. For this SGST rates are to be fixed within small bands. Otherwise, states should have the power for making minor adjustments in changing the rates. They should have more power in tax administration. States should be given higher portion in tax share (2) Tax burden has to be eased. There shall be higher tax on luxury goods and nil tax or lower tax on essential commodities. (3) Kerala has strongly opposed the move to dilute the principle of destination tax so as to make the new tax system favourable to Kerala. We succeeded in it. But in other cases, our stances were only partially accepted.

11. Even though the tax burden on goods has been reduced to one third of the total excise duty, VAT etc. the price of commodities has not come down. Thus the benefit of GST has gone to big corporates and not to common man. It was Kerala that had taken initiative to raise this issue in the GST Council from the very beginning and also to include it in to the anti profiteering clause. Imposition of GST on small scale establishments, which were completely exempted from excise duty earlier, was a setback to that sector. This issue was also raised by Kerala. Only recently, efforts were taken to resolve this issue by enhancing the tax ceiling upto Rs. 1.5 crore. Due to non-receipt of refunds, exporters also fell in to trouble. The general impression that the efficiency in tax collection would improve with the implementation of GST has not become a reality. The reason is simple. The GST administration system has not yet become

functional. Complete returns of only one month could be filed till December. Now, tax is received on the basis of the abstract of accounts submitted by the tax payers. Tax evasion cannot be prevented with this. Check posts were abolished. Now, it has been decided to totally revamp the system of filing returns in the 7th month. The e-Way Bill System, which was meant to replace check post verification, came into effect only yesterday. As a result, the tax income has been diminishing every month on national basis. Around one lakh crore rupees worth indirect tax of Central-State Governments was merged in GST. But the tax revenue for the month of January was only Rs.5407.47 crore. Thus, the tax collected so far is Rs.1.35 lakh crore and its IGST portion has not been disbursed so far. This is a great set back to states like Kerala.

12. It is true that, I have argued, even in the Legislative Assembly that the tax revenue of the state will increase to 20-25% on introduction of GST. But, our tax revenue increases only below 10% as in the time of VAT. There is a 14% increase in the GST on adding the compensation. On computing the average of previous five month's SGST on goods sold in the state, which is directly collected by us, it comes to Rs.691.75 crore. In addition to this, we are also eligible for the tax levied by other states on the goods coming to the state. The average of this IGST is only Rs.802.06 crore. My assumption is that, in reality IGST should be atleast double the SGST, because 75% of the goods consumed by our state is coming from other states. The SGST that we get from these goods is the tax imposed above the margin of the seller, because they will get input tax credit against the tax they paid for the goods, when purchased from other states. The IGST that we receive is equal to the input tax credit. Naturally, IGST will be much higher than SGST. It is very clear that there is large scale erosion in IGST.

13. Reason for this erosion has been mentioned earlier. With the implementation of GST, the check posts have lost their legal sanctity. There upon, a situation of goods flowing into Kerala without any bills unhindered arose. If these goods are sold without bills in Kerala also, the tax evasion will be total. In order to prevent this, we have taken measures to reintroduce the e-Declaration System that had prevailed in Kerala. But the High Court has ordered that for taking action against IGST, issuance of the notification of GST Council is necessary. Even though the issue was raised many times before the GST Council and decision was taken, the notification has not yet been issued. The decision of the Central Government was that separate notification need not be issued for certain States only.

14. This experience is an example of the loss of autonomy in tax administration suffered by States with the introduction of GST. States have no power to alter the tax rates or to change the tax administration procedures. Majority of these powers were lost with the introduction of VAT itself. These powers have become formally null and void with the amendment of the Constitution. Kerala is taking a stance opposing strongly every move to take away the residual powers with regard to tax.

Financial Crisis

15. Not only GST, but also the growth rate of sales tax on petrol, registration fee and stamp duty is also very slow. The growth rates are 18% and 11.31% respectively. As a result, the actual growth rate up to November was only 5.2% against the budget estimate of 16.08%. The Central assistance upto the month of November has risen only 25.15%. Thus the total increase in the revenue receipts has been only 7.77%. At the same time, the plan expenditure has increased by 22% and non-plan expenditure by 21%. This increasing gap between income and expenditure is the general trend of Kerala's financial position for

the last five years. The result is that, funds for annual development schemes cannot be raised. In order to adjust this, there was a usual practice in the year end to transfer credit, the plan funds of different departments to Treasury Savings Bank Accounts and to treat it as expenditure in the books of accounts. Above all e-LAMS registers were introduced since 2015-16. Incomplete projects need not be finished in a hurry. Permission would be granted to complete the same next year if it is posted in e-LAMS register. In this way, every year the plan expenditure getting postponed to the next year has increased. This has turned out to be a crisis now.

16. There was an unspent balance of Rs.13,000 crore as deposit in the treasury accounts of various departments in the month of December. In addition to this, there was an increase in the deposit, when the pay revision arrears of State Government employees were merged with PF and also when people deposited money in the TSB accounts. In Government accounting system, this kind of increase in original deposit in every year is reflected as loan income from Public Account. Thus the income from the Public Account has increased to Rs.10,288 crore in 2016-17. The Central Government has pointed out this increase is a violation and informed that this amount would be deducted from the admissible open market borrowing. It is for the first time in the history that the Central Government has taken such a stand. Anyhow due to this crisis in borrowing, the money for the day to day expenditure became insufficient and the Government was compelled to impose certain treasury restrictions. Subsequently, an amount of Rs.3038.81 crore was withdrawn from TSB accounts of different departments. As and when the existing amount is completely utilised, the amount withdrawn would be provided to Department concerned through additional authorisation. But, hereafter, the tendency of accumulating unspent amount in Treasury accounts will be strictly restricted.

Based on these measures, the Central Government has reinstated the right of State Government to borrow. Thereby, ways and means restrictions could be lifted. But, the gap between income and expenditure is continuing. This problem needs to be resolved.

Fiscal Discipline

17. Stringent fiscal discipline is inevitable. Fiscal deficit would be limited to the admissible 3%. If the revenue is insufficient even after the utilisation of the admissible loan, strict expenditure control measures should be adopted. Similarly revenue deficit should also be nullified. But it will take atleast 5-6 years for this. From this budget onwards revenue deficit will be reduced by 20 to 30 basis points each year, in the ensuing years. The expenditure should be met within these limits. Sir, the fiscal deficit during 2016-17 was 4.3%. In 2017-18 budget estimate it was lowered to 3.4%. In the revised budget estimate it has again been lowered to 3.3%. During 2018-19 fiscal deficit will be 3.1% only. Similarly revenue deficit during 2016-17 was 2.5%. In the 2017-18 budget estimate it was reduced to 2.1%. But as per the revised estimate of 2017-18 it has come down to 1.9%. During 2018-19 revenue deficit will be 1.6% only. This move to secure financial stability will be smooth if the GST income would rise considerably as expected.

18. The Central Government which advises the States on stringent fiscal discipline does not follow fiscal discipline and it is an irony. The Central Finance Minister takes pride in the fact that he was able to retain the fiscal deficit at 3.5% during 2017-18 against the targeted figure of 3.2%. It became possible only because of the sales of the shares of Public Sector Undertaking worth 1 lakh crore. Public Sector Undertaking like ONGC bought majority of the shares by taking loans from banks. For whose conviction is this change of filariasis from the right leg to

the left leg. The attempt to implement FRBM Review Committee Report without discussions with the State is a matter of protest. The move to limit the borrowing power of the States further is a challenge to the financial independence of the States.

Kerala Infrastructure Investment Fund Board (KIIFB)

19. Fiscal discipline in the budget is necessary for the success of the leap in huge capital investments through KIIFB. Proposals of around Rs.54000 crore were put forward in the previous budgets. Among these fund has already been sanctioned for proposals amounting to Rs.20,000 crore and are moving towards implementation stage. Before long, sanction will be given to another Rs.10,000 crore. Remaining projects will be sanctioned in 2018-19. This unparalleled investment will be an antidote to the current fiscal recession. The resonance of this investment will be an economic stimulant.

20. Even KIIFB is not a perennial source. The principal and interest of the availed loans have to be repaid. Assuming 9% interest, three years moratorium and 7 years repayment period, a total of Rs.1 lakh crore will have to be repaid. As per the KIIFB Act passed by this auspicious house the Fund Board has to get Rs. 1 lakh crore as grant before the repayment period by way of share of petrol cess and motor vehicle cess. KIIFB is only securitising their future income. KIIFB shall approve projects only after ensuring that the amount received by KIIFB as grant during a particular period and repayment liabilities are balanced. Nobody should worry over the future liabilities that may have been created by KIIFB. Each project which we have cleared so far is essential for our State. But we would have to wait for another two decades if we are to find the fund for this capital expenditure from our normal budgetary surplus. This has a drawback. The construction activities will cost ten times more than that of today. Along with this, the benefits will be lost for

one generation. The strategy we have adopted is to carry out construction activities through KIIFB now, and to handover the amount that would have been set apart for such construction activities over the next 15 years to KIIFB, as envisaged in the Act.

21. Sir, so far State government has given Rs.4270 crore as grant to KIIFB. Procedure have been completed for issuing General Obligation Bonds worth Rs.3000 crore. This amount will be sufficient to encash the bills of construction activities submitted for the next 3-4 months. It will not be difficult to mobilise the fund from market for the period after that. Both CRISIL and ICRA, the rating agencies have accorded 'A+' grade to KIIFB. This is a recognition for the transparency and efficiency of the systems of this institution. The decision taken by KIIFB for issuing 'Masala Bonds' aiming Non Resident Keralites, will be implemented in the beginning of the next financial year.

22. It is intended to carry out resource mobilisation from the domestic market of India by utilising different kinds of bonds such as General Obligation Bond, Revenue Bond & Land Bond. Alternative Investment Fund has been formed under KIIFB for mobilising long term low interest rate investments from abroad for prescribed projects.

23. In addition to this 'NRI Chitts' of KSFE will be started in next March-April. The online facility for this has already been ready. It is intended to give pension, subject to certain conditions, and to provide accident insurance to those who enrol in this chit. The fact that dividend and commission, not interest, is the basic norm of the chit, will make it more attractive in Gulf region. Non-resident Keralities invest large sums in some sort of investment schemes. If they opt 'chits' as a means for this, they will definitely get the financial benefits as they get from banking sectors and others and also this will turn out to be a support for

the development of our state. The free floats from 'Chits' will be invested as short term bonds in KIIFB bonds. Let me tell one thing to those who think, isn' t it a fancy? Now KSFE has a turnover Rs.18,000 crore from chits. Of these, there is a deposit of free float amounting to Rs.5000 crore in treasury. Thus it is presumed that KIIFB could manage large scale resource mobilization at a low cost from Pravasi Chit itself.

24. Many have been criticizing delay in KIIFB projects. Strict procedures and inspections cannot be avoided. It is seen that inspections are being completed within a short period for the submitted projects. But, criteria cannot be diluted. The analysis of benefits and drawbacks, environmental / social impact study, detailed investigation and estimate is inevitable for all projects in KIIFB. The only solution is to enhance the efficiency of implementing agencies. In our State, it takes an average of two years for the projects of NABARD and others to start functioning. It is to be particularly noted that even one year has not been completed after clearing of half of the projects of KIIFB. Despite that, implementation orders have been given for projects worth Rs.19000 crore. I am sure that almost all the projects will start functioning in 2018-19.

General Economic Condition

25. Sir, even in the adverse conditions, let me point to an optimistic index. The economy of Kerala has grown at a rate of 7.41% in 2016-17 even in the backdrop of economic slowdown at the national level and repatriation from Gulf. Kerala has a better performance than national average. The State has continued its good performance in poverty alleviation and raising the quality of life. The details about this has been given in the first chapter of Economic Survey. All these point to the survival capacity of our economy. This will give strength to us to face the possible crisis due to repatriation from Gulf. Huge investment from KIIFB will help us in this.

26.I would like to assure this auspicious house that the short fall in the anticipated revenue in the state budget will not result in any reduction in the social welfare expenditure for the poor. The top most priority will be for the assistance and benefits to the poor. The most important aspect of this budget is the complete social security scheme. This has been elaborated in the previous budget as well. But its full fledged implementation will commence from 2018-19 onwards. The most important elements of this complete social security scheme are housing for all, good food, better education, free treatment for all diseases including life style diseases and social welfare pension. Sir, I would like to describe each of these in detail.

III

COMPLETE SOCIAL SECURITY

Good Food

27. '*If it is known that the plantain bunch is ready for harvest and the hen has started laying eggs, the landlord or his children will come in search of them. People who have long lost the habit of planting even a spinach sapling!*' There existed such a time in Kerala as depicted in the novel '*Nellu*' by P.Valsala. Sir, those times have changed. Transformation from tapioca and sardine to rice and meat as the staple food is the best indicator of the improvement in the food consumption standard of Kerala. Kerala has been in first or second place in per capita food consumption. But, still there are some people in our State who cannot afford to have even one time rice meal in a day. There should not be any one in Kerala who sleeps with an empty stomach. The best remedial action for this is to effectively implement the National Food Security Act. As a result of not taking adequate preparation during the period of previous Government, National Food Security Act had to be implemented in a haste. Following this, a lot of issues have occurred. They are being rectified one by one.

28. The exclusion of around 6.5 lakh eligible people from the priority list due to flaws in the survey had resulted in widespread discontent. Majority among them were BPL families earlier. Another serious issue is that those who were excluded from the priority list get only a small quantity of rice. As a result of the disciplined work for the last few months, we could weed out 2.4 lakh ineligible people including Government servants from the priority list. It is clear that at least 1 lakh people will be excluded from the existing list based on the inspection of building ownership. Presently, inspection of four wheeler vehicle owners is in progress. Once the inspection gets completed, about 5 to 6 lakh ineligible people may legitimately be removed from the priority list. With this, the complaints of exclusion from the priority list will completely be resolved. With the installation of e-POS machine, ration pilferage can considerably be reduced and a portion of the surplus rice thus saved can be provided additionally to those who are outside the priority list.

29. Rs.954 crore is earmarked as food subsidy in this year's budget. Not only the allowances of ration dealers were enhanced, but 314 posts were also created for the seamless distribution of ration. Rs.31 crore is specifically earmarked for implementing Food Security Act. This is mainly for renovation of ration outlets and e-governance. Selected ration outlets will function as Margin Free Grocery shops on an experimental basis. Rs.6 crore is earmarked for Council for Food Research and Development. In addition to this, Rs.250 crore is earmarked for market intervention by both Civil Supplies Corporation and Consumerfed. Rs.8 crore is earmarked for renovation of Supplyco outlets.

30. A character in Lalithambika Antharjanam's famous drama ' Savithry Adhava Vidhava Vivaham' has sung

'No oars in hands

No companion in the boat

Having no aim in this world.'

There are destitute and orphans in Kerala with nobody to help, not even getting one square meal and not knowing how to pass each day. Hunger Free Kerala Scheme is for them. Though this project was announced in the budget 2010, it was successfully implemented only this year in Alappuzha. Apart from giving free food twice in a day to 400 bed - ridden destitutes at their door-step, food is also being supplied free of cost through eateries here. For the past one year a youth federation has continuously been providing food packets free of cost to the patients and bystanders in Medical College Hospitals. This is an example for the mass support such an initiative may get. Rs.20 crore is earmarked for extending 'Hunger Free Kerala Project' to more locations in Kerala based on the experience in Alappuzha. The ration rice and groceries will be made available at subsidised rate for Hunger Free Kerala Project. Within 3 years, it will be ensured that there is no one left to starve in Kerala.

31. As a part of good food program, it is intended to obtain self sufficiency in vegetables and milk, in addition to enhancing the production of chicken and egg. The new venture is a public intervention for making available good meat at a reasonable rate in the state by enhancing the poultry production. Poultry Farm units will be opened in every panchayats under the aegis of Kudumbasree. Sir, I am glad to inform you that the 1st batch of Kudumbashree chicken has already reached the market. Those who are already in the poultry production can also participate in this scheme. The parent stock of poultry in the state will be

enhanced to 50,000 by next year. We have entered into a precise understanding with breeder companies for this. The programme is to ensure the availability of chicks to the farmers at a rate of Rs.30-35 by hatching the eggs in the hatcheries. Chicken will be made available for Rs.87at farm gates for KEPCO and Brahmagiri Meat Products. Rs. 18 crore is earmarked for Poultry Development Corporation for establishing parent stock farms and hatcheries. Rs.20 crore is additionally earmarked to provide subsidy for chicks, if needed, to functionalize poultry feed factory at Mala, and also to provide interest subsidy for the loan availed by Brahmagiri society. The government will give guarantee for the loan availed by Brahmagiri Society. It is also planned to intervene in fish market effectively through Matsyafed.

LIFE – Housing for all

32. In the novel 'Mattathi' by Sara Joseph, there is a ' father' living with a diary accounting his dreams. One among them is the over ambition of 100 percent housing. It is not once or twice that he sighs glancing at it. ' Father' firmly believes that sighs help in making dreams into reality. Sir, this Government is making that dream into reality. Today Kerala is the only State having the infrastructure for finding a permanent solution to the problem of housing. At present there are only one or two children on an average in a family. Hence, if houses are provided to all these homeless families there will not be any need to provide new houses, when new families are formed. No other state in India has such a favourable condition. Against this backdrop, the LIFE Mission is being started to ensure housing for all.

33. Construction of 77756 incomplete houses is going on. Houses need to be constructed for 421073 people who don' t possess habitable dwelling and houses for 338450 landless people. It is intended to provide with houses worth 4 lakh rupees. In 2018-19,

it is targeted to provide houses to 1.76 lakh people in the list, who own land but are houseless. Those destitute families who were left out of the list due to lack of ration cards will be included in the list. The matter of those having complaints about exclusion from the list, due to several reasons will be considered in the coming year. For the houses constructed under PMAY, 2.5 lakh rupees will be provided as the Central-State financial assistance. For those houses not coming under PMAY, Rs.1 lakh each will be given as financial assistance. The Local Government Institutions shall meet the remaining amount either from their own plan fund or as loan assistance. A separate finance company will be formed to avail required amount as loan and disburse it to the Local Government Institutions. The principal amount on such loans availed by Local Government Institutions will be deducted from their future plan fund every year. The interest will be borne by Government.

34. The scheme envisages to find a common place and to construct flat like complexes for the landless people. The expenditure per flat comes to Rs.10 lakh. Apart from accommodation facility, these building complexes will have common amenities like Anganavadies, Labour skill centres etc. Priority will be given to housing complexes in urban areas.

35. Rs.2500 crore is earmarked for LIFE housing scheme in this year.

Ardram - Comprehensive Health Security

36. Dr. Mary Punnen Lukose is one of the gifted personalities who had significantly influenced the growth of health systems in Kerala. She excelled as the first girl student of University College, first Indian lady doctor to acquire Medical Degree from Britain, first woman legislator of Travancore and first woman Surgeon General in the world. The network of modern medical hospitals and vaccination efforts, the foundations of which were

laid by her generation, has eradicated communicable diseases from Kerala. Life expectancy, which was only 45 years at the time of formation of Kerala has been enhanced to 76. It should be viewed seriously that organised protest is rising from certain corners against vaccination and modern system of medicine, especially in this era, when we are facing the second generation challenges in the health sector. Increase in life expectancy and changes in life style has created a surge in various fatal health conditions like cancer, heart attack, paralysis etc. No family can afford huge expenses needed for this in private sector. However, the treatment facilities for these diseases in Government hospitals are limited. As per the 69th report of National Sample Survey in 2004, 8% families of rural areas and 12% urban areas have been pushed below the poverty line because of the unaffordable medical expenses. In view of this situation, initiatives have been taken with the assistance of KIIFB to enhance the treatment facilities to a large extent in Medical Colleges, District, General and Taluk hospitals. Along with this, 558 posts of doctors, 1385 post of nurses and 876 post of para medical staff have been created in health sector so far. As a result, the face of public health sector has been changing.

37. Along with starting oncology departments in all Medical Colleges, Malabar Cancer Centre will be upgraded to the standard of RCC and a new cancer centre of similar standard will be started at Kochi. By this, the public sector will gain competence for providing treatment to 80% of cancer patients in the state. Cardiology Departments with facilities for cath labs, operations etc. will be started in all District General hospitals. Emergency medicine departments in all district hospitals and trauma care centres in Taluk hospitals will be started. All Taluk hospitals have already been equipped with dialysis units. This high level hospital facility expansion is envisaged with a specific objective. The aim is to ensure good quality treatment for

diseases including life style diseases at affordable cost for common man. A character of B M Suhara remembers the childhood being troubled by the stoic expression on the face of her mother, when she was pawning the ornaments one by one for the treatment of her father. Khader, the character in the novel '*Prakashathinmel Prakasam'* sighs " even if it means going to Gulf to be able to wipe tears from the eyes of mother by earning some money" . One of the prime reasons for the limitation of many Malayalis, is the modern treatment for diseases. Higher life expectancy also provides us with some miseries too. When treatment for this is made affordable even for common people, our health care system will become periodic.

38. How can we ensure free health care for life style diseases to every common man using our higher public health systems? The core announcement in the budget prepared for 2018-19 was the answer to this. That was a two-tier health programme. The basic level was the extended RSBY. An assistance upto Rs.30000 had been available for inpatient treatment through this. This programme was to ensure the enrolment of 40 lakh families and to provide treatment for lifestyle diseases to them in public health sector as per determined protocol. As per this scheme, treatment upto Rs.2 lakh could have been availed from accredited private hospitals.

39. But in the Central Budget presented yesterday a National Insurance Scheme of Rs.5 lakh has been announced. In the pre-budget memorandum, Kerala had requested the Central Government to enhance the benefits under RSBY. Along with welcoming the higher insurance benefits I share the apprehension of Kerala Government. It has been known that the eligibility of States with respect to 10 crore beneficiary families will be determined based on the socio-economic census. Consequently, a lion-share of families presently under RSBY in

our State may get excluded from the insurance coverage. This is a major setback for the health sector in Kerala.

40. Sir, even while awaiting the details of the new scheme I would like to clarify the Comprehensive Health Programme of Kerala. All beneficiaries presently under RSBY scheme will be included in the new National Scheme even if the State Government has to remit the Insurance Premium. Anybody who are eligible but excluded from the present RSBY Scheme will also be included in the new scheme. In addition to this, people belonging to middle class and the rest will be encouraged to enrol in the scheme by remitting the entire premium on their own. It will be contemplated on how to connect Service Pension Scheme with this. Thus Kerala will become the first State in India that ensures Universal Health Security.

41. Resource mobilization for Comprehensive Health Care Scheme will be through Kerala Lottery. Sir, Kerala Lottery is celebrating its golden jubilee. The profit out of the lotteries run in the name of other states goes to the pockets of lottery mafia. Whereas, the revenue from Kerala lottery will completely be utilised for the above mentioned health scheme. Hence forth, when you take a lottery, it will not be a mere test of luck. This will also be a contribution towards comprehensive health care. I am sure, this decision of the Government will strengthen people's resistance against the move to bring the gambling lotteries back to Kerala. Kerala will unitedly resist the gambling lotteries.

42. For the success of such a scheme, preventive measures have to be taken against the lifestyle diseases, as in the case of communicable diseases. This is what is aimed through 'Ardram mission. Based on scientific classification, all the citizens' health care details, including blood sugar, cholesterol etc. will be collected and arrangements will be made to continuously monitor the health status of families through Primary Health

Centres. Thus effective interventions could be made locally to identify the patients and treat them in the initial stage itself and to persuade those who are likely to become a patient to change their life styles. A personal Micro Health Scheme should be prepared for each patient or a person susceptible to disease. Hence morbidity can be reduced considerably. Special financial assistance will be given to the Local Government Institutions which take initiative in such community health programmes.

43. A public health system is envisaged incorporating three aspects such as measures for preventing diseases, effective treatment for disease and palliative care, if the treatment is not effective. Out of these, palliative care network has today become a social institution spreading across the entire state. In the story ' Devangana' written by Gracy, there is a 'daughter' who wishes the death of her mother instead of taking her to the doctor when the symptoms of cancer reappeared. Sir, palliative care activities has an invaluable place in the society where selfishness spreads as a contagion. Steps will be taken for co-ordinating palliative care activities which imparts strength to each patients to overcome the ailment which demands much love and care through Primary Health Centres. Palliative network can be utilised for ensuring social life and giving palliative care to the aged in each Panchayat.

44. In order to implement above mentioned comprehensive health perspective, we should have the freedom to envisage the health insurance scheme of the Central Government after evaluating the conditions of the State. When RSBY Scheme was implemented, I had a long discussion with Sri. Prabhath Patnaik, then Vice Chairman of the Planning Board before permission to integrate CHIS with CHIS Plus was obtained. Insuarance scheme will not be allowed to break the general health system of

Kerala. So this scheme is to be envisaged in a way as to protect the interest of General Health System. 40% of funding of the scheme is provided by the State Government. So the Central Government should be willing to discuss with State Governments about the running of the scheme.

45. We have seen that it was a disgrace to Kerala when Murugan, a native of Tamil Nadu, died without getting Trauma Care due to paucity of money. Alternative measures, so that such incidents are not repeated again will be in force during 2018-19. A system will be in place to send messages through a specific mobile app from the accident spot to ensure that the nearest ambulance arrives the spot and the injured is taken to the nearest suitable treatment centre. All hospitals including private hospitals should provide free emergency treatment. The payments will be made to them later through insurance. The fund for this will be made available from Road Safety Fund.

46. Rs.1685.70 crore is earmarked in the Plan for Public Health Services. Rs.69 crore is earmarked for establishing Cath Labs, ICU, Dialysis unit, Blood bank, Dental Unit, Emergency Care Centres, Super Speciality facilities and Maternity Units in important hospitals. Rs.17 crore is earmarked for mental health care. Rs.23 crore is earmarked for changing Primary Health Centres into Family Care Hospitals and Rs.15 crore for converting hospitals into patient friendly hospitals. Rs.837 crore is expected under National Health Mission during 2018-19. Rs.335 crore is earmarked as State share.

47. Sir, a State wide Ambulance service e-network will be formulated similar to that of Uber Taxi.

48. Asha workers have an important role in ' Ardram' Scheme. The Central Government is not even willing to give a reasonable honorarium to these workers who are the employees of this Centrally Sponsored Scheme. In the previous budget, their monthly allowance was enhanced by Rs.500/-. Now the same is enhanced by Rs.2000. There will be an additional expense of Rs.84 crore.

General Education Protection Campaign

49. As in the case of public health, general education is also vital to the people of Kerala. Over the past quarter of the century, there has been movement of students from general education sector to unaided sectors. This movement has been arrested. The biggest public acceptance for the efforts of this Government is that around 1.4 lakh students have left unaided schools obtaining TC for joining government schools. People have placed very high hope in the measures taken by the Government for improving the standard of government schools, where the children of common people pursue their studies. A master plan is prepared on learning, curriculum related and extracurricular activities for every school. It is based on such a master plan that measures had been taken with the help of KIIFB for improving the general education facilities.

50. Digitalisation was implemented in the previous year in 4 constituencies on a pilot basis. The experience there was very much encouraging. It was characterised by the wholehearted initiative of teachers, local mobilisation of resources, people's participation, and complementary measures for improvement of quality. The endeavour has now reached the final stage, where networking of various schools have been undertaken for broadcasting news and public education programmes. This year 45000 hi-tech class rooms and IT labs will be established in 4775 schools. The digitalisation will be completed in 3 phases

with 20000 class rooms being completed before the end of February, 10000 class rooms in March and remaining 15000 class rooms in the months of April – May. Those who complete the preparation for digitalisation will be given priority. Rs.33 crore is earmarked for ' Kerala Infrastructure and Technology for Education' which is heading the digitalisation programme.

51. In her novel titled ' *Kappaline Kurichoru Vichithra Pusthakam*' , Indu Menon introduces an old village school with tile paved roof and un-plastered red laterite wall which stands in the middle of a large field surrounded by gooseberry trees having rounded starry eyes, arrogant cashew trees and sweet mango trees. Sir, even while retaining these village virtues our schools are being upgraded into world class standards. 138 schools were provided Rs.614 crore to make them into centre of excellence and 70 schools where more than thousand students were studying were provided with Rs.210 crore so far from KIIFB. It is expected that the KIIFB, which is to meet by the end of this month will sanction fund to the remaining schools also. An amount of Rs.50 lakh to Rs.1 crore will be spent for the infrastructure development of all the schools where more than 500 students are studying, for the school renovation programme implemented under the aegis of KIIFB in 2018-19. All those government schools, which have been selected for ' Haritha Vidyalayam' reality show will be eligible for this financial assistance. An amount of Rs.100 crore is earmarked for aided schools for their Challenge Fund Scheme. Some of the schools with more than 1000 students were left out from the list of schools announced last year. The assistance up to Rs.3 crore, announced earlier will be made available to them. An amount of Rs.300 crore will be expended from KIIFB for establishing computer labs in all Primary and Upper Primary Schools. Special financial assistance will be provided to all heritage schools that have completed 150 years.

52. An amount of Rs.970 crore is earmarked for school education under plan allocation. Out of this, Rs.170 crore should be spent for the development of infrastructure facilities of small schools which are not covered by the financial assistance from KIIFB. An amount of Rs.35 crore is earmarked for various programmes for enhancing the academic standards. An amount of Rs.54 crore is earmarked for child centred work experience, arts and sports encouragement, special assistance for prodigious students and special assistance for differently abled. The activities of bio-diversity park and Autism Park will be expanded. An amount of Rs.7 crore is earmarked for establishing new arts, sports and cultural parks. An amount of Rs.15 crore is earmarked for the expansion of Student Police Cadets. An amount of Rs.15 crore for Vocational Higher Secondary Education and Rs.106 crore for Higher Secondary Education are earmarked. Here also Rs.80 crore is included for improving the infrastructure facilities of schools, which are not covered by the financial assistance of KIIFB. An amount of Rs.290 crore is expected for Secondary Education from RMSA. There will be an expenditure of more than Rs.600 crore for mid-day meals programme. The Central Government will bear 60% of this expenditure. An amount of Rs.6.5 crore is earmarked for conducting Kerala School Youth Festival.

Social Security Pension

53. In one of her poems, Savitha Rajeevan points out “ In a dark ripening night, who gave the blanket which won't be torn by nightmares” . The residual life will be a nightmare to those who worked for meagre wages throughout life, while entering into old age. In the numbing pityfulness who brings the blanket of consolation? If we are not able to do so, it is meaningless to say that we are a modern society. Sir, if asked what the biggest achievement of this government, is first one to is about the doubling of social security pensions and welfare pensions and timely disbursal of the same.

54. The State Government directly provide pension or security financial assistance to 42.4 lakh people. In addition to this, more than 5 lakh people are provided with pension from various Welfare Funds. The government is spending more than Rs.6000 crore for social security pension per year. It is to be remembered that during the period of UDF Government only an average amount of Rs.1680 crore per year was expended for social security pensions.

55. The ceiling of family income for pension is Rs.1 lakh. But some people with very high income are also receiving pension now. Urgent corrective measures will be initiated to weed out the undeserving from the pension list. In order to avoid disputes regarding income, the eligibility will be determined by applying the following criteria also in addition to income limit. The criteria are:- Those who possess a house with an area of more than 1200 Sq.Ft, those who reside with an income tax payer, those who own more than 2 acres of land, and those who possess a car other than taxi with an engine capacity of more than 1000 cc. Time is being granted till the end of March for voluntarily quitting the pension. Those who are found ineligible in the later survey will be liable to pay back the pension already received. After this cleansing, the new applications that had been submitted to Local Self Government Institutions will be considered before Vishu. Pension will be granted urgently to differently abled and handicapped.

56. Contributory Pension Scheme will be started for those who are not eligible for Social Welfare Pension. Those who are receiving Social Welfare Pension can also enrol in this Scheme.

57. An amount of Rs.30 crore is granted for providing retirement benefits to the members of Welfare Fund Boards in Coir, Cashew and Fisheries sectors.

Security for Differently Abled

58. There is a small minority in Kerala who are denied the security shields we have so far discussed. They are the differently abled who don't have the ability to ask for their rights. The total number of Blind, Deaf, Differently abled, Differently Intelligent persons etc. in Kerala comes to 7.94 lakhs. Out of this, 1.23 lakhs people are under the age of 18. A comprehensive policy scheme is being prepared by the State Government for providing a Right Based Life Cycle Security for them. Around Rs.289 crore is earmarked in the State Budget this year, for 44 schemes through 8 Departments and 10 Agencies.

59. The beginning of the Comprehensive Programme for differently abled will be by preventing deformities through preventive measures including MMR vaccine. The next stage is to identify the deformities through primary screening and to adopt remedial measures. An amount of Rs.42 crore is earmarked for such activities. Rupees 30 crore is earmarked for the treatment and care of differently abled.

60. The policy is to accommodate those differently abled with mild or moderate degree into the normal school itself. At the same time, there are Special schools and Buds schools for severely differently abled. An amount of Rs.17 crore is earmarked for enhancing the facilities in special schools and Rs.26 crore is earmarked for Buds school. New Buds schools will be started in 200 more Panchayats. Autism Park is a scheme formulated on an experimental basis for teaching all the differently abled, including severely differently abled, in a separate class room in regular schools by selecting a school in each District. Resource teachers etc. of that Panchayat will be pooled for this purpose. It is intended to extend the scheme further during 2018-19. An amount of Rs.5 crore is earmarked for this.

61. There is a delineation of a special school in Kerala in the novel '*Ancient Promises*' of Jayasree Mishra. Rather a dismal place; children of different age, size and level of disabilities; assorted indifferent categories; lack of qualified teachers; a heap of inconveniences and helpless school management without money. This situation has to be changed. Volunteer based intervention in this sector need to be encouraged. There are 290 Special Schools run by Voluntary Associations with the approval of Education Department. The special financial assistance for them is enhanced to Rs.40 crore from Rs.13 crore.

62. An amount of Rs.28 crore is earmarked for the schemes for rehabilitation activities. Rs.5 crore is additionally earmarked for private rehabilitation centres. An amount of Rs.18 crore is earmarked for Barrier-Free Kerala. Rupees 14 crore is earmarked for awareness campaign. An amount of Rs.12 crore is sanctioned for State Handicapped Persons' Welfare Corporation. Measures will be taken for the expansion of Assistive Devices Production Unit at Pattur.

63. An amount of Rs.42 crore is earmarked for helpers who care for the differently abled at their own houses and an amount of Rs.12 crore is earmarked as special financial assistance for differently abled students. Marriage assistance for physically challenged girls and daughters of physically challenged will be enhanced to Rs.30,000 from Rs.10,000. An amount of Rs.46 crore will be given to various government and quasi government run training, research and treatment centres meant for differently abled as grant.

64. The package announced for the endosulfan victims will be fully implemented. An amount of Rs.50 crore is sanctioned as first instalment. A portion of the fund for Kasaragode Package will also be utilised for this.

65. Apart from these, the pension for disabled will be around Rs.350 crore. As per rules, Local Government Institutions are keeping apart approximately Rs.200 crore for them. It will be a great step forward if we could collectively spend a total outlay of Rs.850 crore meant for this sector. But, Sir, a major change is required in the outlook of the society and family members towards the differently abled. A touching comparison can be seen in the novel of Jayasree Mishra about the alienation and discrimination shown by even our own educated society towards the differently abled persons and its exact opposite experience in abroad. Sir, The legacy of Kerala is the intervention with the awareness of rights. We have the benefit of the same. But there is a section of people in our State who are unable to speak for even their own rights due to several reasons. Protection of their rights should become our agenda.

66. Sir, special budget analysis for old age people will be started next year onwards. The number of old age people is fast increasing in our society. In accordance with this reform should be made in health sector and social welfare sector. The geriatric budget will be a means for this.

Women Welfare and Empowerment

67. Sir, efforts have been made to examine each scheme of this budget from the perspective of women. Though this audit report is not enclosed with the budget documents, it will be made available later. The gender budget document of 2018-19 will be issued to the members along with other budget documents. The outlay for schemes exclusively for women during 2016-17 was Rs. 760 crore which 4% of the plan outlay. During 2017-18, it has risen to Rs.912 crore and to 4.5% of the plan outlay. Sir, the outlay for schemes exclusively for women during 2018-19 is raised to Rs.1267 crore. This comes to 5.7% of the plan outlay. In addition to this, Rs.1960 crore is provided for general

development schemes in which special components for women or number of beneficiaries can be separately identified. This will come to 8.9% of the plan outlay. Thus, the gross provision for women, which was 11.5% in 2017-18, is raised to 14.6%.

68. Sir, Vijayalekshmi, in her poem "*Pacha"* exhorts the girl to gain strength by '*eating the roots of lightening and drinking a deluge of rain' .* Now Kerala is witnessing with wide open eyes, the valour of modern woman who dares to proclaim 'Neither would we become mud block and dry leaf nor would we go to Kaasi'. An amount of Rs.50 crore is earmarked for various schemes aimed at preventing atrocities against women. Kerala has to change into a society having deep rooted gender justice awareness. Strong ideological campaigns have to be initiated in our society to expose all faces of anti-women activities. It is aimed to conduct a massive campaign by involving various categories of Government employees including police, people' s representatives, lawyers and judiciary, teachers and students and the general public as stakeholders. A major role in these programmes is being played by Women Development Department. Besides, KILA, Kudumbasree, Women Development Corporation, Women' s Commission, Women Cell in the Police Department and several other agencies will participate in these big and small awareness activities. Several schemes among them may be very small. However, their unified impact will be very big. An amount of Rs.10 crore is additionally earmarked for giving special financial assistance for those Panchayats, which undertake Women Friendly Village Project based on crime-mapping and gender reporting.

69. An amount of Rs.3 crore is set apart for providing immediate relief to the survivors of atrocities. An amount of Rs.5 crore is earmarked for the construction of Nirbhaya Homes to rehabilitate survivors of atrocities who require special treatment

and those suffering from severe mental agony. There will be very talented children among them. An amount of Rs. 3 crore is earmarked for constructing ' Thejomaya' Homes in association with Kerala Academy for Skill and Excellence for providing all modern trainings in order to encourage and inspire their talent for reaching the best employment avenues based on their skills. Rs.20 crore is additionally provided for renovation of shelters for women and the aged. ' Snehasparsam' , the monthly assistance scheme to unmarried mothers, is enhanced to Rs.2,000 from Rs.1,000.

70. Another peculiarity of women development approach in 2018-19 Budget is the endeavour to increase women participation in modern industrial sector. An amount of Rs. 20 crore is provided for women entrepreneur schemes including IT sector. Naturally, skill development is important. An amount of Rs. 12 crore is provided for establishing Centre for Excellence in Gender Park. Rs.3 crore is provided for Women Fed. There is a plan to establish five hundred modern coconut fibre mills for women. The current year's plan provision for protection of traditional sectors where women are employed is more than that of the previous years.

71. Lack of necessary common amenities is a hurdle against increasing women participation. An amount of Rs.25 crore including Central share is provided for the construction of working women's hostels and short stay homes in 14 districts. Apart from this, a fund to the tune of Rs.4.8 crore from Kerala State Housing Board is also provided for this purpose. She Lodge will be established in Ernakulam at a cost of Rs.4 crore. Labour Department will set up studio apartments for women. Importance has been given in the plan for to set up creches in work places. Besides, steps will be taken to provide women friendly toilets in public places such as Government offices,

Police Stations, Schools etc. Common toilets for women in markets and pathways, though announced in the previous two budgets, could not be constructed. These will not be mere toilets. These will be rest room, cafe and essential stationery selling centres also. Besides fees collection, profit from these sales will also be used for ensuring reasonable income to those who are employed in cleaning. A project will be formulated to make available considerable portion of investment from the advertisement expenses of State Lotteries to any agency including Local Self Government Institution willing for such a business model. Renovation of toilet facilities in petrol pumps and extending the facility to the public will also be discussed with oil companies.

Kudumbashree

72. The play, '*Thozhil Kendrathilekku*' that trumpeted the liberation of women in the Namboodiri community in 1948 was written and staged by women. There is a song sung by Devaki, a character in the play. It was like this:-

“ Getting prepare for the battle,

Getting prepare for the battle,

This mobilisation is inside the kitchen”

Thus, the women of Kerala came out of the kitchen to the centre stage. As the protagonist of K.R. Meera in 'Aarachar' says *“ We women never achieve anything alone. Our lives are intertwined like chains. Something started by somebody in someday will be completed by another on another time”* . Kudumbashree has emerged today as the descendant of the movement that started in the Renaissance period of Kerala. Apart from other states, certain foreign countries have also come forward to implement the neighbourhood group systems of Kudumbashree model. A 'Twenty point programme' is

announced on the occasion of the 20th year of Kudumbashree since its inception in 1998.

1. 2018-19 Neighbourhood Group Year – Micro Finance Summit.
2. Thousand broiler chicken units.
3. Five Hundred coconut fibre mills.
4. Micro entrepreneur parks.
5. Start up Village Entrepreneurship Project.
6. Nano markets.
7. Online Portal for marketing.
8. Technology Hub for Micro entrepreneurships.
9. Kudumbashree Chitti in association with KSFE.
10. District women legal clinics
11. District Kudumbashree Training Centres.
12. Agro Service Teams.
13. Sujalam Project for recharging wells in all districts.
14. Alappuzha model Scheduled Tribe Micro Project to other districts
15. Two Hundred new Buds Schools.
16. Thousand geriatric care executives.
17. Prathyasha – Special livelihood project for the insecure societies.
18. Debt relief to enterprises facing recoveries.
19. 20 Memoirs on Kudumbashree experiences.
20. 14 Model Women Friendly Villages.

73. An amount of Rs. 200 crore is earmarked for Kudumbashree. Intensive measures will be taken to strengthen the three tier system. Targeting this, 2018-19 is declared as *Ayalkootta Varsham.* Another important area is women empowerment. All administrative approaches which are not gender friendly should be modified. Among the women empowerment schemes declared earlier, Kudumbashree is considered as the prime agency for implementing the schemes such as Vulnerability mapping, prevention of atrocities at lower level etc. Land has been made available for Kudumbashree District Training Centre, Kasaragode. An amount of Rs.5 crore is provided for establishing training centres including this.

74. The State Government have taken several measures to put an end to the discrimination against transgender community and to bring them into the mainstream. However, the atrocities against towards them even today show that we have to go a long way ahead. An amount of Rs.10 crore is provided for the welfare of transgenders. Secure and safe homes will be established in the district headquarters for them.

Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes

75. The entire Dalit community of India is awakening. It is vigorously burning as struggles against class discrimination, protests against oppression, emergence of new organisations and cultural and academic studies. During the same period itself in the Central Government special component plan for SC and Sub Plan for ST ceased to exist consequent to the abolition of Five Year Plan. Provisions proportionate to the population of SC and ST communities have never been made in Central Budgets. During 2016-17, only 11.5% of the Central plan was allocated to the Scheduled Tribes which comprise 25.2% of the population. With the introduction of new reforms, the allocation of funds for the SC and ST schemes has considerably gone down again. Kerala Budget stands apart in this context.

76. The outlay for SCP is raised to Rs.2859 crore from Rs.2599 crore. This comes to 9.8% of the total plan. The outlay for TSP is raised to Rs.826 crore from Rs.751 crore. This comes to 2.83% of the total plan outlay. It may be noted that Scheduled Caste category is 9.1% and Scheduled Tribe Category is 1.45% of the population. Social welfare indices of the Scheduled Castes in Kerala are higher than the general social welfare indices of certain north Indian States. But, it is behind the general average of Kerala. Comparatively a larger outlay is included in the budget with an aim to overcome this. "*Your fate is also the wages in the father's column*", the curse which resounded in the class room like a proverb was echoed by Bilu C. Narayanan in her poem *'Pulapank'*. We should give reply to these curses by raising the social indices of the scheduled caste to the general standard.

77. 45% of the SCP and 2.34 % of TSP are earmarked to the local self government institutions. This fund allocation is for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes categories to participate in the planning process to formulate plans as desired by them. But, it is to be critically examined whether this purpose is being served.

78. As in the previous year, now also the largest amount provided in SCP and TSP is for housing, which comes to Rs. 651 crore and Rs. 236 crore respectively. Besides this, Rs.110 crore under P. K. Kalan project is provided through micro plans to help those Scheduled Tribes living in isolated homes. Through experiments conducted in Alappuzha a methodology has been formulated on how to devise these micro plans. This will be extended state-wide with the co-operation of Kudumbashree. An amount of Rs.225 crore in SCP and Rs.55 crore in TSP is earmarked for purchasing land for the landless. An amount of Rs.100 crore in SCP and Rs.110 crore in TSP is provided for the development of infrastructure facilities under Ambedkar Project in Scheduled Castes colonies having atleast 30 families.

79. The next preference in the plan for Scheduled Tribes is for education. An amount of Rs.464 crore in SCP and Rs.119 crore in TSP is provided for education. 90% of the outlay for education in SCP is provided as financial assistance to students. Financial assistance for Scheduled Tribes including Central share comes to Rs.37 crore only. At the same time, Rs.76 crore under TSP is spent for the functioning of Model Residential Schools and hostels.

80. Sir, even though the enrolment of Scheduled Tribes in higher education has increased considerably the dropout rate is quite higher. It is estimated that there are more than 20000 students who are yet to pass the examination even though they got admission to Engineering Colleges. A special scheme will be formulated this year for preparing them for the examination by giving special help and remedial course. From 2018 April onwards educational benefits for Scheduled Castes/Scheduled Tribes students is enhanced by 25%. This increase will be applicable only to them.

81. Special emphasis is given in the plan for the skill development of Scheduled Tribes. An amount of Rs. 48 crore is earmarked. An amount of Rs.111 crore including Central share will be made available to SC/ST Development Corporation.

Welfare of Backward Communities

82. An amount of Rs. 114 crore is earmarked for the welfare of backward communities. An amount of Rs.50 crore including central share is set apart for backward community scholarship and an amount of Rs.100 crore for the educational assistance to OEC. An amount of Rs. 2 crore is provided for traditional pottery manufacturing and an amount of Rs.5 crore is additionally earmarked for the development of ' Kumbhara Colonies. An amount of Rs.3 crore is earmarked for providing tool kit to traditional artisans and an amount of Rs.2 crore is provided for the renovation of barber shops. An amount of Rs.10 crore is additionally sanctioned to the Converted Christian Development Corporation.

Welfare of Minorities

83. An amount of Rs.91 crore is earmarked for the welfare of minority community. The most important component in this is an amount of Rs.58 crore provided for the special housing scheme for widows and deserted women. Similarly an amount of Rs.25 crore including central share is provided for the multifarious development of blocks where minorities are centered. 14 new coaching centres is being started for the coaching for public examination and others.

Welfare of Forward Communities

84. An amount of Rs.42 crore is earmarked for the most economically backward among the forward communities. Out of this, Rs.17 crore is for scholarships and Rs.8 crore is set apart as the share capital of Kerala State Welfare Corporation for Forward Communities.

IV

TRADITIONAL EMPLOYMENT SECTORS

85. In the play '*Thozhil Kendrathilekku*', the work place is considered as ancestral home and independence as husband. Engaging in public jobs after giving up the unseen works has an important role in enhancing the status of women in the society. The percentage of women working outside the house today is less than the percentage worked in public place at the time of formation of Kerala six decades before. The traditional sector where large number of women are working is facing drastic decline. The best measure to ensure social security of common man is to secure the jobs that they already know and are familiar with. The small scale and traditional jobs that they engaged are of low income. That is why social security measures become

inevitable. So what will happen if these jobs cease to exist? This peculiar situation is becoming severe in Kerala. As written by Dona Mayoora the future of those working in traditional employment sector is, '*between door and its frame, uncertain whether to move in or out, leaving life itself beside it'*. It is not possible to continue these jobs forever in their present form. New generation is also not willing to move towards such jobs. But even today, there is a section of people who are willing to carry on these jobs. So their job needs to be protected. Sir, the budget is moving from social security to employment sectors.

Handloom

86. Consequent to the implementation of globalisation reforms, the handloom sector where the largest number of work force were employed, is now on the decline. Most of the benefits and protection extended to this sector had already been withdrawn. Kerala does not intend to follow this path. Rebate system will continue. Along with that it had been a novel initiative by Government of Kerala to distribute school uniforms made of hand-woven cloths from this sector. Through this scheme, a minimum of 200 days work will be assured for all those who are willing to work in the handloom/khadi sector. To avoid pilferage of wages, method of direct transfer of wages to individual accounts of weavers has been adopted. The usual practice is to give Rs.400 amount for school uniforms in cash. But the expense in the new system would be higher. Outlay for the current financial year is Rs.150 crore.

87. In addition to this Rs.46 crore has been earmarked as plan outlay for handloom and Rs.19 crore for Khadi Industry. It is intended to limit the rebate on khadi and handloom to products made in Kerala only. An amount of Rs.50 lakh is sanctioned for the renovation of Garment Division of Payyannur Khadi Centre.

Coir

88. Only one and a half lakh workers are presently engaged in the coir sector where 5 lakh workers were once employed. Only half among them are getting work. The ceasing of fibre production in Kerala has been a huge, setback for this sector. 1000 mills will be established for transforming at least 200 crore coconut husk, i.e. one third of total coconut production Kerala into fibre. Coirfed will procure the fibre from these mills and make available to the Co-operative Societies assuring a daily wage of Rs.600 to those working in these mills. 1000 automatic spinning machines will be installed in coir spinning sector. But employment can be provided only for a few thousands of workers in this sector. Remaining will be provided with 'electronic ratt'. Coirfed will procure all the coir spun, guaranteeing Rs.300 as wage for the workers. It is presumed that the production by the co-operative societies in the coir spinning sector will increase at least by three times in the next year. Currently more than one third of the wages is given by the government as subsidy through the Income Assurance Scheme. As the work increases the amount required for the subsidy will be provided additionally. Rs.5 crore is earmarked to give pension and retirement benefits to the employees retired from Coir Co-operative Societies. As part of the reorganisation, a onetime settlement scheme will be implemented, after discussing with banks, for those Coir Co-operative Societies which have fallen into crisis due to the arrears on loans availed by them. It is estimated that majority of the traditional coir spinning workers will retire within a decade. By then, production will move more and more towards mechanised means. It is aimed to transform the manufacturing co-operative societies in the coir production sector into modern factories. Automatic looms, semi-automatic looms, tufting machines, needle felting machines and composite machines will be deployed.

89. Markets may not be available for the entire coir products manufactured by the above means. In this context, it is aimed to convert most of the coir produced into coir geo-textiles. Orders for coir geo-textiles worth Rs.120 crore have already been received from Local Government Institutions for their soil and water conservation activities as a part of employment guarantee scheme. It is intended to form a marketing company entrusted with the responsibility of creating a nationwide marketing network for the sale of coir products.

90. This marketing company will be set up with private partnership. The contribution of exporters and industrialists towards the development of coir industry will be recognised and their co-operation will be ensured in the implementation of this scheme. In addition to the subsidy given by Coir Board, Government will provide 20% investment subsidy to private investors.

91. In short, what is going to be implemented is a second restructuring of the coir industry. The approach being adopted by government is to protect the traditional workers along with the fast modernisation. An outlay of at least Rs.1200 crore is needed for the implementation of the above scheme. In addition to plan fund, at present loan from NCDC is also being utilised. The total outlay for coir industry for the next year will be Rs.211 crore comprising Rs.141 crore as plan fund and Rs.70 crore as NCDC loan. NCDC has proposed to constitute a Special Project Monitoring Unit for the implementation of the restructuring scheme.

92. Procurement of coconut husk cannot be made successful without the wholehearted co-operation of coconut cultivators. Coconut has to be plucked in time before it gets dried, then it has to be de-husked and converted to coir by farmer societies themselves or it has to be made available to coir mills. For this, facilities have to be ensured for timely plucking of coconuts and

disbursement of ready cash to the farmers. Working capital is essential for this. An amount of Rs.10 crore is additionally earmarked to the Department of Coir for giving interest to coconut producer companies, Kera Gramam Samithies and Fibre mills if they are avail loans for coconut procurement.

Cashew

93. The cashew industry which employees about one and a half lakh workers is also in crisis. Adoption of mechanised processing of raw cashew at low cost by other states is the reason for the present crisis of cashew industry in Kerala. Cashew Industrialists in Kerala, Cashew Corporation and CAPEX are not able to procure raw cashew by competing with industrial entrepreneurs from other states. Big industrialists from Kerala are starting new factories outside Kerala. How can employment and reasonable wages for workers be ensured against this backdrop? There is only one solution for this. That is to buy raw cashew from African Nations at lower prices than available for middle men. Maximum raw cashew has to be procured from Kerala itself. Import of raw cashew has often resulted in controversies. But government do not intend to evade from the responsibility. A meeting of Ambassadors of African countries had been convened soliciting their co-operation. Many countries have assured their co-operation at government level itself. A company named 'Kerala Cashew Board' with a share capital of Rs.50 crore has been constituted, after due deliberations for transparent procurement of raw cashew. Kerala Government has shares worth Rs.24.5 crore. Even though current year's season has already begun, Cashew Board has initiated steps to enter into the market without further delay. The consortium of Banks has agreed for a loan of Rs.200 crore. The cashew so procured will be made available not only to public sector undertakings but also to other industrialists in Kerala. An amount of Rs.20 crore is earmarked for assisting factories in private sector.

94. An amount of Rs.54.45 crore has been earmarked for cashew industry during the current year's plan fund. The amount included in this is for the renovation of public sector factories and building of the brand. A suggestion was evolved in the Ambassadors' meeting to create a combined brand in association with African countries in future. If we could rise above the cashew value chain with international co-operation in this manner, the future of cashew industry in Kerala will be brighter.

95. There are 32 varieties of crafts in Kerala. Rs.5 crore has been earmarked for their development. Rs.10 crore is earmarked for Bamboo Corporation.

Agriculture

96. M. D. Dhanya in her work '*Njangalude Aanungalum Pennungalum'* remembers an ancient grandpa with a heavy chain on his legs and laid low by hunger, heat and sweat. Memories of men and women wearing clothes blackened and soiled, their stomachs eternally empty and their songs harsh and severe point out a period in history never to be forgotten. Even though the period has changed, the agriculture sector is in crisis. 20 percentage of the working class rely on agriculture for livelihood. The agriculture sector has not witnessed any growth but also shrinking in absolute terms for the past few years. The number of agriculture labourers is also declining significantly. The number of land owners who derive their income mainly from agriculture is also on decline. Sustainable development of agriculture sector holds an important place not only as a means of income but also in maintaining environmental balance. It is quite evident in the case of paddy cultivation. Destruction of paddy fields has played a significant role in the disruption of water cycle in Kerala. Cultivation of paddy is relatively an uneconomic activity. But its survival is essential for the State.

Seeing this, the idea of royalty for paddy fields has been included in the manifesto of Left Democratic Front. But the Central Government has withdrawn from the existing subsidy for paddy cultivation. Till date, Central Government has been providing a considerable portion of the subsidy from the RKVY Scheme. The present stand of the Central Government is that this amount cannot be utilised for this purpose any longer. So the State has been compelled into the whole amount under the State Plan. Now Rs.60 crore is earmarked for subsidy. Even this is inadequate. The required amount will be made available through additional authorisation. Hence, the state has been compelled to postpone the idea of royalty for the time being.

97. During the current financial year the State Government have provided Rs.525 crore for paddy procurement so far. As against the subsidy of Rs.7 from the Central Government, the State Government is giving a subsidy of Rs.14. The delay in disbursement of this money to the farmers has resulted in severe criticism. This problem now has been solved to certain extent. Necessary arrangements have been made to disburse the amount to farmers from banks within a few days of procurement of paddy by Civil Supplies Corporation. Now mill owners at Palakkad and other places are not co-operating for procurement. An alternative system has already been evolved in Palakkad for procurement of paddy by utilising co-operative societies.

98. Government is taking stringent measures against leaving the paddy fields barren. Legislation has already been made to entrust such agrarian lands to ' Padasekhara Samithi' or Self Help Groups, for cultivation for two years, if required. In this context, Rs.12 crore is earmarked for cultivation in barren lands.

99. An amount of Rs.50 crore is earmarked for coconut development. Out of this, Rs.40 Crore is for 'Keragramam' Scheme. It is an integrated agricultural programme for the development of coconut cultivation in a contiguous area of 250 hectors. 'Keragramam' scheme also aims to process and convert these coconuts into value added products in the region itself. NABARD has conveyed willingness for extending help for establishing such coconut processing centres. An amount of Rs.11 crore for the cultivation of spices like pepper and Rs.12 crore for floriculture, medicinal plant and plantain cultivation have been earmarked.

100. Three type of interventions are intended for maintaining crop health. (1) Rs.28 crore is earmarked for testing micro qualities of soil and for taking remedial measures. (2) Rs.16 crore is provided for pest resistance and crop health clinics. Thrust is for biological control. (3) Rs.10 crore is also provided for promoting organic farming and good agricultural practices.

101. Another component of agricultural intervention is to make available good quality seeds and seedlings. An amount of Rs.23 crore is earmarked for this and Rs.44 crore is for extension activities. Thrust is given to ATMA model farmer's field visits and lead farmer-centred training programmes. Plans are there to constitute resource groups and prepare farm plan at Panchayat level. An amount of Rs.32 crore is earmarked for establishing agro service centres and regional farm facilitation centres at Block level. There is also a plan to expand the State Crop Insurance Scheme. The effort is to integrate Centrally Sponsored Schemes with State Agriculture Development Schemes. An amount of Rs.188 crore is provided as the State share which is 40% of this Centrally Sponsored Scheme.

102. The emphasis given to production of value added products is an important intervention in agricultural sector. The Kerala Agro Business Corporation will be formed for establishing 'Agro Parks' encouraging agro business and supporting value added units. Financial assistance of Rs.8 crore is earmarked for small scale agriculture processing unit, Rs.4 crore for self help groups and individual units, Rs.3 crore for processing enterprises of Co-operative societies, Kudumbashree and the like. Rs.2 crore is earmarked for Farmers Producer Societies and Rs.42 crore for various market interventions. The DPR for Agricultural Processing Parks announced through KIIFB are getting prepared.

103. Kerala Innovation Extension Project will be implemented for the encouragement of novel technologies. Kerala Innovation Extension Project will be implemented by integrating ATMA, elements of similar projects like ATMA Plus, possibilities in social media, practical experiences and findings of farmers.

104. Ploughing, digging the trenches, putting manure, filling nursery trays, planting and watering by means of machines for commercial basis agriculture has started to appear in Kerala. Existing schemes are not suitable for such capital intensive farming methods. Hence, an amount of Rs.5 crore is sanctioned for evolving a subsidy scheme for those who invest on a large scale for such modern methods.

105. In 2018, 2-3 days long International Exhibition will be conducted for rubber and coconut. This exhibition will be conducted with the co-operation of Industry and Agriculture Departments and KSIDC as nodal agency. These two exhibitions are aimed at transforming rubber and coconut into centres of modern value addition. Like that discussions will be there on productivity, agricultural extension, farmers'

income, procurement and marketing in these Expos. Industrialists, farmers, agricultural scientists, agriculture extension activists, social scientists, organisation representatives and policy makers will be the participants. The expenditure for these two Expos will be from 'Industrial Development Fund' of KSIDC.

106. A Farmer's Welfare Fund Board will be constituted. Since the existing Agricultural labour Welfare Fund beneficiary contribution from land owners has not been able to collect for, the benefit to farmers are pending. In this background in order to ensure economic sustainability of these welfare funds, it is intended to increase the basic tax on land. The rate of land tax that had been in force in 2015 is being reintroduced. The additional revenue of Rs.100 crore thus collected will be equally distributed among Farmer's Welfare Fund and Agricultural Labourer's Welfare Fund. But the additional income received during 2018-19 will be utilised for the disbursement of arrears of retirement benefits of 7 years to the agricultural labourers.

Animal Husbandry

107. Animal husbandry is a subsidiary source of income for at least 8 lakh of families. An amount of Rs.330 crore is provided for Animal husbandry Department and Rs.107 crore for Dairy Development Department. An amount of Rs.60 crore is provided for Calf Care Programme which is the most popular among different programmes of this sector. The total outlay for public sector undertakings in this sector viz. Livestock Development Corporation, Meat Products of India, Kerala Feeds, Poultry Development Corporation is Rs.66 crore.

108. An amount of Rs.28 crore is provided as assistance to Dairy Development Societies and Rs.15 crore for giving subsidy to cattle feeds. Rs.52 crore is provided for special programmes meant to attract farmers and entrepreneurs towards this sector in a more commercial and organised manner rather than maintaining it as a mere means of subsistence. An amount of Rs.50 lakh is earmarked for 'Brahmagiri Society'. Rs.50 lakh is specially allocated for the diversification of Vellur Milk Society.

Forest, Environment

109. The outlay earmarked for Forest and Wild Life Sector is Rs.243 crore. Emphasis is given to forest conservation. Rs.55 crore is provided for the demarcation and protection of forest boundaries. Rs.90 crore including Central share will be available for the conservation of wild life habitats like sanctuaries and parks. Rs.10 crore is provided for the promotion of biodiversity. Wildlife attacks are on the rise. To defend from such attacks, Rs.100 crore sanctioned from KIIFB will begin to be implemented this year. Rs.20 crore is provided for giving compensation and other expenses. Rs.50 crore will also be made available from NABARD for taking measures to ensure facilities like drinking water to wild animals with in the forest itself.

110. An amount of Rs.71 crore is earmarked for various programmes under Environment Department. Rs.20 crore is provided to Forest Department for the conservation of biodiversity. Rs.29 crore is provided to State Wetland Authority. Rs.4.5 crore is provided for the studies on climate changes etc. Rs.6 crore is provided for Disaster Mitigation Management. State Environment Report will be published in 2018-19. The Shoreline Management Plan about Kerala coastal sector will be prepared during the coming financial year. Urban Green space Management Programme will be implemented for the preservation of greenery in urban areas.

111. An amount of Rs.13.50 crore is earmarked for Pollution Control Board. Rs.5 crore is earmarked to set up Pollution Control Plant at Chandirur.

112. Sir, it was declared in the last budget that 3 crore saplings would be planted but target of only 85 lakh could be achieved. The reason for this, is the lack of availability of planting materials. Measures are being taken to resolve this. Rs.14 crore is earmarked to Forest Department for growing and distributing the saplings. Employment Guarantee Scheme can also be utilized for this. 3 crore saplings will be planted during 2018-19.

Haritha Kerala Mission

113. Today, the day of presenting this budget, is World Wetland Day. Drought could be averted only through wetland based interventions. It is a fact endorsed by everyone that planning should be wetland based for the agricultural prosperity. Large amount is usually set apart for this. Rs.191 crore is earmarked for Minor Irrigation Department. Apart from this Government have decided that at least 40% of Employment Guarantee Scheme should be for the soil water conservation activities. This comes to Rs.400 crore at the least. In addition to this, the plan allocation of Local Self Institution is also available. If added together, the outlay for wet land scheme during 2018-19 would come to nearly Rs.1000 crore. Strong defence could be built up against today's drought and soil erosion, if we succeed in co-ordinating the activities of various departments and agencies through Haritha Keralam. Lack of sufficient co-ordination, continuity and scientific approach is the reason for the present plight. Agriculture schemes of Agriculture Department and Local Self Institutions are to be envisaged in continuation of soil water conservation activities only.

114. Cultivation of vegetable is another example. An amount of

Rs.87 crore has been earmarked to Agriculture Department for development of vegetable cultivation. In addition to this, there is an outlay of Rs.15 crore of Vegetable and Fruits Promotion Council. Even If Local Government Institutions provide at least 10% of plan fund for agriculture, a minimum of Rs.350 crore will be available for vegetable cultivation. We can move towards self sufficiency in vegetable production if this much amount is scientifically utilised with co-ordination.

115. For agriculture, Organic fertilizer is as inevitable as water. Today, the problem in Kerala is the excessive and unscientific use of chemical fertilizers and pesticides. The use of organic fertilizers has to be enhanced considerably. By composting the bio degradable waste of our houses, hotels and markets. We can not only ensure hygiene but also ensure availability of organic fertilizer. Dr. Sunitha Narain applauded this approach of Kerala as ultimate green solution (Aathyathika Haritha Utharam). Bio degradable waste should be processed at its sources itself. Non-bio degradable wastes should be segregated, collected and recycled. This is the strategy adopted by the 'Haritha Mission'. Awareness generation and people' s participation are essential for its success. Sir, Green Work Force (Harita Karma Sena), engaged in collecting and segregating non-biodegradable waste from houses and shops by charging a user fee, is becoming prevalent. Green Work Force (Harita Karma Sena) will require a Viability Gap Fund on small scale until the user fee system gets accepted. Local Government Institutions will have the right for this.

116. Haritha Mission is taking efforts to co-ordinate the activities related to water, agriculture, sanitation etc. and to ensure large scale participation of people in partnership with Local Government Institutions. Nodal 'prerak' at the Block level and a major section of ' preraks' at local level will be deployed for

awareness and organising activities related to 'Haritha Keralam'. By utilising them, it is intended to conduct a huge mass education campaign in 2018-19. ' Haritha Keralam' Social Knowledge Dissemination Centre' ' Haritha Keralam Help Desk' , and ' Haritha Learning Center' could be formulated under their responsibility. Through this, it will be able to link several workers of community based organisations like Kudumbashree to ' Haritha Keralam' campaign. It is aimed to form a people' s movement namely ' Haritha Keralam Susthira Keralam' from the erstwhile 1990 slogan of ' Sakshara Keralam, Sundara Keralam' .

117. An amount of Rs. 10 crore is earmarked for giving Haritha Gramam, Haritha Nagaram and Haritha Block awards to those Local Self Government Institutions that have implemented the best model and comprehensive projects for achieving the objectives of ' Haritha Kerala Mission' . Haritha Kerala Mission and Science & Technology Council will lead the new entrepreneurial initiatives to create Green Employment for encouraging Green Technologies. An amount of Rs. 3 crore is sanctioned for the ' Bio Diversity Park' of Kozhikode Block Panchayath.

118.Based on the report of ' Haritha Keralam Mission' , 5881 Km of canals and 5482 number of ponds in Kerala have been revived. The successful rejuvenation of some rivers has generated a new enthusiasm in the State. The notable among these is the revival of ' Varattar' . Sir, late Ramachandran Nair had made invaluable contribution for this. Condition was created to restore the flow of the river, he had initiated steps to dismantling the Chappath at Vanchippottu ghat. The bridge being built on the river mouth in the place of the Chappath will be known by his name. Rs.20 crore is earmarked for administrative sanction of bridges at Thrikkayil Kadavu, Anayaar, Puthukulangara being built in place of other Chappaths. Tenders have already been floated for the protection of Varattar river bank and the construction of

pavement along it. Detailed watershed projects will be prepared and submitted to NABARD. The revival of rivers like ' Pallikkalar' , ' Kolarayar' , ' Meenachilar – Meentharayar – Kodoorar' ,' Kanambuzhayar' ,' MathilakomValiyathod' and ' Kuttamperurar' etc. has been significant interventions. For the related essential construction activities Rs.20 crore is earmarked to Minor Irrigation Department. NABARD has agreed to accord priority when the master plans on these Watershed Projects are ready. Kattakkada Comprehensive Watershed Development Programme is also a notable intervention. Jalasamrudhi of Kattakada and ' Samrudhi' of Thaliparamba are ideal examples of evolving wet land schemes on constituency basis.

119.An action plan has been prepared in the Nila Revival Convention held at Pattambi by people' s representatives and environmental activists of Palakkad and Malappuram Districts. An amount of Rs.5 crore is earmarked for the examination and subsequent approval of the project by the Irrigation Department. For the revival of Pampa Action Plan, activities centered at Pathanamthitta have been initiated. A task force will be entrusted with preparing a comprehensive programme.

120.Kuttanad lake environment revival project is under preparation for seeking the assistance of World Bank. Kuttanad drinking water scheme will be completed on a war footing, with the objective of keeping the Thaneermukkam Bund open throughout the year, during 2019-20. The project is ready for submission to KIIFB. In order to keep Kuttanad pollution free, tourism related pollution and the flow of sewage from lake towns towards lake should be stopped. For preventing waste water flow into canals of Alappuzha, a system for decentralized anaerobic water processing at source itself is being implemented on an experimental basis. For preparing a detailed plan for this, a summer water school will be conducted

with the participation of post graduate engineering students in the field of environment and water from other higher academic centres of India and IITs. KILA & IIT Mumbai will lead this academic training programme.

121. Carbon Neutral Meenangadi experiment has become a success as a method of scientifically measuring the carbon emission in Wayanad. Now schemes are being formulated, for reducing carbon emission in various sectors. The Swaminathan Foundation had conducted a detailed two day seminar on Carbon Neutral Wayanad. During 2018-19, this massive project will move towards implementation Stage. In order to ensure farmers participation in this environmental campaign, measures will be taken in parallel to the branding and selling of coffee of Wayanad in 2018-19. The factory facilities for this will be provided in the Mega Food Park. Fund for its initial works will be met from Wayanad Package. Additional fund will be amade available once detailed plan is prepared. Additional amount will be provided for the water shed projects being implemented under the aegis of Soil and Water Conservation Department at Mullankolli and Pulpally Panchayaths situated on the banks of river Kabani.

V

EMERGING EMPLOYMENT SECTORS

122. Protection of traditional sectors is inevitable for social security. But, to rise to new horizons of growth, new sun rise industries are to be identified. It is widely accepted that industries based on knowledge, service, expertise or value addition are more suitable for the educated work force and environment in Kerala. So it is inevitable to take measures to accelerate the growth of this sector and to create basic infrastructure essential for this.

Knowledge Economy

123. Amrita Pritam' s words that she needs the pen and book in her funeral pyre foretell the future and the hope. Transformation to a knowledge economy is a declaration of progress and freedom. Sir, the future of Kerala lies mainly in the transition to a knowledge based economy. Unlike any other state in India, Kerala has the conducive atmosphere to create such an economy. Universal education is the most vital. But centres of excellence on knowledge generation can be created only by enhancing the quality of education considerably. Not enough, there should be an environment of innovation in the state. Apart from those in the educational centres, the common public can also actively participate in this innovation. Modern technologies should be infused into productive sectors as in day to day life. We should be able to elevate the knowledge density of the economics and to shift into the higher value added sectors. This is the characteristic of knowledge based economy.

124. Let me cite an incident that occurred last year. Referring to the feature film ' Manhole' by Vidhu Vincent, I have declared a scheme in the previous budget speech to completely eradicate Manual Scavenging. This can be achieved only by mechanisation of cleaning works of manholes and sewage pipes. Earlier I had no clear cut idea on how to materialise it. But an M.Tech student hailing from Kozhikode took up the challenge. He put forth the idea of a robot, ' Bandicute' to clean manholes. Support was provided by ' Start-up Mission' . For designing the robot, aid was provided to him even to visit Taiwan. An oil company also extended support to his start up venture. ' Bandicute' became ready last month for cleaning our drainages, manholes and sewages. I am quite sure that the demand for the new machine will come from not only our Irrigation Department, but the whole of India. The world of

tomorrow belongs to the start up' s of today. IT parks and the giants companies in them will still have space. But the momentum of tomorrow' s world is going to be determined by new generation start ups. Hence, Rs.80 crore is sanctioned for Kerala Start Up Mission, also known as Technopark Technology Incubator. KFC will invest in the share of those companies recommended by the start up mission with the guarantee of the Government. The IT mission will take steps to ensure the help of the accelerators to transform ' Start Ups' being hatched in the incubator into competent companies.

125. The aim of the newly formed Kerala Development and Innovation Council (KDIC) is to impart horizon knowledge in the fields of science and technology, agriculture and finance into governance and manufacturing sectors. The council will make ready the expert service required for this to various departments and government institutes. A new scheme named ' Young Innovators Programme' (YIP) will be formulated for finding talented innovators. By utilizing the possibilities opened up by World Kerala Assembly, a database on eminent professionals all over the world will be created and used for the development of new entrepreneurs. An amount of Rs.20 crore is additionally earmarked for the activities of the council.

126. Experts in analytical methods and most modern technologies need to be created to bring the Information and Communication industry of Kerala to the forefront. This is the objective of IIITMK. An amount of Rs.65 crore is allocated in the budget to increase the number of students in this institution to 1000 and also to upgrade its status as a deemed University, recognised by UGC. This institution need not be another skill training centre or a university in the conventional line. There should be an ecosystem to achieve the most modern scientific horizons and also to attract rare expertise in the field. International relations

essential for this are to be developed. An amount of Rs. 25 crore is earmarked to ' Skill Delivery Platform Kerala' for providing skill training to 50000 students of Engineering Colleges in Kerala by linking the colleges with IT-Parks through ' Tele Presence Network' . An amount of Rs. 5 crore is earmarked for Free Software Centre. An amount of Rs. 25 crore is set apart for IIIT-K Pala.

127. The major allocation in IT sector is for IT Parks. 370 IT companies are presently functioning in Technopark providing jobs for more than 50000 employees. An amount of Rs. 84 crore is earmarked for Technopark, Technocity and the Technopark at Kollam. An amount of Rs. 67 crore is earmarked for Info Parks and Rs. 30 crore for Cyber Park.

128. One of the sectors in which Kerala can attain prominence is ' Electronics Hardware' . A major share of electronic goods is being presently imported from China etc. One of the emphasis of ' Make in India' campaign is on ' Electronic Hardware' . In this scenario government have envisaged ' Electronics and Hardware Mission' with a view to secure a forefront position in the field of Electronic Design and Embedded Software in India. An amount of Rs. 30 crore is earmarked as seed money for the mission. The first project of the mission is going to take practical shape during the financial year 2018-19. A joint venture will be started by Intel and Keltron to manufacture laptops and servers. For this an amount of Rs. 40 crore is earmarked. The construction of Hardware Park in 100 acres at Amballoor is in progress. Another innovative venture is ' Meds Park' . The aim of this joint venture of KSIDC and Sree Chithra Thirunal Institute is the manufacturing of modern medical equipments. Out of the total estimated cost of Rs.180 crore, Rs.25 crore is earmarked.

129. Kerala State IT Mission is the nodal agency of the Government in e-governance sector. An amount of Rs.147 crore is

earmarked for various e-governance projects. The K-phone Company is expected to bring revolutionay changes in e-governance and also infusing IT into the day to day life of the people. An amount of Rs.823 crore rupees has already been allotted to the company from KIIFB. Rs. 28 crore is earmarked for the installation of Wi Fi in 2000 public centres.

130. State of Kerala should be able to mark its stamp in the field of Biotechnology also as in the field of Information and Communication Technology. The most important initiative in this line is the Life Science Park at Thiruvananthapuram. Another important venture is the ' Pharma Park' in Kochi envisaged with central assistance. The fund for both these parks is met from KIIFB.

Tourism

131. ' Using every opportunity to wander to places with bags full, searching for places which I desired to see, intently listening every rhythm of India and penning down all that I could' – these are the words of K.A. Beena in her travelogue ' *Nadi Thinnunna Dweep*' . Beena writes, she had experienced the belief held by many that women are not supposed to see the world outside home. Sister Mary Baninja has also written that God has given wings for flying to all cherished locations. Sir, Tourism is the fastest growing economic sector globally. Sir, Kerala Tourism is also on the path of prosperity. After this government assumed power, Tourism Department has achieved 9 National Awards for proving its excellence in various fields.

132. The ' Musiris Project' , having the capability of changing the face of Kerala Tourism had been limbing. A time bound programme has been started to complete the project within two years. I recollect the experience shared by one of the local MLA' s about this project. Publicity about the scheme was commenced only last year and the response was overwhelming.

There was heavy rush for visiting by boats. This experience underlines the importance of marketing in Tourism. The major contribution of Government towards tourism development was that it was able to market Kerala as ' Gods own Country' . During this year Rs. 82 crore is earmarked for Tourism marketing.

133. The above experience makes clear another aspect also. The conservation of heritage can also be made an attractive factor in Kerala Tourism in addition to the scenic beauty of Kerala. The heritage conservation is important not only for foreign tourists but for the natives also. Conservation of heritage necessitates both production of knowledge and informal education. Muziris project has been envisaged incorporating the very best approaches of responsible tourism. An amount of Rs.40 crore is earmarked for the heritage projects of Muziris and Thalaserry. The fund for Alappuzha heritage project will be made available from KIIFB. Sanction has already been granted for some museums. The remaining construction works will be started during 2018-19. With the commencement of ' Spices Route' , the regions like Ponnani and Beypur will also come under the network of this heritage scheme. Construction of Muzhappilangadu Beach Tourism Poject included in KIIFB, will be started this year. The fund for the construction of ' Spices Route' will also be raised through KIIFB. An amount of Rs.16 crore is earmarked for the encouragement of various programmes like Kochi Biennale, Nishagandhi Dance and Music Festival, Onam Fest, Pooram, Theyyam Celebrations, Boat races etc. An amount of Rs.10 crore is additionally allocated for conducting boat race on league basis.

134. An amount of Rs.26.25 crore is earmarked for Kerala Tourism Development Corporation, Kerala Tourism Infrastructure Ltd, Bekal Resort Development Corporation, District Tourism

Promotion Councils etc. An amount of Rs.12 crore is also earmarked for Tourism Hospitality Training Institutes. For the renovation of guest houses Rs. 33 crore is allocated. An amount of Rs.3 crore is earmarked for Vision Varkala Infrastructure Development Corporation.

Large and Medium Scale industries

135. The annual financial loss of the public sector was Rs.202 crore when this Government assumed power. After lapse of two years, there will be at least a profit of Rs.40 crore by the end of this financial year. Out of the 40 public sector undertakings, 14 have become profitable. The losses of remaining PSUs have been reduced. In the last year's budget speech KSDP was cited as a model for restructuring of PSU' s. It was announced in that budget that a ' Non-beta Lactum' plant would be constructed at a cost of Rs.32 crore for the manufacturing of capsules and syrups. The completed Plant will be inaugurated by the end of March. In the last budget speech, I stated about G.M.P Standards. Sir, KSDP has already attained global WHO standards. The pharma testing lab which has been closed for the past 5 years has gained NABL Accreditation. Sir, by the end of the financial year 2017-18, KSDP would have turned into a profitable public sector undertaking. It is expected that everyone will unanimously agree that this is a rare record in plan implementation.

136. What next? Foundation Stone will be laid in April for an ' Injectables Factory' with an investment of Rs.54 crore. The aim is to complete the same within one year and inaugurate it in 2018-19 itself. The next phase aims at a cancer medicine factory which is expected to commence production in 2019-20.

For the initial expenses of this project an amount of Rs. 20 crore is additionally allocated. This factory will be completed as per WHO standards with an objective to produce patent expired cancer medicines in large scale at the lowest cost. The generic medicines produced in KSDP will be under the brand name ' Kerala Generic' . KSDP will export ' generic medicines' to African countries by 2018-19. Measures will be taken to establish a ' Mini Industrial Park' as a subsidiary to KSDP with the support of KIIFB.

137. The hindrance to the growth of KSDP is limitations of the market. In the absence of branded medicines, KSDP can sustain only by relying on the Health Departments functioning within and outside the state. Here the margin is very low. The company is struggling to compete with big corporates which make huge profits by selling branded medicines. It was envisaged in the last two budget speeches that K.M.S.C.L. would give priority to and required orders for the products of KSDP. But even now only 25% of the productive capacity of ' Beta Lactum' Factory is being utilised. This fiscal more orders were received from other state than from Kerala. The attainment of an upper hand by public sector in the field of medicine production is an integral part of the whole developmental strategy of the health sector. It should be ensured that during 2018-19 orders for medicine worth at least Rs.75 crore are given to KSDP by KMSCL. Including this, next year's target of production would be Rs.150 crore.

138. Sir, each public sector in Kerala will have such a story to tell. I do not intent to elaborate it. KMML, Chavara is the most profitable undertaking. In the current financial year Rs.180

crore is the expected profit. The mineral rich soil of our sea shore is very precious. The mining and processing capacity, should be enhanced considerably. Titanium Sponge is commercially produced. Now we have to shift to Titanium metal. The DPR for new factory for this purpose is in the final stage. The land necessary for the same will be acquired this year.

139. Textile sector is where 3000 number of workers are employed. It has been estimated that an amount of around Rs. 490 crore rupees is needed for the complete rejuvenation of this sector. This amount can be raised only within a few years. The loan from NCDC is relied on for the development of Co-operative mills. An amount of Rs.82 crore is set apart for the modernisation of the mills under the Textile Corporation. Fund needed for the modernisation of these mills can be raised by relocating the mills presently functioning in urban areas. This possibility should also be seriously considered by all concerned. The outlay for public sector undertakings are detailed below:

Kerala State Mineral Development Kerala State Mineral Development	5 crore
Kerala State Drugs and Pharmaceuticals	27 crore
Travancore Cements	10 crore
Kerala Electrical and Allied Engineering	10 crore
Traco Cable	10 crore
United Electricals	5 crore
Autocast	10 crore

Kerala Automobiles	10 crore
Steel and Industrial Forging	5 crore
Steel Industries Kerala	8 crore
Keltron	40 crore
Kerala Ceramics	10 crore
Kerala Clays and Ceramic Products	9 crore
SIDCO	7 crore
Bamboo Corporation	5 crore
Artisans Development Corporation	3 crore
Prabhuram Mills	7 crore
Malabar Spinning & Weaving	30 crore
Komalapuram Spinning & Weaving	13 crore

In addition to this, an amount of Rs.55 crore is earmarked as the working capital for all the PSU' s.

140. Multi-storied industrial sheds will be constructed in places like Kollam, Ramanattukara, Koratty and Kakkanad. New Industrial Park will be started at Vadakkanchery village in Thrissur, Kanjangad in Kasargode and in Cheemeni. Fire crackers product cluster will be established at Thalappally Taluk of Thrissur district for the scientific and secure manufacturing of crackers and gun powder. Acquisition of land for Spices Park in Wayand and Idukki will be speeded up. Gem and Jewellery park will be established in Thrissur.

141. A company in the model of CIAL for encouraging the production of rubber products will be formed. Rubber parks in Pathanamthitta and Kottayam and an incubation centre for rubber based industries at CFSC in Changanassery will be

established. The facilities required for the manufacture of e-vehicles, the vehicle of future, will be created in Kerala Automobiles Limited.

142. In sharp contrast to the selling out of PSU's by the Central Government, Kerala is following an alternative approach. A number of Central Government PSU's such as FACT, HMT, Hindustan News Print, Hindustan Latex are functioning in hundreds of acres of land provided by State Government free of cost. The Central Government is now moving towards selling out even these lands. Strong public resistance should be raised against such a move. The state model of converting PSU's into profitable entities will surely stimulate this public resistance.

143. The measures presently being taken to bring Kerala to the top of ' Ease of Doing Business' ranking is a vital State Government initiatve to attract private investors to Kerala. An amount of Rs.132 crore is earmarked for Kerala State Industrial Development Corporation which is the most important agency of the State for industrial promotion. Out of this, Rs. 8 crore is for ' Angel Funding'. Around Rs.230 crore has been earmarked in the budget for the main parks under KINFRA & KSIDC. The most important among them is Petro Chemical Park at Kochi. An amount of Rs.1264 crore has been sanctioned from KIIFB for acquisition of 600 acres of Land near the Refinery. Steps are being taken to acquire 1000 acres of land at Kannur, 500 acres each at Kasargode and Thiruvananthapuram and 900 acres in Idukki for Industrial Parks. The funding for this will be from KIIFB.

Small Scale Industry

144. The fastest growing industrial sector in Kerala is not big factories or cottage industries, but the small scale industry that comes in between these two. An amount of Rs.160 crore is earmarked for the small scale industrial sector. The three novel

schemes proposed to start in this year are Group Insurance Scheme for small scale industrialists, Cluster Development Scheme for micro enterprises and the revival scheme for sick small scale industrial units. An amount of Rs.28 crore is earmarked for the facilitation of the existing industrial estates and Rs.37 crore for the construction of a multi storied industrial estate. For capital assistance to small scale industrialists an amount of Rs.60 crore is earmarked. An outlay of Rs.4.5 crore is earmarked for commercial sector. An amount of Rs.10 crore is additionally earmarked for Traders Welfare Fund.

VI

INFRASTRUCTURE FACILITIES

145. Two important initiatives are undertaken for attracting Capital into new growth sectors. 1) The relaxation of Rules and procedures to smoothen the activities relating to industry and commerce in Kerala. Ordinance has already been issued for this. Sir, the same is going to be considered in this House. 2) Achieving breakthrough in the infrastructure sectors of transportation like Roads and Bridges, communication facilities like Internet, Electricity and Industrial Park. We have already started this through the investment of Rs.54,000 crore as part of KIIFB. Suggestions that had been made in the previous budget are not repeated again. Their construction will start in 2018-19.

146. Sir, Major infrastructure projects such as Kannur Air Port, GAIL Pipeline, Kochi-Edamon Electric line and Bypasses at Kollam and Alappuzha will be inaugurated in 2018-19.

Roads and Bridges

147. The works under PWD for roads, bridges and buildings costing Rs.10,000 crore are on different stage of construction. Eventhough Rs.1302.38 crore had been allocated for public

works in 2016-17 budget, an amount of Rs.5272.47 has been sanctioned for bills of completed works. Rs.1544.84 crore was earmarked during 2017-18, Rs.1559.77 crore has spent. When we systematically bring down the revenue deficit, as I have stated in the preface, the biggest beneficiary will be Public Works Department. In addition to this, there are 561 construction works worth to Rs.24390 crore included in KIIFB. Out of this, 148 works worth Rs.5379 crore has been approved. Remaining works will be approved during 2018-19. Sir, the reduction in Capital Expenditure by Kerala Government occurred over decades, will be rectified considerably within this five years.

148. An amount of Rs.1454 crore is earmarked for roads and bridges during 2018-19. Apart from this, another amount of Rs.250 crore will be made available to Public Works Department from Rs.1649 crore earmarked for Major Projects under single head. All the projects given by Hon'ble MLAs have been given token provision and included in the budget. PWD will take steps for giving administrative sanction on priority basis. If additional financial sanction is required, after evaluation of financial condition, matter of giving sanction will be considered.

149. The major source of fund for renovation of existing State Highway and District roads is Central Road Fund. At present there is sanction for 29 works amounting to Rs.396 crore. Approval is expected for 16 more works amounting to Rs.234 crore during 2018-19. New works worth Rs.600 crore have been prepared for submission. An amount of Rs.510 crore is earmarked for 2nd Phase works of KSTP. Apart from this, Rs.110 crore is earmarked for State Highway and District Roads. It is intended to construct major portion of these roads utilising plastic or rubberised bitumen.

150. Out of Rs.700 crore required for Kollam and Alappuzha bypass Rs.350 crore will be spent by the State Government. Construction of Airport-Seaport road will be expedited. KIIFB will bear the expenditure needed for land acquisition of Pulleppady-Thammanam road. Hill Highway and Costal highway are the two major road projects undertaken by the State Government. Lack of adequate width of Coastal Highway on some stretches is a problem. At least 12 meter width is required. It is decided to acquire land firstly on the regions where it is readily available. A detailed project will be prepared for constructing a mobility hub in Kozhikode along the lines of Vytilla hub.

151. The emphasis given on employing new technologies for design, research and road safety is the special feature of PWD policy. Rs.72 crore for different road safety works, Rs.9 crore for e-governance and studies and Rs.21 crore for Highway Research Institute are earmarked.

152. A new scheme is being formulated to renovate 155 dilapidated bridges and culverts within a period of 5 years. Sir, the fund for this scheme will be met from the outlay of Rs.1649 crore set apart for major infrastructure project. Another mega scheme is the construction of 42 new rail over bridges beginning in 2018-19. Approval for the same is obtained from Railways. The fund for the scheme will be allowed from KIIFB. It is sure that, this work will be a great contribution towards easing out the road transportation in the Malabar region.

153. Public Works Department is undergoing a complete restructuring. The main drawback of the department is regarding design and investigation. Steps are being taken to resolve this. Kerala Highway Research Institute can make a significant contribution towards this. Modern Technologies like cold recycling technology, natural rubberised bitumen and

shredded plastic mixed bitumen have already been used for construction of roads. Geo-textile is utilized, where ever necessary. Above all, strong measures are being taken against the cancer of corruption that has affected the department.

Transport

154. One major criticism against the government is that the pension of KSRTC has not been taken over by government. In one year, around Rs.720 crore is required for the pension. Rs.1507 crore has already been provided to KSRTC. The crisis of KSRTC cannot be resolved just by taking over the pension payment. Rs.505 crore has been made available as loan on the guarantee of the government. Rs.324 crore is given through KIIFB.

Rs. 44 crore is given from Plan Fund. Altogether, financial assistance amounting to Rs.1507 crore has been given to KSRTC. The policy of LDF Government is not to solve the crisis by taking over the pension and salary of loss making PSUs, but to strengthen them by means of comprehensive reforms to generate their pension and salary on their own. All the requisite help for the same will be given. The fact of having been able to make public sector industries profitable ventures, on the whole is a scintillating success of this approach. The same success is going to be repeated in KSRTC also.

155. 2018-19 will be the year of revival of KSRTC. Long term loans of Rs.3500 crore at a low interest rate will be made available from the consortium of banks soon. By means of this, if existing short-term loans with higher interest rates were paid back there will be a reduction of Rs.60 crore per month in the debt service expenditure. Restructuring has been started at top management level. Within a short span, KSRTC will be restructured into three separate profit centres. The first batch

of 1000 buses being purchased using fund from KIIFB will soon touch the road. Fund will be made available from KIIFB in 2018-19 for purchasing 2000 buses newly. Alappuzha Bus stand is being expanded as part of mobility hub with the help of KIIFB. Like this, on revenue model a few more bus terminals like Ernakulam and Kayamkulam will also be modernised. Measures have been initiated to bring fleet utilisation, travelling distance of a bus per day, revenue per day, diesel mileage, break-down rate, turn-around rate, accident rate etc. to national average. In order to ensure that complete fulfilment is realised at least by 2019-20, productivity target to be achieved were fixed between specific intervals. For the entire period of restructuring of KSRTC, the gap between income and expenditure on each stage has been determined. Government will fill this gap. Sir, for this, in 2018-19 an amount of Rs.1000 crore will be given to KSRTC. I would like to clarify that this grant is not unconditional. Productivity target must be achieved. Revision of Ticket rates based on the recommendation of Justice Ramachandran Nair Commission is under consideration of Government. It is expected that the package including all these will come into force in the month of March.

156. Sir, pension arrears of KSRTC will be disbursed by March. As part of reconstructing a new system is devised for the timely disbursement of pension in future. A consortium of District Co-operative Banks and major primary co-operative societies will disburse pension arrears and monthly pensions in all districts. Government will repay the loans with interests within six months. This amount will be identified from the financial assistance of Rs.1000 crore sanctioned to KSRTC. Once the financial position of KSRTC gets improved through the restructuring, the pension liability will be vested back with KSRTC.

157. Kerala Water and Infrastructure Company has taken over the construction work of water ways which had been limping for decades. It is expected that, this company in which CIAL has a share of 49 percent, will complete the stretch of water ways from Kovalam to Bakel by 2020 with same efficiency as that of CIAL. Government is acquiring 26 km land between Valapattanam and Mahe where there is no waterway at all. For this, Rs.650 crore is sanctioned by KIIFB.

158. Rs. 24.2 crore is being earmarked for State Water Transport Department. The newly started solar boat service ' Adithya' is a successful one. This eco friendly venture will be expanded further in 2018-19.

159. In Kerala, an average 4000 lives are lost and 45000 injured in vehicle accident. This is much higher than the national average. Government have decided to implement an Integrated Digital Traffic Enforcement System to reduce increasing road accidents and fatalities in Kerala. KSIDC has been entrusted with the responsibility of appointing a consultant after inviting global tender, for deciding a suitable implementing agency to prepare a Detailed Project Report for this. A token provision of Rs.10 crore is earmarked for this. This amount will be taken from Road Safety Fund.

160. An amount of Rs.18 crore is earmarked to Motor Vehicle Department for road safety measures. It is intended to implement project ' Third eye enforcement', to detect traffic violation with the help of general public. Common people just need to upload photos and video clipping to a special portal. Rs.17 crore is earmarked for vehicle cum driver station.

161. The land acquisition for Airports will be completed in 2018-19. It' s expenditure will be met from the outlay for major infrastructure development projects.

162. The land acquisition will be started for extending the Kochi Metro from Pettah to S.N. Junction. The land for Integrated Water Transport Project in Kochi will be acquired this year. It is expected that the joint venture, Kerala Rail Development Corporation, will at least start a few projects during 2018-19. The DPR for Mysore-Thalassery Railway is being prepared. In the previous budgets, we have discussed about North-South High Speed Railway Corridor for Kerala. The alternative proposal for constructing two railway lines, parallel to the existing one, is being considered by Government. Railway has favoured the second proposal. Final decision regarding the same will be taken and the activities will be started this year.

163. The city gas distribution programme being implemented in Kalamasseri is very efficient and widely accepted. City gas distribution programme will be implemented in all cities through which GAIL pipeline passes.

Port

164. Rs.110 crore is earmarked for Ports Department. The construction work of Vizhinjam International Port, the biggest harbour project is going ahead. The amount required for the same will be raised as loan by VISL. The studies on the environmental impact of Marina in Alappuzha, is going on. Rs.77 crore is earmarked for medium ports like Azheekkal, Beypore, Kollam, Vizhinjam Feeder Port and Kodungallur. Attempts are being made to find funds for small ports from 'Sagaramala Scheme' . Rs.14 crore is earmarked for Harbour Engineering Department.

Electricity

165. Industrialisation is not possible without ensuring the availability of electricity in required quantity and quality. The per capita electricity consumption in Kerala is lower than that of national average. Even that is being used more in domestic commercial sectors than in industrial sectors. By enhancing the electricity production in Kerala and by ensuring the availability of electricity from outside at a reasonable price, we should be able to resolve this backwardness. The total outlay for electricity sector is Rs.1854 crore. Out of this, Rs.900 crore is for distribution, Rs.486 crore is for transmission and Rs.428 crore is for production.

166. The annual scheme includes 49 Hydro Electric Projects, 2 Thermal Projects, 2 Windmill Projects and 1 Solar Project. The installed capacity and production capacity of 27 Hydro Electric Projects, which are under construction are 276 megawatt and 70.7 crore units respectively. The installed capacity and production capacity of Non-Conventional Energy Projects are 4.4 megawatt and 30 lakh units respectively.

167. Trans-grid 2 Project, costing Rs.5200 crore being implemented through KIIFB, is the largest project in the transmission sector. Rs.270 crore for rural distribution and Rs.450 crore for urban distribution will be met from the Centrally Sponsored Schemes.

168. Bringing down the misuse of electricity is as important as production of electricity. A new scheme is being launched to encourage inventions to reduce the electricity misuse and to expand them on an entrepreneurial basis. It will be implemented under the leadership of Energy Saving and Co-ordination Team of Electricity Board. An amount of Rs.28 crore is earmarked for this. Rs.18 crore is earmarked for Energy Management Centre and Rs.53 crore is earmarked for ANERT. Sir, it is a national objective to popularise wide spread use of electric vehicles. Battery operated auto rikshaws

will be introduced for connected journeys from Kochi Metro stations. For the recharging of these, bulk charging stations will be setup under the control of Electricity Board. It will be started in 2018-19.

Irrigation

169. Out of Rs.304 crore earmarked for major, medium irrigation projects, Rs.13.5 crore is almost equally allocated for Idamalayar, Muvattupuzha, Karappuzha and Banasura Sagar. Against the backdrop of inter-state water dispute. Rs.14 crore is earmarked for the schemes on the banks of Pampar and Bhavani rivers. A separate complex will be built at Palakkad for inter-state Water Hub. Rs.48 crore is earmarked for ensuring complete utilisation of Chamravattom. An amount of Rs.14 crore is earmarked for the new scheme initiated this year for the modernisation of Kuttiadi, Pazhassi and Chithrappuzha Projects and for the revival of canals. After preparation of a comprehensive time bound programme for revival of canals, financial assistance will be sought from NABARD.

170. Rs.137 crore is earmarked for Dam Rehabilitation Projects. Steps for estimating sand in the dams and for preparing tender for sand mining is in progress.

171. In minor irrigation, Rs.21 crore is for underground water and Rs.170 crore is for surface water irrigation like lift irrigation. Rs.13 crore is earmarked for the revival of ponds and tanks.

Drinking Water

172. Like KSRTC, Water Authority is also heading towards a serious crisis. The annual revenue expenditure of Water Authority is Rs.1280 crore. The income from water charge is Rs.554 crore and the non plan grant from Government is Rs.335 crore. Hence the present annual deficit is Rs.386 crore. This gap is met by delaying the payments to contractors and towards

electricity bills. Water leakage is the main reason for this. Only 55% of water is being metered. In view of this, out of Rs.3776 crore investment from KIIFB, an amount to the tune of Rs.1000 crore is earmarked for the renovation of the supply chain/network of existing schemes. This will include Alappuzha Drinking Water Scheme also. The execution of all these shall be completed on warfooting. The dues to be paid to Water Authority by departments of Local Government Institutions should be settled. Without imposing burden on common man steps should be taken to increase the income by providing more facilities.

173.Presently, Rs.300 crore is due to contractors. Schemes worth Rs.600 crore are in different stages of construction. Since the Central assistance ceased, many schemes are at a standstill. Water Authority itself should find a remedy for this revenue deficit. But Finance Department will take initiatives to compensate the stagnation of the ongoing works. Letter of Credit system and Bill Discounting Scheme, with Government guarantee will be implemented in Water Authority as in the case of PWD. Water Authority should take initiative to implement schemes giving priority to KIIFB projects. A total revamping is essential in Water Authority as in the case of KSRTC.

174. The plan outlay for drinking water is Rs.1072.43 crore. Out of this, Rs.216 crore is for ' Jalanidhi' . An amount of Rs.80 crore is earmarked for bringing water to Medical Colleges and Sabarimala. Rs.75 crore has been earmarked for Japan Drinking Water Scheme. An amount of Rs.120 crore is earmarked for sewage schemes of six corporations and also for those schemes in Alappuzha. Administrative sanction will be given to Mulakkuzha – Venmani drinking water project which is a comprehensive Drinking Water Project in Chengannur Municipality.

175. An amount of Rs.5 crore is earmarked for disaster management activities taking into account the danger of drought. Along with this, Rs.20 crore is earmarked for the schemes of rain water harvesting and recharging if wells. There is a CAG report stating that almost one-third of schemes in the first phase of Jalanidhi are either partly or completely disfunctional. An amount of Rs.10 crore is earmarked for the revival of these.

176. A new scheme named ' Water Authority Innovation Zone' will be started in association with Kerala Start-up Mission to transform new ideas into practical technologies for disentangling the problem of distribution of drinking water and treatment of waste water. The first recognition of this scheme goes to' Bandicute' which I have already mentioned. This robot will be deployed by the last week of February ahead of 'Attukal Pongala' . Like this, all departments should have to take initiatives to introduce new ideas of young men and women having technological expertise in the relevant fields.

VII

SOCIAL INFRASTRUCTURE

Higher Education

177. The earlier thought was that women need not study. At that time nobody was reluctant to say aloud that women had no use of studies. Now we can proudly say that, the present time is not like what Rajalekshmi wrote in one of her stories, " I taught your mother a lot; yet of what use? She might have even forgotten to hold a pencil properly!" In the higher education sector also women are in the forefront today. But still the content of education is something which reinforces the traditional customs.

178. Since I have presented the details of primary health and school education, now I am presenting Higher Education and Health. An amount of Rs.789 crore is earmarked for Higher Education.

Appointments to existing posts in universities have to be done completely. Matter of posts in university Departments will be subjected to comprehensive review. Even though ten years has elapsed since the commencement of Department of Bio Informatics in University of Kerala, no post has been created till now. Necessary posts of teachers will be sanctioned for such new and vital departments. It is criticised that there exists wide disparity among universities in the allocation of non-plan grant. This will be examined in detail and necessary corrections will be made. Only Cochin University has explored the possibility of utilising the money from KIIFB for the infrastructure development of universities.

Provision for different universities is as follows:-

Institution	Rs.in crore
University of Kerala	27
University of Calicut	25
M.G. University	25
Sree Sankara Sanskrit University	16
Kannur University	25
N.U. Advanced Legal Studies	7
Malayalam University	8
Agricultural University	82.5
Veterinary University	78
Fisheries University	41
Medical University	24.5
Abdul Kalam Technical University	31
Cochin University of Science & Technology	24
Kerala Kalamandalam	12.5

179. The outlay for Higher Education Council is Rs.16.5 crore. An amount of Rs.10 crore for KCHR and Rs.28 crore for Additional Skill Acquisition Programme will be provided. There is Rs.7.5 crore for Inter State University Centres. Rs.13 crore is provided for upgrading libraries, laboratories and courses. There are several novel schemes in the Higher Education sector. An amount of Rs.18 crore is earmarked for different important schemes such as 'Erudit' scheme for soliciting world class scholars to our universities, Edusat scheme for tele training, special support scheme for outstanding students, Walk with a scholar scheme for mentoring, Flair Scheme to instigate the taste for research in teachers, Aspire Scheme to instigate the taste for research among post graduate students. Rs.10 crore also is allocated for ten heritage colleges. A token provision of Rs.1 crore is made for the society formed for conducting self financing courses that had been conducted in M.G. University.

180. In order to improve the infrastructure of Arts & Science colleges DPRs are ready for Plan Projects of Rs.188 crore from KIIFB. Therefore, Rs.25 crore towards college infrastructure upgradation has to be utilised for libraries, laboratories and play grounds. An amount of Rs.26 crore is earmarked for getting NAAC accreditation and enhancing the quality of education in Arts and Science Colleges. An amount of Rs.6 crore is sanctioned for formulating new courses including Honours Degree and starting Inter Disciplinary Research Course. Rs.5 crore is earmarked for giving an annual endowment of Rs.10,000 for an outstanding student of each subject in 61 government colleges in their academic term. An amount of Rs.2 crore is set apart for giving scholarships to students who excel in sports. New Arts and Science colleges will be allowed in Kinaloor - Karinthalam Panchayath in Kasargode, Kuttanoor Panchayath in Palakkad and Santhanpara - Poopara in Idukki.

181. RUSA has emerged as the largest funding source in the Higher Education Sector. An amount of Rs.500 crore is expected out of this in 2018-19. A State share of 40% has been provided. State Government has submitted a State Higher Education Scheme for this, to the Central Government.

182. An environment of severe intolerance has been growing in the academic field. A situation has emerged wherein even universities are not able to carry out independent academic discussions. Kerala promotes pluralism and independent deliberations. Kerala will always be ready to host and give financial assistance to national academic organisations. Rs.5 crore is earmarked for this. Out of this, Rs.1 crore is for the International Seminar which is intended to be conducted as the closing event of the 150th Anniversary of ' *Das Capital*' . This seminar is being jointly organised by Gulati Institute of Finance and Taxation and ' Social Scientist' magazine. Rs.50 lakh for the conduct of ' Festival of Ideas' will also be out of this amount. An amount of Rs.50 lakh is earmarked for the International Seminar at Thiruvananthapuram on Alternative Construction Methods in connection with Centenary Celebrations of Laurie Baker, for mobile exhibitions and for development seminars at engineering colleges and District Centres. Money will be sanctioned for the international literary festivals in Kerala from this head of account.

183. An amount of Rs.50 lakh is sanctioned to Kerala Economic Association for preparing a Bibliography for Kerala along the lines of ' Annotated Bibliography' prepared by Gokhale Institute on social and economic studies of south India.

Technical Education

184. Outlay for technical education is Rs.248 crore. An amount of Rs.42 crore is earmarked almost equally to newly established five engineering colleges. Rs.36 crore is set apart for the development of Government polytechniques.

185. A lot of imaginative steps are being adopted for enhancing the quality of technical education and for encouraging new enterprises. Special cells for interacting with industrialists, finishing schools, connectivity to industrial parks, science and technology research parks, centre for automatic mechatronics, automation robotics and translational engineering related to industrial establishments, transportation, design and business incubation centres, accreditation schemes, rural technology centres are some important activities. An initiative will be made this year for the launch of a satellite developed by students in association with ISRO. Interdisciplinary Research Centres will also be established in engineering colleges. Rs.1 crore is set apart for ' Punarjani' . Material testing and certification centres will be started in polytechniques.

186. Rs.55 crore is earmarked for modernisation of ITI's. This amount will be utilised for revamping the existing trades, for purchasing and modernisation of new machines etc. Rs. 8 crore is earmarked for Mid Day Meal Schemes in ITI' s. Rs. 9 crore is earmarked for completing the construction of ITI' s started yester years. Rs.28 crore, including central share, will be made available for Kalamassery ITI, Model ITI and State Skill Development Mission. Rs.5 crore is earmarked for Kerala Institute of Labour and Employment.

187. An amount of Rs.17 crore is earmarked for Kerala State Engineering and Science Museum. Rs.20 crore is set apart for IHRD.

188. An amount of Rs.121 crore is earmarked for Kerala State Council for Science, Technology and Environment. Out of this, Rs.64 crore is for research institutions under the Council. Rs.4 crore is earmarked for the propagation of science.

Higher Medical Institutions

189. Rs. 207 crore is earmarked for 11 Medical Colleges, Rs. 34 crore for 5 Dental Colleges, and Rs. 7 crore for 6 Nursing Colleges. Rs.15 crore is earmarked for new Medical Colleges. In addition to this, Rs. 42.45 crore is earmarked for establishing Mother and Child Units, Oncology Centres, Bio Medical Wings, Molecular Diagnostic Facility, Stroke Centre etc.

190. Rs. 79 crore is earmarked for Regional Cancer Centre. RCC will get central assistance also by virtue of its status as ' State Cancer Centre' . Rs.38 crore is earmarked for Malabar Cancer Centre. Rs. 15 crore is earmarked for establishing a new Virology Institute as ' Centre of Excellence' in Life Science Park.

191. Kerala presently has 128 hospitals, 818 dispensaries and 24 sub centres under different streams like Ayurveda, Siddha, Unani and Naturopathy. Rs. 21 crore is earmarked for strengthening them. A total of Rs.43 crore is earmarked for Ayush. In addition to this Rs. 8 crore is expected under National Ayush Mission.

192. Rs.46 crore is earmarked for Ayurveda education. This includes, Rs. 4.5 crore for Kerala Ayurvedic Study Society.

193. Rs.23 crore is earmarked for Homeopathy. Rs. 9 crore is earmarked for Homeo Colleges.

Cultural Institutions

194. Unparalleled support was given to cultural sector in two previous budgets. The extend of the surge in the cultural sector that we have initiated will be revealed only when the investments made available from KIIFB for cultural complexes, film city, film festival complex and network of theatres are also considered. The amount provided for Arts and Cultural fields is Rs.144 crore. An amount of Rs.5 crore is provided for Fine Arts Colleges and Rs.1 crore for Music Colleges.

195. An amount of Rs.15.9 crore is earmarked for Sahithya Akademi, Sangeetha Nataka Akademi, Lalitha Kala Akademi, Folklore Akademi and Mappila Kala Akademi. An amount of Rs.5 crore is provided for Guru Gopinath Nadana Gramam and Rs.80 lakh for Vyloppilli Samskrithi Bhavan. An amount of Rs.60 lakh will be sanctioned for Kerala Book Mark Society and a non-plan grant for the relocation of godown from the archives building to a suitable location. An amount of Rs.1.60 crore is sanctioned for Malayalam Mission and Rs. 25 lakh for Sree Narayana International Study Centre.

196. An amount of Rs.3 crore is earmarked for starting Rural Art Hubs and Rs.50 lakh for starting folk stages in other cities in the lines of Manaviyam Veedi and Rs.50 lakh for establishing ' Santhosha Bhavanam' for elderly artists.

197. The observance of 70th anniversary of Gandhiji's martyrdom was inaugurated in Thiruvananthapuram with the participation of many dignitaries including Tushar Gandhi. Gandhiji had visited Kerala 5 times. Elaborate conventions of commemoration will be held in all the 30 centres in Kerala where Gandhiji had visited. For this Rs.5 crore is earmarked.

198. Kerala is very rich in terms of archival records. There are around one crore palmyra manuscripts in our archives. A complex with most modern facilities will be built for preserving this precious wealth in a most secure manner for the posterity and to make them available to researchers. Karyavattom Campus will be most suitable for this. An amount of Rs.15 crore is sanctioned as first instalment for giving administrative sanction for the construction of this complex.

199. An amount of Rs.17 crore is earmarked for Kerala State Science and Technology Museum. Regional Centres will be strengthened. The outlay for the Department of Archeology is Rs.25.25 crore. An amount of Rs.6.5 crore is earmarked to

the museums at Thiruvananthapuram, Thrissur and Kozhikode. The project for establishing heritage museums in all districts will continue. An amount of Rs.5 crore is earmarked for the network of museums. An amount of Rs.75 lakh is provided for the upgradation of repository of coins.

200. An amount of Rs.2.20 crore is earmarked for the Institute of Language, Rs.3.36 crore for Institute of Children's Literature and Institute of Encyclopaedic Publications. An amount of Rs.1.15 crore is earmarked for Library Council and Rs.3.6 crore for State Central Library.

201. An amount of Rs.11.55 crore is earmarked for the development of zoos.

202. AKG was a revolutionary who raged like a flaming fire in the forefront of the revolt giving equal importance for Indian independence and the resurrection of the oppressed. AKG, who fought for the renaissant Kerala on an ardent political awareness, is an ever glowing chapter of Kerala in the political history of India. We can read only with a thrilled heart the memories of Suseela Gopalan in her article 'Companion, Husband, Comrade and Leader', about AKG, who fought against the atrocities of police in his native place with determination, ignoring his debilitating physical conditions and succeeded. When he was reminded of his health condition at the time of declaring fast, he retorted that thousand families of workers had been starving for the last 24 days and thousands of them could not even buy salt and his sufferings were not greater than theirs. The message about such a revolutionary and about his time should be imparted to our posterity on the strength of experiences and historical lessons. Sir, Rs.10 crore is earmarked for constructing a monument in his native place Paralassery, befitting to his memory. An amount of Rs.10 crore is sanctioned for establishing a memorial museum after acquiring land near Punnapra Vayalar Smrithi Mandapam. Rs.5 crore is earmarked for ONV Cultural Complex.

Sports

203. 108 Sports Hostels, 108 Day Boarding Centres, 14 Stay Training Centres, 12 Rural Coaching Centres and 4 Elite Schemes are presently functioning under Sports Council. There exists a grievance that there are no technical coaches for training and technical staff for co-ordination in these centres. Government will examine this based on scientific work study. Rs.267.61 crore has already been sanctioned from KIIFB in previous budgets in sports sector to facilitate stadiums and infrastructure facilities. Only on completion of these fresh proposals can be considered.

VIII

LOCAL GOVERNMENT

204. Sir, An amount of Rs.7000 crore is the outlay for Local Government Institutions. Of this an amount of Rs. 3406.99 crore is earmarked for Grama Panchayats, Rs. 891.32 crore for Block Panchayats, Rs. 891.32 crore for District Panchayats, Rs. 1013.03 crore for Municipalities and Rs. 797.45 crore for Corporations. An amount of Rs.7000 crore is Development Fund, Rs.2343.88 crore is Maintenance Grant and Rs. 1426.71 crore is General Purpose Grant. Out of the Development Fund, Rs.1289.26 crore is for Special Component Plan for Scheduled Caste and Rs.191.60 crore is for Scheduled Tribe Sub Plan. The details of fund available for each Local Government Institution, based on the decision of Finance Commission, have been enclosed as annexure 4 to the Budget document.

205. The most important reform in the area of local administration is the formation of District Plan. The important objective of District Plan is to formulate major integrated programmes in District level. Special assistance will be given to the schemes formulated in this manner. An amount of Rs.40 crore is set apart for this.

206. An amount of Rs.133 crore is granted as compensation towards the entertainment tax loss during 2017-18. This will be granted in proportion to the basis of the entertainment tax collected by each Local Government Institution during 2015-16. Likewise Rs.50 crore is allocated for the Pension Fund of municipalities.

207. The outlay for Village Development is Rs.1160 crore. This will exceed Rs.4000 crore if the share of centrally sponsored schemes are also included. During 2018-19 Employment Assurance Scheme amounting to Rs.2100 crore is targeted. An amount of Rs.282 crore is sanctioned as the state share of PMGSY. Similarly state shares are also earmarked for other centrally sponsored schemes. An amount of Rs.35 crore is earmarked for KILA. This includes Rs.3 crore for organising voluntary camps of students for formulating village technologies and modern developmental systems.

208. In Mahatma Gandhi Employment Guarantee Scheme, social auditing has been initiated as prescribed in law. The need for social audit has been prescribed in Food Security Act, the Act ensuring the rights of differently abled and Juvenile Justice Act. In addition to this, the State Government has taken policy decision to conduct social audit in different departments. A co-ordinated system will be formed for all these. Several legislations have already been made for ensuring transparency and fixing liability. A Comprehensive Transparency and Accountability Law will be introduced by co-ordinating all these.

209. A Special Officer is to be appointed for the formation of Audit Commission. The Kerala Local Government Development Fund will be revived after making necessary amendments in the Kerala Local Authorities Loans Act. To enhance the own revenue of Local Self Government Institutions, the recommendations of the Finance Commission will be implemented.

210. 'Suchitwa Mission' will get Rs.85 crore from State Government and Rs.67 crore from Central Government during 2018-19.

211. An amount of Rs. 273 crore has so far been expended since 2013-14 for Kasargod Package. An amount of Rs.95 crore is earmarked in 2018-19. An amount of Rs. 28 crore is earmarked for Wayanad Package.

212. An amount of Rs. 50 crore has been expended so far for Sabarimala Master Plan. Rs. 28 crore is earmarked for 2018-19. In addition to this, funds have already been granted through KIIFB for the development of halting centres and connected roads.

IX
OTHER FINANCIAL SERVICES

Co-operation

213. The outlay for Co-operative sector is Rs.155 crore. The important among this is Rs.57 crore given for various financial assistance to Credit Co-operative Societies. An amount of Rs.15 crore is earmarked for SC/ST Co-operative Societies. Rs.6 crore is earmarked as special encouragement for model Co-operative Societies.

214. The most significant development in the Co-operative sector in 2018-19 will be the formation of Kerala Co-operative Bank. SBI Caps is assessing the value of 14 District Co-operative Banks and State Co-operative Bank. As per RBI norms, it is essential to have 9% capital efficiency, below 5% Non Performing Asset (NPA) etc. for the formation of Kerala Bank. Necessary capitalization will be assured on the basis of the report of the evaluating agency.

215. Rs.1 crore is earmarked for the International Book Fair and Literary Knowledge Fest conducted under the aegis of Literary Co-operative Society.

NORKA and NRIs

216. The heroine in 'Basra' , written by Khadeeja Mumtaz, recollected the tender touches of her native land when the fears sand of the wild desert coiled around her. Sighs Sabitha, a non-resident keralite, whether the bye-lanes, banana groves, the rustle of coconut tree climbing and the gentle chatter of fast flowing streams, and the journeys to the college in choir bus, have all become distant memories which will never again come back. Sir, along with this nostalgic feeling, each Non Resident Keralite is getting anxious about the economic and social development of his native land. While continuing as Non Resident Keralite, a vast majority of them desire that Kerala should be the abode of them and their posterity. ' Loka Kerala Sabha' was a turning point in connecting the world Malayalis, who desire to retain the umbilical relation with the state emotionally, socially and economically with internal Kerala. Unlike other NRI meets held in our state, ' Loka Kerala Sabha' is not a onetime celebration. It is a permanent venue for the debate-deliberation of people' s representatives and delegates of Non Resident Keralities. Subject oriented Standing Committees will be formed for this ' Sabha' . NRI Professional Committees and Business Chambers will be formed in overseas. Kerala Development Fund, Special Single Window for NRI investment, feasibility studies and sector based mentoring are envisaged to promote NRI investment. Business Chambers will be formed on world regional basis. An amount of Rs.19 crore is earmarked for the continuance of such activities and for organising the next Loka Kerala Sabha and Global Kerala Festival.

217. A scheme named ' Santhwanam' is formulated to provide one time assistance to the distressed NRIs, having annual income below Rs.1 lakh. An amount of Rs.16 crore is earmarked for treatment expense, legal assistance, air ambulance, bringing back the dead body, assistance to those who are released from jails etc.

218. An amount of Rs.7 crore is provided for awareness and assistance for migration. An online real time data base of NRIs will be created. A Grievance Redressel Cell will also be established. System for awareness against illegal recruitment and finishing skill training for migration will be created. Round the clock helpline and grievance cell will also be started.

219. An amount of Rs.8 crore is provided for developing a job portal and for ensuring more employment opportunities in consultation with foreign employers under the auspices of NORKA ROOTS.

220. An amount of Rs.9 crore is specially sanctioned for NORKA Welfare Fund. Currently pension is being given to Non-Residential Keralites from the Welfare fund. To those who contribute Rs.300 per month will be given a pension of Rs.2,000. It is criticised as unattractive. In addition to Non-Resident Keralite pension, a scheme for giving higher pension is being formulated on the basis of a special deposit to pension fund. A scheme has been formulated in consultation with LIC for giving pension to those who deposit their money either on completion of the payment of premium or on getting the lot of the Pravasi Chitti.

221. The setting up of Kerala Arab Cultural Study Centre has been announced on the occasion of the visit of Sharjah Sheikh recently. For the establishment of this a token provision of Rs.10 crore is provided.

222. An amount of Rs.17 crore is earmarked for the rehabilitation of repatriate NRIs and for NORKA Business Facilitation Centre. Rs. 3 crore is sanctioned to NRI Commission. Thus, Rs. 80 crore is provided for the entire NRI sector.

Labour

223. An amount of Rs.401 crore for labour commissionerate, Rs.132 crore for industrial training and Rs.30 crore for National Employment Service are earmarked. Measures will be taken to strengthen the Labour Department an amount of Rs.55 crore is for modernisation of ITIs and Rs.38 crore for Academy of Skill Excellence are earmarked.

224. The contribution being rendered by migrant labourers to the state is invaluable. A comprehensive study will be conducted on the living conditions of the migrant labourers in the state. They will be given membership in RSBY Health Insurance Scheme. Voluntary registration in this scheme can be expected only through the enhancement of benefits from this welfare fund. Rs.50 crore will be provided from the Building Construction Cess for this purpose. Steps will be taken to enhance the cess collection. Facilitation Centres will be opened to impart expeditious legal assistance and government services to the migrant labourers.

Treasury

225. An amount Rs.22 crore is provided for Treasury Department. This will mainly be utilised for the strengthening of IT network of treasury. The functioning of treasuries has become excellent with the introduction of Integrated Financial Management System (IFMS). But customers like Pensioners who go to treasuries for services have to some times wait for long. To avoid this, Virtual Queue System will be introduced for treasury services. This facility will help the customers to reach the treasury and avail the service at the time fixed in advance through the treasury website. This facility will be implemented in the selected 50 treasuries

in 2018-19. With the implementation of IFMS, treasuries have been interlinked and core banking services have been made available. Mobile banking facility will be implemented in the current financial year itself. The facilities of internet banking and debit-credit cards will be introduced for the treasury account holders in 2018-19. New Citizen Charter will be published in treasuries and social audit will be conducted based on this. For the redressal of the complaints raised in social audit and by other means, adalaths will be conducted in the ensuing financial year. At present, when bills and others are presented electronically, they are to be presented in physical form also. In the next financial year, the bill and others can be presented completely in digital form. After having the pension records completely being digitalised, Pensioner's Information and Management System will be implemented in 2018-19. Treasuries will be transformed into fully computerised e-system.

226. Salary and pension of State Government employees and pensioners will be disbursed through Treasury Savings Bank Account from the beginning of the next financial year onwards. It is intended to disburse the salary of all Secretariat employees by this method in March on experimental basis. There will not be any restriction to employees for withdrawing or transfering their salary to other bank accounts. On prior intimation from employees and pensioners, salary and pension will automatically be transferred to bank accounts on suggested days. At present, Central assistance is not received on salary day. It is received only by the middle of the month. The new system will help to avoid the ways and means constraints experienced at the beginning of the month consequent to this. The mission that started for this, in 2010, has become fruitful only at present.

Planning Board

227. The outlay for State Planning Board is Rs.22 crore. Out of this, Rs.17 crore is for the strengthening of District Planning System.

228. An amount of Rs.22 crore is provided for IMG. Rs.3 crore is additionally allocated to Centre for Management Development for the construction of new hostel.

Registration

229. An amount of Rs.17 crore is earmarked for Registration Department. Out of this, Rs.7 crore is for the digitalisation of old records.

Police

230. An amount of Rs.160 crore is the total outlay for Police Department. This is an instance of the importance given by the Government to the modernisation of Police Department. Janamythri Suraksha Project will be implemented in 100 more Police Stations also. At present, Student's Police Cadet is functioning in 574 schools. This will be extended to 100 more schools. Rs.15 crore is earmarked for this. Rs.20 crore is provided for various IT based systems and Rs.50 crore is provided for buildings. Rs.10 crore is earmarked for the modernisation of Vigilance Department.

Jail

231. Sir, the jobs in jails have reached a new high due to the popularity received for jail chappathi and chicken. This has turned into a system of providing good food at low cost. Currently the profits from the sale of products produced by the prisoners for low wages are going to the State Treasury. 50% of the profit share from the same is allocated as Prison Development Fund. This may be utilised for the welfare of prisoners and for the minor repair works in jail. Rs.14.50 crore is allocated for the modernisation of jail.

Excise

232. An amount of Rs.10 crore is provided for the modernisation of Excise Department. 10 De-addiction Centres will be started in Government Hospitals as part of Kerala State De-addiction Mission. Among them 4 will be started in Taluk Head Quarters of Nedungolam (Kollam), Chalakkudi (Thrissur), Payyannur (Kannur), Ranni (Pathanamthitta), 4 General Hospitals in Pala (Kottayam), Aluva (Ernakulam), Neyyattinkara (Thiruvananthapuram), Kalpatta (Wayanad), Mavelikkara District Hospital, Alappuzha and in Primary Health Centre, Agaly in Palakkad District. Anti drug campaigns will be conducted in schools.

Fire Force

233. Fire and Rescue Service has been transformed into a department extending service of all kinds of disaster reduction and mitigation activities. In accordance with this, timely renewal in the department and available facilities is necessary. The modernisation of Fire and Rescue Service is an important aspect of the required preparedness for the disaster mitigation in the wake of climate change and the like. Rs.65 crore is earmarked for the purchase of modern equipments and for modernisation of the department. This amount will be utilized to procure equipments including ladder and platform to mitigate with the outbreak of fire in very high buildings. Including this a total outlay of Rs.70 crore is earmarked for Fire and Rescue Service.

Revenue

234. A total amount of Rs.120 crore is provided for Revenue Department. Out of this, Rs.50 crore is for the formation of Kerala Land Settlement Authority. The target is to complete the re-survey in 427 villages during 2018-19. To ensure completion of resurvey in a time bound manner satellite based digitalisation will be used. An amount of Rs.50 crore is provided for this. Rs.18 crore is earmarked for the modernisation of Village Offices.

Housing

235. A total amount of Rs.85.41 crore is provided for Housing sector. Out of this, Rs. 54.10 crore is for Kerala State Housing Board. Rs. 2 lakhs per house is given as subsidy to voluntary organisations as per Grihasree Housing Scheme. Financial assistance will be provided to 1250 houses during 2018-19. An amount of Rs.4.30 crore is provided for Aswas Rental Scheme in Medical Colleges.

Judiciary

236. An amount of Rs.26 crore is provided for Judicial Service. Importance is given to e-governance of Courts. Rs.8 crore is earmarked for the modernisation of subordinate courts. Rs. 60 crore including Central share has been provided for court buildings.

Legal Metrology

237. An amount of Rs. 11 crore is earmarked for Legal Metrology Department. It is mainly utilised to increase the calibration and measurement capacity of laboratories.

Stationery and Printing

238. Currently 11 Government Presses are functioning under the Printing Department. There have been immense changes in printing technology. If technical perfection can be achieved the printing of books including secured documents of Government can be done efficiently. Rs.10 crore is earmarked for Printing Department, including Rs.7 crore for its modernisation. Rs.100 crore is allocated through KIIFB for the comprehensive projects for modernisation of presses. It is expected that DPR for the same could be prepared and the project could be implemented.

Directorate of Economics and Statistics

239. The most important activity in statistical data collection is the Central Scheme for the improvement of Agricultural Statistics. An amount of Rs. 55 crore is provided for this.

X

TAX

Kerala Goods and Services Tax

240. Goods and Services Tax was implemented in Kerala also, on July 1st 2017. Commercial Taxes Department was renamed as Goods and Services Tax Department. To equip the department to face the challenges of the new tax regime, the department will be modernised using the possibilities offered by Information Technology is the next step.

241. The IT hardware systems of the department will be upgraded based on new technology and new initiatives will be implemented in this regard. An expert agency in this field will be entrusted for comprehensive study. It will be implemented in a time bound manner.

242. The e-waybill system to monitor interstate transactions have come into effect on 1st February, 2018. Along with this, surveillance cameras will be installed at main borders of the State for effective monitoring of transport of goods and to curtail smuggling and evasion. The details of goods vehicles obtained from the surveillance cameras will be examined with the e-waybill details uploaded in the GST network portal. If the e-waybills are not seen uploaded, facilities will be implemented to alert the mobile squads immediately. This will enhance the effective implementation of e-waybill system. When the Central government implements the RFID system, the present system will get converged.

243. The Intelligence Squads of the Goods and Services Tax Department will be strengthened and 24x7 surveillance will be ensured. For this, Intelligence Squads will be restructured and modern equipments will be provided for verification.

Kerala Value Added Tax

244. Several dealers have requested for one more opportunity to revise the VAT returns filed upto June, 2017. Considering their request, it is proposed to allow them one more chance to revise the return upto June, 2017 provided the defects pointed out are only of a technical nature, having no effect on the sales turnover or tax paid. Those dealers who have filed audited statement of accounts under Sec.42 of KVAT Act will be allowed to revise the return. It is clarified that, even though the returns are allowed to be revised, it will not hinder any proceedings to be initiated under KVAT Act. For dealers against whom assessment proceedings are already initiated, this facility will not be available. Application for revision of return shall be filed before 30th June, 2018.

245. In 2017-18 Budget, ' Amnesty Scheme' were announced under KGST, AIT, VAT and Luxury Tax Act for settling the arrears upto the period of 2010-11. To opt for such amnesty and to pay the arrears, the period will be extended upto June 30th, 2018. There is no change in the existing conditions.

246. In 2017-18 Budget, Special Amnesty Scheme was announced for presumptive dealers. The period to file option and pay arrears as per that scheme will be extended upto June 30, 2018. Further, this scheme is extended to unregistered dealers also. Such dealers against whom assessments or other statutory proceedings was initiated can also settle their cases as per this scheme. They will have to remit, the registration fee and equal amount as penalty in addition to the amounts as per the scheme. Such cases can be settled up to the period 2016-17, considering their turnover. This scheme will not be available to those persons who have interstate sale or purchase.

247. As per the Amnesty Scheme announced in the Budget for 2016-17, dealers in bakery products had to remit the amounts under the scheme before March, 2018. Small and Medium units and dealers in this sector had represented that they could not remit the amount according to the scheme due to factors like demonetization. Considering this request, opportunity is granted to remit the balance amount in 24 equal monthly instalments. There would not be any change in other conditions of the amnesty.

248. Dealers selling arecanut interstate have only CST liability of 2%, subject to production of 'C' Forms. But the department investigation has found that many 'C' Forms filed by these dealers cannot be accepted legally. Accordingly, a situation arose whereby the dealers who have sold arecanut are liable to pay 5% tax for all those years. Demands are there to give concessions to reduce the tax burden of these dealers. Considering this, an amnesty scheme with conditions as below, is declared for those dealers who have sold arecanut interstate.

1. This amnesty scheme is applicable for those dealers against whom CST at full rate has been assessed and demanded, rejecting the ' C' Forms submitted.

2. A complete reduction of interest will be granted on the assessed tax and penalties will be waived, on such ' C' Forms which were submitted and rejected. Full amount of tax will have to paid.

3. The dealers who had received assessment orders as of now, should file their option under amnesty on or before 31st May, 2018. Others should opt within a month from the date on which the assessment orders are received. The Commissioner may extend the date of filing option in appropriate circumstances.

4. Such application can be filed on or before 31st March, 2019.
5. Once the amount payable under the amnesty scheme is determined, it has to be paid in 12 equal monthly instalments.
6. Related cases pending in all forums shall be withdrawn.
7. Penalties and interests already remitted will not be readjusted towards tax liability.

249. The period for completing the assessments upto 2011-12 will expire on 31st March, 2018. The time limit for the assessments till 2011-12 is extended upto 31st March 2019.

250. Many assessments are pending to be completed under VAT. In the backdrop of introduction of GST, these assessments have to be completed in a time bound manner. For this Deputy Commissioners will be entrusted with assessment functions. Assessment orders passed by Deputy Commissioner will be appealable to Joint Commissioner (Appeals). Further appeal will lie in the VAT Tribunal. The amnesty scheme is introduced in the last year were utilized by a few dealers only. Therefore, it is decided to not to declare any new amnesty under VAT. It is intended to complete all assessments and to initiate other actions including revenue recovery.

251. In order to implement the above changes, necessary amendments will be brought in respective Acts.

252. Presently, sales tax, surcharge, social security cess, medical cess, rehabilitation cess and turnover tax is levied on IMFL and Beer. It is decided to dispense with surcharge, social security cess, medical cess and rehabilitation cess and to rationalize the sales tax rates accordingly. The sales tax rates of IMFL having price up to Rs.400 will be fixed at 200

percent and for price above rupees four hundred will be fixed at 210 percent. The tax rate of beer will be fixed at 100 percent. Since the different cess and surcharge dispensed with there is no significant increase in the maximum retail price, only nominal revenue is expected from this measure.

253. As per the Abkari Act and Rules, the sale of IMFL and Foreign Made Foreign Liquor (FMFL) are vested with the Beverages Corporation. But till this date, the beverages corporation have not made any sale of FMFL. But many complaints have been received regarding the illegal trading of these items. This causes revenue loss to State Govt. In this circumstance, Beverages Corporation proposes to commence the trading of FMFL. It is necessary to fix competitive tax rates for FMFL and Wine, for which import duty at 150% is levied at present. In the circumstances, the tax rate of FMFL is fixed at 78 per cent and that of Foreign Made Wine is fixed at 25 per cent. The basic price of FMFL will be fixed at rupees 6000 per case and for Foreign Made Wine will be fixed at rupees 3000 per case, so that the sale of FMFL does not affect the market of IMFL. Further, a special fee of Rs.87.70 per proof litre will be levied according to the Abkari Act, on FMFL. A special fee of Rs.1.25 per bulk litre will be levied on Foreign Made Wine. Necessary amendments for this purpose would be made in the Kerala General Sales Tax Act, Surcharge on Taxes Act and Kerala Abkari Act. Additional tax revenue of Rs.60 crore is expected from this measure.

Motor Vehicle Tax

254. Reports of Police and Motor Vehicles Department indicates that around 1500 luxury vehicles and 2000 other cars which should have been registered in Kerala are being registered in Puducherry under bogus addresses and are used in Kerala.

The Department taking steps to realize the tax from these vehicles. It is clear that, many vehicle owners got involved in these transactions without full awareness of the legal consequences. An amnesty scheme is declared for them. If they remit the amount which was payable had the vehicle been registered in Kerala, the Government would re-examine the legal action proceedings against them. Stringent action would be taken against others, including confiscation of vehicles. But, presently these vehicle owners are abstaining from the payment of tax, apprehending criminal proceedings. This amnesty scheme will be operational only upto April 30, 2018. It is expected that vehicle owners who have registered their vehicles in Puducherry and which is permanently used in Kerala would avail this opportunity by paying tax in the State and exempted from legal proceedings. Government expects revenue of Rs.100 crore through this measure.

255. The present annual tax of Rs.500 on Electric Auto-rickshaws and LPG / CNG Auto-rickshaws will be reduced to Rs.450/-. Such vehicles which are newly registered will have to pay tax of Rs.2000 for five years.

256. At present electrical vehicles like e-Rickshaws are registered in large numbers in the State. Since, the seating capacity of these vehicles is more than four, one time tax for fifteen years at the rate of 6% on the purchase value is levied from them at present. In order to encourage the registration of such vehicles, they will be taxed at the rate of auto-rickshaws.

257. As per the present tax structure, the rate of tax of Heavy Goods Vehicles is more than that of Tipper Vehicles having same weight. It is essential to balance the rate of tax of Tipper Lorries in accordance with other goods vehicles, since these vehicles are frequently used on road. Therefore,

a 35 percent hike is proposed in the quarterly tax rate of Tipper Lorries having RLW (Registered Laden Weight) more than 20 tonnes. Since most of the Tipper lorries come under the category of vehicles having RLW below 2000 Kg, this hike will not affect such vehicles. An additional revenue of Rs.8.40 crores is expected.

258. If a vehicle registered in other State, is being used in Kerala for more than one month upto one year, tax at a rate equal to 1/15th of the one time tax levied from similar vehicles registered in Kerala, will be levied for one year. Necessary amendments would be made in the Schedule of Kerala Motor Vehicles Taxation Act for this purpose. However, other non-transport vehicles which do not come under the purview of one-time tax can remit tax at quarterly rate as per schedule to the Kerala Motor Vehicles Taxation Act. Government expect an additional revenue of Rs.2 crores through this measure.

259. If any transport vehicle registered in other State is seized in the State for not remitting tax due to Kerala, two times tax of the existing rate will be levied from such vehicles. Necessary amendments will be brought into Kerala Motor Vehicles Taxation Act.

260. Now, there is inordinate delay in assigning new registration to other State registered vehicles, which enter the State after obtaining no objection certificate. Motor Vehicles Department will initiate action to dispose these applications on the very same day of receipt of application after verifying the genuineness of no objection certificate through VAHAN SARATHY software introduced by Union Transport Ministry. This will help to reduce the difficulties faced by the public in registering other State vehicles in Kerala and changing the address.

261. As per Finance Act, 2014, a one-time tax for fifteen years was introduced for Motor Cabs and Tourist Motor Cabs based on their purchase value. However, as per the order of Hon' ble High Court, tax for five years only was received from these vehicles. Since then, High Court had accepted the levy of tax for fifteen years. Accordingly, steps were initiated to recover ten years tax from these vehicles. Vehicle owners have requested for concessions for this. Considering their requests, the tax for ten years for these vehicles can be remitted in five equal bye-monthly instalments, provided such motor cabs and tourist motor cabs were registered from 2014, April 1st onwards and had paid tax for five years. Additional tax and interest will be waived.

<u>Registration and Stamp Duty</u>

262. The fair value of land came into existence on 2010. Presently there are more than 10 lakhs under valuation cases relating to prior periods. Even after fixing fair value of land, there are cases relating to fair value of buildings. It is proposed to introduce a comprehensive scheme to dispose off all under valuation cases reported between 1986 and 2017 March. All cases where the deficient stamp duty is up to Rs.5000 will be fully exempted. In rest of the case, if 30% of the deficient stamp duty amount is remitted, further proceedings would be dropped. For this a Settlement Commission would be formed in all districts. Detailed guidelines will be issued for this. Stringent action including revenue recovery will be initiated against those persons who failed to settle their case under this scheme. Rs.300 crores is expected from this.

263. The current stamp duty rate for gift, partition, settlement and release deed is Rs.1000. It was fixed seven years ago. It is understood that considering the de-valuation of rupee, this rate is not rational. These documents will be charged a stamp duty of minimum Rs.1000 or 0.25% of sale value, which ever is higher. Additional revenue of Rs.25 crore is expected.

264. Court fee at the rate of 2% will be levied on the arbitration amount in arbitration proceedings under Chitty Act.

265. The fee for obtaining certified copy of documents from Sub Registrar Offices will be increased to Rs.5 per page in case of documents of more than 10 pages. For documents of 10 pages or below, the existing rate will continue.

266. Stamp duty of agreements executed for public works or service level agreements will be levied at 0.1 per cent of the total contract value subject to a maximum of Rs.1 lakh.

267. Contracts for advertising and for conferring rights of telecast or broadcasting with an intention to make profit will be levied stamp duty at the rate of Rs.500.

268. The stamp duty on property registration is based on fair value of land in Kerala. Since there is no guidance for valuation of building other than flats or apartments, there is a tendency to undervalue the buildings which is part of a transaction. Hence, the valuation rules as per Income Tax Act will be enacted for valuation of all buildings other than flats or apartments.

269. In order to reduce the price variation between the market value and fair value of land in Kerala, the existing fair value will be increased by 10 per cent.

270. For rectifying the anomalies in the fair value, Government proposes to rationally refix the present fair value rates reasonably. Necessary action in this regard will be initiated during the year 2018-19.

271. The existing stamp duty on Power of Attorney for transfer of immovable property between family members will be increased from Rs.300 to Rs.600.

272. Documents relating to surrender of leases before the lease period will be levied a stamp duty of Rs.1000. This is necessary to avoid revenue loss on lease surrender transactions before the lease period is over in case of non-agricultural commercial purposes.

Land Revenue

273. The enhanced rates as per Kerala Land Revenue Ordinance, 2014 will be restored.

Services

274. All fees and charges on services will be increased by 5 per cent

Fiscal Responsibility Act

275. The FRBM Legislation limits the quantum of Government Guarantee to Rs.21000 crore. There is no economic rationale in fixing such limits in absolute terms. Hence the guarantee limits shall be redefined as 5 per cent of GSDP in the concerned Legislation.

XI

CONCLUSION

276. In the conclusion of the last budget I have defined the revised account of 2016-17 as a ' thumb nail picture of financial crisis' . While presenting the estimated account of 2017-18 I have stated that the crisis of the current year will continue in the next year also. Even then I did not think that it would be this much severe. Hence forth we need to be more vigilant. The measures for increasing income has already been explained. Along with this, care need to be taken to reduce expenditure, especially Non Plan expenditure.

277. As a developing State, in order to perform increasing government responsibilities, required post will have to be created. On any account, as happened in 2017-18, we cannot bear the increasing pension and salary expenses. So the posts will be created only after conducting inevitable work study. On many occasions, the needs could be resolved by redeployment within the Department. The achievements of e-governance also need to be utilised.

278. Same way, new grant-in-aid Institutions need to be created only after stringent evaluation. Performance audit of such existing institutions are also inevitable.

279. The Government Department should be prudent in purchase of vehicles. By hiring the vehicles, the expense incurred can be reduced by one third of the cost incurred for purchasing. Hence, the permission for purchasing vehicles is limited to Heads of Departments, Police, Law Enforcement Agencies, Heads of Local Self Institutions and Heads of Grant-in-aid Institutions. Cars costing more than Rs.14 lakh will be discouraged. A Register for the number of vehicles should be maintained in each Department and the number of vehicles should be reduced every year.

280. Travel expenses should also be reduced. Foreign journey will be allowed in inevitable situations only. Department should utilise video conferencing facility to the maximum.

281. Another item is telephone expenses. The existing land line expenses should be reduced to the maximum. Care should be taken to shift to low cost mobile packages. Automatic reimbursement will be given to mobile bills up to Rs.440/-. Mobile bills have to be submitted for amounts in excess of this.

282. Now I present the consolidated Revenue and Expenditure statement of the State Government for 2017-18 based on the Revised Estimate. As part of austerity measures, revenue deficit could be brought down to Rs. 13079.64 Crore.

Revised Estimate for 2017-18

(Rs.in crore)

Revenue Receipts	88266.85
Revenue Expenditure	101346.49
Revenue Deficit	(-)13079.64
Capital Expenditure (Net)	(-)8633.17
Loans & Advances (Net)	(-)1061.60
Public Debt (Net)	20404.00
Public Account (Net)	1677.54
Overall Deficit	(-)692.87
Opening balance at the beginning of the year	(-)47.70
Closing balance at the end of the year	(-)740.57

283. The income and expenditure statement for the year 2018-19 indicates our determination to bring down the revenue deficit. But it is a strenuous effort. If income does not increase, the expenditure will have to be reduced because we are continuing the walk on a tight rope. Capital investment is being enhanced considerably through KIIFB. It is expected that the GST will be implemented effectively, income will be increased considerably and our journey will become comfortable.

Budget Estimate for 2018-19

(Rs.in crore)

Revenue Receipts	102801.24
Revenue Expenditure	115661.05
Revenue Deficit	(-)12859.81
Capital Expenditure (Net)	(-)10292.29
Loans & Advances (Net)	(-)804.96
Public Debt (Net)	22288.87
Public Account (Net)	1592.53
Overall Deficit	(-)75.66
Opening balance at the beginning of the year	(-)740.57
Closing balance at the end of the year	(-)816.23
Additional Expenditure announced	915.15
Additional resource mobilisation	970.40
Cumulative Deficit at the end of the year	(-)760.98

284. Sir, I am concluding. As I told in the beginning, I tried to paint a portrait of possibilities of bright future even in the midst of miseries. This budget takes an uncompromising stand for protecting and expanding the factors of social justice. Sir, standing along with children, destitute, aged people and those who work in the traditional sectors like a custom, this budget sees the future Kerala with great expectation. This budget gives a message that, justice for women shall become a basic character deep rooted in the society touching all tiers.

285. This budget is a continuation and in a sense, a growth of the previous budgets of Left Democratic Front Government. Kerala has its intrinsic strengths and virtues. Budget of Kerala has attempted to move towards tomorrow while holding these strength and virtues firmly. This budget stands with weaker sections including fisher folks who yield to miseries and travails. The comprehensive social security shield envisaged in the budget is capable enough to make again Kerala a model for India. Along with this, the attempt is to give a concrete shape to the dreams about the Kerala of tomorrow. The educated new generation requires new avenues of employment. World class infrastructure facilities are needed for attracting investment required for this. For this, the efforts by way of KIIFB funding need to be taken forward. The elements of financial discipline are envisaged in this manner. It can be seen that the economic strengthening measures are becoming the part of developmental approach itself being pursued by Left Front.

286. Sir, let me recall the lines of ' Nava Keralam' , the peom of Balamani Amma

“ A new world is
Rising in our imagination
And a knowledge loving Kerala
Is blooming in that”

By foreseeing a new Kerala creation based on knowledge, I submit this budget of 2018-19 for the approval of this August House.

-JAI HIND -

©
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
2021

കേരള നിയമസഭാ പ്രിന്റിംഗ് പ്രസ്സ്.